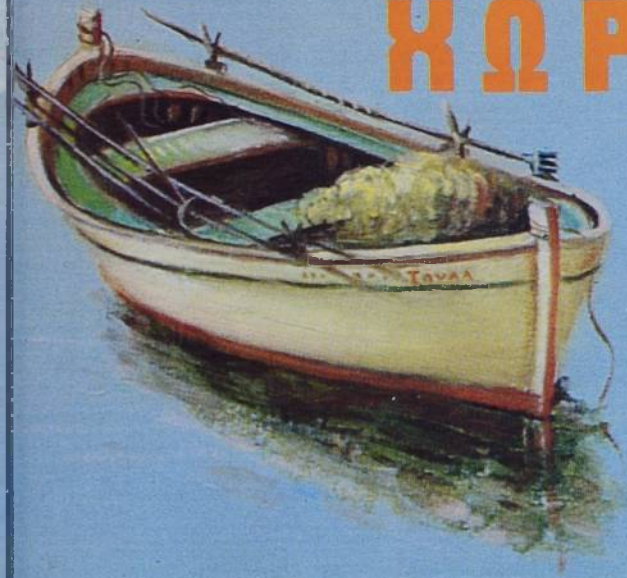

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1983, ΕΤΟΣ 14, ΤΕΥΧΟΣ 164

Προσοχή στη θάλασσα!

Μην υπερβάλλετε! Έχετε κάποιο μέτρο στις θερμικές σας επιδόσεις! Δείτε το καλοκαίρι σαν περίοδο ψυχικής και σωματικής ξεκούρασης, και όχι αφορμή για μεγαλύτερο άγχος. Και τότε, θα περάσετε περίφημα! Αρκεί να αποκτήσετε φιλικές σχέσεις με τα στοιχεία της φύσης – το καλοκαίρι με τον ήλιο και τη θάλασσα, – χωρίς να προσπαθείτε να τα ανταγωνίζεστε!

Ο Δωδεκάλογος των «δεν πρέπει».

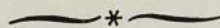
- 1) Δεν πρέπει να απομακρύνεστε από την ακτή ή να κολυμπάτε πέρα από τις σηματοδούρες, όπου υπάρχουν, έστω κι αν ξέρετε καλό κολύμπι, και πρέπει να υπολογίζετε να κρατάτε πάντα δυνάμεις για την επιστροφή σας στη ξηρά. Αν, παρόλα αυτά, κάποιος αισθανθεί ότι τον εγκαταλείπουν οι δυνάμεις του, ενώ κολυμπάει στα βαθιά, ας μην πανικοβληθεί: να μείνει στην επιφάνεια σε οριζόντια θέση, και όταν ξεκουραστεί, να κολυμπάει και πάλι ήρεμα προς την ακτή. Αν πάλι πάθει κάποιος κράμπα, να χαλαρώσει το μέρος του σώματος που «μούδιασε», και με αργές κινήσεις να κολυμπήσει προς τη στεριά.
- 2) Δεν πρέπει να μπαίνετε στη θάλασσα μετά το φαγητό με γεμάτο στομάχι. Θα πρέπει να αφήνετε να περουν τρεις έως τέσσερες ώρες.
- 3) Δεν πρέπει να κάνετε χρήση οινοπνευματωδών ποτών πριν μπήτε στη θάλασσα.
- 4) Δεν πρέπει να κολυμπάτε σε απαγορευμένες περιοχές, είτε επειδή τα νερά είναι μολυσμένα είτε για άλλους λόγους.
- 5) Δεν πρέπει να κάνετε βουτιές σε περιοχές με άγνωστο βάθος ή βραχώδη βυθό. Μάθετε να κρατάτε τα μάτια σας ανοικτά μέσα στη θάλασσα, αν σας αρέσουν τα μακροβούτια.

- 6) Δεν πρέπει να αφήνετε μικρά παιδιά στη θάλασσα ή και στην παραλία χωρίς επιτήρηση, ιδιαίτερα μάλιστα αν δεν ξέρουν να κολυμπούν.
 - 7) Δεν πρέπει να παρατείνετε την παραμονή σας στη θάλασσα αν αισθανθείτε κάποιο ρίγος ή ζαλάδα. Βγείτε αμέσως στη στεριά.
 - 8) Δεν πρέπει να μένετε πολλή ώρα στη θάλασσα συνέχεια. Να κάνετε μικρά διαλείμματα. Η θερμοκρασία του νερού, ακόμα και το καλοκαίρι, δεν είναι ποτέ κατάλληλη για μακρά παραμονή του ανθρώπου. Ελάχιστοι άνθρωποι θα άντεχαν παραπάνω από τρεις ώρες μέσα σε νερό θερμοκρασίας 17 βαθμών Κελσίου.
 - 9) Δεν πρέπει να μένετε πολλή ώρα στον ήλιο, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα μπάνια, ούτε να βουτάτε κατευθείαν στη θάλασσα αμέσως μετά την ηλιοθεραπεία. Μείνετε λίγο στη σκιά και μετά κολυμπήστε. Ο ήλιος είναι η ευλογία του καλοκαιριού, αλλά δεν είναι ανάγκη να πάθετε ηλίαση. Όσο για το μαύρισμα, δεν είναι οπωσδήποτε χρώμα υγείας· είναι η άμυνα του δέρματος στο έγκλημα που μας απειλεί. Η υπερβολική έκθεση στον ήλιο είναι ολέθρια για το δέρμα, μπορεί να προκαλέσει ακόμα και καρκίνο!
 - 10) Δεν πρέπει να πλησιάζετε τα κρις-κραφτς, τις θάρκες, τα κανώ και γενικά όλα τα πλεούμενα. Φροντίστε ο αναπνευστήρας της μάσκας σας να έχει κάποιο ευδιάκριτο στη θάλασσα χρώμα, ώστε να φαίνεστε από μακριά όταν κάνετε υποβρύχιο ψάρεμα ή κολύμπι. Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι το υποβρύχιο ψάρεμα και οι καταδύσεις με αυτόνομη καταδυτική συσκευή (φιάλες οξυγόνου) απαγορεύεται.
 - 11) Δεν πρέπει να πλησιάζετε ένα κολυμβητή που ζητάει βοήθεια, αν δεν ξέρετε καλό κολύμπι και πως ακριβώς να τον πιάσετε για να μη σας πνίξει και σας μαζί του. Σ' αυτήν την περίπτωση, είναι καλύτερο να φωνάξετε κι εσείς βοήθεια, για να τρέξει κάποιος άλλος εμπειρότερος.
 - 12) Δεν πρέπει να ξεχνάτε ποτέ να παίρνετε μαζί σας στην παραλία ένα μικρό φαρμακείο. Τα μικροατυχήματα είναι τόσο συχνά στη θάλασσα: το κόψιμο του ποδιού σε κάποια μυτερή πέτρα, σε κάποιο γυαλί ή σε κάποιο χωμένο στην άμμο σκουριασμένο τενεκεδάκι, το τσίμπημα από μια σκόρπαινα ή μια δράκαινα, η επαφή με μια τσουχτρα, ακόμα και το δάγκωμα μιας σμέρνας, είναι καθημερινά πράγματα το καλοκαίρι στη θάλασσα. Το φορητό φαρμακείο με ένα μπουκαλάκι ιώδιο, οινόπνευμα και οξυζενέ, με μια αντιισταμινική και μια κορτιζονούχο αλοιφή, είναι ό,τι πρέπει για τις πρώτες βοήθειες. Αν και για σοβαρότερα χτυπήματα χρειάζονται αντιτετανικοί ορροί, ενέσεις κορτιζόνης, παυσίπονα και ιατρική περίθαλψη.
- Ανεξάρτητα πάντως από το «Δωδεκάλογο» αυτόν, και τα μέτρα προφύλαξης που πρέπει όλοι να γνωρίζουν και να τηρούν αυστηρά, το κύριο θέμα είναι ότι κάθε χρόνο θυσιάζονται δεκάδες ζωές στις ελληνικές ακτές, επειδή δεν ξέρουν να κολυμπούν. Η τραγική πραγματικότητα για μια χώρα ναυτική σαν τη δική μας, είναι πως οι οκτώ στους δέκα Έλληνες δεν ξέρουν κολύμπι! Η εκμάθηση, λοιπόν, της κολύμβησης είναι το κύριο και βασικό ζητούμενο στο πρόβλημα αυτό.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 175 – ΑΘΗΝΑΙ (813)
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 8676401, 8622411-15 ΕΣΩΤ. 311, 312,

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1983, ΕΤΟΣ 14, ΤΕΥΧΟΣ 164

ΕΞΟΦΥΛΛΟ

«Μπονάτσα», έργο του χωροφύλακα – ζωγράφου Διονύσιου Ζαβερδινού (λάδι, 70 X 50).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
☐ Πολεοδομία και εγκληματικότητα, του Edwin Kube	594
☐ Οι επικοινωνίες στην Αστυνομία, του Παύλου Μόσχου	596
☐ Παναγιά η μανούλα, του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου	600
☐ Η ελληνική απαισιοδοξία, του Άγγελου Τερζάκη	602
☐ Η Ρόδος, του Γεωργίου Λεκάκη	604
☐ Ο όρκος, του Κυριάκου Πατσιδη	607
☐ Η ελληνική γραφή, του Ιωάννου Πανούση	609
☐ Σύγχρονες τάσεις και προσανατολισμοί στην τοξικολογία, του Αντωνίου Κουτσελίτη	612
☐ Η διχόνοια των ελλήνων, του Νικολάου Βασιλειάδη	614
☐ Ματιές εδώ κι εκεί (Καλές διακοπές), του Δημήτρη Λυκοποριώτη	615
☐ Αλιεία και ανάπτυξη, του Κώστα Ανασιάδη	616
☐ Αιγαίο μου, της Γεωργίας Ζαχαροπούλου	620
☐ Η μάχη που δεν έγινε, του Ζ. Παπαμιχαλόπουλου	622
☐ Τα νησιά του Αρχιπέλαγους, του Φώτη Κόντογλου	624
☐ Ιστορικό ημερολόγιο	626
☐ Υπάρχει ζωή στους πλανήτες; του Δημητρίου Κωτσάκη	628
☐ Η Απόλαση, του Σπύρου Θεοδωρόπουλου	631
☐ Ιστορική επιθεώρηση	638
☐ Νέα απ' όλο τον κόσμο	644
☐ Ένας ρεπόρτερ δε βιάζεται (αστυν. διήγημα), του Ντικ Στότζιλ	646
☐ Γεγονότα και συμβάντα	650
☐ Εμείς και οι αναγνώστες μας	652
☐ Υπηρεσιακές ειδήσεις	656
☐ Ελεύθερες ώρες	659
☐ Νέα απ' όλη την Ελλάδα	661

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ	450
ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ – ΙΔΙΩΤΕΣ	450
ΣΥΛΛΟΓΟΙ – ΣΩΜΑΤΕΙΑ – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	500
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	1.500

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 40

Τά δημοσιεύόμενα κείμενα απηχούν τις γνώμες και τις απόψεις του συγγραφέα ή συντάκτη και δεν εκφράζουν τις επίσημες θέσεις του Σώματος. Κείμενα που δημοσιεύονται ή όχι δεν επιστρέφονται.

Ορκίσθηκαν 70 νέοι ανθυπομοίραρχοι

Σε επίσημη τελετή που έγινε στις 14-7-83, στις Σχολές Χωροφυλακής, ο υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Γιάννης Σκουλαρικής απένειμε τα ξίφη σε 70 νέους ανθυπομοίραρχους της εκπαιδευτικής σειράς 1980 - 1983.

Η τελετή άρχισε με επιθεώρηση των παρατεταγμένων τμημάτων από τον υπουργό Δημόσιας Τάξης κι ακολούθησε η παράδοση της πολεμικής σημαίας του Σώματος από τον αρχηγό των νέων ανθυπομοιράρχων στον αρχηγό των δοκίμων ανθυπομοιράρχων της τρίτης τάξης.

Στη συνέχεια εψάλη δοξολογία, χοροστατούντος του θεοφ. Επισκόπου Ευρίπου κ. Βασιλείου συμπαρα-

στατούμενου από τον προϊστάμενο της Θρησκευτικής Υπηρεσίας του Σώματος Πανοσιολ. αρχιμανδρίτη π. Ευσέβιο Πιστολή και άλλους ιερείς, ενώ έψαλε θαυμάσια χορωδία αποτελούμενη από άνδρες του Σώματος. Μετά τη δοξολογία έγινε η ορκωμοσία των ανθυπομοιράρχων, στο τέλος της οποίας η Μουσική του Σώματος παίρνισε την καθιερωμένη προσευχή. Κατόπιν ο διοικητής της Σχολής Αξιωματικών συνταγματάρχης κ. Φούσκης, διάβασε την ημερήσια διαταγή της Σχολής, τονίζοντας μεταξύ άλλων και τα εξής:

«Νέοι Ανθυπομοίραρχοι.

Με τον όρκο που δώσατε πριν από λίγο, ενώπιον του Υπουργού Δημό-

σιας Τάξης και των λοιπών εκλεκτών προσκεκλημένων, όρκο που αποτελεί σύμβολο πίστης και αφοσίωσης στην Πατρίδα, τερματίζεται η περίοδος φοίτησής σας στη Σχολή και εγκαινιάζεται η απαρχή της σταδιοδρομίας σας.

Από σήμερα ανήκετε πλέον και σεις στη μεγάλη οικογένεια των Αξιωματικών Χωροφυλακής. Είσθε το νέο αίμα, η ελπίδα και το μέλλον του Σώματος.

Ύστερα από τρία ολόκληρα χρόνια μελέτης και μόχθου εξέρχεσθαι από τη Σχολή με όλα τα εφόδια που σας χρειάζονται για να ανταποκριθείτε απόλυτα στα καθήκοντά σας...

»Το Αστυνομικό λειτουργήμα δίκαια θεωρείται ένα από τα ωραιότερα που προσφέρονται, γιατί αγκαλιάζει όλες τις πτυχές της ζωής. Θα ασχοληθείτε με τον άνθρωπο και την συμπεριφορά του και θα αποκομίσετε ενδιαφέρουσες εμπειρίες.

Πρέπει όμως να έχετε υπόψη σας ότι το έργο του Αξιωματικού Χωροφυλακής είναι λεπτό και δύσκολο. Η κοινωνία συνεχώς εξελίσσεται, οι συνθήκες, οι περιστάσεις αλλάζουν όπως και οι άνθρωποι. Γι' αυτό οι απαιτήσεις τόσο της Υπηρεσίας, όσο και του κοινού, αυξάνονται. Ο Πολίτης γνωρίζει τα δικαιώματά του και θέλει όχι μόνο να εξυπηρετείται αλλά και να απολαμβάνει της προστασίας των δικαιωμάτων του.

Η Χωροφυλακή έχει Ιστορία 150 χρόνων.

Έχει παράδοση Υψηλών προσφορών προς την Πατρίδα και το κοινωνικό σύνολο και έχετε υποχρέωση να συνεχίσετε την παράδοση αυτή...

»Κατά την άσκηση των καθηκόντων σας, να σας διακρίνει πάντοτε η αντικειμενικότητα, η απροσωποληψία, η καλωσύνη, η κατανόηση και η ανθρωπιά. Να συμπεριφέρεσθε στους άλλους όπως θα θέλατε να συμπεριφέρονται και εκείνοι σε σας...

Νέοι Ανθυπομοίραρχοι.

Πιστοί στους Δημοκρατικούς μας θεσμούς προχωρείστε στην εκπλήρωση της ωραίας αποστολής σας, με υπερηφάνεια, θάρρος, αποφασιστικότητα και αισιοδοξία.

Με τις παραινέσεις αυτές, χαιρετίζω την έξοδό σας από την Σχολή και την ονομασία σας σε Αξιωματικούς και σας προπέμπω με τις καλλίτερες μου ευχές, για ένα λαμπρό μέλλον και σας καλώ να αναφωνήσωμε!

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!

Στη συνέχεια ο υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Σκουλαρίκης απένειμε τα ξίφη στους νέους ανθυπομοίραρχους οι οποίοι στη συνέχεια παρέλασαν ενώπιον του υπουργού και των άλλων επισήμων.

λακής αντιστράτηγος κ. Μπριλλάκης, Αστυνομίας Πόλεων κ. Νίτσος, Πυροσβεστικού Σώματος κ. Μονάντερας, οι Α' και Β' υπαρχηγοί Χωροφυλακής υποστράτηγοι κ.κ. Παναγιωτόπουλος και Ρομοσιός, οι Α' και Γ' επιθεωρητές του Σώματος υποστράτηγοι κ.κ. Μπακογιάννης και Βασιλάκης, άλλοι ανώτατοι και ανώτεροι αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, πολλοί απόστρατοι αξιωματικοί του Σώματος οι καθηγητές των Σχολών, Πρόεδροι οργανισμών και συλλόγων, πρυτάνεις και καθηγητές ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ανώτατοι και ανώτεροι δικαστικοί και εισαγγελείς, αντιπροσωπείες μαθητών των παραγωγικών Σχολών αξιωματικών των Ε.Δ. και Σ.Α., άλλοι επίσημοι, συγγενείς και φίλοι των νέων ανθυπομοίραρχων και πολλοί ακόμα προσκεκλημένοι.

Η τελετή έκλεισε με δεξίωση, μέσα σε εγκάρδια και φιλική ατμόσφαιρα, ενώ τμήμα της Μουσικής του Σώματος απέδωσε θαυμάσιες μελωδίες, χαρίζοντας όμορφες στιγμές στους παριστάμενους.

Στη σεμνή αυτή τελετή παραβρέθηκαν ο Θεοφ. Επίσκοπος Ευρίπου κ. Βασιλείος σαν εκπρόσωπος του Μακαρ. Αρχιεπίσκοπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ, ο Β' αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Νάτσινας σαν εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ο Πρόεδρος του ΚΟΔΗΣΟ κ. Πεσματζόγλου, ο Πρόεδρος της ΕΔΗΚ κ. Ζιγδής, ο Πρόεδρος της ΕΔΑ κ. Ηλιού, ο βουλευτής επικρατείας κ. Μαύρος, βουλευτές, ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ ναύαρχος κ. Ντεγιάννης, ο γενικός επιθεωρητής στρατού αντιστράτηγος κ. Βίμπλης, οι αρχηγοί Χωροφυ-

Πολοδομία και εγκληματικότητα

Του Edwin Kule

Δ/ντής της Ομάδας Εγκληματολογικής Έρευνας στο Βισμπάντεν Δ. Γερμανίας.

Το πρόσφατο παρελθόν μας κατέδειξε ως ένα βαθμό ποιοτικές μεταβολές στη δομή της αστικής στεγαστικής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Αυτή η κατασκευαστική αλλαγή είναι ιδιαίτερα συνυφασμένη με την ανάπτυξη και τη συγκέντρωση της βιομηχανίας και των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών στις αστικές περιοχές. Αυτό όμως επέδρασε αρνητικά στην αστική διαίτησή με αποτέλεσμα:

- περιορισμένου χώρου οικιστικών περιοχών εντός πόλεων.
- χαμηλής ποιότητας κατοικιών στα κέντρα των πόλεων, και
- αποκεντρωμένων οικιστικών περιοχών σε πόλεις - δορυφόρους.

Κατοικίες σε τέτοιες αστικές περιοχές, ιδιαίτερα σε πόλεις δορυφόρους, είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους νοικιασμένα διαμερίσματα σε τεράστια κτίρια, πολλά από τα οποία είναι μεγάλα οικιστικά συμπλέγματα. Ενώ πόλεις με πληθυσμό 20.000 κατοίκων ή λιγότερο έχουν μόνον 16% διαμερίσματα σε τέτοια κτίρια, τό ποσοστό είναι 62% σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000. Αν και μόνο το 35% του συνολικού πληθυσμού ζει σε τέτοιες πόλεις, γύρω στα 3.300.000 εγκλήματα καταγράφησαν από την αστυνομία το 1978, στους χώρους αυτούς.

Τα μεγάλα οικιστικά συμπλέγματα ειδικά κτίρια μεγάλου ύψους, θεωρούνται συχνά ότι είναι ιδιαίτερα φορτισμένα από πλευράς εγκληματικότητας και νέες επεκτάσεις σε πόλεις - δορυφόρους θεωρούνται γενεσιουργά αίτια υπόβαθρων του εγκλήματος.

Επιπρόσθετα ο φόβος να πέσει κάποιος θύμα εγκλήματος - ο οποίος κάτω από ορισμένες συνθήκες μπορεί να επιδρά στην ποιότητα της ζωής περισσότερο από ότι το πραγματικό επίπεδο εγκληματικότητας - είναι πιθανόν μεγαλύτερος στις νέες μητροπολιτικές περιοχές από ότι σε περιοχές πόλεων οι οποίες είναι ακόμα ήσυχες ή σε μικρές έως μεσαίου μεγέθους πόλεις.

Ο σχεδιασμός αστικών περιοχών σε ό,τι αφορά την κατασκευή κατοικιών γινόταν μέχρι τελευταία σε συνάρτηση τις στοιχειώδεις απαιτή-

σεις μιας απλής κατοικίας. Οι κατοικίες, στην ιδανική περίπτωση θα πρέπει να κτίζονται σύμφωνα με οικονομικά, λειτουργικά και αισθητικά κριτήρια. Η αίσθηση του χώρου γι' αυτόν που κατοικεί εκεί, η συμβολικά εννοούμενη σημασία του χώρου, παραμελήθηκε και έτσι δόθηκε ελάχιστη προσοχή στις επιδράσεις του οικιστικού περιβάλλοντος πάνω στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Εξίσου παραμελήθηκε η διατήρηση και η βελτίωση βιώσιμων δομών πόλεων, τόσο σε περιοχές με παλαιά κτίρια όσο και σε αναπτυσσόμενες νέες. Με άλλα λόγια ο σχεδιασμός πόλεων και αρχιτεκτονική απέτυχαν να προωθήσουν ένα νέο οικιστικό μοντέλο, κάτι άλλο πέρα από το συνηθισμένο στην καθημερινή ζωή. Απέτυχαν να δημιουργήσουν ένα χώρο όπου ο σύγχρονος άνθρωπος θα μπορούσε να βρει καθ' ολοκληρίαν το ψυχικό και φυσικό προσανατολισμό του, δηλαδή μια σύνθεση που θα ανταποκρίνονταν σωστά στον όρο «κατοικία» και θα σήμαινε πραγματικά το ανθρώπινο σπίτι. Δεδομένης αυτής της αποτυχίας δε θα πρέπει να εκπλήσσει το γεγονός ότι οι άνθρωποι αποδίδουν - συχνά με ιδιαίτερη έμφαση - το ενοχλητικό φαινόμενο του εγκλήματος στο φυσικό περιβάλλον των πόλεων μας.

Προσεγγίσεις για ένα νέο μοντέλο πρόληψης του εγκλήματος.

Η πρόληψη του εγκλήματος βασισμένη σε μια προσεκτικά μελετημένη πολεοδομική και αρχιτεκτονική σχεδίαση πρέπει να προσανατολιζόταν τόσο προς την κατεύθυνση του δράστη όσο και προς εκείνη του θύματος. Η προς το δράστη προσανατολισμένη πρόληψη, που στοχεύει να πλήξει τις ρίζες του εγκλήματος, συνδιάζει τον αγώνα για καλύτερους όρους ζωής με την ανάπτυξη κι εγκατάσταση μηχανισμών ασφαλείας των κατοικιών. Σύμφωνα με το είδος της προς το θύμα προσανατολισμένης προσέγγισης, το πιθανό υποψήφιο θύμα πρέπει να δίνει μεγάλη σημασία την ασφάλεια του αμέσου περιβάλλοντός του. Η αντίληψη αυτή δυστυχώς επικράτησε πρακτικά στην πλέον εξεζητημένη της μορφή, στα «μοντέλα - φρούρια» των αμερικανικών κτιρίων με πολυτελή διαμερίσματα.

Τα κέντρα παροχής συμβουλών στους πολίτες των «δυνάμεων έρευνας και δίωξης» ακολουθούν μια παρόμοια προς το θύμα προσανατολισμένη προσέγγιση της πρό-

ληψης, παρέχοντας πληροφορίες γύρω από συστήματα συναγερμού και συσκευές μηχανισμών ασφαλείας.

Μια προσέγγιση προσανατολισμένη προς το θύμα, που έχει σαν προϋπόθεση την κατάλληλη σχεδίαση του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος είναι περισσότερο κατανοητή στους στόχους της. Αυτό το είδος της δευτερεύουσας πρόληψης αποσκοπεί στο να μειώσει τις ευκαιρίες για διάπραξη κάποιου εγκλήματος και να εκμεταλλευτεί τα μειονεκτήματα του πιθανού δράστη, ιδιαίτερα του ευκαιριακού δράστη. Η προσπάθεια στους στόχους της εγκληματικής δραστηριότητας γίνεται περισσότερο δύσκολη και ο κίνδυνος της ανακάλυψης και καταδίκης είναι αυξημένος (πρόληψη προσανατολισμένη προς το θύμα).

Στη σχεδίαση αστικών περιοχών ο μόνος τρόπος να ενεργήσουμε την πρωταρχική πρόληψη προσανατολισμένη προς το δράστη είναι να βοηθήσουμε: 1) στη δημιουργία μέσα στις οικιστικές κοινότητες ενός κατασκευαστικού και ενός περιβαλλοντολογικού οικιστικού συμβουλίου για τις ανάγκες του πληθυσμού που μένει εκεί, και 2) στη θεραπεία ή και αποτροπή φαινομένων έλλειψης κοινωνικότητας από μέρους των παιδιών και των έφηβων (διορθωτική πρόληψη).

Η σχεδίαση αστικών περιοχών με περιορισμένα μέσα είναι ανίκανη να καλύψει οποιοσδήποτε παραπέρα τομείς της ζωής που διαπλάθουν και επιδρούν στη συμπεριφορά των ανθρώπων.

Οριογραμμή μεταξύ προσανατολισμένης προς το δράστη και προσανατολισμένης προς το θύμα πρόληψης καταλαμβάνεται από τις αστυνομικές προσπάθειες για πρόληψη και καταστολή. Στην ίδια περιοχή εντάσσεται και η εκμετάλλευση των συμπερασμάτων της εγκληματολογικής γεωγραφίας που συνίσταται σε ανάλογη αστυνομική αστυνομική σχεδίαση, οργάνωση και λειτουργία. Η βοήθεια για την αναχαίτηση πιθανών δράστών και για την μείωση του φόβου που έχουν οι άνθρωποι για το έγκλημα, στο επίπεδο του κινδύνου που πραγματικά υπάρχει, πρέπει να παρέχεται μέσα από την αυξημένη αστυνομική παρουσία και αποτελεσματικότητα (αστυνομική πρόληψη).

Μια μελέτη επιτροπής Ομοσπονδιακού Εγκληματολογικού Γραφείου πάνω στη προ-έγγηση του αμυντικού χώρου.

Ο καθηγητής Ρολίνσκι μόλις τελείωσε μια μελέτη στο Μόναχο και το Ρέγκενσμπουργκ για τις μορφές του εγκλήματος στα οικιστικά συμπλέγματα και τις τεχνικές πρόληψης του εγκλήματος. Αυτή η μελέτη που έγινε αποδεκτή από το Ομοσπονδιακό Εγκληματολογικό Γραφείο, και άρχισε από το συγγραφέα, εξετάζει τις εξής περιπτώσεις: αρχιτεκτονική σχεδίαση, κοινωνική δομή (με την έννοια του κοινωνικού καθεστώτος και της αλληλεπίδρασης των κοινωνικών δομών), φόβος της εξαπατήσεως, ικανοποίηση από τις συνθήκες διαμονής, ετοιμότητα για άμυνα (με την έννοια της αναφοράς των παραβάσεων στην Αστυνομία και της διάθεσης αυτοπροστασίας), και τη συνειδητοποίηση της αστυνομικής παρουσίας.

Οι κατηγορίες αυτές αναλύθηκαν σ' ένα λεξιλόγιο ειδικά ανεπτυγμένο για καταμετρήσεις, ενώ το ζητούμενο ήταν το έγκλημα όπως προσδιορίζεται από την καταμέτρηση των περιπτώσεων εξαπάτησης (απάτες). Η μελέτη καλύπτει 715 οικιστικές μονάδες στο Μόναχο και Ρέγκενσμπουργκ. Κτίρια μεγάλου ύψους (10 όροφοι ή περισσότεροι) με διαμονή πολλών οικογενειών (χωρίς ανελκυστήρα μέχρι 5 ορόφους), κτίρια με υψηλή και χαμηλή κοινωνική δομή, κτίρια με «αμυντική» αρχιτεκτονική σχεδίαση συγκρίθηκαν με κτίρια που κατοικούσαν πολλές οικογένειες με «αμυντική» σχεδίαση, ενώ κτίρια με υψηλή κοινωνική δομή συγκρίθηκαν με άλλα που είχαν χαμηλή.

Οι μορφές «αμυντική» και «ανυπεράσπιση» αρχιτεκτονική σχεδίαση καθορίστηκαν από τα ατομικά χαρακτηριστικά που πάρθηκαν από τη θεωρία του Όσκαρ Νώμαν για τον αμυντικό χώρο (δηλαδή σχεδίαση κτιρίου, οικιστικές μονάδες ανά είσοδο κτιρίου, αριθμούς διαμερισμάτων ανά διάδρομο, κατανομή διαμερισμάτων ως προς το διάδρομο, σχεδίαση και ιδιαιτερότητες στην επιτήρηση των κλιμάκων και διαδρόμων, χαρακτηριστικά του χώρου που περιβάλλει το κτίριο, δηλαδή περίφραξη, αριθμός και επιτήρηση οδών προσπέλασης κ.λ.π.).

Συγκρίσεις έγιναν μεταξύ των διαφόρων περιοχών που ερευνήθηκαν. (ένα ποσοστό 50% χρησιμοποιήθηκε για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων). Αμυντικοί χώροι με στενή αρχιτεκτονική έννοια δεν αντιμετώπισαν εγκληματική προσβολή. Οι ταξικές διακρίσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση (εξαπάτηση)

μάλλον δεν εξηγούν το επίπεδο του εγκλήματος αυτού. Ωστόσο αυτό δείχνει ότι ο φόβος εξαπάτησης είναι αρκετά υψηλός μεταξύ των κατοίκων.

Ένα πρόγραμμα πρόληψης βασισμένο στη σχεδίαση αστικών περιοχών.

Σ' ένα πρόγραμμα πρόληψης που καταρτίστηκε από τον καθηγητή Φρίντριχ (Πανεπιστημίου Αμβούργου), για μια μεσαίου μεγέθους πόλη (πρόληψη προσανατολισμένη προς το θύμα, την αστυνομία και διορθωτική μορφή πρόληψης) πρόκειται να εφαρμοσθεί μία τέτοια προσεγγιστική αντίληψη. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης για τον αμυντικό χώρο θα ενσωματωθούν στο γενικότερο πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα θα εκτιμήσει πρώτα ποιο από τα μέτρα σχεδίασης αστικών περιοχών, τα οποία θα εφαρμοσθούν στις περιοχές που θα

μελετηθούν, θα έχει άμεση ή έμμεση επίδραση στο φαινόμενο του εγκλήματος.

Θα δοθεί προσοχή στον τόπο κατοικίας των υπόπτων και τον τόπο του εγκλήματος (περιλαμβανόμενης και της κατανομής του εγκλήματος), θα εξεταστούν επίσης άλλοι παράγοντες που έχουν συμμετοχή σε διακεκριμένες μορφές και τόπους εγκλήματος. Στη συνέχεια το πρόγραμμα θα αποτιμήσει:

α) Εάν και κατά ποσο αυτοί οι παράγοντες μπορούν να επιδράσουν καθολικά.

β) Εάν είναι έτσι με ποια μέτρα, και

γ) Ποιοι από αυτούς εντάσσονται στον τύπο σχεδίασης των αστικών περιοχών.

Μετάφραση Μοίραρχου
Παύλου Μάσχου

ΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Του Παύλου ΜΟΣΧΟΥ
Μοίραρχου

Α'. Η φύση της Αστυνομίας και η έννοια των επικοινωνιών.

Ο όρος «Σώμα» που χρησιμοποιείται σε όλες σχεδόν τις γλώσσες του κόσμου, σαν ειδική ονομασία των δυνάμεων Τάξεως και Ασφαλείας αποδείχθηκε δόκιμος και προσφυής. Πέρα από τη βαθύτητα περιεκτική εννοιολογική του σημασία για τη συγκρότηση, τη δομή και τη λειτουργία του οργανωμένου συνόλου που λέγεται Αστυνομία εμπεριέχει ένα ιδιαίτερο νόημα για τη σφαίρα των επικοινωνιών που είναι το θέμα της παρούσης μελέτης.

Ένας ανθρώπινος οργανισμός τον οποίο μονολεκτικά αποκαλούμε σώμα, για να λειτουργήσει κανονικά πρέπει να έχει άρτιο εγκέφαλο και άριστο νευρικό

και κυκλοφοριακό σύστημα. Κατά τον ίδιο τρόπο η Αστυνομία σαν σώμα έχει το δικό της εγκέφαλο και το δικό της νευρικό και κυκλοφοριακό σύστημα. Εάν θεωρήσουμε εγκέφαλο την ηγεσία, τη διοίκηση σε ευρύτερη έννοια, το νευρικό και κυκλοφοριακό σύστημά της είναι η υπηρεσία επικοινωνιών και διαβιβάσεων με όλα τα επί μέρους τμήματα που είναι στενά συνδεδεμένα μ' αυτό (κέντρα επιχειρήσεων, άμεσου επεμβάσεως, μονάδες ειδικών αποστολών).

Η αστυνομία όντας ένας κοινωνικός και πολιτειακός οργανισμός ταγμένος από το νόμο για την εφαρμογή νομικών διατάξεων για την πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας, βρίσκεται χωροταξικά κατανεμημένη σ' όλη τη χώρα με κλιμάκια που έχουν διαφορετική ονομασία, σύνθεση και αποστολή. Τα κλιμάκια αυτά σαν απολήξεις του νευρικού συστήματος, σαν αισθητήρια όργανα δεν μπορούν σε καμιά περίπτωση να νηθούν αποκομμένα από τον εγκέφαλο, γιατί απ' αυτόν διευθύνονται, αυτός είναι ο τελικός αποδέκτης των

στοιχείων που συλλέγουν. Τη διαδικασία με την οποία επιτυγχάνεται η σύνδεση και η επαφή των υπηρεσιών των επικαλούμε επικοινωνία. Επικοινωνία είναι η με οποιοδήποτε τρόπο διατήρηση υλικών ή πνευματικών σχέσεων μεταξύ ατόμων ή ομάδων ατόμων που βρίσκονται σε κάποια απόσταση και η αποκατάσταση πνευματικής, γραπτής, προφορικής ή άλλης επαφής.

Η υπηρεσία επικοινωνιών διαρθρωμένη σε υπομονάδες που έχουν εγκατασταθεί σ' όλα τα σημεία της χώρας, περιλαμβάνει το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού και του ραδιοηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που βρίσκονται πάντοτε σε θέση ετοιμότητας για να μεταβιβάσουν τη φωνή, τα γραπτά κείμενα και τα απαραίτητα στοιχεία (DATA) που είναι απόλυτα αναγκαία για να δραστηριοποιηθεί ολόκληρος ο μηχανισμός προστασίας του κοινωνικού συνόλου. Η αστυνομία ένας ζωτικός και άγρυπνος οργανισμός, βρίσκεται σε διαρκή κίνηση δεν εφησυχάζει και δεν περιάγεται ποτέ

σε καταστάσεις στασιμότητας, αδρανείας και διακοπής λειτουργίας.

Επιδίωξη, προοπτική και πρωταρχικός στόχος σε μόνιμη βάση κάθε αστυνομικού σώματος πρέπει να είναι η βελτίωση της λειτουργικότητας και η αύξηση της αποδοτικότητας. Το θεμέλιο όμως πάνω στο οποίο εδράζονται οι προοπτικές αυτές είναι το σύστημα επικοινωνιών και ειδικότερα οι τηλεπικοινωνίες. Με τον όρο τηλεπικοινωνίες εννοούμε τα υλικά μέσα και συστήματα, τις εγκαταστάσεις, τις τεχνικές και το προσωπικό που χειρίζεται και συντηρεί τον εξοπλισμό αυτό για να μεταδίδονται πληροφορίες προς μία ή περισσότερες κατευθύνσεις με οποιοδήποτε μορφή και σε απόσταση που υπερβαίνει την ακτίνα ενέργειας της ανθρώπινης φωνής.

Β'. Η εξέλιξη των επικοινωνιών.

Την ανάγκη της τηλεπικοινωνίας ο άνθρωπος αισθάνθηκε πολύ νωρίς, πριν ακόμη αναπτυχθούν τα τεχνικά μέσα διαβιβάσεως πληροφοριών και προσέφυγε για το λόγο αυτό από παλαιότερα χρόνια σε πρωτόγονα ακόμη μέσα. Όπως αναφέρει η ιστορία, την είδηση της αλώσεως της Τροίας μετέδωσε στην Ελλάδα σειρά πυρών που άναψαν οι Έλληνες σε όλα τα ενδιάμεσα υψηλά σημεία από το Ίλιο μέχρι τις Μυκήνες. Οι πυρές, προάγγελοι των φάρων για την επισήμανση των επικίνδυνων στη ναυσιπλοία σημείων απετέλεσαν πρώιμο μέσο τηλεπικοινωνίας. Πρωτότυπο και πιο τελειοποιημένο μηχανισμό τηλεπικοινωνίας με τον οποίον αναπληρούσαν την έλλειψη γραφής και διεθιβαζαν σε μεγάλες αποστάσεις πληροφορίες ή εμπιστευόταν ολόκληρες αφηγήσεις στην μνήμη αποτέλεσε η τέχνη της συνεννοήσεως με τύμπανα την οποίαν είχαν τελειοποιήσει οι αφρικανικές φυλές. Τα συστήματα οπτικής σηματοδοσίας με τα οποία πραγματοποιείται ο συντονισμός των ενεργειών στρατιωτικών και ναυτικών μονάδων, ιδιαίτερα στη μάχη, υπήρξαν μια άλλη μορφή του ίδιου, κατά βάθος πρωτόγονου, συστήματος τηλεπικοινωνιών.

Μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα δεν είχε γίνει ουσιαστική πρόοδος στις τηλεπικοινωνίες ή οποία να επιτρέπει κάποια σηματική επιτάχυνση. Η εφεύρεση της ατμομηχανής που οδήγησε στην κατασκευή ατμοπλοίων και σιδηροδρόμων επέβαλλε την τελειοποίηση και την επίτευξη της λειτουργίας του συστήματος των τηλεπικοινωνιών. Αποφασιστικό βήμα υπήρξε η από τον Σάμουελ ΜΟRS εφεύρεση του τηλεγράφου το 1837. Η ανάγκη αποκωδικοποίησης του κώδικα ΜΟRS δυσχέρανε αρχικά την ευρεία χρήση του. Ταχύτερα έγινε αποδεκτό το τηλεφωνο που εφευρέθηκε το 1876. Εύχρηστο μέσον αποδείχθηκε ο ασύρματος τηλεγράφος (1895) που ξεπέρασε τα φυσικά εμπόδια. Οι τεράστιες δυνατότητες εμπορικής αξιοποίησής της ραδιοφωνίας έγιναν αντιληπτές μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα έγινε πραγματικότητα η ενσύρματη μεταβίβαση εικόνων και το 1925 έγινε η πρώτη επιτυχημένη απόπειρα ενσύρματης τηλεοράσεως. Μετά από 20 χρόνια η ασύρματη τηλεόραση επεκτείνεται σ' όλη την υδρόγειο. Το ραδιόφωνο στο μεταξύ τελειοποιή-

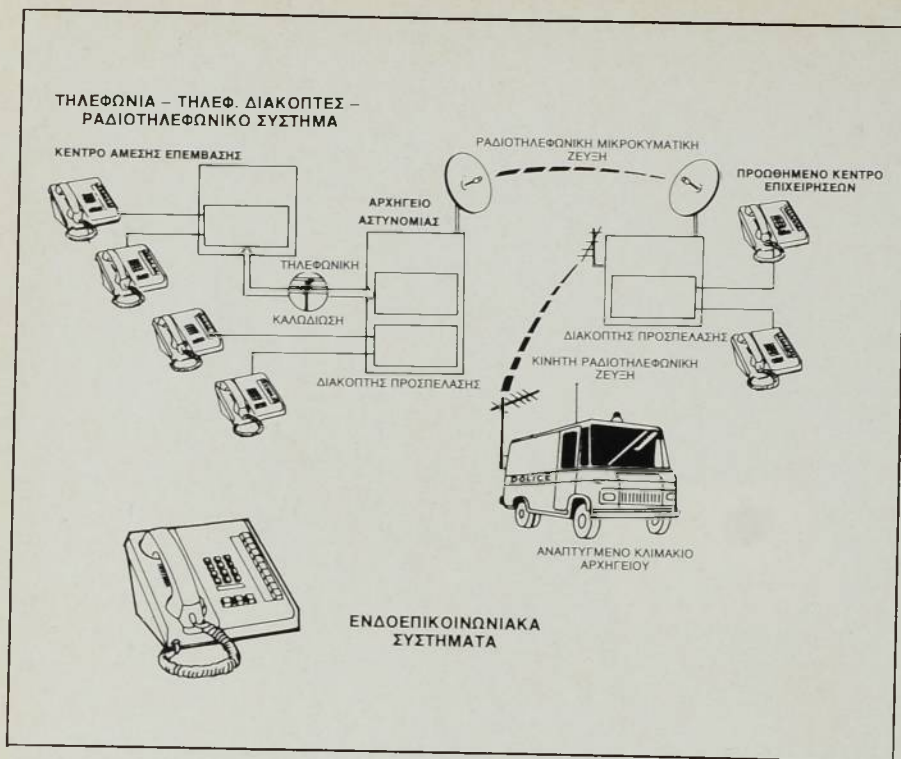

μένο, με την μορφή του ραδιοτηλεφώνου έγινε ο απαραίτητος σύνδεσμος για στρατιωτικές και αστυνομικές μονάδες. Στις επόμενες δεκαετίες με τη ραγδαία πρόοδο των εναερίων μέσων μεταφοράς και της ηλεκτρονικής φθάσαμε στους τηλεπικοινωνιακούς δορυφόρους. Έτσι οι τηλεπικοινωνίες σήμερα πραγματοποιούνται με μεγάλη ταχύτητα, καλύπτουν το σύνολο της γης και επεκτείνονται περαιτέρω στο διάστημα. Η συνεχιζόμενη αυτή εξέλιξη συνταποκρίνονται στην ταχεία πρόοδο των παραγωγικών δυνατοτήτων, των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων της ανθρωπότητας, ταυτόχρονα δε καλύπτει τις διαρκώς περισσότερο πολύπλοκες και παγκόσμιες στην διάρθρωσή τους ανάγκες της ανθρώπινης οικονομίας, χρησιμεύει στην κάλυψη κρατικών και πολιτιστικών αναγκών που επεκτείνονται στη γη και στο διάστημα και σε τελευταία ανάλυση συμβάλλει στην ενοποίηση του ανθρώπινου γένους. Ένας ιδιαίτερος κλάδος των τηλεπικοινωνιών που ενδιαφέρει άμεσα την αστυνομία είναι η κινητή ραδιοτηλεφωνία. Η ραδιοτηλεφωνική επικοινωνία άρχισε μετά τον Α' παγκόσμιο πόλεμο, με πρώτη εφαρμογή την επικοινωνία των αυτοκινήτων της Αστυνομίας. Πειραματική εγκατάσταση ενός τέτοιου σταθμού έγινε το 1921 στο Νητρίοι για τα αστυνομικά αυτοκίνητα. Τόσο αυτή όσο και οι επόμενες εγκαταστάσεις λειτουργούσαν στη συχνότητα των 2 megacycles (2MHZ ή 2 MC/S) και παρείχαν

επικοινωνία κατά τη μία μόνο κατεύθυνση μεταξύ του μονίμου σταθμού και των αυτοκινήτων της Αστυνομίας. Στη συνέχεια επελέγησαν άλλες κλίμακες συχνοτήτων από το φάσμα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, ενώ παράλληλα εφαρμόστηκε η διαμόρφωση κατά συχνότητα (FM) με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται καλύτερη ραδιοεπικοινωνία. Η κινητή ραδιοτηλεφωνία είχε σαν αποτέλεσμα την εξυπηρέτηση των πολλαπλών κοινωφελών αναγκών από τους διάφορους φορείς και η εξαιρετική ανάπτυξη της εξέτεινε και βελτίωσε σημαντικά το πλέγμα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Γ'. Συσχετισμοί και αλληλεπιδράσεις στην παράλληλη λειτουργία αστυνομικής υπηρεσίας και επικοινωνιακού συστήματος.

Η αστυνομία σαν όργανο εκφράσεως της βουλήσεως της πολιτείας και σαν τομέας της εκτελεστικής εξουσίας παρεμβαίνει ρυθμιστικά στη ζωή των αθροιστικών κοινοτήτων. Τα αστυνομικά όργανα είναι οι κρατικοί λειτουργοί με τις πολυσχιδείς υποχρεώσεις, τις απίθανες ευθύνες και τις εκτεταμένες μέσα στην πολυνομία αρμοδιότητες. Σ' αυτά υπάρχει σε απόλυτη αρμονία ο στρατιώτης, ο κοινωνικός και εκπολιτιστικός παράγοντας και ο εφαρμοστής των Νόμων. Τα καθήκοντά τους εκτείνονται από

την άσκηση διοικητικών ελέγχων μέχρι την ρύθμιση της κυκλοφορίας και αναπλήρωση άλλων κρατικών λειτουργιών σε έκτατες περιπτώσεις που κατά κανόνα αφορούν την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Αμέτρητες φορές τα περιπολικά έγιναν οχήματα πρώτων βοηθειών και έσωσαν ανθρώπινες ζωές με την επέμβαση τους. Η σωτηρία όμως μιας ζωής που αποτελεί το υπέρτατο καθήκον της αστυνομίας, σε οποιαδήποτε περίπτωση κινδύνου που την απειλεί, εξαρτάται κυρίως από το πόσο άμεσα θα επέμβει.

Πέρα όμως από αυτό η ταχύτητα με την οποία θα επιληφθεί και θα ενεργήσει η Αστυνομία σε κάθε περίπτωση αποτελεί τον βασικό παράγοντα επιτυχίας, είτε πρόκειται για πρόληψη εγκλήματος, είτε πρόκειται για σύλληψη κάποιου εγκληματία, είτε τέλος πρόκειται για άμεση ενέργεια προς εξιχνίαση διαφόρων εγκλημάτων.

Ο βαθμός αμεσότητας στην επέμβαση της Αστυνομίας εξαρτάται κυρίως από την ταχύτητα και την πληρότητα της ειδοποίησης του περιπολικού ή του πεζού αστυνομικού που εκτελούν υπηρεσία τη συγκεκριμένη ώρα στο συγκεκριμένο τόπο. Είναι δηλαδή πρωταρχικά, καθαρά, θέμα επικοινωνίας. Η αναγκαιότητα της απόλυτης βασισμότητας του συστήματος επικοινωνιών είναι προφανής. Η βασισμότητα αυτή στηρίζεται σε 4 θάβρα. Το πρώτο είναι η αρτιότητα των τεχνικών επικοινωνιακών μέσων και συστημάτων, το δεύτερο η σωστή ανάπτυξη και η κατανομή του, το τρίτο η ορθολογική χρησιμοποίησή του και το τέταρτο η τεχνική υποστήριξή του. Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα τέλειο δίκτυο τηλεπικοινωνιών αφ' ενός μεν μεταξύ των Αστυνομικών Υπηρεσιών, αφ' ετέρου δε μεταξύ του κοινού και των

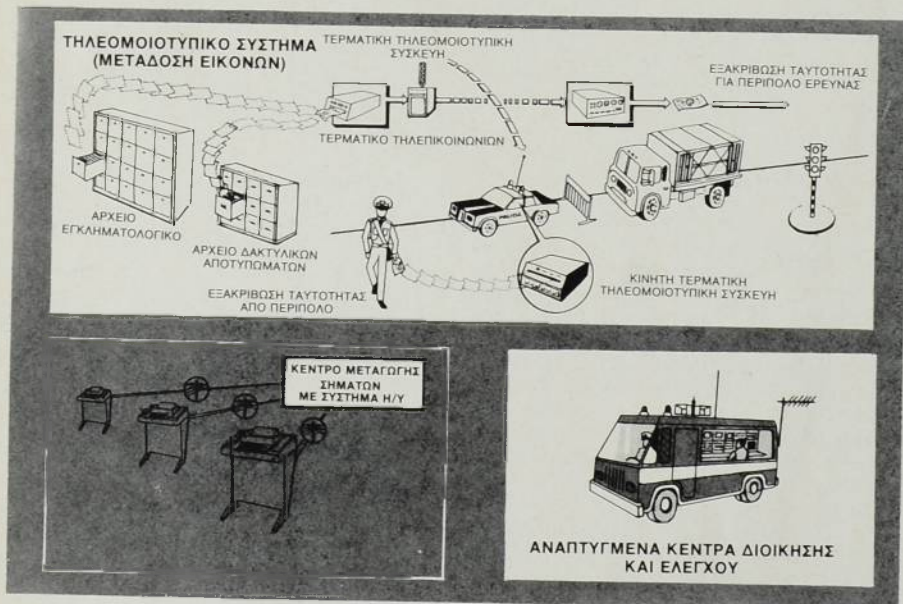
καταδικωτικών αρχών. Εκτός απ' αυτό σε συνδυασμό με το δίκτυο τηλεπικοινωνιών πρέπει να λειτουργεί και μια άρτια οργανωμένη υπηρεσία κινήσεως για την ενέργεια προληπτικών περιπολιών επιτηρήσεως, για την άμεση μεταφορά στον τόπο του αδικήματος των αστυνομικών και την αποφασιτική καταδίωξη των εγκληματιών που τυχόν διέφυγαν.

Εκτός όμως από την επικοινωνία με τον πολίτη έχουμε και την εσωτερική, την αποκλειστικά ενδοϋπηρεσιακή επικοινωνία που κ' αυτή είναι το ίδιο σημαντική. Η πρώτη ανάγεται στην αστυνομική δεοντολογία και τη σφαίρα των δημοσίων σχέσεων ενώ η δεύτερη είναι καθαρά οργανωτική, λειτουργική και τεχνική υπόθεση. Η επικοινωνία των υπηρεσιακών κλιμακίων και των μεμονωμένων αστυνομικών μεταξύ τους και με την υπηρεσία τους έχει τεράστια σημασία για την επιτυχημένη εκτέλεση του έργου της Αστυνομίας. Πέρα από την καθαυτό επικοινωνία τους όπως υλοποιείται με την προσωπική επαφή υπάρχει και η ανάγκη για τη συλλογή, την καταγραφή και τη μεταβίβαση των απαραίτητων πληροφοριακών στοιχείων (DATA). Η αυτοματοποιημένη μεταβίβαση, θα καταπολεμήσει τη γραφειοκρατία θα αποδεδειγμένα προσωπικό που υποαπασχολείται και θα επιταχύνει σε αφάνταστο βαθμό και ρυθμό τις σχετικές διαδικασίες.

Τα ήθη και η δομή της κοινωνίας έχουν αλλάξει με την τεχνολογική πρόοδο. Η δημιουργία βιομηχανικών αστικών κέντρων διευκόλυνε τη συγκέντρωση μεγάλων μαζών πληθυσμού που στο μεταξύ έχει αλλάξει την καθιερωμένη οικογενειακή σχέση. Πάνω σ' αυτή τη βάση αναπτύχθηκε και μια νέα ψυχολογία ορισμένων ατόμων και ομάδων που μέσα από μια δική τους παράξενη συλλογιστική, μια ιδιόρρυθμη ιδεολογία και ένα νέο, δικό τους MODUS VIVENDI διατάραξαν την δημόσια τάξη και έβλαψαν τους συνανθρώπους τους.

Σήμερα τα εγκλήματα είναι τελείως διαφορετικά στη μορφή και στον τρόπο εκτέλεσής τους. Η ταχύτητα, η βία και ο συγχρονισμός των εγκλημάτων σε συνδυασμό με τη χαλάρωση των ηθών, τις νέες κοινωνικές ανακατατάξεις, την αποξένωση του ανθρώπου, την αδιαφορία, την ένταση της σύγχρονης ζωής, τις δομές των κοινωνιών που επέβαλαν τα νέα οικονομικά συστήματα, αναγκάζει την αστυνομία να αναδιοργανωθεί για να συνεχίσει να είναι μια αποτελεσματική πολεμική δύναμη κατά του εγκλήματος. Για να εξασφαλισθεί αποτελεσματική εκστρατεία κατά των υπερσύγχρονων βίαιων εγκλημάτων και να εξασφαλισθεί σε ικανοποιητικό βαθμό η δημόσια τάξη και ασφάλεια είναι αναγκαίο να διατηρηθεί:

- 1) Επιχείρηση μεγάλων συντονισμένων μονάδων.
- 2) Ταχεία αστυνομική αντενέργεια (αντίδραση) και
- 3) Δυνατότητα λήψεως διοικητικών αποφάσεων που θα βασίζονται σε αξιολογικές πληροφορίες για τις άμεσες επιτυχημένες επιχειρήσεις από δυνάμεις επί τόπου. Οι υπεύθυνοι για τις αστυνομικές ενέργειες οφείλουν συνεχώς να ελέγχουν την οργάνωση, την ύπαρξη των απαραίτητων εφοδίων και τη δύναμη των κλιμακίων που θα μετέχουν σε μια

επιχείρηση δίδοντας απαντήσεις στα εξής ερωτήματα:

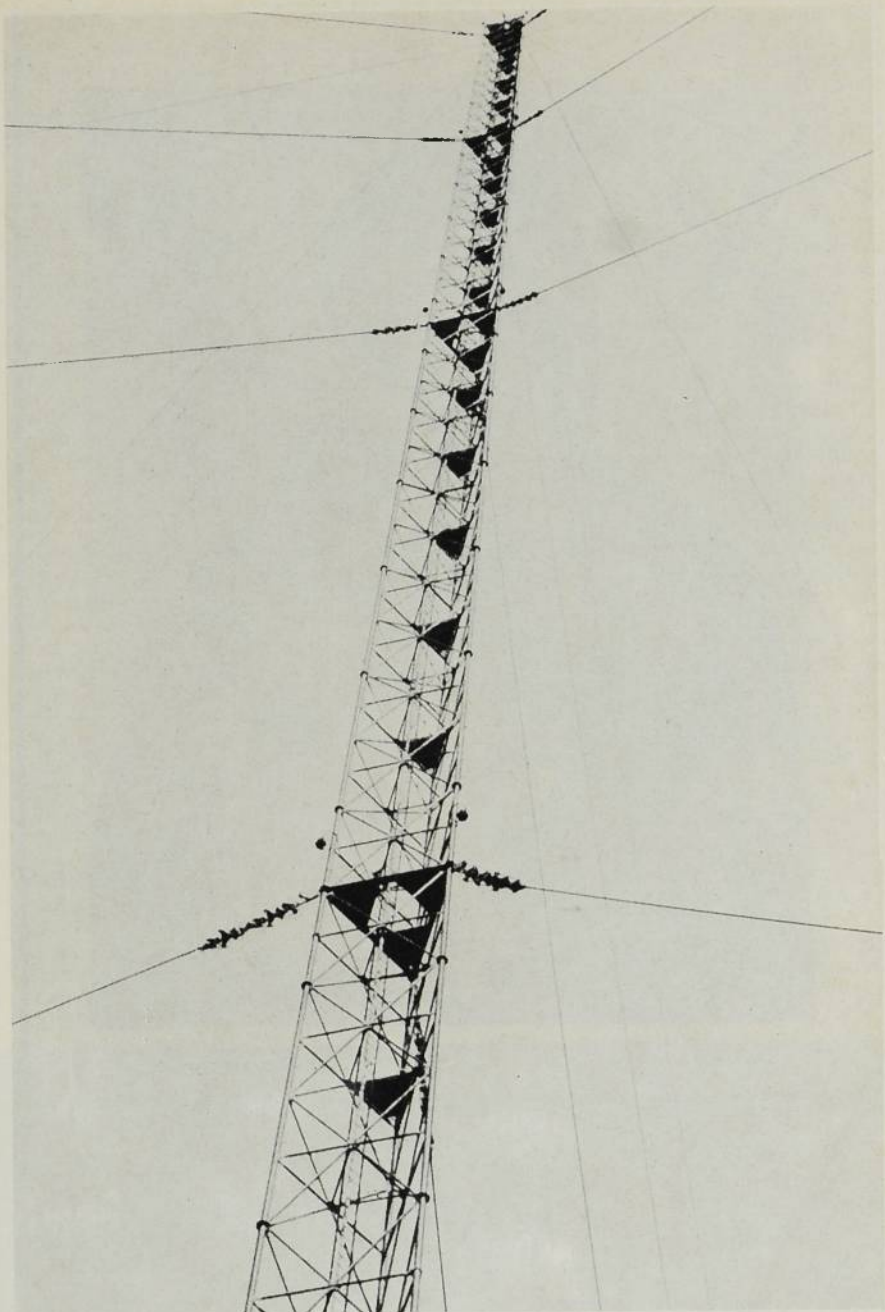
- 1) Είναι η αστυνομία αποτελεσματικά εξοπλισμένη για τις σημερινές και τις μελλοντικές αποστολές;
- 2) Έχει η αστυνομία σύστημα επικοινωνίας κατάλληλο για να διοικεί και να ελέγχει τις ανεπτυγμένες δυνάμεις της στον εκάστοτε τόπο δράσεως.
- 3) Στη διοίκηση των αστυνομικών δυνάμεων επιτρέπουν οι συνθήκες για όσους λαμβάνουν τις αποφάσεις να έχουν πλήρη εικόνα της κατάστασης που επικρατεί στο χώρο της συγκεκριμένης δράσεως;
- 4) Είναι δυνατό μεγάλες δυνάμεις να οργανώνονται και να μεταφέρονται γρήγορα στο τόπο του εγκλήματος;

Δ'. Σκέψεις για ένα εννισίο επικοινωνιακό σύστημα δημοσίας τάξεως.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η επιτυχία ή η αποτυχία μιας αστυνομικής επιχείρησης εξαρτάται κατά ένα μεγάλο μέρος από την πληρότητα και την αποτελεσματικότητα του τηλεπικοινωνιακού συστήματος. Στη σημερινή εποχή η ανάγκη υπάρξεως ενός συστήματος τηλεπικοινωνιών που θα το διακρίνει η ταχύτητα, η ασφάλεια και η αξιοπιστία είναι ζωτικά ενδιαφέρουσα, άμεση και πιεστική. Στο πλαίσιο ενός μακρόπνοου προγράμματος βελτιώσεως εκσυγχρονισμού και προσαρμογής του αστυνομικού επικοινωνιακού συστήματος στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν - όπως αυτές ανακαλύφθηκαν πιο πάνω λεπτομερειακά - θα πρέπει να μεθοδευτούν οι ενέργειες των φορέων για μελέτη και σύνταξη ενός προγράμματος οργανώσεως αναπτύξεως, εγκαταστάσεως και αξιοποιήσεως ενός ενιαίου συστήματος επικοινωνιών δημοσίας τάξεως. Το σύστημα αυτό θα παρέχει κατά τρόπο δυναμικά εξελισσόμενο αξιόπιστες επικοινωνίες τηλεφωνίας ραδιοτηλεφωνίας, τηλετυπίας και DATA στην ηγεσία, στο Υπουργείο και τις Κυβερνητικές Αρχές. Η οργάνωση ενός τέτοιου συστήματος μπορεί να είναι και απλά αναδιοργάνωση του υπάρχοντος συστήματος με μερικές τροποποιήσεις, συμπληρώσεις, βελτιώσεις και προσαρμογές.

Οι φάσεις στην εργασία αυτή θα πρέπει να είναι οι εξής:

- 1) Προπαρασκευή μιας λεπτομερειακής μελέτης των λειτουργικών απαιτήσεων της Αστυνομίας.
- 2) Ετοιμασία του κύριου πλάνου.
- 3) Ανάλυση - σχεδίαση των συστημάτων επικοινωνίας για σωστή ενημερότητα, διοίκηση, έλεγχο, λήψη αποφάσεων.
- 4) Απόκτηση και εγκατάσταση του υλικού εξοπλισμού του συστήματος.
- 5) Ανάπτυξη υπηρεσιών για συστήματα ελέγχου με ηλεκτρονικό υπολογιστή.
- 6) Ολοκλήρωση και ενοποίηση του εξοπλισμού σε ένα σύστημα λειτουργίας.
- 7) Εκπαίδευση, ενημέρωση και εξάσκηση του προσωπικού που απαιτείται για τη λειτουργία του συστήματος, και
- 8) Συγκρότηση υποδομής τεχνικής υποστηρίξεως για τη συντήρηση και τη λειτουργία του.

Η μελέτη και η σύνταξη του προγράμματος πρέπει να λάβει υπόψη τους παράγοντες αξιοπιστία, τυποποίηση, διαθεσιμότητα, προσαρμοστικότητα. Οι παράγοντες αυτοί θα εξασφαλίσουν λειτουργική αξιοπιστία του συστήματος, αποτελεσματική συντήρηση και δυνατότητα επεκτάσεως των δυνατοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες. Η μελέτη πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη την αποτελεσματικότητα του συστήματος, την τεχνολογική στάθμη, τη συνεργατικότητα του με το υπάρχον υλικό σε συνδυασμό με την αξία του αλλά και την αντοχή του προϋπολογισμού.

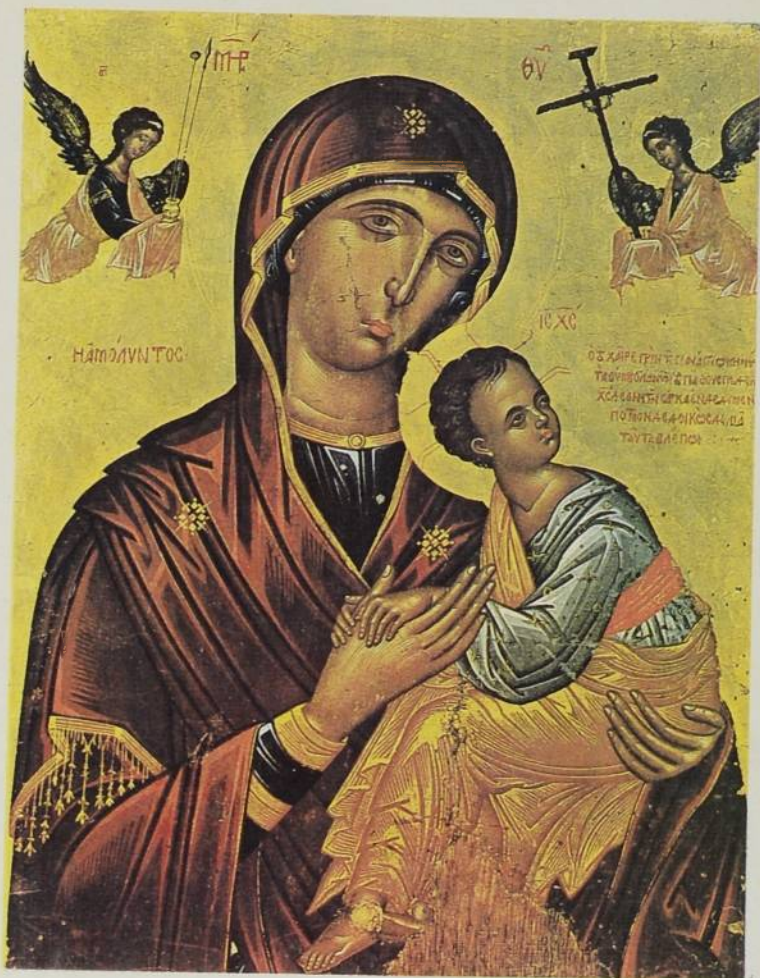
Το σύστημα αυτό πρέπει να απαρτίζεται από διάφορα υποσυστήματα με εξειδικευμένο ρόλο, π.χ.:

- 1) Ραδιοτηλεφωνίας
- 2) Ραδιοτηλετυπίας
- 3) Τηλεομοιοτυπίας
- 4) Ενδοπικοινωνιών

- 5) Επεξεργασίας στοιχείων
- 6) Συστημάτων ασφαλείας
- 7) Τηλεφωνίας
- 8) Πολυπλεκτικών κέντρων
- 9) Αναλογικών ή ψηφιακών κέντρων μεταγωγής, και
- 10) Ζευκτικών κέντρων.

Με τα υποσυστήματα αυτά θα εξασφαλισθούν:

- 1) Άριστη λήψη, αναφορά και αξιολόγηση πληροφοριών.
- 2) Αποτελεσματική παρουσίαση των πληροφοριών στους αρμόδιους για τη λήψη των αποφάσεων, και
- 3) Ταχεία και με ακρίβεια αναμετάδοση διαταγών και οδηγιών, δηλαδή οι παράγοντες για μια επιτυχημένη έκβαση της επιχειρήσεως και γενικά την άψογη λειτουργία και εκτέλεση της υπηρεσίας.

θένα, για την κάθε ώρα για το κάθε κατόπι, για την κάθε διάθεση της ψυχής και του νου. Μα και πάλι μέσα σε κάθε μια από τούτες τις Παναγιές αγρυπνεί η Παναγιά μανούλα, αυτή η ρίζα, που βλασταίνει σ' όλα τα χώματα - και τα πιο άδρoσα και τα πιο άκαρπα. Είναι η Παναγιά, που απλώνει την πλατιά της αρχαγγελική φτερούγα απάνω από τις Πολιτείες, από τα τείχη και τους πύργους, απάνω από τις στεριές και τις θάλασσες, που πεζοπορεί στα κατάψηλα βουνά, που εμπυχώνει τον πολεμιστή, που πραίνει την θέρμη του αρρώστου, που συνομιλεί με το φυλακισμένο, που παρηγορεί τον κουρασμένο, που ενισχύει τον απελπισμένο, που συntonφρεύει τον ξενητεμένο, που κάθεται ήσυχα - ήσυχα, την έσχατη ώρα σιμά στην κλίνη του μελλοθανάτου.

Είναι η προσωποποιημένη δίψα της μητρικής αγάπης, η πείνα της στοργής, η έκφραση της ανάγκης, που αισθάνεται και ο πιο καταφρονεμένος και ο πιο από τη θιοτική περιπέτεια ψυχικά σκληραγωγημένος για λίγη τρυφερότητα, για λίγη αγάπη. Και η θεία μητέρα γίνεται η πιο ανθρώπινη αγάπη, η πιο συγκатаθατική, η πιο συγγνωμονική, η πιο ανυποβούλη και ανυποψίαστη, η αγάπη που είναι πλασμένη από πολλή θλίψη, που έχει μέσα της όλα τα όνειρα των παρθένων, όλα τα χαμόγελα των παιδιών, όλες τις προσδοκίες των βασανισμένων - για μια λύτρωση, για μια καλλίτερη μέρα.

Αναθυμάμαι την ώρα τούτη εκείνο το χλωμό πρωινό του σαράντα, τη μεγάλη ώρα, που ένας λαός ξεγελασμένος και πληγωμένος στα ιερώτερα του ξεκινούσε γι' απάνω αποφασισμένος να ζηση λεύτερος ή να πεθάνη. Από τις ανυποταχτες μαμαδες της Κρήτης και τις χρυσές αμμουδιές των Κυκλάδων και τους εύφορους κάμπους του Μοριά και τις βραχοτοπιές του Αιγαίου κι από τις ψηλές κορφές της Ρούμελης κι από παντού ανέβαινε, ανέβαινε ο λαός, με μια βουλή

Η Παναγιά η μανούλα

Του Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου

Έχω μια συγκομιδή παναγιές. Οδοιπόρος της ελληνικής γης, περιηγητής ξένων τόπων, ακροατής κατανυκτικών αίων και θρήνων, αναγνώστης καθαγιασμένων κειμένων, άνθρωπος «κεκοπιακώς και πεφωτισμένος», όποια πέτρα και αν σγκώσω θα βρω και μια παναγιά, να με προσμένη και να στηλώνη τα μάτια της στα μάτια μου. Ακόμη κι από ταπεινή πατρογονική κληροδοσία κρατώ σιμά μου μια Παναγιά, φερμένη ίσαμε τους πολυτάραχους τούτους καιρούς από τα χρόνια των παιδικών ειδυλλίων, από τους μακρινούς παραδείσους, που μάταια πια η πονεμένη ανάμνηση τους αναζητεί. Και κάθoμαι πολλές φορές και προσπαθώ να ξαναζήσω θαυμαστές ώρες περιουλλογής, σε μεγαλώνυμες καθέδρες της ομαδικής λατρείας, σε ακροπελαγίσια μοναστήρια, σε σκυθρωπές κόχες, σε γραφικά χαλάσματα, σε διάσημες πινα-

κοθήκες και πάντα νιώθω τα ίδια μάτια να με παρακολουθούν γεμάτα συμπόνοια.

Κι από όλες τούτες τις μορφές, που σχηματίζουν τη μια μορφή, την πολλαπλή, την ανάριθμη, την ανεξάντλητη, την παναγιά των κοπετών, των δακρύων και των ιλασμών, την Παναγιά της καταφυγής και της προστασίας, εγώ δεν μπορώ να ξεχωρίσω παρά το γλυκό πρόσωπο της βασανισμένης μάνας, της μάνας που ανήκει σ' όλα τα παιδιά του κόσμου τούτου, και που μπροστά της είμαστε όλοι παιδιά και σε κάποιες ώρες άκρας οδύνης κλαυθμηρίζοντα νήπια.

Αυτή η Παναγιά η μανούλα, η φτωχική, η ταπεινή, η μελαγχολική, η ορφανεμένη, που έχει στερηθεί το μοναχικό παιδί, είναι η πιο ζεστή, η πιο ανθρώπινη και πιο κατανυκτική. Υπέρτατο σύμβολο, στερνή παρηγοριά και ελπίδα. Είναι αληθινά ένα χαρακτηριστικό, που οι άνθρωποι έχουν πλάσσει και μια δική τους παναγιά ο καθένας, μια Παναγιά για τον κα-

με μια γνώμη. Ήταν οι μεγάλες στιγμές του τόπου τούτου, αυτές που του επιτρέπουν ν' αντιμετωπίζει τροπαιοφόρα τις φουρτούνες της ιστορίας. Και σιμά στον κάθε στρατιώτη, που άφησε πίσω του τα πάντα, για να σταθεί όπου το χρέος του είχε τάξει, έβλεπα με το κορμί, με το νου, μια φτωχική, γεμάτη θρήνους και τρόμους μάνα να παραπορεύεται τη μάνα, που ξεγέννησε μέσα σε φρικτούς πόνους, το παιδί που το ανάθρεψε με τη δική της πείνα, που το έκαμε άντρα με τη δική της στέρηση, για να το παραδώση την ώρα εκείνη στο πεπρωμένο της ζωής ή του θανάτου. Και μέσα στα μάτια της κάθε μάνας, έβλεπα τα μάτια της Παναγιάς και στα λόγια, που μόλις κατόρθωνε να ξεστομίση η κάθε μάνα, άκουγα τον θρήνο τον γεμάτο εγκαρτέρηση της Παναγιάς. Και απάνω από τη φάλαγγα των ανθρώπων, που έφευγαν, που ανέβαιναν, αισθανόμου συμπονετική και προστατευτική την παρουσία της Μάνας. Και συλλογιόμου πως οι παιδευμένες

μανούλες τούτης της γης παράδιναν τα παιδιά τους στην αντίληψη της θείας στοργής, που γίνεται η πρόμαχος στον καιρό των πολέμων, η θεά ζωσμένη σπαθί, χωρίς να χάση τίποτα από την τρυφερότητα και την επεικειά της. Γιατί στις ώρες των μεγάλων, των ομαδικών κινδύνων δεν είναι τόσο το παιδί, που πρέπει να συλλογίζεται κανείς. Περισσότερο πρέπει να συμπονή την μάνα, που απομένει πίσω και που τίποτα άλλο δεν μπορεί να κάνει παρά να υποφέρει και να προσεύχεται.

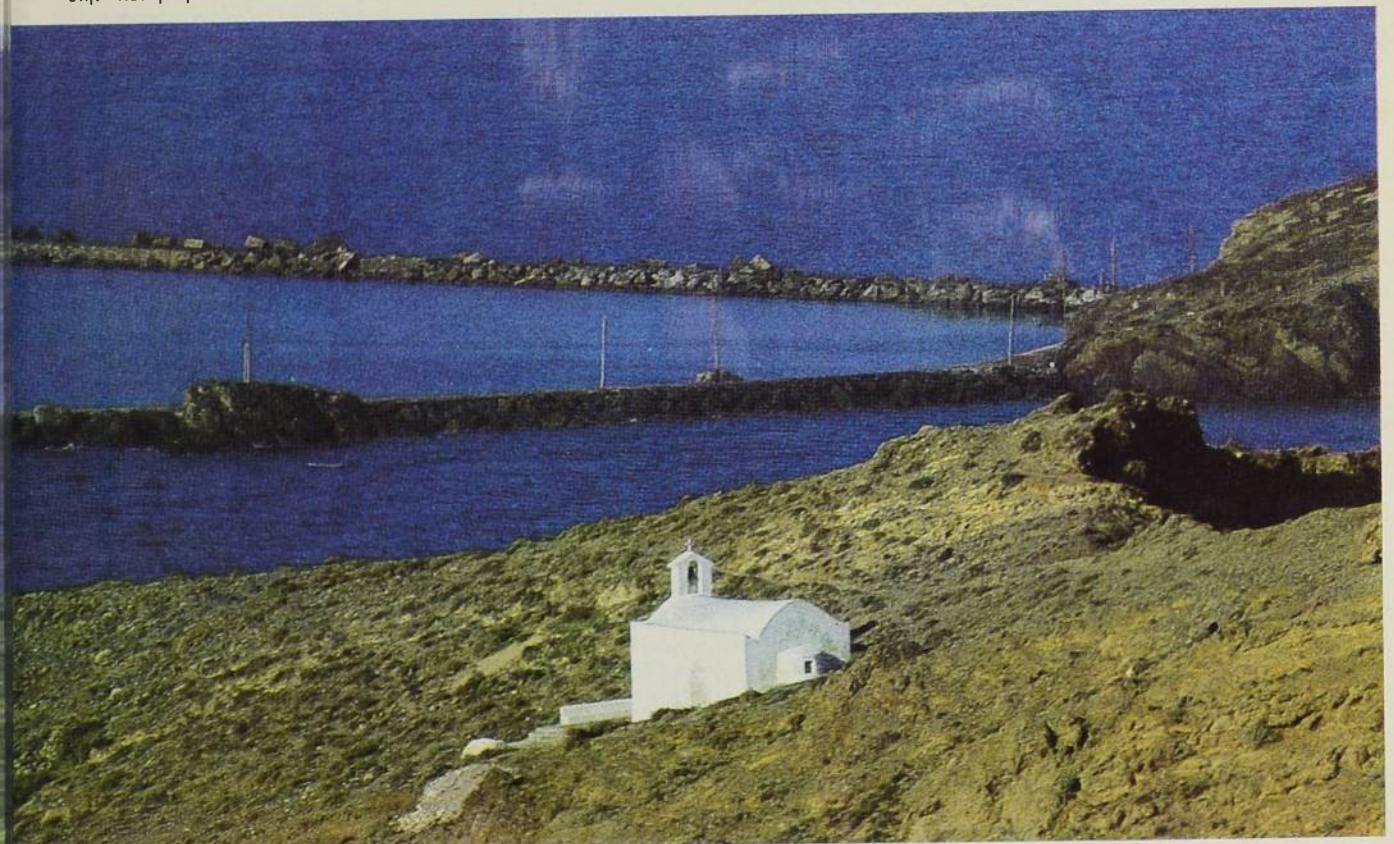
Είναι η μάνα της μεγάλης πολιτείας, που, χαμένη μέσα στο πλήθος, συντηρεί τη μυστική της αγωνία έξω από τα θέβηλα μάτια των αδιόφορων. Και η μάνα του κάμπου και του βουνού, που τρέφει τον πόνο της με πολλή μοναξιά. Γιατί η μάνα είναι μια μοναξιά, παντού μια μοναξιά και μια ορφάνια, με τον αέναο τρόπο μη λάχει και το παιδί κακοπάθει. Όλος ο κόσμος όλες οι φυλές της γης, όλοι οι τόποι οι στεριές με τις πυκνές λαγκαδιές, κι οι θάλασσες με τ' ατέλειωτα κύματα κι' οι ουρανοί με τους μακρινούς αστερισμούς, όλη η ιστορία, όλη η ομορφιά της πλάσης δεν είναι στα μάτια της μάνας παρά το παιδί, ο ακριβός θησαυρός. Η στοργή δεν ξέρει τους συμβιβασμούς. Η στοργή είναι ακέραια, ολόσωμη, ολόψυχη, αυτάγγελτη, αυτοδύναμη. Την ακρωτηριάξεις, την κομματιάξεις και κείνη συμμαζώνει τα κομμάτια της για να κερδίση και πάλι την ενότητά της, αντίμαχο λόγο δεν ακούει, είναι αμείλικτη, μονολιθική βέβαιη για τον

εαυτό της. Για τούτο το παιδί δεν είναι μόνο η πραγματική επιβεβαίωση που υπάρχει για τη μάνα που το γέννησε, είναι η ίδια η ύπαρξη. Λιψό και συφοριασμένο και κατατρεγμένο θα νιώση τον εαυτό της, αν λάξη και χαθή το παιδί, θα νιώση πως και η ίδια πια δεν υπάρχει. Το παιδί είναι ολάκερο το πεπρωμένο της μάνας, ένα αδιάλλακτο πεπρωμένο. Και τούτο το πεπρωμένο συμβολίζει η Παναγιά μανούλα, από την ώρα της φάτνης, ίσαμε την ώρα που άκουσε από τα ύψη του Εύλου τη φωνή, που την εμπιστευόταν στον μαθητή τον αγαπημένο. Την πήρε τότε ο Ιωάννης, λέει η παράδοση, και την πήγε στην Έφεσο και την κατοίκησε σε ταπεινό σπιτάκι. Και έζησε χρόνια πολλά σε κείνη την ερημιά η Παναγιά, αναθυμούμενη το απεριγράπτο πάθος. Και ίσαμε σήμερα ο τόπος εκείνος είναι τόπος προσκυνήματος. Δεν είναι χωρίς κάποιο ιδιαίτερο νόημα, που ύστερα από την αγωνία του σταυρού η Παναγιά συμμαζώνεται στον ίσκιο της σιωπής. Μέσα της δεν βρίσκεται μόνο ο αναστημένος, βρίσκεται και ο νεκρός Χριστός - «το γλυκύτερον έαρ» με την βασιλεμένη ομορφιά. Οι κατάφωτοι ουρανοί, δεν ισοσταθμίζουν μέσα στην καρδιά της τον απέραντο πόνο του χαμού. Η μεγάλη ανάμνηση αγρυπνεί, εκείνο το νήπιο ανάμεσα στους αγγέλους, τους μάγους και βοσκούς, εκείνο το σοφό παιδί, που ξαφνιάζει, δώδεκα χρόνων, τους σπουδαστές των γραφών, εκείνος ο συλλογισμένος άντρας που πορεύεται ανάμεσα στα πλήθη, κήρυκας και μάρτυρας. Η μεγαλωσύνη του και η αθανασία του, βαρραίνει λιγότερο από το παιδικό του χαμόγελο. Με κείνο το χαμόγελο ζει τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της η Παναγιά. Είναι ο «άρτος της ζωής», «το ύδωρ το ζων» ολοένα το πίνει και ολοένα δεν μπορεί να χορτάση την δίψα της. Η εικο-

νογραφία της ξανάδωσε το χαμένο παιδί. Μέσα σ' ένα πλήθος αιώνες, η παιδούλα η Παναγιά (ας πούμε στα εισόδια) και η Παναγιά που ανήκει στη δόξα των ουρανών, είναι πολύ σπανιότερη από την Παναγιά την μανούλα, την ανθρώπινη, την πολύ ανθρώπινη. Ακόμη και η σκυθρωπή αδιαλλαξία του ασκητισμού, που εμίσησε την γυναίκα, άνοιξε τόπο λατρείας στην Παναγιά. Ο Άθως είναι το «περιβόλι της Παναγιάς». Ο γήινος έρωτας, καταδικασμένος, καταδιωγμένος, έχει μεταμορφωθεί στον άσπιλο έρωτα προς την γυναίκα που έγινε μάνα και που πόνεσε τον πόνο της μάνας.

Θυμούμαι την καταπληκτική εντύπωση που μου προκάλεσε στην Αγία Σοφία της Πόλης, το μεγάλο ψηφιδωτό της «πλατύτερας των ουρανών», ψηλά στο βάθος, στην κόγχη. Εκεί πέρα η θεία μητέρα κρατώντας στα χέρια της το νήπιο ολόρθο φαίνεται σα να το δείχνει με περισσό καμάρι και να το προσφέρει στο εκκλησίασμα. Αυτή η υπέρμαχος στρατηγός της θεοφύλακτης βασιλεύουσας είναι την ώρα εκείνη η ευτυχισμένη γυναίκα που την καταπλημμυρεί η στοργή. Σεμνή, γλυκειά, δεν είναι μόνον «η χωρήσασα το αχώρητον» είναι η μάνα που παραδίδεται στην ευδαιμονία της χωρίς να θέλη να προμαντέψη όσα πρόκειται να συμβούν. Μέσα στην θριαμβευτική της μεγαλωσύνη, τη μεγαλωσύνη μιας αυτοκρατορίας, που ήταν τότε πολυθέβαιη για τον εαυτό της και αντίκρυζε τον χρόνο με γαλήνη και αισιοδοξία, ολοφάνερο δείχνεται και το ανθρώπινο στοιχείο της γυναίκας που αισθάνεται ότι ευρίσκεται εις το ύψος του προορισμού της. Την θυμούμαι σαν μια αποθέωση της στοργής, που δεν την έχει σκιάσει το πένθος, που δεν έχει γίνει ακόμη πληγωμένη, η σπαραγμένη στοργή.

Απέναντι: Η «αμόλυτος» ή «Παναγία του Πάθους», ένας από τους ωραιότερους εικονογραφικούς τύπους της Θεοτόκου. Κάτω: Σε κάθε γωνιά του τόπου μας, απ' τα ψηλά βουνά της χέρσας Ελλάδας ως τα θρόχια του Αιγαίου, συναντάμε γραφικά εκκλησάκια αφιερωμένα στην «Παναγιά μανούλα».

ελληνική απαισιοδοξία

† Του Άγγελου Τερζάκη

Ο Άγγελος Τερζάκης γεννήθηκε στο Ναύπλιο το 1907. Σπούδασε νομικά. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το θέατρο και τη λογοτεχνία. Από το 1937 κατείχε διάφορες θέσεις στο Εθνικό Θέατρο. Τακτικός συνεργάτης της εφημερίδας «Το Βήμα». Το 1963 άρχισε την έκδοση του περιοδικού «Εποχές». Έργα: α) Θεατρικά «Αυτοκράτωρ Μιχαήλ», «Γαμήλιο Εμβατήριο», «Θεοφανώ», «Νύχτα στη Μεσόγειο», «Θωμάς ο δίψυχος», κ.ά. β) Μυθιστορήματα: «Δεσμώτες», «Η παρακμή των σκληρών», «Η μενεξεδένια πολιτεία», «Η πριγκιπέσσα Ιζαμπώ», «Ταξίδι με τον Έσπερο», «Δίχως θεό», «Μυστική ζωή». γ) Διηγήματα: «Ο ξεχασμένος», «Του έρωτα και του θανάτου», «Η στοργή» κ.ά. δ) Το ιστορικό «Ελληνική εποποιία 1940-41» και τα δοκίμα «Προσανατολισμός στον Αιώνα».

Ακούγαμε τις προάλλες, κάτω από την Ακρόπολη, τους γόους – αλλά και τα γνωμικά – της αττικής τραγωδίας, ενώ το αυγουσιτιάτικο φεγγάρι έλαμπε ατάραχο σ' ένα βαθύ ουρανό. Και διεπιστώναμε γι' άλλη μια φορά πόσο απαισιοδοξία είναι η φιλοσοφία του αρχαίου δράματος, της αρχαίας ψυχής.

Για εκεί θα βρεις τη γνήσια, την αυθόρμητη σοφία ενός κόσμου: στη λογοτεχνία του. Όχι στη φιλοσοφία. Η φιλοσοφία είναι ένα σύνολο από ατομικές απόψεις, κατά κανόνα λόγιες, και που αντικαθρεφτίζουν ένα άλφα ποσοστό από ισάριθμες συνειδήσεις. Ο προσωπικός παράγων, εκεί, δεσπόζει. Στη λογοτεχνία όμως μιας εποχής, και μάλιστα εποχής μ' έντονη προσωπικότητα, θα ιδείς να εκφράζεται άμεσα το διάχυτο πνεύμα ενός λαού, το κατακάθι της πείρας του, λαμπικαρισμένο, αποπνευματωμένο. Ο ποιητής, πέρα από το ατομικό του όραμα, διερμηνεύει ένα γενικό αίσθημα: κι' είναι τόσο πιο αυθεντικός, όσο γενικότερο είναι το αίσθημα που διερμηνεύει. Ο φιλόσοφος τέτοια υποχρέωση δεν την έχει. Μπορεί να φιλοσοφεί αντίθετα από το κοινό αίσθημα ενός τόπου, μιας εποχής, ενός λαού. Είναι μια ατομική συνείδηση που ζητάει, κάποτε, να επιβάλει την κοσμοθεωρία της στον περιγυρό της.

Μα σάμπως δεν υπάρχουν – θα πει κανένας – λογοτέχνες σε διαφωνία ριζική με τον κόσμο όπου ζουν; Υπάρχουν. Με μια όμως διαφορά: ότι, ιστορικά πρώτα, οι διαφωνίες αυτές δεν είναι γνωρίσματα των ακμαίων εποχών: είναι καρποί της νεώτερης, της εντελώς νεώτερης ιστορίας: Του καιρού δηλαδή όπου αρχίζει η εσωτερική αποσύνθεση ενός κόσμου, η μεγάλη διάσταση ανάμεσα στην Τέχνη και την κοινή συνείδηση, ο ποιητικός εσφορισμός, δηλαδή μια τραυματισμένη εξέγερση μερικών συνειδήσεων που δεν ανέχονται πια τη ρουτίνα, την υποκρισία ή την αναισθησία της αγοράς. Έπειτα, οι διαφωνούντες της λογοτεχνίας ποτέ σχεδόν δεν εκφράζουν μια μοναδική, μονότροπη, εκκεντρικά μονοπωλημένη άποψη. Είναι κατά κανόνα φερέφωνα ενός άλλου συνόλου, σε σχέση μειοψηφίας, μεν με το ευρύτερο, αλλά και που φαίνονται να μιλάνε κατά σιωπηρή εντολή του.

Ο αρχαίος ποιητής λοιπόν, όταν θρηνεί για τη μοίρα των θνητών ή όταν αποφαίνεται πως δεν πρέπει να τους μακαρίζουμε πριν από την κατάληξή τους, εκφράζει κάτι γενικότερο από μια ατομική κλίση της ψυχής του.

Βλέπεις, διαισθάνεσαι, πως μιλάει σ' ένα κοινό τη γλώσσα του, δίνει διέξοδο σε διαθέσεις της ομαδικής ψυχής. Αυτά, ειδικά στο θέατρο, όπου οι αντιδράσεις είναι άμεσες, είχανε τότε αυτόματη απήχηση, προκαλούσαν μian ακαριαία εσωτερική συγκατάθεση, αισθητή και σήμερα ακόμαστονπροσεχτικό παρατηρητή, χάρη σ' ένα διάχυτο ψίθυρο που απλώνεται, ή σ' ένα μαφνίδιο αίσθημα γενικής ευφορίας. Κατά τούτο η σημασία τους είναι μεγάλη. Δεν μας πληροφορούν μονάχα για το τι πίστευαν σαν άτομα ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής, ο Ευριπίδης. Μας διαφωτίζουν για τη φιλοσοφική στάση της αρχαίας λαϊκής ψυχής.

Απαισιοδοξία και θρήνος. Όχι όμως δειλία, όχι εγκατάλειψη, όχι λίγωμα, παραίτηση, ιερεμιάδα. Θα είταν εύκολο, για την αντιδιαστολή, να χαρακτηρίσουμε την αρχαία αυτή απαισιοδοξία «ηρωική», αφού στη δημιουργία δραματικών ηρώων δίνει λαβή. Ο χαρακτηρισμός όμως είναι κακομεταχειρισμένος, και σπομφώδης. Ας πούμε καλλίτερα απαισιοδοξία αρρενωπή. Και, πραγματικά, ο ένας όρος μοιάζει ως ένα σημείο να περιέχει τον άλλον, ή τουλάχιστο να τον προϋποθέτει. Γιατί τίποτα δεν μπορεί να είναι τόσο αρρενωπό στη βάση του όσο η δραματική απαισιοδοξία – η απαισιοδοξία δηλαδή που ολοκληρώνεται εν δράσει. Η αισιοδοξία, μπροστά της, η τρεχούμενη αισιοδοξία, δεν είναι παρά κλίση ξώδερμη, αθασάνιστη, εμπιστοσύνη απλοϊκή σε ψευδαισθήσεις, ή και αυταρέσκεια κούφια, τυφλή εγκατάλειψη στο ρεύμα της ζωής. Το φυτό, αν ήθελε και μπορούσε να εκφραστεί, αυτήν την αισιοδοξία θα είχε να προβάλει.

Και να συλλογίζεται κανείς ότι, εδώ και λίγα ακόμα χρόνια, στη μεσοπολεμική εποχή, είχε διατυπωθεί, υποστηρίχτηκε επίμονα, η άποψη πως η νεοελληνική λογοτεχνία πρέπει να είναι αισιοδοξία γιατί ο ουρανός μας, λέει, είναι φωτεινός! Μόνο στο μακάριο νεοελληνικό μυαλό μπορούν να φυτρώνουν τέτοιες απροσδόκητες ιδέες. Μόνο εδώ μπορούν να γίνονται τέτοιες περιέργες συγχύσεις ανάμεσα στο γεωγραφικό κλίμα και στο ψυχικό. Η πιο απλή παρατήρηση θα μπορούσε να δείξει ωστόσο πως θόρειοι λαοί, κάτω από τους ζοφερούς τους ουραμούς είναι ιδιοσυγκρασιακά ευθυμότατοι, σε σύγκριση με τον δικό μας. Σχεδόν παιδιά. Και μια ακόμα πιο εύκολη, πιο κοντινή παρατήρηση, θα έδειχνε πως το τραγούδι του Ρωμιού, το αυθόρμητο λαϊκό τραγούδι του γλεντιού του, είναι βαρύ από καυμό και πάθος, θρηνητικό σχεδόν. Ραγιαδισμός, έλεγαν άλλοτε. Βλακείες. Ολάκερης της Ανατολής το τραγούδι είναι αργόσυρτο, μακρόσυρτο, λαγγεμένο. Το φως, το αδυσώπητο φως, δεν κάνει τη ζωή ευτράπελη. Κάνει ίσως τον κόσμο πιο περιπόνητο, και γι' αυτό τη συνείδηση της εφήμερης ζωής μας πιο πικραμένη.

Το φως, στην αρχαία ψυχή, φαίνεται να έχει παίξει έναν ειδικό ρόλο. Της έχει παρουσιάσει τον κόσμο, γύρω, καθαρά σχεδιασμένο, με σταθερά κι' ευγενικά περιγράμματα, χρώματα χλωρά κι' εξιδανικευμένα. Τίποτα από τα φασματικά θαμπόφωτα του Βορρά, που έδωσαν εκεί λαβή στη δημιουργία μύθων με υπερβατικές καταξιώσεις. Για τον Έλληνα, τον κοινόν Έλληνα, ο κόσμος είναι αυτός που βλέπει, όχι άλλος: κι' αν υπάρχει κάποιος άλλος, όπου κατεβαίνουν οι νεκροί, αυτός εδώ είναι ο καλλίτερος. Σπαράζει η ψυχή στη σκέψη πως θα τον αποχωριστεί, ακριβώς επειδή είναι πολύ φωτεινός, πολύ στέρεος, πολύ πειστικός, πολύ φιλικός για τον άνθρωπο. Δεν του χρειάζεται άλλος.

(Από το «Προσανατολισμός στον Αιώνα»)

ΠΤΥΧΙΑ ΣΕ 68 ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΗΣ Σ.Ε.Μ.Α.Χ.

Σε ειδική τελετή που έγινε στις 8 Ιουλίου 1983, στη Σχολή Αξιωματικών Αστυνομίας Πόλεων στο Μαρούσι, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης κ. Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος επέδωσε τα πτυχία σε 86 Ανθυπασιςτές και 41 Ανθυπαστυνόμους που μετεκπαιδεύτηκαν μαζί στη Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπασιςτών Χωροφυλακής (ΣΕΜΑΧ) και Ανθυπαστυνόμων επί ένα εξάμηνο.

Στην αρχή της εκδήλωσης, μίλησε ο Διοικητής των Αστυνομικών Σχολών, γενικός αστυνομικός διευθυντής κ. Μιχελουδάκης, ο οποίος απήθυνε παραινέσεις και οδηγίες στους αποφοιτήσαντες, για την καλύτερη εκτέλεση των νέων καθηκόντων τους, και ευχαρίστησε τους διδάξαντες καθηγητές για τις πολύτιμες γνώσεις που παρείχαν στους εκπαιδευόμενους στη διάρκεια της φοίτησής τους στη Σχολή.

Τον κ. Μιχελουδάκη αντιφώνησε ο αρχηγός της τάξης των μετεκπαιδευθέντων, ανθυπασπιστής κ. Κωνσταντίνος Μηνάς, ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων και τα εξής:

...Η επιμόρφωσή μας στη Σχολή αυτή, μας όπλισε με πνευματικές και επαγγελματικές δυνατότητες, ώστε να αντιμετωπίσουμε μία κοινωνική ταχύτατη από κάθε πλευρά εξέλιξη και να ανταπεξέλθουμε ουσιαστικά στα δύσκολα και ποικιλόμορφα νέα μας καθήκοντα του Αξιωματικού, που θα είναι σημαντικότερα από αυτά που εκτελούσαμε κατά το παρελθόν και πριν από την εδώ προ εξαμήνου άφιξή μας.

Διαβεβαιώνουμε την Ηγεσία των Σωμάτων μας και όσους μόχθησαν δια την επιμόρφωσή μας, ότι με συνείδηση της αποστολής μας θα χρησιμοποιήσουμε τις γνώσεις αυτές για το καλό του κοινωνικού συνόλου στο μέτρο του δυνατού, στην επίτευξη των στόχων και επιδιώξεων των Σωμάτων που είναι τέλεια οργανωμένα, δυναμικά, ακριβοδίκαια και αμερόληπτα, αφοσιωμένα στα Δημοκρατικά ιδεώδη και πιστά στην εφαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας.

...Επίσης εκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες μας προς τους Διοικητές των Σχολών για την φροντίδα της εκπαίδευσής μας, τους κ.κ. καθηγητές οι οποίοι χωρίς υπολογισμό κόπων μετέφεραν σ' όλους μας το πλούτο των γνώσεών τους, που θα αποτελέσει το μεγαλύτερο εφόδιο

κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών μας καθηκόντων.

Ακολούθησε η απονομή των πτυχίων από τον κ. Γενικό Γραμματέα.

Στην τελετή παραβρέθηκαν ακόμα, ο Αρχηγός της Αστυνομίας Πόλεων κ. Νίτσος, ο Β' υπαρχηγός κ. Σαμπάνης, ο Γ' επιθεωρητής Χωρο-

φυλακής, υποστράτηγος κ. Βασιλάκης, ο διοικητής της Σχολής Αξιωματικών Χωροφυλακής, συνταγματάρχης κ. Φούσκης οι καθηγητές που δίδαξαν στη Σχολή και αντιπροσωπεία ανωτέρων και κατωτέρων αξιωματικών από υπηρεσίες του λεκανοπέδιου Αττικής.

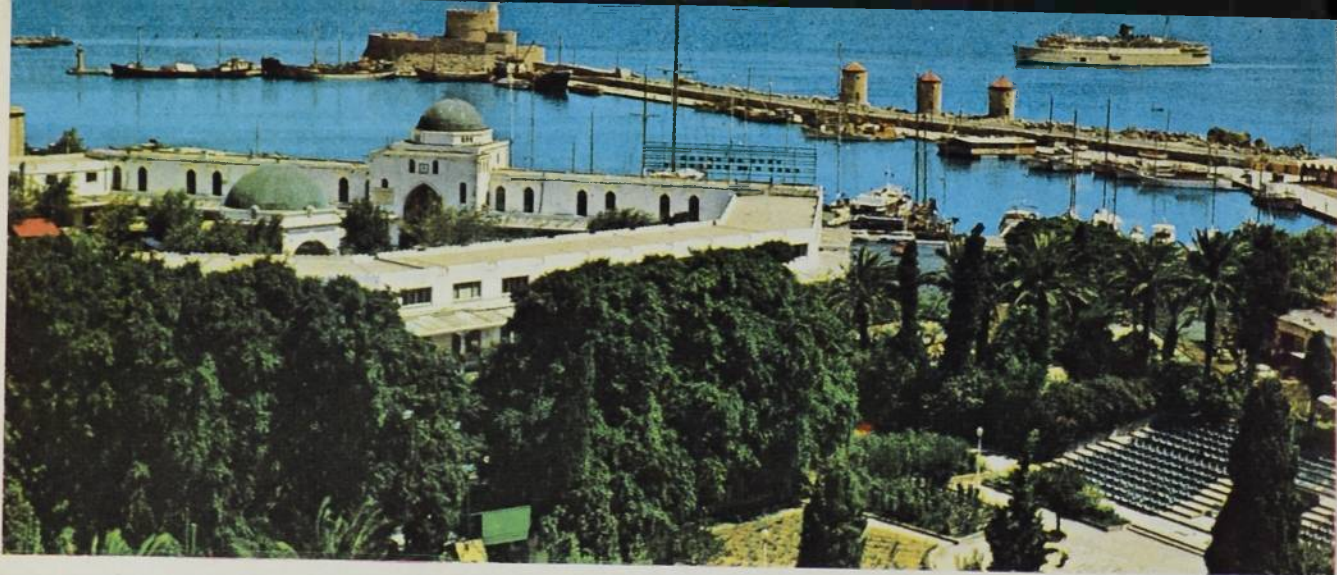
Στο τέλος δόθηκε μικρή δεξίωση.

Αποφοίτησαν τον Ιούλιο οι παρακάτω σπουδαστές της ΣΕΜΑΧ που πρόκειται να ονομαστούν Ανθ/ρχοι:

ΑΝΔΡΙΑΝΕΣΗΣ Γεώργιος, ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ιωάννης, ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Αλέκος, ΒΑΝΤΖΟΣ Πέτρος, ΒΛΑΧΟΣ Κων/νος, ΒΟΥΤΥΡΑΚΗΣ Γεώργιος, ΒΥΡΟΣ Κων/νος, ΓΕΡΟΝΙΚΟΣ Βασίλειος, ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ - ΑΓΓΕΛΙΝΑΒΑΣ Κων/νος, ΓΙΑΝΝΕΑΣ Ευάγγελος, ΓΙΑΝΝΟΣ Νικόλαος, ΓΚΑΒΑΡΔΙΝΑΣ Χρήστος, ΓΚΑΙΝΤΕΣ Ιωάννης, ΓΚΑΡΑΓΚΑΝΗΣ Απόστολος, ΓΡΕΤΣΙΤΣΑΣ Δημήτριος, ΓΡΥΠΙΩΤΗΣ Στυλιανός, ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Ιωάννης, ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑΣ Νικόλαος, ΔΟΥΡΟΣ Δημήτριος, ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΩΝΗΣ Δημήτριος, ΕΥΘΥΜΙΟΥ Δημήτριος, ΖΑΒΒΟΣ Γεώργιος, ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Μαρinos, ΖΕΡΓΙΩΤΗΣ Σταύρος, ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Αριστείδης, ΙΩΑΝΝΟΥ Δημήτριος, ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ Αντώνιος, ΚΑΡΑΤΣΟΜΠΑΝΗΣ Νικόλαος, ΚΑΤΣΙΡΑΣ Κων/νος, ΚΑΤΣΙΡΗΣ Βασίλειος, ΚΕΧΑΓΙΑΣ Ευάγγελος, ΚΟΛΟΒΟΣ Γεώργιος, ΚΟΛΟΚΟΥΡΗΣ Ανδρέας, ΚΟΥΔΟΥΝΗΣ Βασίλειος, ΚΟΥΡΓΙΑΛΑΣ Νικόλαος, ΚΟΥΤΡΑΣ Νικόλαος, ΚΩΣΤΑΚΟΣ Νικόλαος, ΛΕΚΑΚΗΣ Κων/νος, ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ Γεώργιος, ΜΑΝΙ-

ΦΑΒΑΣ Ευριπίδης, ΜΑΡΟΥΛΑΚΗΣ Βασίλειος, ΜΙΧΑΗΛ Ιωάννης, ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος, ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΣ Γεώργιος, ΜΠΟΓΚΑΣ Κων/νος, ΜΠΟΣΜΟΣ Λεωνίδας, ΜΥΛΩΝΑΣ Βασίλειος, ΝΤΟΥΡΜΑΣ Νικόλαος, ΝΤΟΥΡΟΣ Βασίλειος, ΞΥΛΑΣ Δημοσθένης, ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Ηλίας, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γρηγόριος, ΠΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣ Προκόπιος, ΠΑΙΜΑΔΑΚΗΣ Χαράλαμπος, ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ Νικόλαος, ΠΑΠΑΔΙΩΤΗΣ Γεώργιος, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Διονύσιος, ΠΑΡΑΣΧΟΣ Στέργιος, ΠΑΤΙΤΣΑΣ Νικόλαος, ΠΕΡΔΙΚΑΚΗΣ Δημήτριος, ΠΟΥΛΙΟΣ Ευστάθιος, ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης, ΡΑΦΤΗΣ Απόστολος, ΡΑΦΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Γεώργιος, ΡΗΓΑΣ Γεώργιος, ΡΗΓΑΣ Νικόλαος, ΡΟΓΚΑΚΟΣ Αναστάσιος, ΣΑΒΒΙΔΗΣ Μιλτιάδης, ΣΑΛΑΜΟΥΡΑΣ Γεώργιος, ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΣΤΑΘΑΚΗΣ Δημήτριος, ΣΤΡΑΤΗΣ Αθανάσιος, ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ Ευστάθιος, ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ Γεώργιος, ΣΧΟΙΝΑΣ Αντώνιος, ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ Χρήστος, ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ Παναγιώτης, ΤΣΑΜΗΣ Παναγιώτης, ΤΣΩΝΟΣ Παναγιώτης, ΥΦΑΝΤΗΣ Κων/νος, ΦΙΛΟΣ Βασίλειος, ΧΑΡΑΚΤΙΝΙΩΤΗΣ Γεώργιος και ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Φώτιος.

Ρόδος

Πο νησί του Απόλλωνα

Του Γεωργίου ΛΕΚΑΚΗ
Ενωμοτάρχη

Αν αφήσουμε τα φτερά της φαντασίας μας να μας οδηγήσουν σε τόπους παραμυθένιους, σε τόπους ανυπέρθλητης ομορφιάς με μαγευτικές τοποθεσίες, τότε σίγουρα θα μας οδηγήσουν στο πατότερο σμαραγδένιο νησί της Ρόδου.

Νησί με υπέροχες φυσικές καλλονές, μοναδικής ωραιότητας τοπία, ιδανικές καιρικές συνθήκες που επικρατούν ακόμα και το χειμώνα, είναι ένα από τα πιο γνωστά παραθεριστικά κέντρα, προσελκύοντας το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Τουρίστες από κάθε μέρος της γης, κάθε καλοκαίρι καταφθάνουν για να λουστούν στο φως της, να χαρούν τη γαλάζια μαγεία της, και να γευθούν έστω και για λίγο τη χαρά και την απόλαυση που κατά τρόπο μοναδικό προσφέρει η Ρόδος. Άνθρωποι διαφόρων κοινωνικών τάξεων, γίνονται ένα, ξεχνούν τα προβλήματα τους για να ζήσουν αξέχαστες ονειρώδεις διακοπές, αλησμόνητες για τις πρωτόγνωρες εμπειρίες.

Κείμενη στο νοτιοανατολικό άκρο του Αιγαίου η Ρόδος, είναι το μεγαλύτερο σε έκταση νησί του Δωδεκανησιακού συμπλέγματος και το τέταρτο της Ελλάδας (μετά την Κρήτη, την Εύβοια και τη Λέσβο) με πληθυσμό 67.000 περίπου κατοίκους, και έκταση 1398 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Η πόλη της Ρόδου χωρίζεται στην παλιά πόλη μέσα στο κάστρο της και στη νέα πόλη έξω απ' το κάστρο. Έχει πληθυσμό 33.000 περίπου κατοίκους, που διπλασιάζονται την περίοδο της τουριστικής αιχμής, με τις χιλιάδες των τουριστών που κατακλύζουν το νησί. Το έδαφός της είναι σχεδόν ορεινό και μόνο στα παράλια υπάρχουν πεδιάδες. Απ'

τους αρχαίους χρόνους το κλίμα της είναι γνωστό ότι ήταν θαυμάσιο, από τα καλύτερα των μεσογειακών χωρών. Έχει μεγάλη ηλιοφάνεια και ο ήλιος ακόμα και το χειμώνα βγαίνει μεγαλοπρεπής στον πεντακάθαρο ορίζοντα σχεδόν κάθε μέρα· σ' αυτό οφείλεται και ο αρχαίος μύθος για τον έρωτα του θεού Ήλιου με την ηλιόλουστη Ρόδο και το όνομα Νύφη του Ήλιου. Χιόνι πολύ σπάνια πέφτει το χειμώνα, μόνο στις κορυφές των ψηλότερων βουνών όπως ο Απτάβυρος (ύψος 1.215 μ.) και ο Προφήτης Ηλίας (800 μ).

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Ρόδος όπως κάθε ελληνική πόλη, έχει τους μύθους της για τους θεούς και τους ήρωες της, τον Ήλιο, τη Νύφη Ρόδο, τον Τληπόλεμο κ.ά. Σύμφωνα με τη μυθολογία, όταν οι θεοί μοίραζαν τη γη μεταξύ τους, η Ρόδος δεν φαινόταν στην επιφάνεια της θάλασσας. Ο Ήλιος έλειπε στο συνηθισμένο ταξίδι του και οι άλλοι θεοί ξέχασαν να του βγάλουν κλήρο. Ο Δίας όταν το άκουσε ήταν έτοιμος να κάνει νέα διανομή, αλλά ο Ήλιος δεν τον άφησε, γιατί έβλεπε να βγαίνει από τα βάθη της αφρισμένης θάλασσας μια πόλη που μπορούσε να τρέφει πολλούς ανθρώπους και αυτή ήθελε να του δώσουν μερίδιο. Μέσα από την άλμη της θάλασσας, εβλάστησε ένα πεντάμορφο λουλουδιμένο νησί, που ο Δίας το έδωσε στο θεό που στέλνει τις αχτίνες του στον κόσμο, οδηγώντας τα φτερωτά άλογα. Εκεί ο Ήλιος με τη Νύφη Ρόδο γέννησε 7 γιους και απ' αυτούς ο ένας ο Κέρκοφας γέννησε 3, τον Κάμιρο, τον Ιάλοσο και τον Λίνδο, που ίδρυσαν τις 3 πόλεις που φέρουν το όνομά τους. Ο Ήλιος αγάπησε τη Ρόδο και της πρόσφερε όλα τα αγαθά του. Τόση ήταν και μένει η αγάπη του για την ερωμένη του Ρόδο, ώστε δεν λησμονεί μήτε μέρα, χει-

μνες, ανοίξεις, καλοκαίρια, φθινόπωρο να τη γλυκοφιλά με τις ηλιαχτίδες του, χαρίζοντάς της απλόχερα, μοναδικής ηλιοφάνειας και καθαρότητας μέρες, γλυκιές, λαμπρές, ξάστερες. Οι αρχαίοι Ροδίτες τιμούσαν τον Ήλιο πιο πολύ απ' όλους τους θεούς, σαν αρχηγό του γένους τους.

Για το όνομα Ρόδος υπάρχουν πολλές εκδοχές, επικράτησε όμως από την αρχαία εποχή ο συσχετισμός με το ομώνυμο λουλούδι, ιερό στον Ήλιο και έτσι σήμερα συνδυάζεται το Ρόδος με το νησί των Ρόδων. Γι' αυτό τα νομίσματα παρίσταναν από το ένα μέρος ρόδο και από το άλλο κεφάλι του Ήλιου, όπως φαίνεται από τις νομισματικές συλλογές. Πρώτοι κατοίκησαν τη Ρόδο λένε ο Διόδωρος ο Στράβωνας και άλλοι συγγραφείς οι Τελχίνες. Οι Κάρες και οι Φοίνικες λένε ο Θεουκιδίδης ίδρυσαν τις περισσότερες πόλεις στα νησιά. Αυτοί πρώτοι κατοίκησαν τη Ρόδο και αργότερα οι Έλληνες που έμειναν για πάντα κάτοικοί της. Πρώτοι απ' τους Έλληνες οι Αχαιοί, από τον 15ο αιώνα.

Η πόλη ιδρύθηκε το 408 π.Χ. από τον Δωριέα, γιο του θρυλικού ολυμπιονίκη Διαγόρα, σύμφωνα με το σχέδιο του φημισμένου αρχιτέκτονα Ιπποδάμου. Γρήγορα αναδείχθηκε σε μια απ' τις ωραιότερες πόλεις του τότε γνωστού κόσμου· «Στολίδι λαμπρό» «Ένδοξη» «Πόλη του Θεού», είναι οι τίτλοι που της είχαν δοθεί. Η πιο δοξασμένη περίοδος της ιστορίας της κράτησε από το 305 ως το 168 π.Χ. Το μεγαλείο και την ακμή της κατά την αρχαιότητα, οφείλει στη ναυτιλία. Ροδίτες αναδείχθηκαν θρυλικοί ολυμπιονίκες, με πρώτους και πιο γνωστούς τον Διαγόρα και τα παιδιά του, Δαμάγητο Ακουσίλαο και Δωριέα. Το σπουδαιότερο από τα αγάλματα ήταν ο Κολοσσός της Ρόδου. Ήταν χάλκινο έργο του γλύπτη Χάρη από τη Λίνδο, μαθητή του Λύσιππου. Το ύψος του έφθανε τα 33 μέτρα.

Δώδεκα ολόκληρα χρόνια χρειάστηκε ο περίφημος εκείνος τεχνίτης για να τελειοποιήσει τον Κολοσσό, που θεωρείτο σαν ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου. Το άγαλμα που στήθηκε το 280 π.Χ., άγνωστο σε ποιο μέρος, καταστράφηκε σε σεισμό το 227 π.Χ. Δεν ήταν μόνο ο Κολοσσός το μοναδικό αριστούργημα που κοσμούσε τη Ρόδο. Τρεις χιλιάδες αγάλματα στόλιζαν κατά τρόπο εντυπωσιακό τους δρόμους και τα δημόσια κτίρια. Μεγάλη ανάπτυξη είχαν η γλυπτική και η ζωγραφική. Σπουδαίοι γλύπτες εκτός από τον Χάρη τον Λίνδιο, ήταν ο Αριστωνίδας, οι αδελφοί Απολλώνιος και Ταυρίσκος ο Αθηνόδωρος, ο Πολύδωρος κ. ά. Ρόδιος ήταν ο ζωγράφος Πρωτογένης, διάσημος για τη χάρη των πινάκων του. Σημαντική ήταν επίσης η ανάπτυξη της κεραμουργίας και των γραμμάτων. Στην περίφημη ρητορική σχολή που ίδρυσε ο Αισχίνης, σπούδασαν εξέχοντες Έλληνες αλλά και ρωμαίοι όπως ο Ιούλιος Καίσαρ, ο Αύγουστος, ο Τιθέριος, ο Κικέρωνας και άλλοι. Με την υποταγή της στους Ρωμαίους και την ολοκληρωτική της καταστροφή το 42 π.Χ. από τον στρατηγό Κάσσιο η Ρόδος χάνει τη σπουδαιότητά της. Τα γράμματα και οι τέχνες παραμελούνται.

Στη βυζαντινή περίοδο, που ήταν περίοδος παρακμής, η Ρόδος έζησε κάτω απ' την κυριαρχία των Ιπποτών του Τάγματος της Ιερουσαλήμ επί 213 χρόνια (1309 – 1522). Οι Ιππότες σαν στέριωσαν ονομάστηκαν «Ιππότες της Ρόδου». Το 1522 ο Σουλτάνος Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής

Απέναντι: Το μικρό λιμάνι της Ρόδου. Δεξιά: Οι δυο δορκάδες που στολίζουν την είσοδο του λιμανιού υπήρξαν το σύμβολο της Ρόδου. Στο βάθος το φρούριο του Αγ. Νικολάου με το φάρο.

ύστερα από επτάμηνη πολιορκία κατέλαβε τη Ρόδο, που έμεινε υπόδουλη μέχρι το 1912, αλλά διατήρησε όμως αθάναστο εθνικό φρόνημα και ακλόνητη πίστη θρησκεία των προγόνων, με ήθη και έθιμα ελληνικά.

Ύστερα από τον Ιταλοτουρκικό πόλεμο, στις 4 Μαΐου του 1912, η Ιταλία κατέλαβε τη Ρόδο και την κράτησε μαζί με τα άλλα νησιά 33 ολόκληρα χρόνια. Μέσα σ' αυτά τα 33 χρόνια, οι Ιταλοί έχτισαν πελώρια κτίρια για να θυμίζουν δικές τους πολιτείες, για να διαμφισθητήσουν την ελληνικότητα του νησιού, να ξαφνιάσουν τον επισκέπτη και να δημιουργήσουν την εντύπωση μιας αρχιτεκτονικής παράδοσης που είναι συνέχεια από τα μεσαιωνικά κτίσματα των ιπποτών, που σώζονται θαυμάσια στην παλιά πόλη της Ρόδου. Πίστευαν πως τα μεγαλόπρεπα κτίρια θα προκαλούσαν τον φόβο και την κατάπληξη των σκλαβωμένων Ελλήνων που όμως παρ' όλα αυτά κράτησαν την εθνική τους συνείδηση, τα έθιμα, τις παραδόσεις και τη γλώσσα τους. Ο πόλεμος του «40» βρίσκει τους Δωδεκανήσιους στην πρώτη γραμμή. Πρώτος ηρωικός πεσών ο θρυλικός υπολοχαγός Αλέξανδρος Διάκος, σύμβολο του Δωδεκανήσιου ήρωα. Στις 9 Μαΐου 1945, με το τέλος του Β' παγκοσμίου πολέμου, βρετανικά στρατεύματα και τμήματα του Ιερού Λόχου, κατέλαθαν τη Ρόδο. Στις 31 Μαρτίου 1947 ήταν για πάντα ΕΛΛΗΝΙΚΗ όπως έμεινε στο πέρασμα των αιώνων. Η μητέρα Πατρίδα, δέχτηκε και πάλι στην ανοιχτή αγκαλιά της με περισσή αγάπη,

τις δώδεκα αγαπημένες θυγατέρες της. Ένα χρόνο αργότερα, στις 7 Μαρτίου 1948, κηρύχθηκε επίσημα η ενσωμάτωση με τη μητέρα Ελλάδα. Ανεπανάληπτες ιστορικές στιγμές εθνικής συνείδησης, ανεξίτηλες απ' το πέρασμα του χρόνου.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΡΟΔΟΣ: ΕΝΑΣ ΕΠΙΓΕΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Φθάνοντας στη Ρόδο όποιες έννοιες κι' αν σας ακολούθησαν θα σθήςουν. Η απλόχερη φυσική ομορφιά, λουσμένη σ' ένα αστραφτερό ήλιο, θα σταθεί το ευχάριστο ξάφνιασμα σε κάθε σας θήμα. Αξέχαστες οι ομορφιές της, πολλά τα αρχαιολογικά της ενδιαφέροντα, έντονα τα σημάδια απ' τη μεσαιωνική περίοδο της ιστορίας της. Και πάντα στη διάθεσή σας η εκλογή ανάμεσα στην απλοϊκή ή κοσμοπολίτικη ζωή.

Μοντέρνες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, απ' τις καλύτερες και πληρέστερες στον ελλαδικό και διεθνή χώρο, με όλες τις σύγχρονες ανέσεις, που ικανοποιούν και τον πιο απαιτητικό τουρίστα, αποτελούν την καλύτερη εγγύηση για μια άνετη και ονειρώδη διαμονή στο νησί του ήλιου. Η τουριστική κίνηση αρχίζει το Μάρτιο και διαρκεί μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου. Στη χρονική αυτή περίοδο, χιλιάδες επισκέπτες, απ' όλα τα μέρη του κόσμου, χαιρόνται ανέμελα τις ανεπανάληπτες ομορφιές, που τόσο απλόχερα, ο

Θεός Ήλιος δώρησε στην αγαπημένη του Ρόδο.

Αλλά και το χειμώνα ακόμα η Ρόδος είναι πανέμορφη. Ιδανικός τόπος για τους αναζητητές της γαλήνης και της γλυκειάς μελαγχολίας. Τα ανεπανάληπτα σε ομορφιά και μαγεία μελαγχολικά χειμωνιάτικα βραδινά, με τους δυνατούς αγέρηδες, που φέρνουν καλοκαιρινές αναμνήσεις και τους μελωδικούς ήχους της βροχής, σε καθηλώνουν κυριολεκτικά, μαγεύοντας σε με την σπάνια γοητεία τους.

Το μεγαλύτερο τμήμα των ξένων επισκεπτών, προέρχεται από τις Σκανδιναβικές χώρες, τη Γερμανία και την Αγγλία. Στην πόλη είναι συγκεντρωμένο το μεγαλύτερο μέρος των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, αλλά και του βιομηχανικού δυναμικού και της οικονομικής δραστηριότητας του νησιού.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Στη Νέα πόλη είναι συγκεντρωμένα, σε επιβλητικά κτίρια θαυμάσιας αρχιτεκτονικής δομής, το Διοικητήριο κτισμένο σε νεογοτθικό ρυθμό, το Δικαστικό Μέγαρο, το Δημαρχείο, το Ταχυδρομείο, η Τράπεζα Ελλάδας, η Ανωτέρα Διοίκηση Χωροφυλακής, το Εθνικό θέατρο και ο ναός του Ευαγγελισμού με πολύ ενδιαφέρουσες εικονογραφίες. Μπορούμε επίσης να δούμε: τη Νέα Αγορά με πολλά καταστή-

ματα από εμπορικά έως ψαράδικα, το λιμάνι Μανδράκι που σφύζει από έντονη τουριστική κίνηση, γιατί βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, με υπέροχη θέα προς τη θάλασσα και με πολλά καφενεία που προσφέρονται για ευχάριστες ώρες και ξεκούραση· το ενυδρείο, όπου σε γιάλινες δεξαμενές, εντειχισμένες σε θράχια, θα δούμε όλα τα είδη ψαριών και υδρόβιων ζώων· το φρούριο του Αγίου Νικολάου (απέναντι από το Μανδράκι), απ' τις επάλξεις του οποίου, απολαμβάνουμε ένα από τα πιο γραφικά κομμάτια της Ρόδου· το αρχαίο στάδιο με την ακρόπολη της Ρόδου. Αγναντεύοντας πάνω ψηλά στο λόφο Μόντε - Σμιθ και έχοντας συγχρόνως μια πανοραμική άποψη της πόλης, μένουμε έκθαμβοι προσκυνητές της μεγαλοπρέπειας και της απεραντοσύνης της θάλασσας, που απλώνεται μπροστά μας, λουσμένη στο φως του ολόλαμπρου ήλιου ή του φεγγαριού.

Τρία χιλιόμετρα απ' την πόλη, συναντάμε ένα θαυμάσιο πάρκο με πράσινο και δροσιά φύσης, το Ροδίσι. Ακόμα κι' αν δεν είμαστε αναζητητές του ρομαντισμού, σ' αυτόν τον παραδεισένιο τόπο, με τις γραφικές γεφυρούλες, τις λιμνούλες και τα ποταμάκια με τις ολόευκες πάπιες, θα μεθύσουμε απ' τα τιτίβιασμα των γλυκόλαλων πουλιών, που με τη συνοδεία μικρών καταρρακτών συνθέτουν μια ανεπανάληπτη μελωδία, αισθητικής και ηχητικής πανδαισίας. Στη νέα πόλη, μπορούμε να δούμε επίσης, πολλά θαυμάσια ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών, να επισκεφθούμε πολλά καταστήματα με πλούσιες προθήκες και να απολαύσουμε ολάνθιστους κήπους με ιβίσκους και γαρδένιες.

Στη παλιά πόλη - που την περιβάλλουν ισχυρά τείχη με προμαχώνες, επάλξεις πύλες και τάφρο, ωραιότατα δείγματα της οχυρωματικής τέχνης του 15ου και 16ου αιώνα-μπορούμε να επισκεφθούμε: το Μουσείο, που στεγάζεται στο ωραιότερο κτίριο της εποχής των Ιπποτών, με πολλά ενδιαφέροντα εκθέματα, συλλογές νομισμάτων, αγγείων και γλυπτών ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζει η γονατιστή Αφροδίτη της Ρόδου (1ος αιώνας), έργο ελληνιστικής εποχής και η επιτύμβια στήλη της Τιμαρίστιας και της Κριτής· το Μέγαρο των Μαγιστρών, το μεγάλο αυτό οικοδόμημα, που οι αιώνες και οι σεισμοί είχαν πληγώσει θανάσιμα. Πρόκειται για πελώριο κτίσμα, με πολλές εισόδους, πύργους, επάλξεις, πολεμίστρες. Στην παλιά πόλη όλα είναι υπέροχα. Δρόμοι στρωμένοι με θότσαλα, πλακόστρωτοι, στενά σοκάκια για ατέλειωτους περιπάτους. Ο Μεσαιώνας ολοζώντανος σε κάθε μας βήμα. Θα μείνουμε άναυδοι από το ανυπέρθλο θέμα της οδοῦ των Ιπποτών, ιδίως το βράδυ. Μέσα στη φεγγαρόφωτη νύχτα, μπορούμε να δούμε με τη φαντασία μας, ιππότες πάνοπλους να ξεπροβάλλουν απ' τα παλάτια τους, συνοδευόμενοι από τον νυκτερινό μας περίπατο. Θαυμάσιες είναι και οι γραφικές ταβερνούλες μέσα στα τείχη.

Η Ρόδος έχει πραγματικά μοναδικούς τόπους για περίπατους· όμορφα τοπία, στενά δρομάκια, επιβλητικά τείχη, πλημμυρισμένα από το φως του ήλιου και των άστρων, προσφέρονται για ικανοποίηση των αισθήσεων μας. Οι μαγευτικές ακρογιαλές στην πόλη και σε πολλά σημεία

του νησιού (Καλλιθέα, Φαληράκι, Αφαντού, Τσαμπικά, Λίνδος), με τη χρυσίζουσα θάλασσα απ' τα παγινιδίσματά της με το φεγγάρι, αποτελούν αληθινό πειρασμό, για ρομαντικούς μοναχικούς περιπάτους, για τους λάτρεις της γαλήνης, του έρωτα, της μελαγχολίας... Είναι τόσο μαγευτικό το θέμα τις βραδιές, όταν η θάλασσα απλώνεται αρυτίδωτη, σαν απέραντο γυαλί στο πέλαγος, όταν το κύμα φθάνει ανάλαφρο στις αμμονδιές, που μπορεί να σε κρατήσει καθηλωμένο μέχρι το πρωί, που ο Απόλλωνας σκορπίζει τις χρυσές του αχτίδες πάνω στις δαντελλένιες ακρογιαλιές που γεμίζουν από σύγχρονες ολόξανθες νεράιδες και όμορφους Ποσειδώνες που λούζονται στο φως του ήλιου, δεχόμενοι ανέμελα τα ζεστά χάδια του.

Αλλά υπέροχα τοπία με μαγευτικές τοποθεσίες και ιστορικούς αρχαιολογικούς χώρους συναντάμε και έξω από την πόλη, σε όμορφες γωνιές του νησιού. Η Λίνδος είναι το σπουδαιότερο μετά τη Ρόδο τουριστικό κέντρο του νησιού, πολιτισμού 3500 χρόνων και κέντρο του πρώτου Ελληνικού πολιτισμού του Αιγαίου. Πλαισιώνεται από καταγάλανη θάλασσα που χαϊδεύει χρυσή αμμουδιά και από γυμνά βουνά. Ψηλά απ' την κατάλευκη πολιτεία φαντάζει η πανάρχαια Ακρόπολη της. Τα ερείπια των αρχαίων ναών της, ψηλά από τη θάλασσα μας δίνουν ακόμα και τώρα μια έντονη εικόνα της παλιάς της δόξας. Διάσημοι άντρες όπως ο Ευαγόρας και ο Κλεόβουλος ένας απ' τους επτά σοφούς κατάγονταν απ' αυτήν. Η σημερινή Λίνδος σφίζει από έντονη τουριστική κίνηση, γιατί είναι πραγματικά όαση γαλήνης και ψυχικής ηρεμίας.

Υπέροχες αναμνήσεις προσφέρει μια επίσκεψη στη γραφική περιοχή με τα γάρφα νερά, τα γεφυράκια και τα δέντρα τις Πεταλούδες που απέχουν 27 χιλ. απ' την πόλη. Παραμυθένια η ομορφιά του τοπίου με τις χιλιάδες πεταλούδες, που με τα ωραία τους φτερά σκεπάζουν τον ουρανό με τον παραμικρό θόρυβο. Η Φιλήρημος είναι ένα καταπράσινο βουνό στα πρόατια της Ρόδου με το μοναστήρι της Παναγίας και τα ερείπια του αρχαίου ναού της Αθηνάς. Οι επτά πηγές είναι μια πολύ ειδυλλιακή τοποθεσία, που χαρακτηρίζεται από διάφορες πηγές με κρύα νερά και καταρράκτες. Η Κάμειρος θεωρείται η Πομπηία της Ρόδου. Υπάρχει ιερό του 3ου π.Χ. αιώνα με ερείπια δωρικού ναού. Από δω ξεκινούσε δρόμος για την αρχαία πόλη πουταν κτισμένη αμφιθεατρικά και όπου ανασκάφηκαν οπίτια, αγορά, ερείπια ναού της Αθηνάς κ.λ.π. Η Κάμειρος Σκάλα, μικρό γραφικό λιμανάκι, όπου μπορούμε να γευθούμε φρεσκοτότα ψάρια. Η Καλλιθέα με την ωραία της πλαζ που στην αρχαιότητα λειτουργούσαν περίφημες ιαματικές εγκαταστάσεις με τις θεραπευτικές τους ιδιότητες στα πόσιμα νερά, προσφέρεται για ιδανικούς γαλήνιους περιπάτους.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η πολιτιστική ανάπτυξη του νησιού, ζωντανεύει με τη διοργάνωση διαφόρων καλλιτεχνικών και κοινωνικών εκδηλώσεων, φεστιβάλ λαϊκών παραδοσιακών χορών κ.λπ. Τα θεάματα «Ήχος και Φως», από το Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο, ξανα-

ζωντανεύουν την ατμόσφαιρα των Ιπποτών του Μεσαιώνα. Πολλά διεθνή συνέδρια και μουσικές εκδηλώσεις γίνονται στη Ρόδο, που κρίνεται σαν ιδεώδης τόπος, λόγω των ανέσεων που προσφέρει και της φήμης που κατέχει. Η Ρόδος φημίζεται για τα περίφημα κεραμικά της, πραγματικά αριστουργήματα που είναι περιζήτητα απ' τους επισκέπτες του νησιού, γιατί «κλείνουν ποίηση και μουσική τα χρώματα και τα σχέδια τους», όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε από ξένο συλλέκτη. Φημίζεται επίσης για τα ωραία της κρασιά, ιδιαίτερα της περιοχής του χωριού Έμπωνα.

Κεφαλαιώδους σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη του νησιού, αποτελεί ο τουρισμός, που είναι μια τεράστια δεξαμενή εσόδων και απασχολεί την πλειονότητα των κατοίκων του. Ικανοποιητική είναι και η ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, με δημητριακά και κηπευτικά. Γόνιμη και καρποφόρα η ροδίτικη γη. Το πρόβλημα της εγκατάλειψής της απ' τους νέους προβάλλει και πάλι επίκαιρο. Η πόλη με το εύκολο κέρδος και τις μοντέρνες σειρήνες, μαγνητίζουν και δελεάζουν το ανώριμο πνεύμα των νέων, που διψούν για εφήμερες περιπέτειες. Πρέπει να ομολογηθεί ότι ο τουρισμός επέφερε ριζική αλλοίωση στον τρόπο ζωής των κατοίκων, διαμορφώνοντας τον στα ευρωπαϊκά πρότυπα, αλλά πρέπει επίσης να τονισθεί ότι οι παραδόσεις και τα πατροπαράδοτα έθιμα, διατηρούνται ακέραια και αλώβητα απ' τον σύγχρονο εισβολέα.

Παρά τη διεθνή τουριστική κρίση, η Ρόδος εξακολουθεί να βρίσκεται ανάμεσα στα πρώτα παραθεριστικά κέντρα στις προτιμήσεις των ντόπιων και ξένων τουριστών, που είναι λάτρεις του ολόλαμπρου ήλιου της και της καταγάλανης θάλασσας και μαγνητίζονται από τις ωραιότερες τοποθεσίες και την πατροπαράδοτη και αυθόρμητη φιλοξενία των κατοίκων της.

Αλήθεια αναμφισβήτητη, που ομολογείται απ' όλους η Ρόδος σαν τόπος αξέχαστων διακοπών οποιαδήποτε εποχή, είναι απaráμιλλη, ασυναγώνιστη, ένα όνειρο που δεν θα θέλαμε να τελειώσει ποτέ, γιατί είναι το νησί των υπέροχων αναμνήσεων και των αισθησιακών απολαύσεων, μια γλυκειά κι' όμορφη ανάμνηση, άσθητη απ' το πέρασμα του χρόνου· τόπος θεϊκός ποτισμένος με το νέκταρ της αιώνιας φυσικής ομορφιάς. Έτσι άλλωστε μπορεί να εξηγηθεί το γεγονός ότι οι πολυπληθείς θαυμαστές της, από την Ελλάδα και κυρίως της εξωτερικής, την επισκέπτονται σχεδόν κάθε χρόνο, γιατί τη βρίσκουν σαν τον ιδανικότερο τόπο για διακοπές και καλοκαιρινές απολαύσεις.

Τα λόγια είναι τόσο πενιχρά για να αποδώσουν στην πραγματικότητα τα λεγόμενα.

Αν θέλουμε λοιπόν να ζήσουμε αξέχαστες διακοπές, συνδυασμένες με έντονες συγκινήσεις και μοναδικές απολαύσεις που κατά τρόπο ιδανικό προσφέρει το σμαραγδένιο νησί της Ρόδου, δεν μένει παρά να την επισκεφθούμε. Θα μείνουμε τότε δίγουρα αιώνιοι θαυμαστές της, εραστές του ήλιου και της θάλασσας και κήρυκες των απaráμιλλων φυσικών της καλλονών.

Ο ΟΡΚΟΣ:

η κοινωνική και θεολογική του διάσταση.

Του Κυριάκου ΠΑΤΣΙΔΗ
Υπομοιράρχου - Θεολόγου

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

Ο όρκος αποτελεί φαινόμενο παλαιότατο του κοινωνικού βίου και χρησιμοποιείται σήμερα ευρύτατα από τους ανθρώπους και για πράγματα μικρής σημασίας ακόμη. Έτσι ο όρκος σήμερα κρίνεται απαραίτητος για τους μάρτυρες και λοιπά πρόσωπα, πλην νομίμων εξαιρέσεων, στην εκδίκαση υποθέσεων στα δικαστήρια, για τον διορισμό σε δημόσια θέση, για την είσοδο των νέων φοιτητών στις ανώτατες σχολές, για την λήψη, μετά από κοπιαστικές σπουδές του πτυχίου τους, για την στράτευση των νέων που θα υπηρετήσουν την Πατρίδα, για την διαβεβαίωση μιας διαθήκης, για την διαβεβαίωση μιας κληρονομιάς από μάρτυρες, για συμβολαιογραφικές υποθέσεις και για τόσα άλλα σημαντικά και ασήμαντα πράγματα της καθημερινής ζωής. Και οι όρκοι αυτοί δίνονται με την πίστη στο ότι ο Θεός ή κάποια ανώτερη δύναμη επεμβαίνει στα ζητήματα των ανθρώπων με σκοπό να αποκαταστήσει την αλήθεια και την δικαιοσύνη ή να τιμωρήσει το ψεύδος και την αδικία. Δηλ. απαραίτητη προϋπόθεση είναι η πίστη στην **θ ε ο κ ρ ι σ ί α**. Για το λόγο αυτό ο όρκος ενός αθρήσκου δεν έχει σημασία. Επίσης όταν η θρησκεία του ορκιζόμενου δεν θεωρείται ως αληθινή, δεν προσβάλλεται το κύρος του θρησκευτικού όρκου, εφ' όσον στον ορκιζόμενο υπάρχει πραγματική πίστη στο Θεό και το ενδιαφέρον για τον κόσμο.

Ειδικότερα όμως η θρησκεία του Χριστού δίνει στον όρκο άλλη μορφή πιο συγκεκριμένη, επειδή ο Θεός πιστεύεται ως δημιουργός και συντηρητής του κόσμου.

Ο ΟΡΚΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Στην Παλαιά Διαθήκη γίνεται ευρεία χρήση του όρκου, γιατί οι Ιουδαίοι πολλές φορές ψεύδονται. Και ο Ιουδαϊκός νόμος αποθλέπει στο να προασπίζει την ιερότητα του όρκου κατά της πολλές φορές μάταιας και αδιάκριτης χρήσεως αυτού, που επικρατούσε στους Ιουδαίους. Έτσι ο ειλικρινής όρκος στο όνομα του Θεού επιτρέπεται. Οι Ιουδαίοι ηθικολόγοι μάλιστα δίδασκαν ότι μόνον οι όρκοι στους οποίους μνημονεύεται το όνομα του Θεού ή κάποιο μέρος αυτού ήταν δεσμευτικοί.

Εξάλλου στα κείμενα της Παλ. Διαθήκης εμφανίζεται ο ίδιος ο Θεός ορκιζόμενος μπροστά στους ανθρώπους. Αναφέρουμε π.χ. τον όρκο του Θεού προς τον Αβραάμ, «Κατ' εαυτού ώμοσα, λέγει Κύριος, ω είνεκεν εποίησας το ρήμα τούτου». (Γεν. κβ. 16), τον όρκο του Θεού προς τον Δαυίδ «Ωμοσε Κύριος τῷ Δαυίδ αληθειαν και οὐ μὴ αθετήσῃ αὐτήν» (Ψαλμ. 131, 11) και πολλούς άλλους όρκους που αναφέρονται στα Χωρία Δευτ. στ' 18, Αμώς δ' 2 και στ 8 και λοιπά πολλά. Οι όρκοι αυτοί του Θεού, οι οποίοι συνοδεύουν τις υποσχέσεις και τις επαγγελίες του, έχουν και μια ιδιαιτερία, γιατί ο Θεός μη έχοντας ανώτερό του, ορκίζεται στο όνομά του. Άρα για τους Ιουδαίους όλες οι μορφές του όρκου δεν ήταν δεσμευτικές, γιατί γι' αυτούς π.χ. αν κανείς ορκισθεί στο ναό δεν είναι τίποτε αυτό, ενώ αν ορκισθεί στο χρυσό του ναού είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τον όρκο του. Ομοίως αν ορκισθεί στο θυσιαστήριο δεν δεσμεύεται, ενώ αν ορκισθεί πάνω στο δώρο δεσμεύεται τον όρκο (Ματθ. κγ 16-18). Έτσι μέσα στην Ισραηλιτική κοινωνία δόθηκε αφορμή να δημιουργηθεί ολόκληρη περιπτωσιολογία.

Εκείνο το οποίο απαγορεύεται για τους Ιουδαίους είναι:

(α) Η «Επί ματαίω» χρήση του ονόματος του Θεού: «Οὐ λήψῃ το ὄνομα τοῦ Κυρίου του Θεοῦ σου ἐπί ματαίω» (Έξοδ. κ7, Δευτ. ε 11). Δηλ. απαγορεύεται η πρόχειρη επίκληση του ονόματος του Θεού.

(β) Η **Ψευδομαρτυρία**, που τιμωρείται αυστηρά από τον Ιουδαϊκό νόμο: ου ψευδομαρτυρήσεις κατά του πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδή» (Έξοδ. κ. 16, Δευτ. ε 11).

(γ) Η **Ψευδορκία** και η **Επιορκία**. Δηλαδή παράβαση του όρκου αληθείας και η παράβαση του όρκου υποσχέσεως ή η αθέτηση αυτού αντίστοιχα, «άνθρωπος, ὅς ἂν εὐξηται εὐχὴν Κυρίῳ ἢ ὁμῶς ὅρκον ἢ ὀρίσῃται ὀρισμῶ περι τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ θεβηλώσει το Ρῆμα αὐτοῦ. Πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει!» (Αριθ. Λ3) και

(δ) ο όρκος στο όνομα Θεών των Εθνικών ή στο όνομα ψεύτικων Θεών, η αναγνώριση των οποίων από τον Ισραηλίτη, ταυτίζεται με την απιστία και αποστασία.

Ο ΟΡΚΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

α) Απαγόρευση του όρκου.

Στην Καινή Διαθήκη και στην Εκκλησιαστική Παράδοση γενικά ο όρκος αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο. Ο Χριστός φανέρωσε στον κόσμο μια νέα

πραγματικότητα, την καινή κτίση, δηλ. την Βασιλεία του Θεού, στην οποία δεν έχει καμιά θέση το ψεύδος. Και κατά συνέπεια ο όρκος μέσα σ' αυτό τον κόσμο του καινού ανθρώπου και της αληθείας δεν έχει καμιά θέση. Για το λόγο αυτό η απαγόρευση του όρκου από τον Χριστό πρέπει να εντάσσεται μέσα στο πνεύμα και τον σκοπό της ζωής των Χριστιανών ως πολιτών της Βασιλείας του Θεού. Ο Χριστός αναφερόμενος στο νόμο της Παλαιάς Διαθήκης και στην πράξη των Ιουδαίων όχι μόνον απαγορεύει την χρήση του όρκου, αλλά διευκρινίζει ότι αυτός απαγορεύεται όχι μόνο για την επίκληση του ονόματος του Θεού, αλλά και για την επίκληση οποιουδήποτε άλλου ιερού πράγματος, επουράνιου ή επίγειου.

«Εγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅ λ ω ς : μὴτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ Θεοῦ· μὴτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μὴτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου Βασιλέως· μὴτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίخان λευκὴν ἢ μέλαν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ· τό δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστὶ» (Ματθ. ε 33 - 37).

Με την εντολή αυτή ο Κύριος απαγορεύει κάθε όρκο στους χριστιανούς. Ο όρκος αποτελεί μέσο θεβαίσεως της αλήθειας και της ειλικρίνειας. Και η θεβαίωση αυτή προϋποθέτει την ύπαρξη του ψεύδους και της υποκρισίας, δηλ. το πονηρόν. Και το πονηρόν προέρχεται εκ του διαβόλου. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι ο όρκος ή το περιεχόμενο αυτού είναι διαβολικό, αλλά η αιτία που προκαλεί τον όρκο είναι το ψεύδος, το οποίον έφερε εις τον κόσμο ο διάβολος. Ο Χριστός κατήλθε στον κόσμο για να καταργήσει τα έργα του διαβόλου. Επειδή ο διάβολος είναι πατέρας του ψεύδους, το οποίον είναι η αφορμή και η αιτία της γενέσεως του όρκου, γι' αυτό δεν πρέπει να ορκίζονται οι χριστιανοί, αλλά ο λόγος τους να είναι ναι, όταν πράγματι είναι ναι και όχι, όταν πράγματι είναι όχι. Τα επιπλέον προέρχονται από το πονηρόν.

β) Περιπτώσεις επιτρέψεως όρκου.

Οι υποστηρίζοντες την χρήση του όρκου παρατηρούν ότι η απαγόρευση του όρκου στην Καινή Διαθήκη δεν είναι απόλυτη. Πράγματι υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις και είναι:

(1) Ο όρκος του Χριστού: Όταν ο Χριστός κλήθηκε από τον Αρχιερέα Καϊάφα να διαβεβαιώσει ενόρκως «είσι εἰ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ» ἀπήντησε με τη φράση «οὐ εἶπας» (Ματθ. κστ 63 - 64, Μαρκ. ιδ 62). Αυτό μπορεί να ερμηνευθεί και ως κατάφαση στην πρόκληση για την ένორκη διαβεβαίωση, την οποίαν δεν αρνήθηκε.

(2) Οι όρκοι του Αποστόλου Παύλου: Κατ' επανάληψη ο Απ. Παύλος τον χρησιμοποίησε για να θεβαιώσει την αλήθεια, ότι είναι γνήσιος Απόστολος του Χριστού που κηρύττει το Ευαγγέλιό Του. (Πρβ. τα χωρία Ρωμ. α 9 - 10, Β' Κορ. α 23, Γαλ. α 11 - 12 και 20, Φιλ. α 8, Α' Θεσ. β 5 και 10) Για το λόγο αυτό επικαλείται την μαρτυρία του Θεού ή της συνειδήσεώς του.

(3) Οι όρκοι των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας: Οι Πατέρες και Διδάσκαλοι της Εκκλησίας θρέθηκαν πολλές φορές στην ανάγκη να θεβαιώσουν ενόρκως τους λόγους τους, γιατί κατηγορήθηκαν ως αιρετικοί και ως ψευδοδιδάσκαλοι. Και για να θεβαιώσουν ότι διδάσκουν τις αλήθειες του Χριστού επικαλούνται την μαρτυρία του Θεού.

Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις μήπως έχουμε εξαίρεση από τον γενικό κανόνα του Χριστού «μη όμοσαι ὅλως»; Οι αναφερόμενοι στην Καινή Διαθήκη όρκοι διαφέρουν ὅμως από τους συνηθισμένους όρκους, γιατί η επίκλησή τους δεν γίνεται για την δικαιολόγηση πραγμάτων της καθημερινής ζωής. Οι όρκοι αυτοί γίνονται για θείες αλήθειες. Δηλαδή η επίκληση του ονόματος του Θεού γίνεται μόνο σε περιπτώσεις αληθειών που αναφέρονται στον ίδιο τον Θεό και όχι σε ανθρώπινες υποθέσεις. Έτσι ο Χριστός στην πρόκληση του Αρχιερέα διαβεβαιώνει την αλήθεια για την Θεότητά Του. Ο Απόστολος Παύλος επικαλείται τον Θεό για να κατοχυρώσει υψίστην αλήθεια, την μαρτυρία του Θείου θελήματος στους ανθρώπους. Το ίδιο και οι Πατέρες ορκίζονται, όταν υπάρχει υψίστη πνευματική ανάγκη για την σωτηρία αλήθεια. Δίνονται από ανθρώπους που κατέχουν το στοιχείο της θεοπνευστίας ή από τον ίδιο τον Θεάνθρωπο. Οι όρκοι αυτοί ονομάζονται και πνευματικοί, γιατί δίνονται για την θεβαίωση και επισφράγιση μιας μεγάλης ψυχοσωτηρίας αλήθειας.

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Σύμφωνα με την εντολή του Χριστού, την απόλυτη απαγόρευση του όρκου διδάσκουν ομόφωνα οι Πατέρες και συγγραφείς της Εκκλησίας (Ειρηναίος, Ωριγένης, Χρυσόστομος, Ιερώνυμος και μεταγενέστεροι συγγραφείς). Μάλιστα ο ιερός Χρυσόστομος χαρακτηριστικά παρατηρεί ότι ο όρκος στο Ευαγγέλιο, το οποίο απαγορεύει αυτόν, αποτελεί ὕβρη και παραφροσύνη: «σύ δὲ τὸν νόμον τὸν κωλύοντα ὀμνύναι, τοῦτον ὄρκον ποιεῖς; Ὁ τῆς παροιμίας». (Εἰς Ἀνδριάντας 15, 5). Ο Γρηγόριος Παλαμάς, στο ἔργο του «Δεκάλογος κατὰ Χριστὸν Νομοθεσίας», απορρίπτει την χρήση του όρκου και προτείνει σ' ὅσους ἔχουν δεσμευθεῖ από αυτούς, να τηρήσουν τις υποσχέσεις τους, ζητούντες συγχρόνως και το ἔλεος του Θεοῦ, γιατί ἔτσι κί' αλλιῶς εἶναι παραβάτες της εντολῆς.

Στη Βασιλεία του Θεοῦ κυριαρχεῖ και λαλεῖται η αλήθεια και ο ὄρκος σ' αὐτή θα αποτελούσε ἀνόητη θεβήλωση. Στον κόσμο αυτό ὅμως, εφόσον ὑπάρχει το ψεῦδος και ἐξακολουθεῖ να χρησιμοποιεῖται συχνά, τὸ να και τὸ ὄχι των ἀνθρώπων ἀκόμα και των χριστιανῶν, δὲν φανερώ-

νουν πάντα την αλήθεια για τις υποθέσεις του κόσμου. Έτσι καθίσταται καμιά φορά ἀναγκαῖα ἡ χρήση του ὄρκου. Με τον τρόπο αυτό ὅμως ἡ ὑπαρξη ἐνός κακοῦ νομιμοποιεῖ την θεσιμοποίηση ἐνός ἄλλου με ἀποτέλεσμα να ὑπάρχει μια καταστρατήγηση της θρησκευτικῆς ἐντολῆς ἐν ὀνόματι του ψεύδους και της ἀπάτης που ὑπάρχει στην κοινωνική ζωῆ. Και αν ἡ καταστρατήγηση αὐτή ὡδηγοῦσε στην καταπολέμηση του κοινωνικοῦ κακοῦ πραγματικά, τότε θα μπορούσε ἴσως κάποιος να την δικαιολογήσει κοινωνικά.

Προ του κοινωνικοῦ αὐτοῦ φάσματος ἡ Ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη ἐγκαινίασε ἐπίσημα την καταστρατήγηση της ρητῆς αὐτῆς ἐντολῆς του Χριστοῦ «μη ὀμοσαι ὅλως» κατὰ την ἀνασῦσταση του Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἐξαιτίας αὐτῆς δημιουργήθηκε και ἡ ἐντόνη διαμάχη μεταξύ του Οικονόμου τον ἐξ' Οικονόμων που υποστήριζε την ἐντολή του Χριστοῦ, και του Θεόκλητου Φαρμακίδη που θεώρησε τον ὄρκο ἐπιτρεπτό, ἰδίως ὅταν ἐπιβάλλεται ἀπὸ την Πολιτεία. Το γεγονός αὐτὸ ἀνάγκασε το Οἰκ. Πατριαρχεῖον να ἐκδώσῃ το 1849 ἐγκύκλιο ἐπιστολή «πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξους», ἡ ὁποία υπογράφεται ἀπὸ τους Προκαθημένους των τριῶν ἄλλων πρεσβυτεριῶν Πατριαρχεῶν (Ἀλεξανδρείας Ἀντιοχείας και Ἱεροσολύμων). Στην ἐπιστολή αὐτὴ ἀναφέρεται ὅτι οἱ πιστοὶ μποροῦν να ορκίζονται στα δικαστήρια «ἀπροκρίματι ὅπως και οσίως» (για περισσότερα πρβλ. Γ. Ράλλη - Μ. Ποτλή, Σύνταγμα Θεῶν και ἱερῶν κανόνων, τόμ. 5, Ἀθήναι 1855, σελ. 617 ἐξ.).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ

Ἐνῶ ἀπὸ Θεολογικῆς ἀποψη ο ὄρκος εἶναι ἀπαράδεκτος, στα πλαίσια του κοινωνικοῦ θίου ὑπάρχουν δύο παρατάξεις. Ἐκεῖνοι που υποστηρίζουν την χρησιμότητα και ἀναγκαιότητα του ὄρκου για την ἐξέυρεση της αλήθειας ἢ για την ηθική δέσμευση του ἀνθρώπου. Ἡ κυριαρχία του κακοῦ και του ψεύδους σ' αὐτὸν τον κόσμο κάνει ἀναγκαῖο τον ὄρκο, ο ὁποῖος ἀσκεῖ ἕνα εἶδος ηθικῆς ἐπιδράσεως στον ορκιζόμενον, ὥστε να τον ἀναγκάσει να πει την αλήθεια και να ἀποφύγει το ψεῦδος.

Υπάρχουν και ἐκεῖνοι που ἀποδοκιμάζουν την χρήση του ὄρκου εἴτε για λόγους ἐλευθερίας της συνειδήσεως, εἴτε για λόγους ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας. Και πράγματι ὅταν ο ἀνθρώπος για θρησκευτικούς ἢ ἄλλου εἶδους λόγους δὲν ἐπιθυμεῖ να ορκισθεῖ, εἴν τὸ ἐπιβληθεῖ ο ὄρκος, τότε παραβιάζεται ἡ ἐλευθερία της συνειδήσεώς του. Ἐπίσης ἡ ἐπιβολὴ του ὄρκου ἀποτελεῖ και θεσιμοποιημένη προεβολή.

Και ἐπειδὴ εἶναι πολὺ ἀμφισβητήσημη σ' αὐτὴ την περίπτωση ἡ χρησιμότητα του ὄρκου για την ἐξέυρεση της αλήθειας, χρησιμοποιοῦν ὡς ἐπιχειρημα τους λόγους του Χρυσόστομου «Εἰ μὲν πιστεύεις ὅτι ἀληθὴς ἐστίν ὁ ἀνὴρ, μὴ ἐπαγάγης τὸν ὄρκου τὴν ἀνάγκην». Ἐὰν δὲ οἶδας ὅτι ψεύδεται, μὴ ἀναγκάσης ἐπιόρκειν» (Εἰς Ἀνδριάντας 15, 5). Δηλ. ἐκεῖνος που εἶναι φιλαλήθης λέει την αλήθεια και ὅταν ἀκόμη δὲν πιστεῖται με

ὄρκο, ἐνῶ αὐτὸς που εἶναι ψευδολόγος θα υποστηρίξει το ψεῦδος και ἐνόρκως με ἀποτέλεσμα να προστεθεῖ σ' αὐτὸν και ἡ ψευδομαρτυρία.

Και γενάται εὐλόγο το ἐρώτημα τι πρέπει να κάνει ο Χριστιανὸς σ' ὅλες αὐτὲς τις περιπτώσεις που καλεῖται να ορκισθεῖ. Να δώσει ὄρκο και να παραθεῖ ἔτσι την ἐντολή του Χριστοῦ «μη ὀμοσαι ὅλως»; Να ἀρνηθεῖ τον ὄρκο και να ἔλθει ἔτσι σ' ἀντίθεση με τους νόμους της Πολιτείας που θεωρεῖ ὅτι ο ὄρκος εἶναι ἀπαραίτητος για την περαιώση μιας υποθέσεως και ἀκόμη της ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης; Ὅπως ἀντιλαμβάνεται κανεῖς ο συνειδητὸς Χριστιανὸς προ των περιπτώσεων αὐτῶν βρίσκεται ἐμπρὸς σε μια κρίση συνειδήσεως. Και να ορκισθεῖ θεωρεῖται ἔνοχος ἀπέναντι του Θεοῦ και να μὴ ορκισθεῖ εἶναι ἀδύνατον, ἡ ὑπόθεση δὲν θα πάρει ποτὲ τέλος. Τι πρέπει λοιπὸν να κάνει;

Τὸ πλεόν ὀρθὸ νομίζουμε ὅτι εἶναι ὅτι ο Χριστιανὸς οφείλει να λογιζεται τον ὄρκο εἰς την σπανιώτατη και δικαιολογούμενη ἐξαίρεση του ἀρχικοῦ και αἰωνίου κανόνος, ἡ ὁποία εἶναι δικαιολογημένη τότε μόνον, ὅταν ὑπάρχει πνευματικὴ ἀνάγκη της πεποιθήσεως των ἀδελφῶν να κάποιον σωτήρια αλήθεια. Ἐτσι π.χ. ἡ χρήση του ὄρκου για σαρκικὸ σκοπὸ εἶναι ἐπιμέμπτῃ.

Πάντως ἀς καταβάλλεται προσπάθεια. ὥστε ἐκεῖνοι, ἐνώπιον των ὁσίων δίνονται ο ὄρκους, να δημιουργοῦν ἀτμόσφαιρα ἱερότητος, ὥστε αὐτὸς που ορκίζεται να αισθάνεται την σοβαρότητα της υποθέσεως. Με αὐτὸν τον τρόπο θα θεωρεῖ το δίδόμενον ὄρκο ὡς ἱερὰ ὑπόσχεση ἐνώπιον του Κυρίου να τηρεῖ με ἀκρίβεια τα υποσχόμενα δια τον ὄρκον. Ἐπειδὴ οἱ ορκιζόμενοι ἐπιτελοῦν το ἔργο αὐτὸ, που ἐπιτάσσει ο νόμος, βρίσκονται ὅμως ἐξω του Ευαγγελικοῦ νόμου, καλόν εἶναι και πρέπον ἡ συνέχεια να δοθεῖ στο φιλόανθρωπον Μυστήριον της Μετανοίας, ὅπου το σφάλμα θα τακτοποιηθεῖ πνευματικῶς και θα δοθεῖ τέλος στην ψυχική ταλαιπωρία ἐκείνων που ἡ ἀνάγκη ὑποχρέωσε να παραβούν την ρητὴ ἐντολή του Χριστοῦ.

Τέλος ἀξίζει τον κόπο να ἐπενθυμίσουμε τις πρακτικὲς προτάσεις, οἱ ὁποῖες θα ὡδηγήσουν σταδιακὰ στην κατάργηση του ὄρκου, του Χριστοῦ Ἀνδρούτσου, του μεγάλου Θεολόγου Καθηγητοῦ. Προτείνει τα ἐξῆς:

(α) Να καταργηθεῖ ο ὄρκος της ἐπαγγελίας και να ἀντικατασταθεῖ με ἀπλῆς ἐκφράσεις, οἱ ὁποῖες να θεβαιώνουν ὅτι ο ὑπάλληλος θα ἐκτελεῖ τα καθήκοντά του εὐσυνειδήτητα και τίμια.

(β) Να περιορισθεῖ ο ὄρκος σε σοβαρότατα πράγματα και να καταργηθεῖ για χρηματικὲς υποθέσεις. Και

(γ) Να ὑπάρχει ἐλευθερία συνειδήσεως, δηλ. οἱ ἀνθρώποι να εἶναι ἐλεύθεροι να ορκίζονται ἢ ὄχι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΟΥ, Χριστιανικὴ Ἠθική, Θεσ/νίκη 1981.
2. Του ἴδιου: Το πρόβλημα της ἐπιβολῆς του ὄρκου Μελέτες, τεύχος 5, Θεσσαλονίκη 1979.
3. Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, Ὑπομνήματα εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Ευαγγέλιον, ἔκδοσις τρίτη, Ἀθήναι 1979.
4. Χρ. ἈΝΔΡΟΥΤΣΟΥ, σύστημα Ἠθικῆς, Ἀθήναι.
5. Ὀρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικὸν «Ὁ Σωτήρ», τεύχος 1008/26-5-1982 Ἀθήναι, σελ. 309 - 310.

Η ελληνική γραφή

Του Ιωάννου ΠΑΝΟΥΣΗ
Υπομoirάρχου

Αν παραβάλει κανείς το σχήμα των γραμμάτων του ελληνικού αλφάβητου μ' εκείνα της Λατινικής και των νεολατινικών γλωσσών, θα διαπιστώσει ότι, ενώ εκ πρώτης όψεως φαίνονται εντελώς διάφορα, στην ουσία τα ABC (a.b.c.) κ.λπ. όλων των Ευρωπαϊκών γλωσσών – ακόμα και της Ρωσικής και της Τουρκικής – δεν είναι τίποτε άλλο παρά το ΑΒΓ (α.β.γ.) της ελληνικής ελαφρώς παραλλαγμένα.

Αξίζει, λοιπόν, αφού χρησιμοποιούμε το ελληνικό αλφάβητο, να εξετάσουμε την ιστορική εξέλιξή του.

Οι Έλληνες, κατά την επικρατούσα άποψη, αφού αποσπάστηκαν από τους υπόλοιπους Ινδοευρωπαϊκούς λαούς, γύρω στα 3.000 – 2.000 π.Χ., διαμόρφωσαν την πρώτη Ελληνική γλώσσα, που διαφορετικά λέγεται Πρωτοελληνική ή Προϊστορική κοινή.

Ως προς τις περιόδους της ελληνικής, διακρίνουμε:

- 1) Την Πρωτοελληνική – Την παλαιότερη δηλαδή μορφή της Ελληνικής, πριν διασπαστεί σε διαλέκτους μέχρι το 1.400 π.Χ.
- 2) Την Αρχαία Ελληνική (1.400 – 300 π.Χ.).
- 3) Την Αλεξανδρινή κοινή (300 π.Χ. – 300 μ.Χ.).
- 4) Τη Μεσαιωνική (300 μ.Χ. – 1.800 μ.Χ.) και
- 5) Τη Νεώτερη Ελληνική (1.800 μ.Χ. – μέχρι σήμερα).

Το ελληνικό αλφάβητο υπήρξε μεν ενιαίο κατά την καταγωγή, δεν διατηρήθηκε όμως ενιαίο κατά την εξέλιξή του

στην Ελλάδα. Ήδη κατά την παλαιότερη περίοδο της γλώσσας διακρίνονταν μερικές διαφορές των κατά τόπους αλφαβητών, ακόμα και στο σχήμα των γραμμάτων.

Γενικά το αλφάβητο των διαφόρων ελληνικών πόλεων, κατατάσσεται σε δύο ομάδες.

α) Ομάδα αλφαβητών της Ανατολικής Ελλάδας.

β) Ομάδα αλφαβητών της Δυτικής Ελλάδας.

Το λατινικό αλφάβητο έλκει την καταγωγή του από το αλφάβητο της Δυτ. Ελλάδας. Τον 8ο αι. Χαλκιδείς μεταφέρουν στη Ν. Ιταλία ανεπτυγμένο τύπο αλφαβήτου, που εξελίχτηκε στο γνωστό λατινικό αλφάβητο.

Π ά ν ω : Ο περίφημος δίσκος της Φοιστού με σύμβολο ιερογλυφικής γραφής σε σπειροειδή διάταξη (γύρω στα 1.600 π.Χ.). Κάτω : Ο Ορφικός πάπυρος του Δερβενίου (350 π.Χ.).

Η Ελληνική γλώσσα, από πλευράς αρχαιότητας μαρτυριών, είναι η δεύτερη κατά σειρά Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα, μετά τη Χεττιτική.

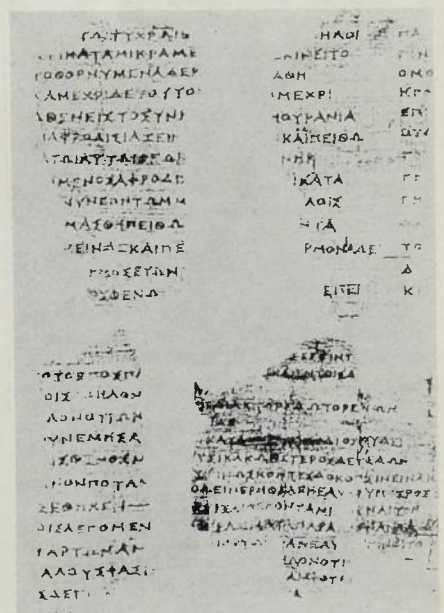
Τα συστήματα γραφής, που χρησιμοποιήθηκαν στον Ελληνικό χώρο είναι τα παρακάτω:

- 1) Ιερογλυφική Γραφή (2.000 – 1.750 π.Χ.). Είναι εικονογραφική γραφή. Χρησιμοποιήθηκε σε σφραγιδολίθους, που βρέθηκαν κατά τις ανασκαφές του EVANS στην Κνωσό. Η γραφή αυτή δεν έχει αναγνωστεί ακόμα.
- 2) Γραμμική Γραφή Α' (1.700 – 1.450 π.Χ.).
- 3) Γραμμική Γραφή Β' (1.450 – 1200).
- 4) Κυπρομινωική Γραφή (1.500 – 1.100 π.Χ.).
- 5) Κυπριακό Συλλαβάριο (περ. 6 – 4 αι. π.Χ.).

6) Φοινικική Γραφή (περίπου 10 αι. π.Χ.).

Η Φοινικική Γραφή επεκράτησε τελικά. Το Ελληνικό αλφάβητο, προερχόμενο από το φοινικικό, ονομάστηκε έτσι λόγω των διαφορών και βελτιώσεων έναντι του παραληφθέντος φοινικικού. Απόδειξη της καταγωγής του Ελληνικού αλφαβήτου είναι τα 4 πρώτα γράμματα (Άλφα – Βήτα – Γάμα – Δέλτα), των οποίων τα αντίστοιχα φοινικικά είναι τα ALEPH, BETH, GIMEL, DALETH. Ενώ τα γράμματα του φοινικικού αλφαβήτου παρίσταναν μόνον 21 σύμφωνα (έλειπαν τα Ξ, Φ, Χ, Ψ, Ω αλλά υπήρχαν επιπλέον το F και Q)· οι Έλληνες ανέκαθεν παρέστησαν με ιδιαίτερα γράμματα και τα φωνήεντα. Για μερικά από αυτά μάλιστα χρησιμοποίησαν όσα από τα φοινικικά γράμματα δεν τους ήταν χρήσιμα, για το λόγο ότι συντέσε να στερείται η ελληνική τους φθόγγους της γλώσσας των φοινίκων, οι οποίοι εδηλούντο με τα σύμφωνα αυτά.

Π.χ. το α στα φοινικικά παρίστανε σύμφωνο, στην ελληνική όμως χρησιμοποιήθηκε ως φωνήεν. Η εισαγωγή του φοινικικού αλφαβήτου στην Ελλάδα λογίζεται ότι έγινε τον 8ο αι. Μερικοί ανάγουν την χρονολογία αυτήν στον 11ο αι.

Άλλος λόγος που μαρτυρεί την προέλευση του ελληνικού αλφαβήτου από το φοινικικό είναι, σύμφωνα με πολλούς σχολιαστές και Γραμματικούς, η τάξη των Γραμμάτων του ελληνικού αλφαβήτου και η χρήση τους ως αριθμών, που είναι ίδια με του φοινικικού αλφαβήτου.

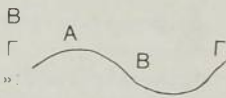
Η κατεύθυνση της γραφής αποτελεί, τέλος, πρόσθετη μαρτυρία της καταγωγής του ελληνικού αλφαβήτου.

Οι Έλληνες αρχικά έγραφαν από τα δεξιά προς τα αριστερά, όπως δηλαδή και οι φοινίκες. Αργότερα χρησιμοποιήθηκε ο τύπος της «βουστροφρόν» γραφής. (↻) και τέλος η «ες ευθύ» γραφή δηλ. από αριστερά προς τα δεξιά.

Άλλες γραφές είναι:

1) Η «στοιχιδόν» Α Β Γ Δ
ΕΖ Η Θ

II) Η «κιονηδόν» Α

III) Η «σπειρηδόν»

Παραθέτω παρακάτω ένα πίνακα, που παριστάνει την εξέλιξη του φοινικικού αλφαβήτου σε ελληνικό αλφάβητο:

	phén.	grec arab.	Milet	Béotie	grec class.	
a	𐤀	Α	Α	Α	Α	α
b	𐤁	Β	Β	Β	Β	β
g	𐤂	Γ	Γ	Γ	Γ	γ
d	𐤃	Δ	Δ	Δ	Δ	δ
h	𐤄	Ε	Ε	Ε	Ε	ε
w	𐤅	Ϝ		Ϝ		
z	𐤆	Ζ		Ζ	Ζ	ζ
h	𐤇	Θ	Η	Θ	Θ	θ
t	𐤈	Τ	Θ	Θ	Θ	τθ
i	𐤉	Ι	Ι	Ι	Ι	ι
k	𐤊	Κ	Κ	Κ	Κ	κ
l	𐤋	Λ	Λ	Λ	Λ	λ
m	𐤌	Μ	Μ	Μ	Μ	μ
n	𐤍	Ν	Ν	Ν	Ν	ν
s	𐤎	Ξ	Ξ	Ξ	Ξ	ξ
o	𐤏	Ο	Ο	Ο	Ο	ο
p	𐤐	Π	Π	Π	Π	π
r	𐤑	Ρ	Ρ	Ρ	Ρ	ρ
k	𐤒	Φ		Φ		
r	𐤓	Ρ	Ρ	Ρ	Ρ	ρ
g	𐤔	Σ	Σ	Σ	Σ	σ
t	𐤕	Τ	Τ	Τ	Τ	τ
		Υ	Υ	Υ	Υ	υ
		Φ	Φ	Φ	Φ	φ
		Χ	Χ	Χ	Χ	χ
		Ψ	Ψ	Ψ	Ψ	ψ
		Ω	Ω	Ω	Ω	ω

Τό φοινικικό κλασικό αλφάβητο (αριστερά) και τό ελληνικό-άρχαίο, Μιλήτου, Βοιωτίας και κλασικό (L' ECRITURE εικ. 27 σ. 62).

Τα επί μέρους είδη αλφαβήτου που χρησιμοποιήθηκαν στην Ελλάδα ήταν κυρίως:

- I) ΑΤΤΙΚΟ
 - α) Προ-σολώνειο (8ος αι. – 600 π.Χ.)
 - β) Σολώνειο (600 – 450 π.Χ.)
 - γ) Περικλέους (450 – 404/3 π.Χ.)
 - δ) Ευκλείδιο (403 –)

- II) ΙΩΝΙΚΟ
- III) ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ
- IV) ΑΤΤΙΚΟ ή ΧΑΛΚΙΔΙΚΟ

Το Ευκλείδιο ή Μετευκλείδιο αλφάβητο εισήχθη ως καινοτομία στην Αθήνα, επί άρχοντος Ευκλείδη μετά από πρόταση του Ρήτορα και Πολιτικού Αρχίνου. Ήταν τοπικό αλφάβητο και το καθιέρωσε ο Ευκλείδης με σκοπό την παραμέριση των τοπικών διαλέκτων όπως τα Κρητικά κ.α.

Όμως, ο δρόμος για την ενοποίηση των ποικίλων τρόπων γραφής δεν ήταν ευθύς ούτε εύκολος. Χρειάστηκε χρόνος πολύς από την εποχή που διαπιστώνονται κοινά στοιχεία ως την τελική αφομοίωση των «τοπικών» από το τελειοποιημένο ιωνικό αλφάβητο με την επίδραση και πολλών παραγόντων που ενίσχυσαν αυτήν την πορεία.

ΜΕΓΑΛΟΓΡΑΜΜΑΤΗ – ΜΙΚΡΟΓΡΑΜΜΑΤΗ ΓΡΑΦΗ

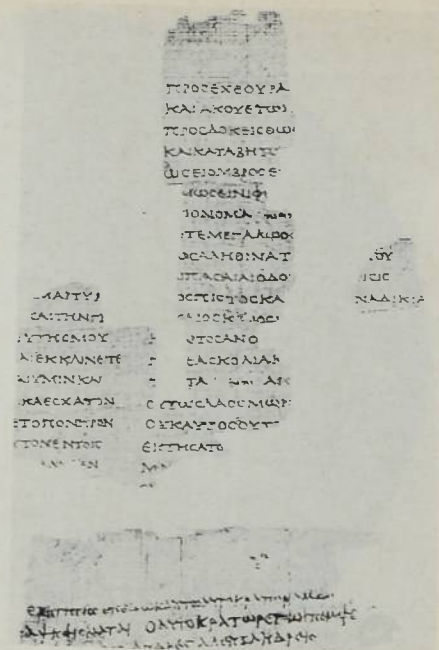
Αρχικά η ελληνική γραφή ήταν μεγαλογράμματη. Ο τύπος της μικρογράμματος γραφής, εμφανίζεται γύρω στα 800 μ.Χ., κυριαρχεί στους υπόλοιπους αιώνες και φθάνει εξελικτικά μέχρι τις μέρες μας.

Στη μεγαλογράμματη γραφή των αττικών επιγραφών κυριάρχησε η κλασική αντίληψη των συγχρόνων Ελλήνων και η ιδιαίτερη ευαισθησία τους στους κανόνες συμμετρίας και της ενότητας, καθώς και της αρμονίας στις διαστάσεις που είχε σαν αποτέλεσμα τα γράμματα να έχουν όλες τις γραμμές ίσες.

Στη δεδομένη εξελικτική ροπή προς την απλοποίηση ένας άλλος σημαντικός παράγοντας συνέβαλε στο να δοθεί ακόμη μια αποφασιστική ώθηση, που θα επηρέαζε αργότερα το ρυθμό των μετασχηματισμών της σε μια μεγάλη, σε διάρκεια, περίοδο. Είναι η εμφάνιση των σημείων στίξης, εισηγητής των οποίων θεωρείται ο Αριστοφάνης ο Βυζάντιος (257 – 180 π.Χ.). Ο γραφέας έπρεπε να κόβει πια την κίνηση του χεριού, να σταματά, θάζοντας μια στιγμή, όπου χρειαζόταν ν' ασκήσει τεχνικά το λειτουργικό έργο των παύσεων. Το έργο όμως αυτό οδηγούσε αναπότρεπτα στο ξεχώρισμα των λέξεων.

Η καλλιγραφική προσπάθεια του γραφέα ήταν συνάρτηση της ατομικής ή συλλογικής τοποθέτησης απέναντι στο ίδιο το έργο και της σχέσης του με τον αναγνώστη ή τον παραλήπτη. Υπήρχε δηλαδή η λειτουργία γραπτής επικοινωνίας μεταξύ των ανθρωπίνων στις διαπροσωπικές σχέσεις (επιστολογραφία) ή διακανονιστικοί τρόποι, μάρτυρες των κοινωνικών τους συναλλαγών (διαθήκες, συμβόλαια κ.λπ.) για τους οποίους αρκούσε ένα κοινότυπο όργανο γραφής, διαμορφωμένος τύπος γραφής, που επικράτησε να ονομάζεται επισευρμένη (ή κοινή).

Η μορφή των κεφαλαίων γραμμάτων της ελληνικής επιγραφής ασκούσε μια μυστική γοητεία στους τεχνίτες, που χάραζαν προσεκτικά πλάϊ – πλάϊ, ενδιάκριτα και καθαρά, τα στοιχεία του κειμένου.

Απόσπασμα από το Δευτερονόμιο (Μετάφραση των Εβδομήκοντα, μέσο του 1ου αιώνα π.Χ.).

Αλλά η κεφαλιουργία γραφή δεν κρατήθηκε μόνο στην επιγραφική τέχνη· μας είναι γνωστή με τους ίδιους χαρακτήρες και στη γραφή χειρογράφων βιβλίων, όπως μπορεί να διαπιστώσει κανείς σε πάπυρο του Μουσειού του Βερολίνου, όπως περιέχει το έργο του Τιμόθεου «Πέρσες» και χρονολογείται στον 4ο π.Χ. αι.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει η γραφή των χειρογράφων βιβλίων ή των διαφόρων εγγράφων σε πάπυρο κατά την ελληνιστική περίοδο. Η φιλολογική γραφή των αντιγράφων, ακολουθώντας αρχικά την επιγραφική τέχνη, δεν στάθηκε αμετακίνητη από τους παραδομένους κανόνες της· βήματα εξέλιξης μπορούν να θεωρηθούν δύο βασικοί τύποι κεφαλιουργίας γραφής. Είναι η γνωστή ως βακχυλίδεια κι ακόμα η κεφαλιουργία ρωμαϊκή γραφή.

Η μικρογράμματη γραφή έχει την αρχή της στην κοινή επισευρμένη (CURSIVA), τη μεγαλογράμματη δηλαδή γραφειοκρατική γραφή της περιόδου από τον 4ο ως τον 9ο αι. Η δημοτική αυτή γραφή ενδιαφερόταν κυρίως να συντομεύει το χρόνο της δημιουργίας της και χρησιμοποιήθηκε ευρύτερα για να καλύψει τρέχουσες ανάγκες γραφειοκρατικής διαδικασίας.

Η χρήση της λατινικής γλώσσας, που όπως είναι γνωστό, αποτελούσε την επίσημη γλώσσα της αυτοκρατορικής γραμματείας του Βυζαντίου ως την εποχή του Ηρακλείου (610 – 641 μ.Χ.), ήταν επόμενο να επηρεάσει την εξέλιξη τόσο της Ρωμαϊκής επισευρμένης, της γραφειοκρατικής δηλ. (δημοτικής) λατινικής γραφής της Δύσης όσο και την ελληνική επισευρμένη γραφειοκρατική γραφή, και το σπουδαιότερο, να συνταιριάσει τους χαρακτήρες τους, δημιουργώντας ένα καινούργιο είδος γραφής, τη βυζαντινή επισευρμένη. Ο νέος ρυθμός γραφής εμφανίζεται μετά τους μεγάλους μετασχηματισμούς του βυζαντινού

κράτους και θ' αποτελέσει αργότερα την αυτόνομη έκφραση των Βυζαντινών σε δύο τομείς: α) Την επίσημη Βυζαντινή Γραμματεία και β) Τη συνηθισμένη γραφή των κοινών ανθρώπων.

Η συνηθισμένη γραφή των απλών ανθρώπων στόχευε πάντα σε πρακτικές κατακτήσεις. Να γράφεται εύκολα και προπαντός γρήγορα, ευανάγνωστα και με κάθε δυνατή οικονομία. Η βιασύνη του χεριού επηρέαζε τη σύμπτυξη των γραμμάτων και η γραφή αποκτούσε μια συνέχεια, στην οποία δεν είχαν θέση τα κεφαλαία. Την εικονιστική πιστοποίηση αυτού του τύπου της γραφής παρατηρούμε ήδη σε παπύρους του 7ου αι. μ.Χ., αλλά το θέμα της μεταβάσεως από τη μεγαλογράμματη στη μικρογράμματη γραφή δεν είναι εύκολη υπόθεση. Η μετάβαση αυτή δεν έγινε βέβαια από τη μια στιγμή στην άλλη, ήταν αποτέλεσμα αδιάκοπης εξελικτικής διεργασίας, που μεταμόρφωσε σιγά - σιγά το χαρακτήρα των γραμμάτων μετατρέποντάς τα από «στατικά» σε «κινητικά» στοιχεία μέσα στο στίχο. Η γραφή αυτή έμπαινε πια στην υπηρεσία του βιβλίου, του χειρόγραφου βιβλίου, που έμελλε να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην αναγέννηση των γραμμάτων του 9ου - 10ου αι., στον «πρώτο βυζαντινό ουμανισμό» όπως τον ονόμασε ο κορυφαίος Γάλλος βυζαντινολόγος PAUL LEMERLE.

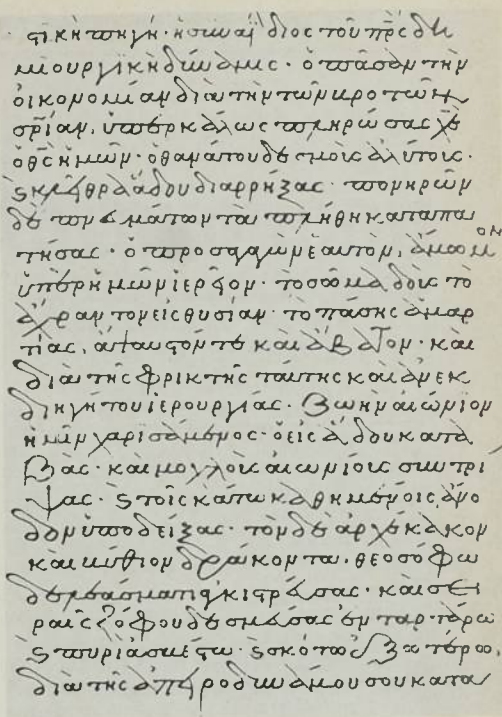
Παρά τη μεγάλη μεταρρύθμιση στον

τομέα της γραφής, η μεγαλογράμματη εξακολουθούσε να γράφεται κυρίως σε χειρόγραφα υπηρεσιακού περιεχομένου.

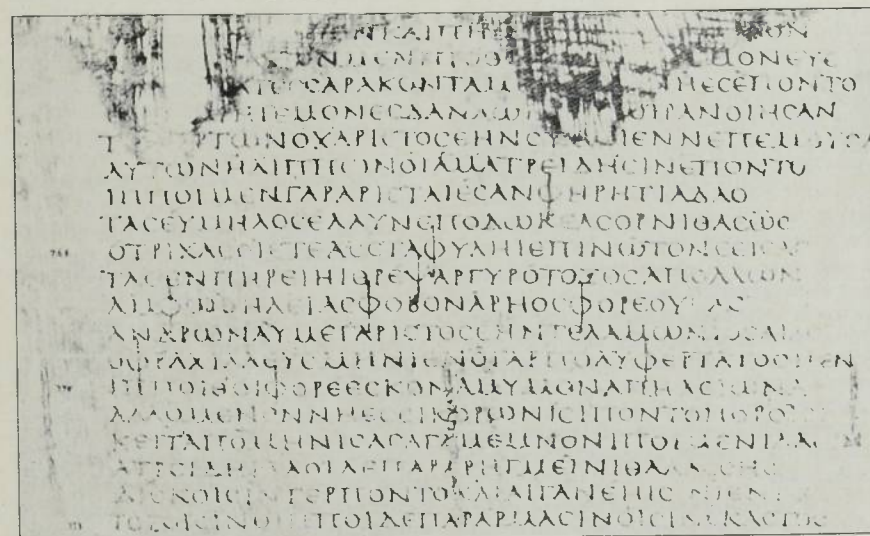
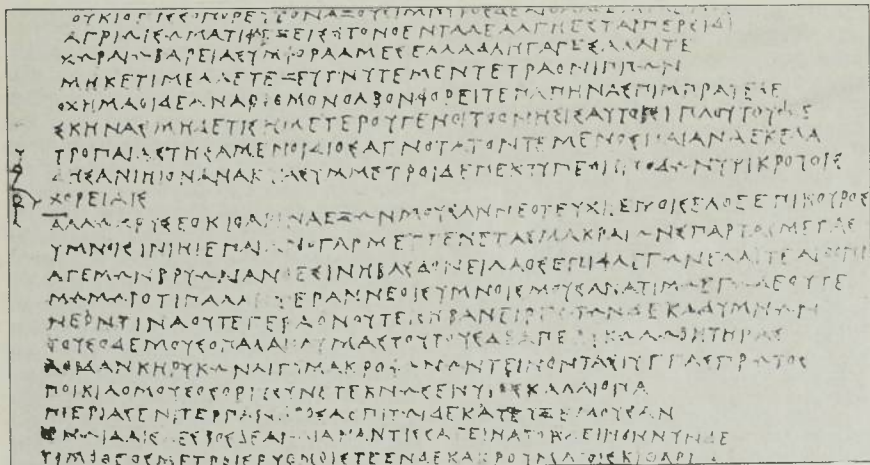
Τον 9ο αι. μεγάλοι λόγιοι συνεισέφεραν στην αξιοποίηση της μικρογράμματης γραφής, αφού δημιούργησαν σχολές αντιγραφής, στις οποίες μεταχαρακτηρίζονταν (μεταγράφονταν δηλαδή από κεφαλιογράμματη σε μικρογράμματη γραφή) διάφορα κείμενα που τους ενδιέφεραν, όπως π.χ. ο Ιωάννης Γραμματικός, ο Λέων Φιλόσοφος κ.λπ. Πλάι τους φιγούραρον μερικά ονόματα καλών αντιγραφών, που υπηρέτησαν τον ρυθμό και την καθιέρωση της καθαρής, της «αμιγούς» μικρογράμματης γραφής.

Η ευελιξία της μικρογράμματης γραφής παρουσιάζει δύο βασικούς τύπους στην περίοδο αυτή: α) την όρθια καλλιγραφική, που βρίσκεται κοντά στην καθαρή μικρογράμματη γραφή του 9ου αι. και β) την καλλιγραφική με κλίση γραφή, η οποία θ' αποτελέσει τη βάση για τις μετέπειτα εξελικτικές τάσεις της μικρογράμματης.

Τον 13ο αι. διαπιστώνεται μια ξαφνική μεταβολή. Εκεί που το μάτι συνήθιζε την ωραία, κομψή, στρογγυλή και τονισμένη γραφή της προηγούμενης περιόδου βρίσκεται έκπληκτο μπροστά στα μικρά «κολυβογράμματα» που συγκροτούν ένα ύφος γραφής βιαστικής, η οποία τοποθετεί τα γράμματα της στριμωγμένα πάνω στο χαρτί, θαρρείς και θέλει να εκ-

Π ά ν ω : Μικρογράμματη γραφή. Κώδικας της Βοτικανής Βιβλιοθήκης (1394 μ.Χ.). Α ρ ι σ τ ε ρ ά : Πάνω γραφή σε πάπυρο στο Μουσείο του Βερολίνου, 4ος αι. π.Χ. και κάτω ρωμαϊκή γραφή σε πάπυρο στη βιβλιοθήκη Bodleian της Οξφόρδης (Ομήρου Ιλιάς, Β 856 - 864).

μεταλλευτεί και τον παραμικρότερο ελεύθερο χώρο. Δεν είναι άσχετο το φαινόμενο με τις οικονομικές συνθήκες της εποχής, την αλλαγή των κέντρων εμπορίου του χαρτίου και με την απόρριψη της πολυτέλειας του χειρογράφου από τους φτωχούς γραμματικούς της εποχής. Γεννιέται η φιλολογική γραφή της εποχής, εύκολη γραφή με ακανόνιστο σχήμα γραμμάτων, με πλήθος από συντμήσεις.

Στο δεύτερο μισό του 13ου αι. σταθεροποιείται η «αεκίνητη» γραφή, που πήρε την ονομασία της από τη σχεδιαστική παρουσία των γραμμάτων της. Άλλα μεγάλα, ψηλά και πιο ελεύθερα κι άλλα μικρά και μαζεμένα.

Τον 15ο αι., ένα πνεύμα απειθαρχίας παραλύει κάθε προσπάθεια να κρατηθούν οι κανόνες που άλλοτε επέβαλλαν το μέτρο, την ευκρίνεια και την καλαισθησία των γραμμάτων. Μόνο η γραφή των χειρογράφων με θρησκευτικό περιεχόμενο αντιστέκεται στους καταλυτικούς ρυθμούς των διαφόρων γραφικών χαρακτήρων, διατηρώντας την προσήλωσή της στο καθαρότερο γράψιμο μέχρι σήμερα. Τον 15ο αι. κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα τυπογραφικά στοιχεία το σταθερό πρότυπο βελτιώνεται, για να επιβληθεί αργότερα οριστικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Σύντομη εισαγωγή στην Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία και στην Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας - Γεωργίου ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ.
- 2) Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής - Ι. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ.
- 3) ARS GRAECA GRAMMATIK - DR. MEHRLEIN - RICHTER - SEELBACK.
- 4) Περιοδικό «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ» τεύχος 5ο, Νοεμβρίου 1982.

Σύγχρονες τάσεις και προσανατολισμοί στην Τοξικολογία

Του Αντ. Σ. Κουτσελίνη
Καθηγητή Ιατροδικαστικής
και Τοξικολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών

Η Τοξικολογία - που σωστότερα θα έπρεπε να λέγεται δηλητηριολογία - δεν είναι νέα επιστήμη. Αντίθετα είναι από τους πιο παλιούς κλάδους των βιολογικών επιστημών με πολλές και ιδιαίτερα εμφανείς, σε διάφορες εποχές, παρουσίες.

Είναι η επιστήμη των δηλητηρίων. Ορισμός που και σήμερα ακόμη διατηρείται αναλλοίωτος, ανεξάρτητα με τους νέους τώρα προσανατολισμούς και κατευθύνσεις. Προσανατολισμοί που ανταποκρίνονται σε μια ευρύτερη πλέον έννοια του δηλητηρίου που σφαιρικότερα, περιλαμβάνει οποιαδήποτε ουσία μπορεί να προκαλέσει, μια ανεπιθύμητη ενέργεια, στα έμβια όντα, με βιολογικές, οικολογικές, οικονομικές ακόμα και κοινωνικές και νομικές προεκτάσεις.

Μέχρι τώρα, η επιστήμη των δηλητηρίων συνδεόταν και αφορούσε άμεσα, στο μεγαλύτερο μέρος της, στη διερεύνηση ενός βίαιου θανάτου που αφορούσε στο τρίπτυχο ατύχημα, αυτοκτονία ή / και, το σημαντικότερο, έγκλημα. Άλλωστε η εμφαντική παρουσία της επιστήμης αυτής σε διάφορες εποχές συνδέεται, όπως πιο πάνω αναφέρθηκε με τέτοιες περιπτώσεις, εγκληματικές στο μεγαλύτερο μέρος τους, από την εποχή ακόμη του Μιθριδάτη μέχρι και του αιώνα μας. Έτσι άνετα θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι μέχρι πρότινος ακόμα, η Δικαστική Τοξικολογία, κάλυπτε όλο το φάσμα, όλα τα ενδιαφέροντα της επιστήμης αυτής. Η Τοξικολογία αναπόσπαστα δεμένη με την Ιατροδικαστική, ερευνούσε μόνο τη δράση των δηλητηρίων σαν αιτία βίαιων θανάτων. Προσδιόριζε το σύμπτωμα, προσπαθούσε κατά κάποιο τρόπο και να το θεραπεύσει, αλλά περισσότερο αναζητούσε την ουσία ή τα υπολείμματά της στα διάφορα βιολογικά υλικά, προκειμένου να προσδιοριστούν η αιτία και οι συνθήκες του θανάτου και να καταλογιστεί στη συνέχεια ευθύνη.

Σήμερα όμως, αλλοιώτικα διαμορφώνονται, τόσο το περιεχόμενο όσο και οι προσανατολισμοί της επιστήμης αυτής που σφαιρικότερα, μέσα σ' ευρύτερα πλαίσια, εξετάζει και μελετά όπως αναφέρθηκε, τη δυναμική επίδραση ενός χημικού γενικά παράγοντα και κάποτε και φυσικού πάνω στην έμβια ύλη.

Ερευνά τη φύση της ανεπιθύμητης ενέργειας και την πιθανότητα εμφανίσεώς της, το μηχανισμό της και τη δυναμική της δράσης της (παθολογοφυσιολογία - παθολογοανατομική, μορφολογική αλλοίωση ιστών και οργάνων), τον τρόπο εκδηλώσεώς της και τις απώτερες συν-

έπειες της δυναμικής παρουσίας μιας ουσίας πάνω στο ζωντανό οργανισμό. Έτσι γίνεται φανερό ότι στην Τοξικολογία υπάρχουν πολλά και πολύπλευρα ενδιαφέροντα που θεωρούνται και από διαφορετικές σκοπιές, έτσι ώστε, τελικά τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στη σπουδή της να μη μπορούν εύκολα, κατά τρόπο εννιαίο, να καλυφθούν με υποχρεωτικό αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση ξεχωριστών κλάδων, τομέων, κατευθύνσεων που προσδιορίζονται από το αντικείμενο αλλά και τον τρόπο της μελέτης.

Σήμερα διαγράφονται τρεις βασικοί προσανατολισμοί:

- Της *διερευνητικής «περιγραφικής» Τοξικολογίας*, που ασχολείται κύρια με τον προσδιορισμό της τοξικότητας μιας ουσίας, με βάση τις δοκιμασίες τοξικότητας. Περιεχόμενο αποτελεί ο προσδιορισμός των παραμέτρων εκείνων που καθοριστικά προσδιορίζουν την τοξικότητα μιας ουσίας και ιδιαίτερα στον άνθρωπο, εργασία και έρευνα που απαιτεί μακρά, προσεκτική και επίπονη προσπάθεια, αφού τόσο η μελέτη των παραμέτρων αυτών στα πειραματόζωα όσο - το σπουδαιότερο - η αξιολόγηση και η μεταφορά των αποτελεσμάτων στον άνθρωπο είναι από τις πιο δύσκολες επιστημονικές έρευνες. Ειδικότερα μελετάται η επίδραση μιας χημικής ουσίας στον άνθρωπο, άμεσα ή έμμεσα, με τη μορφή της οξείας ή χρόνιας δηλητηρίασης, όπως επίσης και στο περιβάλλον και ειδικότερα στα έμβια όντα (ψάρια, πουλιά, φυτά, κ.λ.π.), αλλά και σ' άλλους παράγοντες που στο σύνολό τους καθορίζουν την ισορροπία ενός οικοσυστήματος.

- Της *καθαρής ερευνητικής Τοξικολογίας των «μηχανισμών»* που ασχολείται με τη διερεύνηση του μηχανισμού δράσης μιας χημικής ουσίας πάνω στα έμβια όντα. Ερευνά καλύτερα τον τρόπο της τοξικής δράσης, τις λειτουργικές και μορφολογικές μεταβολές του υποδοχέα, με πειραματικές, κατά βάση, διατάξεις. Μαζί, διευκρινίζονται και εξετάζονται και τα συμπτώματα μιας δηλητηρίασης, προσδιορίζεται δηλαδή η κλασική κλινική εικόνα, οι προϋποθέσεις προλήψεώς τους, η πρόγνωση και η θεραπευτική τους αντιμετώπιση, κ.λ.π.

Μία τέτοια δουλειά βρίσκεται συχνά κοντά στη βασική έρευνα της φυσιολογίας και της βιοχημείας, που συχνά βοηθούν και συχνότερα αλληλοβοηθούνται. Είναι ο κατ' εξοχή ερευνητικός κλάδος της Τοξικολογίας που αναπτύσσεται μέσα στον ερευνητικό περίγυρο του Πανεπιστημίου, του Κρατικού Προγραμματισμού, της βασικής έρευνας στη Βιοχημεία, κ.λ.π.

- Της *«ρυθμιστικής» τέλους Τοξικολογίας*, που έχει σα περιεχόμενο και στόχο

να αξιολογεί τα αποτελέσματα της «περιγραφικής» και «βασικής» έρευνας και να αποφαινεται αν μια χημική ουσία, ένα φάρμακο, είναι ή όχι αρκετά ασφαλές, με την έννοια ότι δεν έχει ή δεν περικλείει τόσους κινδύνους, για να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό που κατασκευάστηκε. Αναπτύσσεται συνήθως και ασκείται από φορείς που έχουν κάποια νομική μορφή, έτσι ώστε εισηγήσεις και αποφάσεις να απολαμβάνουν κάποιας νομικής προστασίας.

Στις ΗΠΑ, π.χ. η FDA είναι υπεύθυνη για την κυκλοφορία στην αγορά φαρμάκων, καλλυντικών, προσθετικών των τροφών, κλπ. όπως και η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος (EPA) για τον έλεγχο των ουσιών που προσδιορίζουν την περιβαλλοντική ρύπανση, κ.λ.π. Και οι δύο εδώ οργανισμοί ενεργούν αξιολογώντας επιστημονικά τα ερευνητικά δεδομένα πάνω στη δόση μιας ουσίας και εκτιμούν την ύπαρξη και το βαθμό επικινδυνότητάς τους για τα έμβια όντα και τον περίγυρό τους. Έργο τους επίσης είναι ο καθορισμός των συγκεντρώσεων ασφαλείας διαφόρων χημικών ουσιών στον αέρα, στο χώρο της εργασίας, στα τρόφιμα, στο πόσιμο νερό, κ.λ.π. Είναι προφανές ότι ο τομέας αυτός της Τοξικολογίας έχει και κάποια φιλοσοφική ή καλύτερα κοινωνική υποδομή, αφού βασικά ερευνά το τι είναι πραγματικά «τοξικό» στην έκταση που επηρεάζει τη συνολική οικονομία ενός ζωντανού οργανισμού ή ενός συνόλου εμβίων όντων και αν η επίδραση αυτή αντιρροπείται ή αντισταθμίζεται από ειδικότερα ή γενικότερα οφέλη, ατομικά ή γενικά. Προσδιορίζεται πιο συγκεκριμένα η έννοια της τοξικής ουσίας που στον περιγραφικό ορισμό της περιλαμβάνεται οποιαδήποτε ουσία, προκαλεί βλάβη, λειτουργική ή οργανική ή και το θάνατο σ' ένα έμβιο όν, αλλά που στην πράξη, οι ορισμένοι παράγοντες από τους οποίους εξαρτώνται οι ιδιότητες αυτές (δόση, οδός εισόδου, κατανομή, αποτοξινωτικοί μηχανισμοί, απέκκριση, κ.λ.π.) έχουν περισσότερο καθοριστικό χαρακτήρα.

Υπάρχουν δύο ακόμη προσανατολισμοί:

- Η *Δικαστική Τοξικολογία*, η αρχαιότερη όπως ειπώθηκε, με σκοπό την εξυπηρέτηση του έργου της Δικαιοσύνης σε περιπτώσεις διερευνήσεως της αιτίας του θανάτου. Χρειάζονται γνώσεις αναλυτικής Τοξικολογίας (οργανικής ανάλυσης, καλύτερα) και φαρμακοκινητικής αφού στόχος της δεν είναι μόνον ο προσδιορισμός του είδους της ουσίας, η ταυτοποίηση δηλαδή του δηλητηρίου, αλλά και ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση της συγκέντρωσής εκκίνησης στα βιολογικά υλικά που θα ήταν δυνατό να προκαλέσει οξεία ή χρόνια δηλητηρίαση.

Η ανεύρεση π.χ. As σ' ένα βιολογικό πιεστήριο δεν υποδηλώνει πάντα δηλητηρίαση και οπωσδήποτε όχι πριν αξιολογηθεί σωστά η συγκέντρωση που βρέθηκε, αφού όπως είναι γνωστό, As μπορεί να υπάρξει και χωρίς να μεσολαθήσει φαρμακεία.

– Τέλος η *Κλινική Τοξικολογία*, κλάδος καθαρά ιατρικός, βλέπει τη δηλητηρίαση σαν κλινική, νοσολογική οντότητα, σαν πάθηση, την περιγράφει συμπτωματικά, τη διαχωρίζει από άλλες παθολογικές βασικές καταστάσεις και καθορίζει το θεραπευτικό σχήμα με το οποίο αντιμετωπίζεται.

Με βάση τους προσανατολισμούς αυτούς έχουν πλέον μορφοποιηθεί, όπως και αρχικά ειπώθηκε, ορισμένοι κλάδοι με ιδιαίτερο γνωστικό αντικείμενο για μελέτη και διαφορετικό τρόπο για έρευνα. Η μελέτη π.χ. του μηχανισμού δράσης των ποικίλων τοξικών ουσιών δεν είναι δυνατόν να αφορά σ' όλες μαζί ή καλύτερα σ' οποιαδήποτε τυχαία ουσία. Αλλά με βάση τα ειδικότερα ενδιαφέροντα αναδείχθηκαν μέσα στους γενικούς αυτούς προσανατολισμούς ορισμένοι επί μέρους τομείς που προσδιορίζουν πλέον στενότερα το αντικείμενο ενός κλάδου της Τοξικολογίας.

Γενικού και τελείως ερευνητικού χαρακτήρα είναι ο κλάδος που ασχολείται με την απορρόφηση - κατανομή - μεταβολισμό και απέκκριση μιας ουσίας. Κλάδος όχι αμιγώς της Τοξικολογίας αφού έχει πολλά στοιχεία από τη φαρμακευτική, τη φαρμακοκινητική, τη φαρμακοκευτική, ακόμα και από τη βιοχημεία και τη φυσικοχημεία, αφού ερευνάται στο βάθος ο χημισμός της δράσης, της αντίδρασης, του αποδοξινωτικού μηχανισμού, ακόμα και της θεραπευτικής αποκατάστασης.

Η *Δικαστική Τοξικολογία* και η *Κλινική Τοξικολογία* με το περιεχόμενο που πιο πάνω προσδιορίστηκε αποτελούν μόνες τους προσανατολισμούς και τομείς. Περισσότερο κοντά στην Ιατροδικαστική η πρώτη, με βασική υποδομή την Αναλυτική Τοξικολογία, περισσότερο στην Ειδική Νοσολογία η δεύτερη, όπου η δηλητηρίαση εδώ εξετάζεται, σαν η κλινική έκφραση της μη αντισταθμιζόμενης διαταραχής μιας θεμελιώδους λειτουργίας του οργανισμού λόγω της παρουσίας μιας ξένης, χημικής συστάσεως, ουσίας.

Η *Βιομηχανική Τοξικολογία* ασχολείται ειδικότερα με την επίδραση στα έμβια όντα και ειδικότερα στον άνθρωπο, χημικών ουσιών που βρίσκονται με οποιονδήποτε τρόπο, για οποιοδήποτε λόγο και με οποιαδήποτε μορφή, μέσα στο βιομηχανικό περιβάλλον, ενώ η *επαγγελματική*, περισσότερο γενικά, με την επίδραση αυτών των ουσιών πάνω στον εργαζόμενο, σε όση έκταση αφορά τον εργασιακό περίγυρο μέσα στον οποίο αυτός ζει και κινείται.

Είναι φανερό ότι στον κλάδο αυτό συνυπάρχουν υποχρεωτικά σχεδόν και οι τρεις βασικοί προσανατολισμοί και κυρίως της «περιγραφικής» και «ρυθμιστικής» Τοξικολογίας. Μεταξύ των βασικών της στόχων συμπεριλαμβάνεται ο καθορισμός ορισμένων παραμέτρων «ασφάλειας» του εργαζόμενου για κάθε «τοξική» ουσία, όπως η μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση (TLV), η χρονικά

σταθμισμένη μέση τιμή (TLV - TWA) η TLV - ceiling, κ.λ.π. Περιεχόμενο της ακόμη σε γενικότερη έκφραση αποτελεί η επίδραση στον εργαζόμενο και ορισμένων παραγόντων, όπως ο θόρυβος, η θερμοκρασία, η ακτινοβολία, ο φωτισμός, κ.λ.π., καθώς και η κλινική έρευνα των καθαρά επαγγελματικών παθήσεων, ιδιαίτερα δε του αναπνευστικού, των δερματοπαθειών και του επαγγελματικού καρκίνου.

Η *περιβαλλοντική Τοξικολογία* ερευνά την επίδραση πάνω στα έμβια όντα διαφόρων χημικών ουσιών που βρίσκονται μέσα στο άμεσο περιβάλλον που αυτά ζουν και κινούνται, ειδικά δε για τον άνθρωπο έξω και κυρίως ανεξάρτητα από το χώρο και τις συνθήκες εργασίας άσχετα αν κάποτε «περιβάλλον» και «εργασία» αλληλοκαλύπτονται. Η μελέτη π.χ. της ρυπάνσεως της ατμοσφαιρας μιας πυκνοκατοικημένης περιοχής μπορεί να είναι έργο της περιβαλλοντικής Τοξικολογίας, αλλά σχετίζεται και με τον εργασιακό περίγυρο όταν π.χ. μελετούνται οι συνθήκες δουλειάς των τροχονόμων της περιοχής αυτής. Μέσα στα πλαίσια του κλάδου αυτού της περιβαλλοντικής Τοξικολογίας, έχουν δημιουργηθεί σήμερα και ειδικότεροι ακόμα τομείς όπως η Τοξικολογία των τροφίμων (προσθετικών, χρωμάτων, κ.λ.π.) του ύδατος (ρύπανση θαλασσών, κ.λ.π.), του αέρα (ρύπανση ατμόσφαιρας), κ.λ.π.

Τομείς που προσδιορίζονται από ακόμη ειδικότερα αντικείμενα αλλά με μεγάλο περιεχόμενο και που θα μπορούσαν να είναι στα πλαίσια της Βιομηχανικής αλλά και της Περιβαλλοντικής Τοξικολογίας είναι η Τοξικολογία των παρασιτοκτόνων, των πλαστικών, κ.λ.π.

Σε ιδιαίτερους και ειδικότερους κλάδους θα μπορούσαν ακόμη να αναφερθούν:

– Η *Γενετική Τοξικολογία* που ασχολείται με τη μελέτη των επιδράσεων χημικών και φυσικών παραγόντων στις διαδικασίες και τους μηχανισμούς της κληρονομικότητας. Εδώ υπάγεται ακόμα η έρευνα και για την ανακάλυψη ορισμένων χημικών ουσιών του περιβάλλοντος που μπορούν να επηρεάσουν και γενικότερα την αντίσταση του οργανισμού και να προκαλέσουν γενετικές θλάβες.

– Η *Τερατογένεση* που μελετά την επίδραση των χημικών παραγόντων στις διαδικασίες της αναπαραγωγής και της οργανογένεσης. Τερατογένεση και εμβρυοτοξικότητα αποτελούν σήμερα ενδιαφέροντα πεδία μελέτης και έρευνας της ευγονικής με στόχο την αποφυγή θλαστοφθοράς και υγιών επιγόνων.

– Η *Χημική καρκινογένεση* που αφορά ειδικά στη μελέτη των ουσιών εκείνων που μπορούν να προκαλέσουν την εμφάνιση μιας νεοπλασίας και ειδικότερα στο μηχανισμό προκλήσεώς της. Η καρκινογένεση εξετάζεται εδώ σαν μια ανεπιθύμητη ενέργεια λόγω επιδράσεως μιας χημικής ουσίας και εξετάζεται ο μηχανισμός δράσεώς της από φαρμακολογικής - φαρμακοδυναμικής σκοπιάς. Περικλείει ακόμη και στοιχεία επιδημιολογίας, αφού η έρευνα δεν περιορίζεται μόνο στη διερεύνηση της κλασικής σχέσης dose - response, αλλά επί πλέον ερευνά την καρκινογένεση και σε σχέση

με το βιολογικό είδος, το φύλο, τη φυλή, την ηλικία, τις συνήθειες, κ.λ.π.

Η *Ραδιοτοξικολογία* που ασχολείται με την επίδραση των ακτινοβολιών στα έμβια όντα. Είναι φανερό ότι κινείται περισσότερο μέσα στα πλαίσια της βιομηχανικής αλλά και της περιβαλλοντικής Τοξικολογίας.

Η *Βιοτοξικολογία* που περιλαμβάνει τη φυτοτοξικολογία και τη ζωοτοξικολογία. Η πρώτη ασχολείται με τις «θλαβερές» επιδράσεις ουσιών εκ του φυτικού βασιλείου, η δεύτερη εκ του ζωικού.

Η *οικονομική Τοξικολογία* που ασχολείται με τη μελέτη της «θλαπτικής» επιδράσεως μιας χημικής ουσίας σ' ένα ορισμένο, συγκεκριμένο κύτταρο, με σκοπό την επίτευξη κάποιου ειδικού αποτελέσματος. Έτσι αξιοποιείται θεραπευτικά η καταστροφή π.χ. ορισμένων ανεπιθύμητων οργανισμών που παρασιτούν και επηρεάζουν την κατάσταση υγείας του ανθρώπου, όπως τα μικρόβια. Είναι φανερό ότι ο κλάδος ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους φαρμακοποιούς αφού ουσιαστικά ερευνούν φαρμακευτικές ουσίες που έχουν σα βασική τους ιδιότητα και αποκλειστικό στόχο την εκλεκτική δράση.

Υπενθυμίζεται εδώ μόνο ότι, γενικά, θεραπευτικά παραδεκτό είναι ένα φάρμακο όταν ασκεί εκλεκτική δράση πάνω σε ένα θλαπτικό παράγοντα χωρίς να επηρεάζει τους άλλους υγιείς ιστούς. Ορισμός θέβαια με αρκετές στη θεραπευτική εξαιρέσεις αφού σε πολλές περιπτώσεις η ένδειξη χορηγήσεως δεν κρίνεται από την εκλεκτική κατ' αποκλειστικότητα δράση αλλά και από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Τέλος εδώ θα πρέπει ακόμη να αναφερθεί ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η εκλεκτική δρατικότητα είναι περισσότερο ποσοτική παρά ποιοτική έκφραση του τρόπου δράσης της ουσίας, έτσι ώστε όλες οι ουσίες να είναι «πρακτικά» σε άλλο άλλοτε βαθμό «τοξικές».

Τέλος η *Αναλυτική Τοξικολογία*, που εξυπηρετεί τις ανάγκες για τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο μιας ουσίας σε διάφορα υποστρώματα και εξυπηρετεί, όπως είναι φανερό, όλους τους κλάδους. Ιδιαίτερα προβάλεται στη Δικαστική, όπως αναφέρθηκε Τοξικολογία, αλλά και σ' ένα άλλο τομέα που ραγδαία εξελίσσεται τα τελευταία χρόνια και γίνεται σταθερά ο απαραίτητος σύμβουλος και καθοδηγητής του κλινικού γιατρού, στο θεραπευτικό σχήμα που εφαρμόζει στον άρρωστο. Είναι στο drug monitoring, στη συνεχή δηλαδή παρακολούθηση των συγκεντρώσεων του φαρμάκου στο αίμα, κατά τη διάρκεια μιας θεραπευτικής αγωγής, στον προσδιορισμό της «κρίσιμης» συγκέντρωσης πάνω από την οποία θα μπορούσαν να εμφανιστούν ανεπιθύμητες ενέργειες, στην έρευνα των παραγόντων από τις οποίες εξαρτάται μια τέτοια εμφάνιση, κ.λ.π. Προϋπόθεση θέβαια εδώ είναι η γνώση και στοιχείων τουλάχιστον φυσιολογίας, φαρμακοδυναμικής και παθολογικής φυσιολογίας, αν ο αναλυτής επιθυμεί όχι μόνο να προσδιορίζει μια συγκέντρωση αλλά και να μπορεί να ερμηνεύσει το αποτέλεσμα (interpretation).

Η ΔΙΧΟΝΟΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Του Νικολάου Π. Βασιλειάδη
Θεολόγου

Αναμφισβήτητη η Μικρασιατική καταστροφή του 1922 αποτελεί μοναδική τραγωδία της ιστορίας μας. Πολλοί παράγοντες συνέργησαν στην τρομαχτική αυτή καταστροφή. Δε συμφωνώ βέβαια καθόλου με τη γνώμη μερικών, που υποστηρίζουν πως μοναδικός παράγοντας της συμφοράς εκείνης ήταν η διχόνοια. Η πικρή όμως αλήθεια είναι πως έπαιξε κι αυτή το ρόλο της. Για τούτο το λόγο παίρνω αφορμή να γράψω τα όσα ακολουθούν.

Θρηνώ για τούτο το... εξαιρετικό «τάλαντο» της φυλής μας. Τούτ' η «εθνική κατάρα» μας κυριεύει τότε που πρέπει να 'μαστε όσο το δυνατό πιο ενωμένοι. Σε στιγμές, που οι εχθροί μας συσπειρώνονται για να μας χτυπήσουν δυνατότερα, εμείς τυφλώνομαστε από τη διχόνοια. Και τότε ο ένας Έλληνας πολεμεί τον άλλο Έλληνα κι όλοι μαζί την Ελλάδα μέσα στην Ελλάδα!... Εξοστρακίζουμε το δίκαιο Αριστείδη. Κατηγορούμε δεινά τον Περικλή. Ριχνόμαστε στην ατέλειωτη δίνη ενός Πελοποννησιακού πολέμου. Διαλύουμε τη μεγάλη κληρονομιά, που μας αφήκε ο Μ. Αλέξανδρος. Φθονούμε ο ένας τον άλλο στ' ανάκτορα της Πόλης. Δολοφονούμε τον Ιωάννη Καποδίστρια. Προσπαθούμε να εξαφανίσουμε το γενναίο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, το θρυλικό γέρο του Μωριά. Συμβάλλουμε με

απίθανη μωρία στη Μικρασιατική συμφορά μας!...

Όταν κάποτε συνέλθουμε, διαπιστώνουμε ότι μπροστά μας χάσκει η τεράστια άβυσσος, που ανοίξαμε με τα ίδια μας τα χέρια. Τέτοιες ώρες η Ελλάδα σπαρταράει στα πόδια μας, ενώ τα χέρια μας την παραδίνουν στους εχθρούς, που προσκαλέσαμε με τόση αφροσύνη! Είναι πραγματικά θαύμα το πως επιζούμε κάθε φορά ύστερα από μια τέτοια παραφροσύνη!

Παρομοιάζουν την ελληνική φυλή με το μυθικό Ανταίο, το δυσπολέμητο εκείνο γίγαντα με την τρομερή δύναμη, που όσο πατούσε το χώμα της γης, της θεάς μητέρας του, όλο κι αποκτούσε καινούργιες δυνάμεις, ώστε γινόταν ανίκητος. Αλλά πόσο θ' αντέξει ο Ανταίος; Το ότι επιζήσαμε ως σήμερα, δε σημαίνει πως αυτό θα γίνει και στο μέλλον, αν συνεχίσουμε την ίδια τακτική. Είναι φρικτά λυπηρό, πως δε διδαχθήκαμε τίποτε απ' όσα πάθαμε εξ αφορμής της διχόνοιας, που δοκιμάζει άρρητη ευφροσύνη με το να μας συμπαρστέκεται σε κάτι τέτοιες κρίσιμες, αποφασιστικές, επικίνδυνες ώρες. Ωραία το τραγούδησε ο Όμηρος στην «Ιλιάδα» (Λ 67 - 77):

«Κι όπως αντίκρυ θεριστές σ' αγρό πλουσίου άντρα μέσα στην ίσια αυλακιά θερίζουν προχωρώντας κριθάρ' ή σιτάρι κι οι χεριές πυκνές οπίσω πέφτουν έτσι αντιμέτωποι μ' ορμή οι Δαναοί κι οι Τρώες φονεύαν και την άνανδρη φυγή στο νου δεν είχαν.

Η μάχ' ήταν ισοκέφαλη κι αυτούς που σαν λύκοι αφρίζαν η Έρις η πολυθρήνητη χαιρότανε να βλέπει γιατί αυτή μονάχ' απ' τους θεούς παράστεκε στη μάχη άλλος θεός δεν ήτανε παρών, αλλά καθίζαν στα μέγαρά τους ήσυχοι, κει που καθένας είχε λαμπρή την κατοικία του στις φάραγγες τ' Ολύμπου».

Μήπως γι' αυτή την απαίσια χαρά, που δοκιμάζει η «Έρις», η διχόνοια, δε μας μίλησε τόσο δυνατά και τόσο θρηνητικά κι ο εθνικός μας ποιητής, ο Διον. Σολωμός, ζωγραφίζοντας τη δολερή διχόνοια να μας χαμογελά και να μας προσφέρει το σκήπτρο της με την «ωραία θωριά»;

«Η Διχόνοια που βαστάει ένα σκήπτρο η δολερή καθενός χαμογελάει, πάρ' το, λέγοντας, και συ. Κει το σκήπτρο, που σας δείχνει, έχει αλήθεια ωραία θωριά. Μην το πιάστε, γιατί ρίχνει εισέ δάκρυα θλιβερά. Από στόμα οπού φθονάει, παλληκάρια, ας μην 'πωθεί, πως το χέρι σας κτυπάει του αδελφού την κεφαλή».

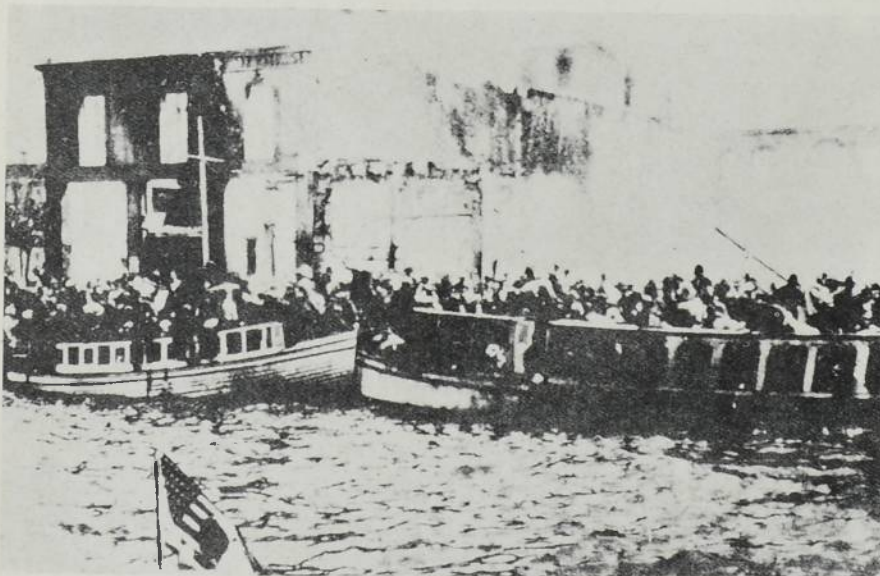
Δεν είναι, το ξέρω, έργο των πολλών η διχόνοια. Είναι των ελάχιστων εκείνων, που είναι απελπιστικά άδειοι, επικίνδυνα φιλόδοξοι και αρχομανείς, τυφλωμένοι απ' το πάθος του αρριθισμού. Και μου 'ρχεται στο νου η κραυγή του Χρήσου Φωκίωνα που αφήκε σε παράλληλες ώρες ένδεκα της φιλοδοξίας και της αρχομανίας των Αθηναίων:

«Ω Ηράκλεις, ως πολλούς ορώ στρατηγούς, ολίγους δε στρατιώτας!» (*)

Κι όλοι αυτοί, που νομίζουν τους εαυτούς τους «στρατηγούς» ή κυ-

(*) Κατά τη διάρκεια του Λαμιακού πολέμου (322 π.Χ.) κι ενώ στρατηγός των Αθηναίων ήταν ο Φωκίων, ο Μικίων με πολλούς Μακεδόνες και μισοφόρους είχε αποβιθασθεί στο Ραμνούντα και λεηλατούσε την Αττική. Τότε πολλοί Αθηναίοι έκαναν το στρατηγό και συμβούλευαν το Φωκίωνα να καταλάβει τον τάδε, λόφο, εκεί γύρω να στείλει ιππείς, εδώ να επιτεθεί κ.λπ. Εκείνη την ώρα, που όλοι ήθελαν να διατάσσουν και να κυβερνούν από καθαρή αρχομανία, ο φορτωμένος με στρατιωτική πείρα, σπάνια σύνεση και αρετή ογδοντάχρονος Φωκίων φώναξε: «Ω Ηράκλεις, ως πολλούς ορώ στρατηγούς, ολίγους δε στρατιώτας!» Δηλαδή: Μπα (ή ω θεέ Ηρακλή), πόσο πολλούς θέλω στρατηγούς, λίγους όμως (και πόσο λίγους) στρατιώτες!...

Το περιστατικό αναφέρει ο Πλούταρχος στο 25ο κεφάλαιο της βιογραφίας του Φωκίωνα (Πλούταρχου, Παράλληλοι βίοι - Φωκίων XXV).

βερνήτες, θεωρούν τους αδελφούς τους πιο επικίνδυνους απ' τους εχθρούς του Έθνους μας! Πρόσθετω ακόμη πώς άλλοτε αυτοί οι τρομακτικά φτωχοί άνθρωποι στηρίζονται σε πλάτες ξένων. Γιατί οι λαοί, που πάντα μας φθονούν, εκμεταλλεύονται τούτη τη φοβερή μας αδυναμία και μας προτείνουν το «σκήπτρο» με πολλή μαεστρία και υποουλόγητα.

Αλλά μας τιμά σαν έξυπνο λαό, όπως θέλουμε να νομίζουμε τους εαυτούς μας; Μας τιμά σαν φυλή, που έδωσε στον κόσμο τον πολιτισμό, το ότι τους λίγους αυτούς τους ακολουθούν τόσο άλλοι; Μας τιμά το ότι αρχίζουμε τον αλληλοσπαραγμό, λες και πάθαμε ομαδική παράκρουση; Μας τιμά ν' ακούμε ξένες φωνές και να κτυπάμε «του αδελφού την κεφαλή»;

Γράφοντας ολ' αυτά αισθάνομαι, ομολογώ, ντροπή, πίκρα, αγανάκτηση, οργή. Γιατί, τι πάμε να κάνουμε μ' όλη αυτή τη δραστηριότητά μας; Δεν εννοούμε την ολοφάνερη αλήθεια, πως έτσι εξυπηρετούμε θαυμάσια τους εχθρούς μας; Πώς έτσι τους προσφέρουμε απροσδόκητες αφορμές ώστε να 'ρχονται να στρογγυλοκάθονται και να γίνονται αφέντες στο σπίτι μας; Φοβάμαι πως κάποια ώρα όλοι τούτοι δε θ' αρκεστούν να μας βλέπουν να κάνουμε απλώς δυο βήματα πίσω κι ένα μπρος. Δε θ' αρκεστούν να γελούν σε βάρος μας ή να καρπούνται κάποια οφέλη. Φοβάμαι πώς κάποια ώρα θα μας κάνουν ό,τι έκανε κι ο Ηρακλής στον Ανταίο... Που είναι η εξυπνάδα μας τέτοιες ώρες; Που είναι ο ένας, ο γνήσιος Έλληνας, που θα μας ανακόψει φωνάζοντας μας το λόγο του θεοκίνητου Αποστόλου: «*Ει αλλήλους δάκνετε και κατεσθίετε, βλέπετε μη υπ' αλλήλων αναλωθήτε*»; (Γαλ. ε' 15). Αν δαγκώνετε και κατατρώγετε ο ένας τον άλλο, προσέχετε μήπως αφανιστείτε μεταξύ σας ο ένας από τον άλλο.

Ο κίνδυνος ενεδρεύει πάντα, κι είναι έσχατη αφροσύνη να κάνουμε πως τον αγνοούμε. Κι αφού ως σήμερα δε μας έγινε «το πάθος μάθος», γιατί να θαυκαλιζόμαστε τον εαυτό μας με ωραία λόγια;

Εθνική κατάρα ο διχασμός. Αλλ' όποιος αγαπά ειλικρινά το Θεό και την Ελλάδα δε φοβάται τις κατάρεις, έστω κι αν αυτές είναι... εθνικές. Έχει τη δύναμη ν' αναχαιτίζει τους δόλιους εκείνους, που θέλουν να διαιρούν το γενναίο λαό μας; και να γίνεται ο άγγελος εθνικής ενότητας. Ο φύλακας της ειρήνης. Ο εργάτης της ανόδου του πολιτισμού.

ΜΑΤΙΕΣ ΕΔΩ ΚΙ ΕΚΕΙ...

Καλές διακοπές

Καλοκαιράκι πια, αφόρητη ζέση, καύσωνας, ο ήλιος ξεροψήνει τους τυχερούς στις παραλίες και βασανίζει τους... άτυχους, που δεν έχουν πάρει ακόμα την άδεια τους.

Άδεια, επίδομα άδειας, διακοπές, υπέροχες ακρογιαλιές, δροσερά μελετμάκια, φεγγαρόλουστες βραδυές, η καθημερινή μας συζήτηση, για νάρθει μια μέρα το χαρούμενο ξεκίνημα και το μεγάλο... μπουτιλιάρισμα, αφού η έναρξη των περισσότερων αδειών συμπίπτει ή αρχίζει κάποιο Σαββατοκύριακο ή κάποια άλλη αργία.

Πολλές μέρες νωρίτερα έχουν ανοιχτεί οι χάρτες και οι τουριστικοί οδηγοί, έχουν επισημανθεί οι διαδρομές, έχουν γίνει τ' απαραίτητα τηλεφωνήματα και έχουν σχεδιασθεί τα πάντα με κάθε λεπτομέρεια.

Στο μυαλό όλων ξετυλιγόνται σιγά-σιγά οι ευχάριστες εκείνες στιγμές των «ξένοιαστων» ημερών που θ' ακολουθήσουν. Μπάνια, θαρκάδες, γουνιτσέρφινγκ, σκι και ψάρεμα στις γαλήνιες θάλασσες, παιχνίδια στις απέραντες καθαρές αμμουδιές, λαχταριστά φρέσκα ψάρια και εκλεκτή κουζίνα στα γειτονικά ταβερνάκια και εστιατόρια, καθαρό αέρα, πεζοπορία και αναρρίχηση σε κάποια βουνοκορφή.

Το ξεκίνημα απ' τη μεγάλη πόλη γίνεται τ' άγρια χαράματα επειδή έχουν προγραμματίσει, με το σκάσιμο του ήλιου, να βρίσκονται στα πρώτα διόδια. Κάποιες πολύωρες καθυστέρησεις απ' τα «μπουτιλιάρισματα» δεν επηρεάζουν, ούτε στο ελάχιστο, τη χαρούμενη διάθεσή τους.

Με το οικογενειακό συμβούλιο, που γίνεται «καθ' οδόν», αποφασίζεται να μη σταματήσουν για μπάνιο στη γραφική παραλία που προπερνάνε. Καλύτερα να λιγοστεύουν τα χιλιόμετρα, κι ας χάσουν το πρώτο μπάνιο...

Όταν φτάνουν τ' απογευματάκι εξουθενωμένοι στον τόπο του προορισμού τους γίνεται η πρώτη αποκαρδιωτική υποδοχή. «Δε σας περιμέναμε σήμερα. Θα σας βολέψουμε κάποιο προσωρινά και αύριο θα τακτοποιηθείτε καλύτερα».

Κατάκοποι και νηστικοί μπαίνουν στο γραφικό ταβερνάκι για να βάλουν κάτι στο στόμα τους. «Κλείσαμε τώρα, αν θέλετε πάντως φαγητό τα μεσημέρια θα πρέπει να μας το δηλώνετε απ' το πρωί», τους ενημερώνει ο ευτραφής ταβερνιάρης.

Η άλλη ημέρα αρχίζει πιο χαρούμενα. Αποφασίζουν να ξεχάσουν το άγχος της μεγάλης πόλης και τη θρεσινή τους ταλαιπωρία, για να περάσουν όμορφα και ξένοιαστα τις υπόλοιπες μέρες, κοντά στη φύση, δίπλα στα περιβόλια, κάτω απ' τη σκιά των δένδρων, με συντροφιά το απαλό ναούρισμα απ' τα κελαδήματα των πουλιών. Μετά από ένα αξέχαστο μπάνιο και το μεσημεριανό φαγητό, επιστρέφουν στο δωμάτιό τους για να απολαύσουν και έναν ανεπανάληπτο, ήσυχο, ύπνο. Δεν είναι όμως και τόσο τυχεροί, αφού οι πόρτες που μπανοβγαίνουν οι γείτονες, τρίζουν εκνευριστικά, και ο σουμιάς του κρεβατιού τους, με τη γούβα στη μέση, τους αναγκάζει να μένουν ακίνητοι, γαντζωμένοι στις πλαγιές του βασανιστικού στρώματος.

Πολλά πράγματα τα απόρροπα στη διάρκεια του ταξιδιού και στον τόπο των διακοπών. Άλλοτε τα «παραλείποντα» αυτά είναι μηδαμινά και δεν επισκιάζουν το κέφι και την ηρεμία των παραθεριστών, άλλοτε όμως συσσωρεύονται πάνω απ' το χώρο του παραθερισμού και κάνουν το... θαύμα τους.

Οι δυσάρεστες όμως περιπέτειες που κατατρέχουν τους παραθεριστές, δεν οφείλονται αποκλειστικά κι μόνο στη θεά τύχη αλλά είναι συνάρτηση πραγματικών περιστατικών και παραγόντων. Με μια λέξη μπορούμε να συνοψίσουμε όλη την πραγματικότητα: ΣΥΝΕΠΕΙΑ! Αυτός που προσφέρει τις καλοκαιρινές «υπηρεσίες», ο ξενοδόχος, ο ταβερνιάρης, ο κάθε επαγγελματίας, δεν πρέπει να στοχεύει μόνο στον εύκολο πλουτισμό αλλά και στην καλή περιποίηση-εξυπηρέτηση του τουρίστα, του παραθεριστή.

Αλλά και ο παραθεριστής με τη σειρά του, έχει πολλές υποχρεώσεις, να μην προκαλεί θορύβους, να μη ρυπαίνει το χώρο που παραθερίζει, να περιμένει καρτερικά τη σειρά του, να προσαρμόζεται στο νέο τρόπο ζωής που, στο κάτω-κάτω, μόνος του διάλεξε.

Υπάρχουν πολλές κατηγορίες παραθεριστών.

– Στους μεν, ανήκουν εκείνοι που ο θόρυβος του γείτονα δεν τους ενοχλεί, αφού και οι ίδιοι είναι θορυβοποιοί, που δεν τους ενδιαφέρει αν η ηλιοθεραπεία τους γίνεται δίπλα στα κονσερβοκούτια και τις σακούλες με τα σκουπίδια, αφού και οι ίδιοι εκεί θα τα ρίξουν.

– Στους δε, ανήκουν εκείνοι, οι... ερημίτες κατασκηνωτές, που δε νοιάζονται για υπνοδωμάτια και κουζίνες, που αφού πάρουν στον ώμο μια σκηνή και μια κουβέρτα απολαμβάνουν τις διακοπές τους ή εκείνοι που - περισσότερο οργανωμένοι - περνάνε αξέχαστα σε κάποιο κάμπινγκ.

– Σε άλλη κατηγορία ανήκουν εκείνοι που «πληρώνουν» και δε νοιάζονται για το «καπέλλο» στο λογαριασμό τους, για τα εστιατόρια με τη «μοντέρνα» κουζίνα-που δεν σερβίρουν πατάτες ψηγανιτές-ή τις τσούχτρες και τα μελετμά της θάλασσας, αφού απολαμβάνουν το μπάνιο τους στην πισίνα κάποιου υπερπολυτελούς ξενοδοχείου... «ARALIKI BEACH».

Παρουσιάσαμε τις διακοπές απ' την αρνητική τους πλευρά... Σε σας, που έχετε γυρίσει κι όλας απ' την παραθερίση, κάτι μπορεί να θυμίζουν οι γραμμές αυτές.

Όσο για σας, που ακόμα δεν έχετε ξεκινήσει, μην πανικοβληθείτε με αυτά που είπαμε. Οι διακοπές είναι πάντα ευχάριστες και σας καλούν κοντά τους για λίγες ώρες, λίγες μέρες, μια ζωή.

Πάρτε μαζί σας λίγο κέφι, φορτωθείτε με λίγη ξένοιασιά, ξεχάστε τα καθημερινά και ξεκινήστε τώρα.

Καλές διακοπές!...

Δημήτρης Λυκοπαριώτης

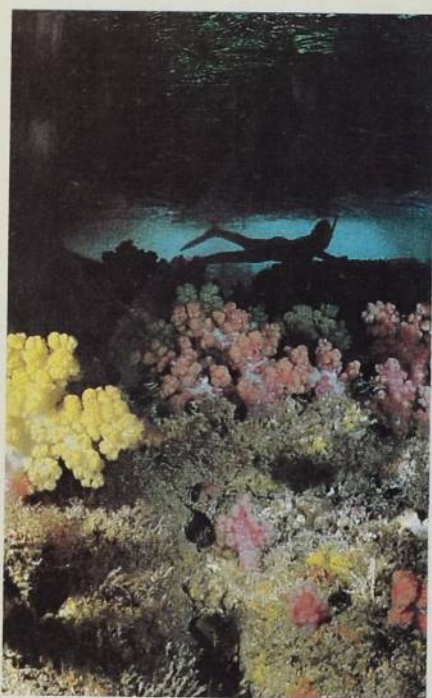
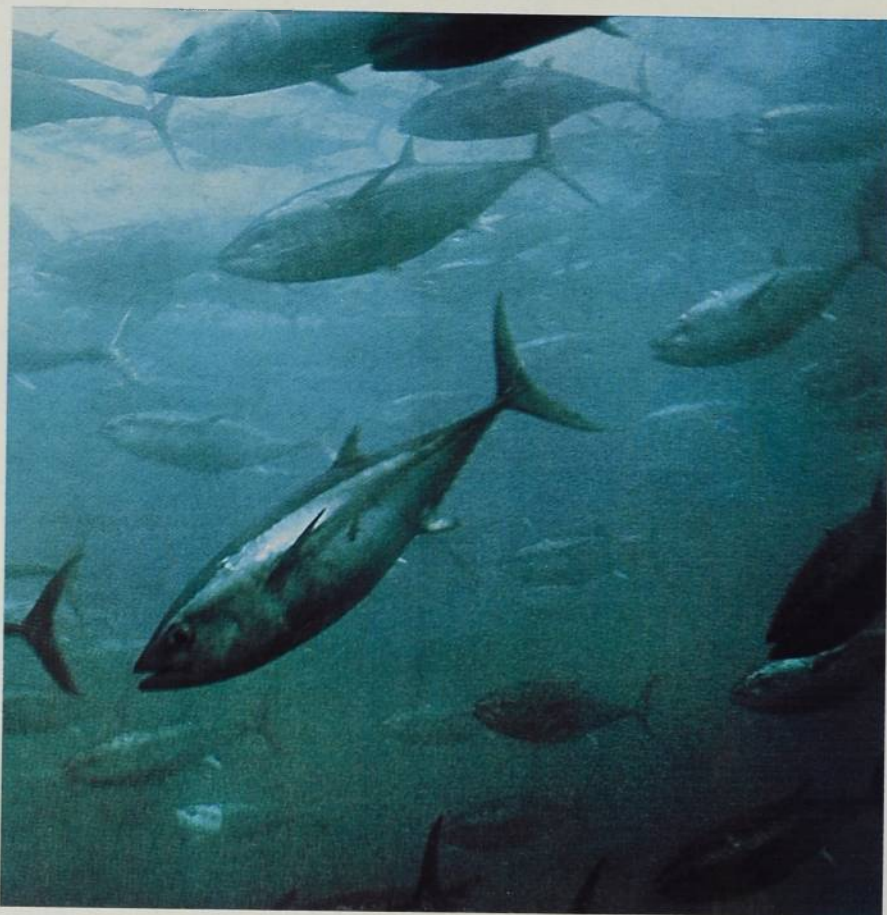
Αλιεία και ανάπτυξη

Του Κώστα Ανανιάδη
Τεχν. συμβούλου ΠΑΣΕΓΕΣ
σε θέματα αλιείας

Το άρθρο αυτό που γράφηκε με αφορμή πρόσφατη μετάβασή μου στο Μεζ της Νότιας Γαλλίας για επίσκεψη του Κέντρου Ερευνών και Επεξεργασίας Υδρολυμάτων του Μεζ (CENTRE DE RECHERCHES PLURIDISCIPLINAIRES - STATION DE LAGUNAZE) βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο της επικαιρότητας, λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντός του από περιβαλλοντολογική κι αναπτυξιακή άποψη.

Δεν είναι πολλά χρόνια που στη χώρα μας, όπως και σ' άλλες πολλές χώρες του πλανήτη μας, άρχισε να συνειδοποιείται το γεγονός ότι βρισκόμαστε στο κέντρο μιας νέας κρίσης, της περιβαλλοντολογικής κρίσης.

Ακάθαρτα νερά, απορρυπαντικά, εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα και άλλες χημικές ουσίες άλλαξαν σε σημαντικό βαθμό μερικές από τις ιχθυοτρόφες λίμνες (Βιστωνίδα, Ιωαννίνων, Καστοριάς κ.α.) και τα ποτάμια μας (Νέστος, Πηνειός, Αξιός κ.α.) με τα άλλοτε γάργαρα νερά τους, και τις μετέτρεψαν σε σχετούς από ακάθαρτα νερά. Ωραιότατοι κόλποι και αγκάλες των ακτών μας (όπως ο Σαρωνικός, ο Κόλπος της Θεσσαλονίκης, ο Παγασητικός και άλλοι), με γαλανά νερά και γραφικές παραλίες, έγιναν κυριολεκτικά βόθροι, ακατάλληλοι σχεδόν για τις

ανάγκες των κατοίκων (κολύμβηση, ψάρεμα κ.λ.π.). Το φαινόμενο αυτό δεν είναι μοναδικό στον ελληνικό χώρο. Ακτές θαλασσών και λιμνών σε όλο τον κόσμο, με πλήθος από φυτά και ζώα, μεταβάλλονται σιγά - σιγά σε υποθαλάσσιες ερήμους. Πολλές ακτές της Ν. Ιταλίας και της Γαλλίας ήταν γνωστές για τα οστρακόδερμά τους (στρείδια και μύδια). Υπήρχαν μάλιστα κι εγκαταστάσεις ελεγχόμενης καλλιέργειάς τους. Μέσα σε λιγότερα από 10 χρόνια εξαφανίστηκαν. Όλα τα υψηλής ζήτησης ψάρια (λαβράκια, τσιπούρες, σαργόι κ.α.) στον Κόλπο της Νεάπολης χάθηκαν εντελώς.

Πρέπει να δεχτούμε άραγε πως αυτές οι αλλαγές αποτελούν αναγκαία συνέπεια της τεχνολογικής προόδου;

Δεν θα μπορούσε μήπως να υπάρξει ένας συνδυασμός, μια εναρμόνιση της βιομηχανικής ανάπτυξης με την προστασία του περιβάλλοντος;

Στο ερώτημα αυτό επιχειρείται, με το παρόν άρθρο, να δοθεί μια απάντηση, με τη συνοπτική περιγραφή ενός αναπτυξιακού έργου που συνδυάζει την προστασία του περιβάλλοντος με την οικονομική ανάπτυξη.

Αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όπως είναι γνωστό, το περιβάλλον είναι βασικός παράγοντας της ποιότητας ζωής και συνεπώς η προστασία, ή και η βελτίωση των φυσικών συνθηκών που αλλοιώθηκαν, αποτελούν όχι αυτοσκοπό, αλλά βασικό στόχο οποιουδήποτε σχεδιασμού ή αναπτυξιακού προγράμματος. Πολύπλευρες είναι σήμερα οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και ειδικότερα εκείνης που αφορά τα ακάθαρτα νερά των πόλεων και της αγροτικής υπαίθρου.

Ξέρουμε πως η θάλασσα και οι λίμνες, που είναι και οι τελικοί αποδέκτες όλων των ακαθάρτων νερών, είναι αυτές που συγκεντρώνουν και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον από οικολογική πλευρά, και γι' αυτό το λόγο αποτελούν και το βασικό κριτήριο της ρύπανσης των νερών μιας οποιασδήποτε μικρής ή μεγάλης περιοχής. Για αυτό ακριβώς τα χρησιμοποιημένα νερά, είτε αστικά λύματα είναι είτε βιομηχανικά απόβλητα, πριν αποχετευτούν στον κοντινότερο φυσικό αποδέκτη (λίμνη, ποτάμι ή θάλασσα), πρέπει να υφίστανται «καθαρισμό».

Καθαρισμός των χρησιμοποιημένων νερών.

Τα νερά που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση των αστικών κέντρων ή την άρδευση των αγρών, είτε αποχετεύονται – τελικά – στο δίκτυο υπονόμων, αν υπάρχει, ή σε στεγανούς θόθρους (σηπτικοί θόθροι), είτε χύνονται μαζί με τα αποστραγγιζόμενα νερά των γεωρ. καλ./γειών σε χειμάρρους, λίμνες και ποτάμια, για να καταλήξουν στο τελικό αποδέκτη, τη θάλασσα. Τα λύματα που διοχετεύονται στους σηπτικούς θόθρους, είναι λιγότερο θλαπτικά, επειδή εκεί γίνονται αναερόβιες ζυμώσεις. Τα λύματα όμως που πηγαίνουν απευθείας σε ποταμό, λίμνη ή θάλασσα, δημιουργούν συνήθως σοβαρά προβλήματα ρύπανσης. Για να εξουδετερωθεί η ρύπανση κι αποφευχθεί η θλάση των φυσικών αποδεκτών και του υδρόβιου περιβάλλοντος, πρέπει τα χρησιμοποιηθέντα αυτά νερά να υποβληθούν σε ορισμένες κατεργασίες που κατατάσσονται σε τρεις βαθμίδες.

Η πρώτη έχει σα σκοπό ν' απομακρύνει τα στερεά σώματα με τη βοήθεια εσχάρων, ή δεξαμενών καθίζησης. Ο καθαρισμός μπορεί να συμπληρώνεται με χρήση χλωρίου για την καταστροφή των παθογόνων μικροβίων.

Η πρωτοβάθμια αυτή κατεργασία μειώνει μονάχα κατά 30%, το βιοχημικό αναγκαίο οξυγόνο (Β.Ο.Δ.).

Για να συμπληρωθεί ο «καθαρισμός» γίνεται μια δεύτερη επεξεργασία που στηρίζεται σε αερόθια ζύμωση. Με αυτή επιχειρείται στενότερη επαφή των λυμάτων με άφθονο αέρα, παρουσία λάσπης, προερχόμενης από άλλες παρόμοιες κατεργασίες και που περιέχει σε μεγάλο

αριθμό κατάλληλους μικροοργανισμούς για την επιδιωκόμενη μετατροπή. Η επαφή αυτή των λυμάτων πετυχαίνεται είτε με καταιώνιση των χρησιμοποιημένων νερών επάνω σε στρώματα από πέτρες και χαλίκια, είτε με διοχέτευση αέρα - για 3 ώρες - μέσα σε λιμνοστάσια (ρηχές χωμάτινες δεξαμενές) που περιέχουν τα ακάθαρτα νερά. Αν γίνεται χρήση οξυγόνου, αντί για ατμοσφαιρικό αέρα, σε μικρές κυρίως εγκαταστάσεις, ο καθαρισμός γίνεται καλύτερα και σε μικρότερο χρονικό διάστημα.

Με μια ακόμα κατεργασία (συμπληρωματική) ο καθαρισμός συμπληρώνεται με καθίζηση σε λιμνοστάσια ή τσιμεντένιες δεξαμενές, απ' τις οποίες παίρνεται κι ανακυκλώνεται μέρος της λάσπης που κατακάθεται στον πυθμένα και τέλος με χλωρίωση. Τέτοια νερά που έχουν υποβληθεί σε παρόμοιες κατεργασίες, είναι πια αβλαβή και μπορεί να διοχετευτούν χωρίς κανένα κίνδυνο σε ποτάμια, λίμνες ή θάλασσες. Για να πετυχαίνεται πλήρης απομάκρυνση των οργανικών κι ανόργανων ενώσεων που παραμένουν σε διάλυση, χρειάζεται να γίνει κι άλλος (τριτοβάθμιος) καθαρισμός, όπου εφαρμόζονται διάφορες μέθοδοι επεξεργασίας, όπως η προσρόφηση πάνω σε ενεργό άνθρακα, η αντίστροφη ώσμωση, η καθίζηση φωσφορικών αλάτων, η ηλεκτροδιάλυση κι άλλες φυσικοχημικές κατεργασίες.

Υπάρχουν μερικές άλλες μέθοδοι καθαρισμού υδρολυμάτων, που ο περιορισμένος χώρος του περιοδικού αλλά κι ο σκοπός του άρθρου, δεν μας επιτρέπουν να περιγράψουμε. Θα περιοριστούμε ν' αναφέρουμε τον καθαρισμό αστικών λυμάτων και βιομηχανικών απόβλητων με ηλιακές και άλλες παρεμφερείς μεθόδους, που δεν είναι μονάχα - περιβαλ-

λοντολογικά - πολύ καλές, αλλά και οικονομικά συμφέροντες. Τα χρησιμοποιημένα νερά, με κατάλληλη επιλογή, μπορούν μέσα σε ρηχές δεξαμενές, να συμβάλουν στην ανάπτυξη μικροφυκών με ταυτόχρονη χρησιμοποίηση της ηλιακής ενέργειας από την οποία δεσμεύονται ένα ποσοστό αρκετά μεγαλύτερο απ' εκείνο που δεσμεύεται από τα οικοσυστήματα του φυτικού βασιλείου.

Μπορεί ακόμα να εκδηλώνονται αναερόβιες ζυμώσεις των φυτικών ιστών που οδηγούν στην «αλγομεθανική ζύμωση» με μετατροπή σ' αυτές της φωτεινής ενέργειας που παγιώθηκε από τα φύκη (φυτοπλαγκτόν), στη χημική ενέργεια του μεθανίου. Το τελευταίο χρησιμοποιείται σαν καύσιμο αέριο, που με την καύση του μπαίνουν σε λειτουργία γεννήτριες, για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Με τη μέθοδο αυτή είναι δυνατό διάφορα μικροφύκη ή άλλα υδρόβια φυτά που ευδοκούν μέσα σε ακάθαρτα νερά, να δίνουν μεθάνιο, με απόδοση μέχρι και 60%. Ένα λιμνοστάσιο έκτασης ενός στρέμματος, μπορεί να παράγει 2,5 με 5 τόνους υδρόβιων φυτών το χρόνο, με αντίστοιχη ενέργεια 3.000 μέχρι 6.000 κιλοβατώρες. Τα λιμνοστάσια αυτά - συνήθως χωμάτινα - κατασκευάζονται στη στεριά όπου περνούν μέσα απ' αυτά τα χρησιμοποιημένα νερά, πριν διοχετευτούν στα ποταμιά, τις λίμνες, τις λιμνοθάλασσες ή τη θάλασσα. Όταν φτάσουν πια εκεί, είναι εντελώς ακίνδυνα. Αυτό τον τρόπο πετυχαίνονται δυο σκοποί συγχρόνως: Και τα θλαβερά για την υγεία του ανθρώπου λύματα - απόβλητα εξουδετερώνονται, και ενεργειακά και άλλα οφέλη εξασφαλίζονται.

Μεγάλες προσπάθειες γίνονται σ' όλο τον κόσμο σήμερα για την εξυγίανση του περιβάλλοντος. Από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα συλλογικών προσπαθειών προς την κατεύθυνση αυτή, είναι η περίπτωση προστασίας περιβάλλοντος - μοναδικής ίσως στον κόσμο - της σοβιετικής πόλης Μινσκ, καθώς κι εκείνης της πόλης του Λονδίνου, με την πλήρη σχεδόν απορρύπανση του ποταμού Τάμεση.

Είναι πέρα από βέβαιο πως οποιαδήποτε δαπάνη είναι μικρή για την προστασία του περιβάλλοντος, ώστε ν' αξίζει κάθε θυσία για να εξασφαλιστεί το καθαρό νερό, που μαζί με τον καθαρό αέρα αποτελούν τα δύο πιο στοιχειώδη αγαθά του ανθρώπου.

Πιο κάτω δίνουμε μια σύντομη περιγραφή των εγκαταστάσεων και της μεθόδου καθαρισμού που χρησιμοποιείται στην περιοχή του Languedoc της Νότιας Γαλλίας. Η περίπτωση αυτή αναφέρεται σαν συγκεκριμένο παράδειγμα έργου με το οποίο επιχειρείται προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με οικονομική ανάπτυξη.

Το Κέντρο Περιβαλλοντολογικών Ερευνών.

Τα δισεπίλυτα προβλήματα διάθεσης των λυμάτων πολλών αστικών κέντρων και η ανάγκη ανακύκλωσης και παραγωγικής αξιοποίησης ορισμένων στοιχείων που περιέχονται σ' αυτά, για τη γονιμοποίηση των εδαφών, τη μετατροπή τους σε καύσιμη ύλη, ή την ανάπτυξη στα

απορρυπανθέντα νερά ιχθυοκαλλιεργειών, οδήγησαν - σε πολλές χώρες του δυτικού και ανατολικού κόσμου - στην επινοήση μεθόδων μετατροπής των υδρολυμάτων σε πρωτεϊνούχες τροφές, ή πολυτιμότερες για τη βιομηχανία ενεργειακές ύλες. Η Γαλλία είναι μια από τις πρωτοπόρες στον τομέα αυτόν χώρες της Ευρώπης.

Το Κέντρο Επεξεργασίας με φυσικό βιολογικό καθαρισμό των χρησιμοποιημένων νερών της πόλης Meze, ιδρύθηκε από το Διακοινοτικό Συνδικαίο και την Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών του βόρεια από τη Λεκάνη του Το (Bassin du Thou), γεωγραφικού διαμερίσματος της χώρας, με πρωτοβουλία του καθηγητή V. Pietrassanta, δημάρχου του Meze.

Ο φυσικός καθαρισμός που γίνεται, είναι στην πράξη η μόνη μέθοδος κατεργασίας αστικών υδρολυμάτων που επιστρέφει στον φυσικό αποδέκτη - τη λιμνοθάλασσα του Thou - νερά τα οποία διαθέτουν βιολογικά και χημικά γνωρίσματα που πλησιάζουν τα νερά που προορίζονται για λουόμενους. Οι κοινότητες του Meze και του Lourian χάρη στη λειτουργία του συστήματος αυτού καθαρισμού, έχουν εξασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή προστασία της πιο πάνω λεκάνης, που αποτελεί μέχρι σήμερα σημαντική - από οικονομική άποψη - παραγωγική πηγή της περιοχής, λόγω των ιχθυοκαλλιεργητικών, αλιευτικών και οστρεοτροφικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σ' αυτή.

Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της χρησιμοποιούμενης μεθόδου (σύστημα βιολογικού καθαρισμού «με τεχνητά λιμνοστάσια») είναι η απλότητα των εγκαταστάσεων από πλευρά εκμετάλλευσης κι η μεγάλη λειτουργική ευελιξία του συστήματος, το οποίο χρησιμοποιεί για την εξουδετέρωση της ρύπανσης των χρησιμοποιημένων νερών της πόλης, σαν μόνες πηγές ενέργειας, τον άνεμο και τον ήλιο, αντιμετωπίζει μ' επιτυχία τις καθημερινές και εποχικές μεταβολές της «ρυπαντικής παλίνροιας» και, τέλος, επιτρέπει την παραγωγή σημαντικής ποσότητας βιομάζας (μικροφύκη και ζωοπλαγκτόν) που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις υδατοκαλλιέργειες ή για την παρασκευή καύσιμων αερίων.

Η μέθοδος αυτή «λιμνοστασίωσης» (Lagunaze), που βασίζεται στην κατασκευή αβαθών λεκανών βιολογικού καθαρισμού, προορίζεται για τον καθαρισμό των λυμάτων και αποβλήτων του αποχευτικού δικτύου των κοινοτήτων του Meze και του Lourian, που ο πληθυσμός τους φτάνει τους 24.000 κατοίκους το καλοκαίρι. Ο Σταθμός του Κέντρου (Station de Recherche) εκτείνεται σε 120 περίπου στρέμματα γης, και θρίσκεται σε απόσταση 100 περίπου μέτρων από τις όχθες της λεκάνης του Thou.

Έπειτα από μια επεξεργασία (αφαίρεση της άμμου, μετάγγιση κι απομάκρυνση των ελαιοκλιδίων), τα υδρολύματα διοχετεύονται σε τρία στεγανά «λιμνοστάσια σταθεροποίησης», όπου ο καθαρισμός γίνεται με την επίδραση του φωτός, της θερμοκρασίας, του αέρα, του ήλιου, των μικροφυκών και των βακτηρίων. Η ολική επιφάνεια που καλύπτουν όλες μαζί οι λεκάνες, είναι 80.000 μ².

(40.000 μ² για την πρώτη λεκάνη και από 20.000 μ² για κάθε μία από τις άλλες). Η μορφή των λεκανών συντελεί στην επίτευξη - μέσα στα λιμνοστάσια καθαρισμού - ενός «μέγιστου» υδροδυναμικού αποτελέσματος. Τα αναχώματα των τεχνητών λιμνοστασίων (Lagunaze) είναι φτιαγμένα με αργιλλώδη υλικά. Το εσωτερικό πρανές είναι επενδυμένο μ' ένα στρώμα σωματώσης, ώστε ν' αποφεύγεται η διάβρωση που προκαλείται από το ξέσπασμα του νερού πάνω στα τοιχώματα των λεκανών. Το μέσο πάχος του στρώματος του νερού στα λιμνοστάσια είναι 1,20 μ. Υδροθυρίδες (καλόγηροι) επιτρέπουν τη ρύθμιση των μεταβολών της στάθμης του νερού. Η παροχή του αποχετευόμενου νερού, κατά την εισοδο του στις λεκάνες, ποικίλλει από 1.700 μ³ / ημέρα το καλοκαίρι. Ο μέσος όρος παραμονής στο συγκρότημα λιμνοστασίων των αποχετευόμενων υδρολυμάτων είναι 80 περίπου μέρες.

Το σύστημα τεχνητών λιμνοστασίων βιολογικού καθαρισμού (Lagunaze) του Meze άρχισε να λειτουργεί στις 20-5-1980. Για να προσαρμόσει το κτιριακό συγκρότημα της μονάδας αυτής κατεργασίας αστικών υδρολυμάτων προς την επιλεγείσα τοποθεσία, ο αρχιτέκτονας του έργου φρόντισε να συνδυάσει αυτό με το γύρω τοπίο. Έτσι, με την προσεκτική επιλογή των δέντρων και αρωματικών θάμνων της μεσογειακής αυτής ζώνης, ο χώρος του λιμνοστασιακού συγκροτήματος βιολογικού καθαρισμού, πήρε μια ευχάριστη όψη κι αποτέλεσε μια ιδιόμορφη πανιδολογική νησίδα, όπου αναπτύσσεται ένα εντελώς φυσικό οικοσύστημα.

Στον ίδιο χώρο, παράλληλα με τη μονάδα καθαρισμού των υδρολυμάτων των δύο κοινοτήτων που προαναφέραμε, δημιουργήθηκε ένα κέντρο ερευνών και πειραματισμού, που εξυπηρετεί - άμεσα ή έμμεσα - το λιμνοστασιακό συγκρότημα φυσικού βιολογικού καθαρισμού.

Οι δυο βασικοί στόχοι του Κέντρου ερευνών είναι η εκπλήρωση των ακόλουθων αντικειμενικών σκοπών:

1. Έλεγχος, εμπέδωση και βελτίωση του συστήματος καθαρισμού που ακολουθείται.

2. Εκμετάλλευση της παραγόμενης βιομάζας, για εξυπηρέτηση υδατοκομικών ή ενεργειακών σκοπών.

Πρόκειται για μια μονάδα - πιλότο, που οργανώθηκε, κατασκευάστηκε και λειτουργεί με τη γόνιμη συνεργασία μεταξύ επιστημόνων, τοπικής αυτοδιοίκησης, Ένωσης Αγροτ. και Ιχθυοοτροφικών Συνεταιρισμών της περιοχής και επαγγελματιών φαρμάδων και οστρεοτρόφων της λεκάνης του Thou. Για την οργάνωση, τη διεξαγωγή ερευνών και το συντονισμό των εργασιών στο χώρο αυτό, έχουν συγκροτηθεί τα εξής 5 επιστημονικά συνεργεία, με τα ακόλουθα εργαστήρια:

- Ομάδα Εργαστηρίου εφαρμοσμένης χημείας.
- Ομάδα Εργαστηρίου Θαλάσσιας υδροβιολογίας.
- Ομάδα Εργαστηρίου χημικής μηχανολογίας, εφαρμοσμένης στη βιοτεχνολογία.
- Σταθμός θαλάσσιας και λιμνοθαλάσσιας βιολογίας της sete και

- Κέντρο Μελετών της Αγροτικής Μηχανολογίας του Υπουργείου Υδάτων και Δασών.

Τα πιο πάνω επιστημονικά συνεργεία διαθέτουν για την εξυπηρέτηση του σκοπού τους, ειδικές εγκαταστάσεις για τη διεξαγωγή πειραμάτων.

Κοντά στα τεχνητά λιμνοστάσια βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων, υπάρχουν μια δεξαμενή των 5.000 μ² και 20 στεγανές λεκάνες των 50 - 400 μ², από τις οποίες η μια στεγάζεται κάτω από μια αγροτικού τύπου σέρρα.

Το Κέντρο Ερευνών (Centre de Recherches Pluridisciplinaires) δίνει πληροφορίες για τα προβλήματα καθαρισμού και την αποτελεσματικότητα της κατεργασίας των αστικών υδρολυμάτων με τη μέθοδο «λιμνοστασίωσης», σε όλο τον πληθυσμό της περιοχής, συνεργάζεται με το δημοτικό συμβούλιο του Μεζε και τους συνεταιρισμούς των αγροτών και ψαράδων, ενημερώνοντας αυτούς για τα αποτελέσματα των πειραματικών υδατοκαλλιεργειών, που θα μπορούσαν να έχουν εφαρμογή πάνω στις δικές τους καλλιέργειες, και τέλος, καλεί τους μαθητές των κοινοτικών σχολείων να πάρουν μέρος στις εργασίες και τις διεξαγόμενες μελέτες.

Έτσι το Κέντρο Ερευνών του Μεζε, με τις εγκαταστάσεις του και τις επιστημονικές του δραστηριότητες, αλλά και την τακτική ενημέρωση πάνω στα θέματα του περιβάλλοντος, βοηθά στην ανάπτυξη και καλλιέργεια της κατάλληλης περιβαλλοντολογικής συνείδησης προς όλες τις κατευθύνσεις, ενώ συγχρόνως αξιοποιεί, προς όφελος του κοινού, τα αποτελέσματα του συνδυασμού της προστασίας του περιβάλλοντος με την οικονομική ανάπτυξη της Κοινότητας.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ - ΧΗΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΤΟΥ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΥΔΡΟΛΥΜΑΤΩΝ

1. Μικροβιολογία:

Στον καθαρισμό των αστικών υδρολυμάτων με την τεχνική της «λιμνοστασίωσης» (φυσικός βιολογικός καθαρισμός λυμάτων με το σύστημα της εγκατάστασης λιμνοστάσιων), τα βακτήρια παρέρχονται σε πολλά επίπεδα. Τα χρησιμοποιημένα νερά των αστικών κέντρων βοηθούν άμεσα στην αποξήρανση των απόβλητων του οργανισμού των ανθρώπων και του ζωικού περιβάλλοντός τους.

Πιο κάτω δίνεται σχεδιάγραμμα του κυκλώματος, διακίνησης και μετασχηματισμού της μικροβιακής χλωρίδας:

Τα απορρίμματα αυτά είναι οργανικής προέλευσης κατά το πλείστον κι ανόργανης κατά ένα μέρος, και περιέχουν μια μεγάλη ποσότητα μικροοργανισμών, από τους οποίους τα βακτήρια είναι αυτά που παίρνουν μέρος στην αποικοδόμηση των απόβλητων αυτών. Αλλά βακτήρια, λιγότερο ενεργά στα πλαίσια της βιοαποικοδόμησης, είναι ικανά - κάτω από ειδικές συνθήκες - ν' αποθούν φορείς ή και άμεσοι πρόξενοι ασθενειών.

Ο καθαρισμός αυτός πρέπει να εξαφανίσει τα σπέρματα μόλυνσης, περιορί-

Πάνω:
Κυπρινοειδή που εκτράφηκαν και ψαρεύθηκαν σε δεξαμενές του Βιολογικού Σταθμού της ΜΕΖΕ (Ν. Γαλλίας)

Κάτω:
Σέρρα ιχθυεκκολλητηρίου με δεξαμενές εκτροφής ιχθυοαρβών.

ζοντας αυτά σε τέτοια ποσοστά, ώστε η πιθανότητα εκδήλωσης ασθενειών υδρικής προέλευσης να πλησιάζει το μηδέν. Οι βακτηριολόγοι ελέγχουν την ποιότητα - από υγειονομική πλευρά - του λύματος κι ενδιαφέρονται για την προοδευτική πορεία μεταμόρφωσης των μη παθογόνων βακτηρίων, σε παραπαθόγεια και παθογόνα.

Ο καθαρισμός των υδρολυμάτων, για να είναι πλήρης, πρέπει να μετασχηματίζει τα οργανικής προέλευσης μόρια και να τα επαναφέρει στον ανόργανο κόσμο. Οι βακτηριολόγοι τότε ενδιαφέρονται για τα βακτήρια των βιογαιοχημικών κύκλων. Η μέθοδος βιολογικού καθαρισμού με το σύστημα της τεχνητής «λιμνοστασίωσης» βασίζεται στη δημιουργία και θέση σε λειτουργία ενός νεο - οικοσυστήματος στο οποίο ο ρόλος του βακτηριακού διαμερίσματος είναι ο κυριότερος παράγοντας. Οι βακτηριολόγοι στην περίπτωση αυτή, ενδιαφέρονται για τη βακτηριακή οικολογία.

2. Το πλάγκτον.

a. Το φυτοπλαγκτόν.

Είναι τα μικροσκοπικά, μονοκύτταρα φύκη, που για τον κοινό άνθρωπο δεν έχουν αξιολογικές διαφορές μεταξύ τους. Στην πραγματικότητα όμως πρόκειται για οργανισμούς που περιέχουν χλωροφύλλη και κάθε κύτταρό τους έχει την ικανότητα να σχηματίζει ένα κύτταρο αναπαραγωγής. Δεν έχουν φύλλα, ρίζες ή άλλα ειδικά όργανα. Επιπλέον ελεύθερα στο νερό. Γενικά είναι αυτότροφα και συναντώνται σε ομάδες ή σε μικρές αλυσίδες, στα γλυκά νερά, στις λίμνες, τα υφάλμυρα τενάγη και τις θάλασσες.

Το φυτοπλαγκτόν παράγει την τροφή του με φωτοσύνθεση. Στα περισσότερα υδρόβια οικοσυστήματα είναι οι κυρίως παραγωγοί και σχηματίζουν τον πρώτο κρίκο στις τροφικές αλυσίδες. Υπό την επίδραση του φωτός, το φυτοπλαγκτόν

χρησιμοποιεί το διοξείδιο του άνθρακα (που εν μέρει παράγεται με τη αναπνοή των βακτηρίων) και τις ύλες της αποικοδόμησης, για να επεξεργαστεί φυσική ύλη και ν' απελευθερώσει οξυγόνο (που χρησιμεύει στα αερόβια βακτήρια και στην αναπνοή του ζωοπλαγκτού): το οξυγόνο που παράγεται από τα βακτήρια βοηθάει στον καθαρισμό των ρυπασμένων νερών, επειδή οξειδώνει πολλούς ρυπαντές. Συντελεί ακόμα στην οξυγόνωση του νερού, όταν η περιεκτικότητά του είναι, εξαιτίας της ρύπανσης, χαμηλή. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα μικροφύκη των λιμνοστάσιων βιολογικού καθαρισμού, τα πράσινα φύκη ή χλωροφύκη όπως λέγονται, τα οποία - σε σχέση με τα άλλα φυτοπλαγκτονικά φύκη (ερυθροφύκη, χρυσοφύκη, καφεδόχρα φύκη κ.α.) - έχουν αυξημένη φωτοσυνθετική ικανότητα. Γι' αυτό και τα συναντάμε σε πολύ μεγάλες ποσότητες, σε όλο το κύκλωμα του βιολογικού καθαρισμού των λιμνοστάσιων (Lagunage). Κυριαρχούν συνήθως τα ευροχλωροφύκη με κύριο εκπρόσωπο το *Dicetyo sphaerium Pulchellum*, σε συμβίωση ή εναλλακτικά με το *D. Eutebergianum* (φωτο x 1.000). Όταν τα νερά είναι πάρα πολύ φορτωμένα με οργανική ύλη, τα χλωροφύκη είναι λιγότερα. Στην περίπτωση αυτή εγκαθίστανται τα φαιοφύκη (καφεόχρα φύκη) με την *Euglena Gracilis* και *E. Viridis*, που είναι ικανά να χρησιμοποιούν ένα είδος «μιξοτρόφου τροφής» (απορρόφηση οργανικών τροφών και χλωροφυλλική αφομοίωση).

Η ποσοτική αξιολόγηση των φυτοπλαγκτονικών πληθυσμών αποτελεί τη βάση της έννοιας «πρωτογενής παραγωγικότητα υδάτων». Οι μέθοδοι υπολογισμού της παραγωγικής φυτοπλαγκτού διακρίνονται σε 2 ομάδες: μια άμεση μέθοδος με αρίθμηση των κυττάρων, και μια έμμεση μέθοδος υπολογισμού της παραγωγής με φασματοσκόπηση των

Συνέχεια στη σελίδα 636

Πέλαγο εσύ χιλιотραγουδισμένο Αιγαίο μου,
τι πρώτα να σου τραγουδήσω και τι δεύτερα;

Εσύ δεν είσαι μια συνηθισμένη θάλασσα!
Στην καταγάλανη κι ασημοκέντητη ποδιά σου, χιλιάδες
χρόνια τώρα,
λικνίζονται αστραφτερά πετράδια, τα σμαραγδένια σου
νησιά!

Στις αφροστόλιστες μαβιές ακρογιαλιές σου
που μέρα νύχτα ακούραστα χαϊδεύεις σαν παθιασμέ-
νος εραστής,
γεννήθηκαν παληά, Θεοί ξανθόμαλλοι...

Στα χρυσογάλαζα ατλαζένια πλάτεια σου,
χυμένο ολόχαρο το χρυσοπόρφυρο μεθύσι του Ήλιου,
σε ταξιδεύει ανάλαφρα - γλυκειά κονίστρα - από τη
Δύση στην Ανατολή...

Μέσα απ' τα διάφανα κι ανάρια πέπλα σου,
κι από τ' ασημοθώρητα κοχύλια των βυθών σου, ξεπή-
δησε
σ' αλλαγινούς καιρούς ή Κύπρη, σύμβολο αθάνατο
της Ομορφιάς!...

Στις κόγχες και τα βράχια των νησιών σου, φωλιάζουν
άδυστα κι' ακοίμητα, τα παραθύρια τα μαγευτικά των
Νηρηίδων σου,
κι οι θρύλοι του Νηρέα! Του Οδυσσέα! Του Τρίτωνα!...

Εσένα σ' ώργωσαν περήφανα κι απτότητα, τα γαλανά
νερά σου σκίζοντας,
οι Αργοναύτες και τ' ανεμοτάξιδα πλεούμενα των
Μυρμηδόνων και των Αχαιών!...

Κάτω από τη ζαφειρένια πλάκα σου, κοιμάται αποστα-
μένος
ο Θριαμβευτής Θεός σου ο Ποσειδώνας! Και σκαλισμέ-
νες πάνω της
ορθώνονται Σαλαμίνας, Ναυαρίνα, Ψαρά! Δόξες και
Δάφνες...
Εσένα σε δοξάσανε περίτρανα οι φλόγες του Κανάρη!

και τ' ασημόφτερα δελφίνια σου, στη Μουσική, που το
ρυθμότης τέχνη σου
είναι να κρατάς μερόνυχτα με μέτρο, γοργοπερνιούν-
ται παιχνιδιάρικα
με τ' άτι, του χρυσομάλλη Φοίβου, του θαλασσοκαθα-
λάρη σου!...

Πέλαγο εσύ, χιλιотραγουδισμένο Αιγαίο μου,
τι πρώτα να σου τραγουδήσω και τι δεύτερα;

Από τα μαρμαρένια σπλάχνα των βουνών σου, γεννή-
θηκαν αθάνατα
παιδιά της Τέχνης, για να φωτίσουνε τα ριζικά του κό-
σμου!...

Στη Μήλο η Αφροδίτη, στη Λίνδο η Αθηνά, στη Σαμο-
θράκη η Ξακουσμένη

Νίκη...

Η Αρμονία, δεμένη με το διάφανο λευκό του Ήλιου σου
και το Ρυθμό
του φλοίσβου, που τραγουδάει αδιάκοπα στις χρυσα-
φένιες αμμουδιές σου,
ταξίδεψε στη Δύση, για να βροντοφωνάξει πως ΕΔΩ
γενήθηκε το ΦΩΣ!

Εδώ! Στα χρυσοπόρφυρα νερά σου!...

Απ' τ' ανεμοδαρμένα κι αετίσια βράχια σου, ξεφύτρω-
σαν στα χώματα της
Ηλιούσας και της Λέσβου και της Κω, οι πρωτοπόροι
σου της Επιστήμης,

της Σοφίας και του Λυρισμού...
Εσένα έχουν πατρίδα τα θρυλικά τα ονόματα του Ιππο-
κράτη και του
Ίκαρου, του Πιπτακού και του Κλεόβουλου, του Ομή-
ρου, της Σαπφώς και

του Αλκαίου.
Του Πυθαγόρα και του Δημοκρίτου οι άπιαστες Ιδέες,
πετάξανε χιλιάδες
χρόνια πριν πάνω από τ' αφρισμένο κύμα σου, πρωτό-
γνωρα πουλιά!
Προφητικά μελλούμενα σημάδια, στον ηλιοσκέπαστο

ΑΙΓΑΙΟ ΜΟΥ.....

Της Γεωργίας Κ. Ζαχαροπούλου

Της Μπουμπουλίνας τα κανόνια! Της Μαντώς η ευγέ-
νεια...

Η μουσική σου μελωδία θεόσταλη, κι ο φλοίσθος σου,
νανούρισμα γλυκό και μαγεμένο, αντρώνει ακούραστα
τις λεβεντόμορφες
γενηές των αντρειωμένων μας θαλασσινών...

Η ανάσα σου ευωδιά μεθυστική από αρμύρα κι άυρα κι
από ζεφύρου και
μαϊστραλιού πνοή, τρέφει τα πελαγίσια στήθη των παι-
διών σου,
με τις Μεγάλες Ιδέες...

Στα κρυσταλλένια, λαμπυρίσματά σου, όπου ιριδίζουν
παίζοντας
οι αχτίδες από τ' αντιφεγγίσματα της λάμψης σου, η
Λύρα του
Δελφίνου Απόλλωνα αντηχεί ακόμα! Κάλεσμα αθά-
νατο...

ουράνιο θόλο σου...

Εσένα βασιληάδες, ήρωες και ημίθεοι σε σημάδεψαν
με τα πεπρωμένα
τους, γράφοντας πάνω στην αστραφτερή θωρηά σου τα
δοξασμένα παραμύθια
της Φυλής...

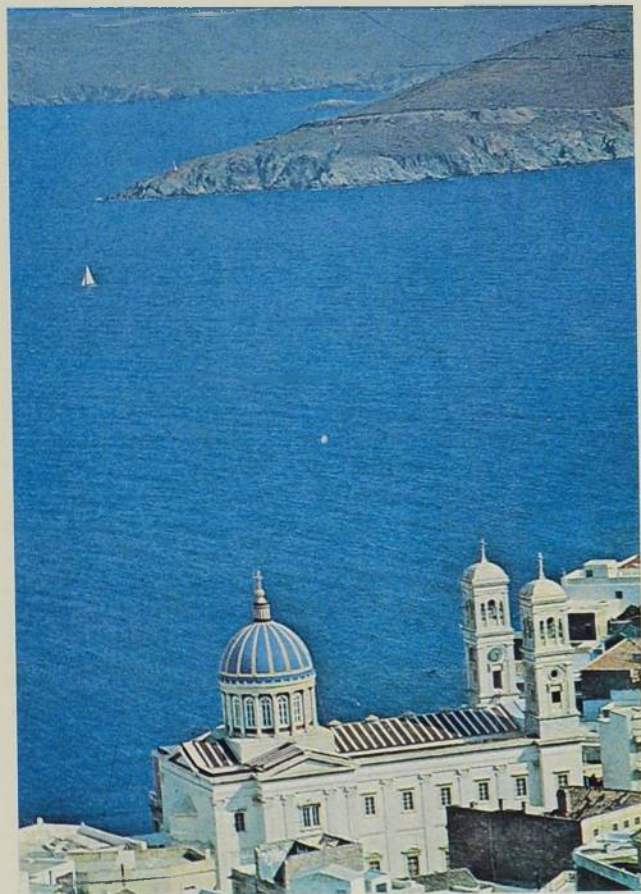
Μέσ' στα ξωκκλήσια σου τ' απλοϊκά, τα Πάλλευκα, το
φως απ' τ' αγιοκέρι
του Άη - Νικόλα, ξεπνοϊσμένο τρεμοσβύνει!... Ίδια λα-
χτάρα μάννας
θαλασσινού ταξιδευτή!...

Και τ' αγιασμένο σου νησί της Παναγιάς, καταμεσίς στο
Κυκλαδίτικο
περβόλι σου, τη Βαγγελίστρα σου Χαρίζει! Κορώνα ατί-
μητη - ευλογία
υπέρτατη! Στολίδι πίστης πλουμιστό στ' αφροστεφά-
νωτα μαλλιά σου...

Στις πόρτες και τα τοξωτά τα παραθύρια σου, των τεχνι-
τών σου η

μαστοριά με το περίτεχνο της ομορφιάς σμιλάρι, σκά-
λισε μύθους και
πουλιά!... της Ρωμαιοσύνης αξεθώριαστα πουμίδα!
λουλούδια της
παράδοσης καθάρια! Σαν τα νερά σου τα Αιγαιοπέλαγί-
τικά...

Στα ροδοστόλιστα νησιώτικα περβάζια σου, σμίγουν τα
δάκρυα της
κόρης με τον αβάσταγο καημό του μισεμού, και πλέ-
κονται όνειρα για
πανηγύρια και γιορτάσια και νειότης τρελλοξεφαντώ-
ματα...

Κι όταν τα θαλασσόδαρτα καϊκία σου, με τ' άρμενα
στητά στ' αραξοβόλια
μαπίνουμε τ' απάνεμα, τότε, χοροί τσαμπούνες και λα-
χτάρες,
βιολιά, ταμπούρλα, μπόλιες κι ολοκνήτητες ποδιές, όλα,
λιθάνι και μοσχοθυμίαμα στα πόδια σου...

Ψηλά στα βραχοτόπια σου, ξενόφερτοι κουρσάροι, του
κάκου να σε
μολέψουνε δοκίμασαν, φυτεύοντας Ενέτικα καστέλλα
και μιναρέδες
και πύργους φράγκικους.
Στο τιμημένο χώμα των νησιών σου, ο ξένος σπόρος
χάνεται άπιαστος,
κακότυχος, αρίζωτος...
Εδώ, Κυρά κι αφέντρα μονάχα η Ελλάδα!

Αιγαίο μου! Εσύ δεν είσαι πέλαγο! Δεν είσαι θάλασσα!
Είσαι του Έλληνα η ανάσα κι η ψυχή! Είσαι το γήτεμα
της νειότης του!
Είσαι το γάλα που βυζαίνει το παιδί στα μητρικά σου
στήθια!

Είσαι τραγούδι των Σειρήνων ξεγλιάρικο, που τον πλα-
νεύει αγιάτρευτα
και τον καλεί ν' ονειρευτεί μεθυστικά, στα ,λαγαρά και
χρυσωμένα σου
στρωσίδια...

Δεν είσαι πέλαγο εσύ, Αιγαίο μου!
Η Δύναμη και τα στοιχειά που διαφεντεύουνε τα βάθη
σου,
ΑΙΜΑ του Έλληνα το αίμα! κι' αγέρας στην ανάσα του,
Ζωή!

Η αφρισμένη μάνητά σου, πρόκληση πεισματάρα και
σαγήνη στην πελαγίσια
του τη Λεβεντιά. Κι οι γαλιφιές σου, χάρδια κι έκσταση κι
ονειροφίλημα!

Κι όμως ψυχανεμίζεσαι ανάλαφρα μπροστά στα μάτια
μας,
κρατώντας στ' ανεξερεύνητα τα σωθικά σου, ποιος ξέ-
ρει πόσα μυστικά,
τ' ανέμισμά σου, χτυποκάρδι και παλμός και θρύλος...
Όχι, δεν είσαι πέλαγο εσύ Αιγαίο μου!
Είσαι το ίδιο το θάνατο τραγούδι της Εθνικής μας της
ζωής!

Είσαι η πρώτη κούνια των προγόνων μας! Το λίκνο το
χρυσό του Μίνωα!
Ο Θρίαμβος της Ιωνίας! Το χωνευτήρι των πολιτισμών
Ανατολής και
Δύσης.

Η Μοίρα της Ελλάδας σ' όρισε από παλιά, ΟΔΗΓΗΤΗ
των πεπρωμένων μας!
Τα φύλλα τα Δοξαστικά της Νικητήριας δάφνης,
δροσοσταλίδες στην αχλύ σου, κι όρκοι.
Τα ερειπωμένα μάρμαρα της Σικελίας και της Δήλου και
της Κρήτης,
μάρτυρες τρανοί του μεγαλείου σου, και οράματα για
Ανάσταση...

Δεν είσαι πέλαγο! Είσαι Ιστορία και Ζωή! Ρυθμός και
Ιδέα! Παλμός
και κίνηση! Είσαι η ίδια η εθνική μας Μοίρα και στην
ειρήνη και
σου πολέμου την αντάρα.

Αιγαίο μου! Απίθωσε τη φοβερή του Ποσειδώνα
Τρίαινα, σ' ανήλιαγες σπηλιές
και ξεχασμένες κόχες, να κοιμηθεί βαθιά κι αξύ-
πνητα...

Τα γοργοτάξιδα καράβια σου άφησε να πορευτούν ει-
ρηνικά στην ολογάλαξη
αγκάλη σου, αδελφωμένα αντάμα με το αιώνιο το τρα-
γούδι της ακατάβλητης
Φυλής, της χιλιοναστημένης απ' το κύμα σου...
Γαλήνη στα νερά σου κάμε! Και με το ΦΩΣ, τ' αστραπο-
θόλο φως που φώτισε
στη λάμψη του τα πέρατα του κόσμου, στείλε και πάλι
τα μεγάλα σου ιερά
μηνύματα για αγάπη, ειρήνη, για την αδελφωσύνη των
λαών...

Τραγούδια με τα μαϊστράλια και τις αύρες σου, με τους
σκοπούς που μόνο
εσύ μπορείς να τραγουδάς, τα γλυκολάλητα της Λευ-
τεριάς τραγούδια...

Κι όμοια χιονάτα θαλασσοπερίστερα, με τ' ασημένιο
κλωναράκι της εληάς στο
στόμα, στείλτα να γίνουν ταχυδρόμοι της αγάπης σου,
στον κόσμο ολάκερο!

Χαράς και καλωσύνης αδελφωμένο σφιχταγκάλισμα!
Εσύ είσαι ΦΩΣ! Δεν είσαι, πέλαγο Αιγαίο μου!
Εγώ φτωχός τραγουδιστής, τι πρώτα να σου τραγου-
δήσω και τι δεύτερα;

Η ΜΑΧΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ

† Του Ζαφειρίου Παπαμιχαλόπουλου
Υπομοίραρχου

Ήταν μία από τις ωραιότερες ημέρες του καλοκαιριού εκείνου. Ένα καρβάνι από αραμπάδες ξεκίνησε πρωί – πρωί, περιστοιχούμενο από στρατιώτες και Χωροφύλακες. Επί κεφαλής ήταν κάποιος ανθυπολοχαγός, εφοδιασμένος με όλα τα απαραίτητα μέσα της εξασφάλισης μιας πορείας. Ο χάρτης, τα κιάλια κ.λπ. εγέμιζαν την τσάντα του αξιωματικού, ο οποίος είχε διαταχθεί να οδηγήσει το «μικρό επιτελείο» της Στρατιάς εις το σημείον όπου θα εγκαθίστατο αυτή μετά την πρόελασιν του στρατού μας από το Τουλού – Μπουνάρ.

Πριν ακόμα ο ήλιος προβάλλει στον ορίζοντα, η αραμποστοιχία, φέρουσα τα αρχεία της Στρατιάς και συνοδευομένη από τους γραφείς οπλίτας και μερικούς χωροφύλακας της στρατονομικής υπηρεσίας, είχαν απομακρυνθεί από τα υψώματα του Τουλού – Μπουνάρ. Ο Αρχιστράτηγος και οι άλλοι ανώτατοι και ανώτεροι αξιωματικοί του επιτελείου μας προσπερνούν με τα αυτοκίνητά τους. Σε λίγο εμβαθίναμε ότι ως τέρμα της πορείας μας είχε ορισθεί το Ουλατζάκ, όπου θα εσυναντούσαμε το Α' Σώμα Στρατού.

Μια ματιά στο χάρτη του επί κεφαλής αξιωματικού μας έδωσε να καταλάβουμε ότι με συνεχή πορεία εφθάναμε και δεν εφθάναμε το απόγευμα. Είδαμε τα βουνά και τις χαράδρες που θα περνούσαμε, εξετάσαμε την αντοχή μας και εξακολουθήσαμε με εξαιρετική όρεξη την πορεία μας.

Μόνον η μεσημεριανή ζέστη και μερικές ωριαίες στάσεις μας εχασομέρησαν για λίγο, καθώς και η επιδρομή των στρατιωτών σ' ένα αδέσποτο κοπάδι χήνες που ποιος ξέρει με τι τρεμοκάρδι εγύριζαν πάνω στα βουνά, τρομαγμένες ίσως από το ντουφεκίδι της προηγούμενης, και που στο κυνήγι τους ανεδείχθη ήρωας κάποιος Ενωμοτάρχης, ο οποίος, παρ' όλο το πάχος του, κατόρθωσε να φτάσει και να τραυματίσει το άτυχο ζωντανό με μια του κλωτσιά.

Και έτσι εφοδιασμένοι και με αρκετά τρόφιμα εξακολουθήσαμε την πορεία μας, ζητώντας, το λιγότερο, με το πέσιμο του ήλιου να αντικρύσουμε και το περίφημο Ουλατζάκ.

Απόγινωμα. Ο ήλιος εξακολουθεί να πέφτει. Ευρισκόμαστε σ' ένα βουναλάκι που εσχημάτιζε οροπέδιο, αριστερά στη σιδηροδρομική γραμμή Τουλού Μπουνάρ – Αφίον Καραχισάρ. Μερικά πεύκα μας εχάρισαν τη δροσιά τους για μια ώρα, κατά την οποίαν ευρήκαμε αφορμή να ξαναδούμε το χάρτη. Ένα περίεργο πράγμα όμως! Το βουναλάκι που μας φιλοξενούσε εκείνη τη στιγμή δεν ήταν γραμμένο στο δρόμο που οδηγούσε στο Ουλατζάκ. Ο Ανθυπολοχαγός συνοφριούται. Κυττάζει τον ορίζοντα. Ανεβαίνει σε μια κορφή του βουνού και ψάχνει για το Ουλατζάκ. Και όμως έπρεπε να είχαμε φθάσει.

Σηκωθήκαμε. Δύο τρεις υπαξιωματικοί ηθέλησαν κι' εκείνοι να αναζητήσουν το χωριό, μα εκείνο δεν εφαινετο. Η ώρα επερνούσε. Ενύχτωνε. Πού θα διενυκτε-

ρεύαμε, αφού η διαταγή έλεγε ότι έπρεπε το βράδυ να είμαστε στο Ουλατζάκ.

Ο ανθυπολοχαγός απεφάσισε να προηγηθή.

Πρέπει να μάθουμε με κάθε τρόπο, είπε, που βρισκόμαστε.

Και αφού μας είπε να εξακολουθήσουμε και μεις το δρόμο – γιατί ένας μόνο υπήρχε – επροχώρησε μόνος του και σε λίγο είχε εξαφανισθή.

Είχε πια νυκτώσει. Ένα γλυκό φεγγάρι εφώτιζε το δρόμο μας και τίποτ' άλλο από το ιδιόρρυθμο τρίξιμο των βωδαρμπάδων δεν ετάραζε τη νυκτερινή γαλήνη. Ακόμη και μεις, αδέσποτοι σχεδόν τώρα, είχαμε θυπισθή ο καθένας στις δικές του σκέψεις.

– Πού πηγαίνουμε;

– Πού είναι άραγε ο ανθυπολοχαγός;

– Γιατί δεν ξαναγύρισε;

Όσοι είχαμε ρολόγια επληροφορούμεθα πως ήταν εννιάμιση. Δεν αισθανόμαστε ούτε κούρασι ούτε κανένα φόβο παρά μόνο μη θρεθούμε σε κανένα τσέτικο λημέρι και κυρίως γιατί οι αραμπάδες έφερναν τα αρχεία της Στρατιάς.

Έξαφνα στον ορίζοντα μια κόκκινη φωτοβολίδα, την οποίαν διεδέχθη μια λευκή μας εσταμάτησαν επί τόπου. Πού να είμεθα; Ένας λοχίας του πυροβολικού μας εβεβαίωνε ότι οι φωτοβολίδες ήταν εχθρικές!...

Ταυτοχρόνως δε και από κάπου εκεί ακούστηκε ένας πυροβολισμός. Α! αυτόν τον εγνωρίσαμε όλοι! Ήταν μάλουζερ. Αλλά τα σκυλιά; Γιατί ακούστηκαν και σκυλιά; Πού ήταν αυτά και γιατί εγαύγιζαν;

Χίλιες σκέψεις άλλαζαν οι υπαξιωματικοί και σε καμιά δεν κατέληξαν.

Οι σωφρονέστεροι ήταν οι δυο ενωμοτάρχαι, οι οποίοι υπέδειξαν να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προς ασφάλειαν των αρχείων. Και πράγματι σε λίγο μια εμπροσθοφυλακή με τον ένα απ' αυτούς επί κεφαλής, μια οπισθοφυλακή με τον άλλον και δυο πλαγιοφυλακές εκύκλωσαν τους αραμπάδες και εξακολουθήσαμε το δρόμο μας.

Η ίδια πάλι ησυχία. Ούτε φωτοβολίδες ούτε σκυλιά έδιναν πλέον κανένα σημείο ζωής. Η εμπροσθοφυλακή επροχώρουσε πολύ από την αραμποστοιχία, την οποία είχαν αναλάβει δύο λοχιαί με μερικούς στρατιώτες γραφείς, οπλισμένοι με όπλα μαρτίνι.

Αλλά να! Ένας αγγελιαφόρος φθάνει.

– Τι είναι;

– Προχωρείτε σιγώτερα γιατί εφθάσαμε σε κάποιο χωριουδάκι.

– Έχει κατοίκους; ρωτά ένας λοχίας.

– Δεν ακούγεται τίποτε. Ο ενωμοτάρχης ζητεί μερικούς άνδρας για να κάνουν μια περιπολία γύρω στο χωριό...

– Αδύνατον, διαμαρτύρεται ο λοχίας. Το χωριό θα είναι τσέτικο... Και έπειτα από μικρή διακοπή:

– Ίσως ο πυροβολισμός να ήρθε από εδώ... Ποιος ξέρει αν και ο ανθυπολοχαγός δεν είν' εδώ αιχμάλωτος!

Ένας δεκανέας επεμβαίνει.

– Κυρ λοχία, να καταλάβουμε το χωριό!

Όπου δήποτε αλλού αν ελέγετο η φράσις από ένα δεκανέα και μάλιστα συσσιτιάρχη, θα προξενούσε ακράτητα γέλια. Εκείνη τη στιγμή όμως η σκέψις εφάνη κάπως καλή.

– Για να απελευθερώσουμε και τον κύριο Ανθυπολοχαγό, συνεπλήρωσε ο δεκανέας και άρχισε να μετρά τις δεσμίδες των φυσιγγίων του.

Ο λοχίας με τον αγγελιαφόρο προχωρούν προς συνάντησιν της εμπροσθοφυλακής. Ο ενωμοτάρχης με τους άνδρας του, χωμένοι μέσα σε μια χαράδρα κατεσκόπευσαν το δρόμο, περιμένοντας την ενίσχυσιν. Σε λίγο φτάνει ο λοχίας – δεν είχαν και το σύνθημα – και τα σχέδια της καταλήψεως του χωριού διεδέχοντο το ένα το άλλο.

Τέλος οι δύο υπαξιωματικοί, οι οποίοι συναγωνίζοντο εις πολεμικήν τέχνην, εσυμφώνησαν. Τρεις περίπολοι θα περνούσαν το χωριό με σημείο συναντήσεως το ανατολικό μέρος του χωριού, απέναντι από κάποιο άστρο.

ο ενωμοτάρχης ανέλαβε τον κεντρικό δρόμο που παίζει μέσα στο χωριό, ο λοχίας την προς τα δεξιά πλευρά και ο δεκανέας συσσιτάρχης την αριστερά.

Οι αραμπάδες έμειναν σε απόστασι στο δρόμο και με τους άνδρες όλους – τους λοιπούς εννοείται – εν επιφυλακή.

Το χωριό εφαινόταν έρημο. Εμύριζαν καμένα υφάσματα και τοίχοι γκρεμισμένοι είχαν σκεπάσει σε πολλά σημεία το δρόμο. Ανεξήγητη ησυχία εβασίλευε. Όλοι επιστεύαμε πως το χωριό που επρόκειτο να ... καταλάβουμε ήταν εγκαταλελειμένο.

Μα έπρεπε όμως να υπάρξη έστω και ένας σκύλος εκεί για να δικαιολογηθούν τα προηγούμενα γαυγίσματα. Τίποτε όμως.

Η πρώτη περιπολία του ενωμοτάρχου έφτασε εις το σημείο της συναντήσεως. Ήταν ένα χωράφι θερισμένο και γύρω του μερικοί λαχανόκηποι ξεροί. Ο λοχίας εγύρισε πίσω γιατί – έλεγε κατόπιν – δεν έβγαине ο δρόμος. Δεν εφάνηκε όμως πουθενά ο δεκανέας. Ένας σύνδεσμος μεταδίδει το φόβο αιχμαλωτίσεως της περιπολίας του δεκανέως και την πρότασι του λοχίου να οπισθοχωρήσουμε. Η απελπισία άρχισε να μας καταλαβαίνει σε σημείο που να μην ξέρουμε τι να κάνομε.

Κανείς ούτε επεινούσε, ούτε ενύσταζε, ούτε ήθελε να αναπαυθή. Ήταν έντεκα και μισή και κανείς δεν το ελογάριαζε. Ο νους όλων μας εγύριζε στα αρχεία της Στρατιάς.

Έξαφνα ένα παρατεταμένο σφύριγμα ακούστηκε μέσα στο χωριό, το οποίον η ηχώ επανέλαβε πολλές φορές. Σε λίγο και άλλο και άλλο.

Τι να συμβαίνει! Ποιος μπορεί να έχη τέτοια σφύριχτρα εκεί. Δυο άνδρες της περιπόλου προχωρούν στο χωριό. Τρομερή αγωνία είχε καταλάβει τα δύο τμήματα. Όλοι είχαμε προτείνει τα όπλα μας και επεριμέναμε πίσω από πρόχειρα προχώματα τη μάχη. Ή θα επέφταμε όλοι μπροστά στα αρχεία, ή θα εφθάναμε στο ... Ουλατζάκ με αιχμαλώτους! Δεν ήταν ψέματα.

Άλτ! Τις ει! ακούγεται έξαφνα η φωνή του σκοπού.

Ένας στρατιώτης, ερχότανε προς το μέρος μας ψάχνοντας γύρω του.

– Ε, συνάδελφε, που είναι οι υπαξιωματικοί; ερώτησε ο νεοερχόμενος σε καθαρή ελληνική.

– Τις ει! επαναλαμβάνει ο σκοπός μη θέλοντας να παρασυρθή από την μπλόφα του άγνωστου ...

– Εγώ είμαι, συνάδελφο, μη φοβάσαι. Έρχομαι από τον κ. Ανθυπολοχαγό ... Τώρα η δυσπιστία του σκοπού έφτασε στο κατακόρυφο!

«Ωρισμένως, εσκέφθη, αφού έπιασαν τους άλλους, έμαθαν πως είναι τα αρχεία εδώ και έστειλαν να ιδούν τι δύναμη έχουμε!» ...

– Προχώρει εις το παρασύνθημα ...

– Βρε ποιο παρασύνθημα! Ο Ανθυπολοχαγός με έστειλε, μαζί με το δεκανέα Ξ ...

Ψηλά τα χέρια ή πυροβολώ.

Ο κακόμοιρος ήθελε δεν ήθελε εσήκωσε τα χέρια και εστάθη χωρίς να πάψη να διαμαρτύρεται.

Εν τω μεταξύ είχε φτάσει και ο λοχίας, ο οποίος με τη βοήθεια ενός άλλου στρατιώτου επλησίασε και έκαμε έρευνα στον άγνωστο. Τίποτε όμως δεν μπόρεσε να τον πείση ότι ο στρατιώτης εκείνος δεν ήταν κανένας από εκείνους τους ελληνοφώνους του τουρκικού στρατού, που πολλές φορές έρριξαν σε παγίδα τους δικούς μας.

– Δέστε τον και κρατήστε τον υπό επιτήρησιν, διέταξε αυστηρά ο λοχίας. Ο στρατιώτης άρχισε πάλι να διαμαρτύρεται.

– Έλληνας είμαι κι' εγώ, βρε παιδιά. Είμαι από την Τρίπολι. Υπηρετώ ως τηλεφωνητής στο Πρώτο Σώμα. Έχουμε σταθμό εδώ ...

– Πού είναι ο σταθμός;

– Μέσα στο χωριό.

– Και ποιο είν' αυτό το χωριό;

– Το Ουλατζάκ.

– Πώς;

– Ναι, το Ουλατζάκ ...

– Θέλεις ακόμη να μας γελάσης ... μα δεν τακούμε μεις αυτά ... Στο Ουλατζάκ είναι το Α' Σώμα Στρατού ...

– Ήτανε. Μα έφυγε το μεσημέρι μετά την κατάληψιν του Εϋρέτ.

– Και άφησε σένα να φυλάξης το Ουλατζάκ!

– Όχι! εμείναμε εμείς με ένα λοχία επί κεφαλής για την τηλεφωνική επικοινωνία ...

Αλλά για όνομα του Θεού λύσε μου τα χέρια, κυρ λοχία, και πάμε μαζί στο σταθμό. Ο κύριος ανθυπολοχαγός έφτασε εδώ και δύο ώρες. Τώρα συνεννοείται με τη Στρατιά.

Ο λοχίας άρχισε να σκέπταιται.

«Μήπως έχει δίκιο; Αλλά όχι δεν τον λύνω, αν δεν πεισθώ τελείως».

Έξαφνα μια φωνή από το χωριό έστρεψε πάλι την προσοχή όλων εκεί.

– Μάνταλε! Ε! Μάνταλε.

Σουτ, είπε ο λοχίας στον αιχμάλωτο. Να μη μιλήσης.

Η φωνή επανελαμβάνετο και ολοέν επλησίαζε.

Ένα ποδοβολητό πολλών ανθρώπων ακούσθηκε σε λίγο και μερικοί στρατιώτες με τον ανθυπολοχαγό εφάνηκαν.

– Άλτ! Επανέλαβε ο σκοπός.

Αλλά ταυτοχρόνως ο λοχίας ανεγνώρισε τον επί κεφαλής αξιωματικό και μερικούς από τους άνδρας της συνοδείας. Ο ενθουσιασμός τους εξεδηλώθη αμέσως με το ψήσιμο όλων των χηνών που είχαν πιάσει και οι φράχτες των γειτονικών λαχανοκήπων εμαρτύρησαν προσφέροντες τα ξύλα τους στη φωτιά.

Όλα αυτά όμως εματαιώθησαν και μόνον ύστερα από το συμπόσιο ετοιμάσθηκαν οι αραμπάδες και η πορεία εξακολούθησε στη μία μετά τα μεσάνυκτα για το Εϋρέτ, έπειτα από τηλεφωνική διαταγή της Στρατιάς.

«ΜΕΓΑΛΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ», τόμος 1ος, (Περιοδικό), 1927.

Τα νησιά τ' Αρχιπελάγου

† Του Φώτη Κόντογλου

Τούτα τα νησιά λεγότανε στ' αρχαία Κυκλάδες, επειδής βρίσκονται ολοτρόγυρα στο μικρό νησάκι της Δήλος, που τὸ ἔχανε οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες γιὰ ἀγιασμένο, ὅπως εμεῖς ἔχουμε τὸν Ἅγιο Τάφο. Τη θάλασσα που τὰ λουζει τὴ λέγανε Αἰγαῖο Πέλαγο, καὶ σαν ἦρθανε στὰ νησιά οἱ Φράγκοι, τότες τὴ βγάλανε Αρχιπέλαγο, δηλαδή Αρχαῖο Πέλαγο.

Κοιτάζοντάς τὰ ἀπάνου στὴ χάρτα, ὅπως εἶναι σκορπισμένα ἀνάμεσα στὶς δύο μεγάλες στεριές, τὴν Ἀσία ἀπ' τὴν ἑνὴ καὶ τὴν Εὐρώπη ἀπ' τὴν ἄλλη, τὰ πλάθει με τὴ φαντασία σου σαν γλάστρες φουντωμένες, που ξεβγαίνουν ἀπ' τὰ γαλαζοῦμενα νερά πρόσχαρες καὶ δροσολουσομένες. Σαν ταξιδεῦεις ὁμως καὶ τὰ δὴς ἀπὸ κοντὰ, βλέπεις πως σ' ἐβγάζε ψεύτὴ ἡ φαντασία σου. Γιατί οἱ περισσότερες ἀπὸ τούτες τὶς λουζόμενες πάπιες τοῦ πελάγου εἶναι βράχια θαλασσοδαρμένα καὶ χῶματα χέρσα καὶ ξερά, π' ἀπάνω τους φυτρώνουνε οἱ κάπαρες κ' οἱ ἀρμυρίθρες, καὶ παραμέσα τ' ἀγκάθια, οἱ σκοῖνοι κ' οἱ ασφάκες. Ἡ θάλασσα, θεριὸ ἀνήμερο καὶ φοβερό, ολοένα φυσομανὰ καὶ πέφτει ἀπάνω τους ἀπ' οὐλές τὶς μεριές, μα πιο πολὺ ἀπ' τὸ βοριά καὶ ἀπ' τὴ νοτιὰ, σῶνει καὶ καλὰ νὰ τὰ καταπιῇ. Ὡστόσο, κείνα στέκονται ριζωμένα βαθιὰ στ' ἀπάτα τῶν ἀπάτων, μέσα στὰ μελανὰ βάθη τῆς ἄβυσσος, καὶ ξεπετοῦνε κατὰ τὸν οὐρανὸ τὶς πετρῆνιες κεφαλές τους ἀγριεμένα ἐνάντια στὴν ἀμάχη τοῦ πελάγου, σαν Ἀκρίτες γινατεμένοι που διαφεντεύουνε πεισματικὰ τούτα τὰ ξεμακρυσμένα καστέλλια τοῦ στεριανοῦ βασιλείου. Γιατί καὶ τούτες οἱ νεροζωσμένες στεριές μοιάζουνε σαν κάστρα τιτανικά, πού ἔχουνε τοὺς κάβους γιὰ τάμπιες κOURντισμένες ἀγνάντια σ' οὐλὰ τὰ σημάδια τῆς μπούσουλας.

Τέτοιος σκληρὸς καὶ ἀδιάκοπος πόλεμος γίνεται μέρα νύχτα ἀνάμεσα νερό καὶ γῆς. Ποιὸς μπορεῖ νὰ παραστήσῃ τὸ μεγαλεῖο του; Οἱ θάλασσες μελανές κ' ἀνεμαλλιασμένες γιουργιάρουνε ἀπανωδιαστές ἀπ' τὸ ἔρμιο πέλαγο, καὶ σα φτάξουνε σιμὰ στ' ἀκούνητα βράχια, σατάρουνε ἀπάνω τους σαν κριγιάρια βγάζοντας τέτοια μουγκρητὰ, πού κἀνουνε νὰ τρέμῃ καὶ ἡ πιο ἀντρωμένη καρδιά. Μα τὰ θεοῦστα τούτα φρούρια βαστάνε ἀπὸ τότε πὸ ἔγινε ὁ κόσμος. Ολοτρόγυρα εἶναι σιγουραρισμένα με κάβους θεοράτου.

που καὶ ὁ γλᾶρος ζαλιζεται νὰ πᾶρῃ βουτιά, καὶ ἀνοιχτὰ κατὰ τὸ πέλαγο, εἶναι σκόρπιες κοφτερές ξέρες που σκίζουνε καὶ κόβουνε τὸν οχτρὸ πρὶν ἀκόμα καλοζυγῶσει.

Ὡστόσο, μ' ὄλο που στο μάτι φαίνεται πως τὰ νερά μάταια πασκίζουνε νὰ πατήσουνε καὶ νὰ βουλιάξουνε τὶς στεριές, πάλε αὐτὰ εἶναι οἱ νικητές. Γιατί τὰ στρατέματα τῆς θάλασσας δε σῶνουνται, καὶ ἀναιῶνια κοπανίζουμε τὰ βράχια καὶ τὰ μαδάνε σπυρὶ με σπυρὶ, κάνοντάς τὰ νὰ κωλώνουμε σιγά - σιγά, τόσο, που πολεμάνε ἀντρωμένα ἑκατὸ χρόνια μέρα - νύχτα γιὰ νὰ κερδίσουνε μισὴ εἴτε μιαν ὀργιὰ τόπο, πολλές φορές καὶ μιὰ πιθαμὴ, κατὰ τὴ σκληρότητα που θα βροῦνε. Ἐτσι δουλεύοντας υπομονητικὰ, ἀλλάζουνε τὴν ὄψη τῆς στεριάς, καὶ ολοένα τὴν ξεπλύνουνε καὶ τὴ λιγοστεύουνε. Οἱ μεριές πού ἔναι ἀπὸ μαλακὰ χῶματα, ἀλαφρότερες γιὰ πουριά, λειώνουνε πιο γλήγορα, κ' ἡ θάλασσα τότες μπλοκάρει μέσα καὶ κάνει κόρφους καὶ λιμάνια, ἐνῶ τὰ μέρη πού ἔναι βράχος σκληρὸς δε φαγώνονται εὐκόλα, μόνο ἀπομένουνε ἀτόφια, καὶ οἱ μύτες τους παίρνουνε διάφορα παράξενα σχέδια, τὸ ἔναι πιο ἀγριο ἀπὸ τ' ἄλλο, πότε σα βουβάλι, πότε σα χελώνα, πότε σαν ἀράπη, πότε σαν κροκόδειλας. Τούτοι εἶναι οἱ λεγόμενοι Κάβοι, ἀρχαῖα Ἀκρωτήρια, μ' ἄλλα λόγια Ἀκρες τῆς Στεριάς.

Πολλές φορές τυχαίνει, στο μέρος που τούτες οἱ σκληρὲς μύτες κολλάνε με τὴ στεριά, νὰ ἔναι τὰ χῶματα μπόσικα, καὶ τότες ἡ θάλασσα λειώνει σιγά σιγά τὴ λαφρόπετρα, κ' ἔτσι μιὰ μέρα βρίσκεται χωρισμένο ὀλοτέλα τὸ κεφάλι τοῦ κάβου, κάνοντας ἕνα νησί γιὰ ἕνα μονόπετρο ὅπως τὸ λένε οἱ θαλασσινοὶ, ἀνοιχτὰ ἀπ' τὸν ρέστο κάβο. Αὐτὰ τὰ μονόπετρα μοιάζουνε τὰ πιο πολλὰ σαν κεφαλές στρογγυλές, σαν γουδοχέρια, σα μανιτάρια, σαν ἀρκουδες καὶ ἄλλα φανταστικὰ καὶ παράξενα τέρατα.

Καὶ πάλε, ὑστερ' ἀπ' χίλια - δύο χιλιάδες χρόνια, ἡ θάλασσα ξεπατώνει καὶ τὸν καινούργιο κάβο, τὸρνάροντάς τὸν ἴσαμε που τὸν κάνει καὶ αὐτὸν μονόπετρο, κ' ἔτσι ολοένα ἡ στεριά κωλώνει πίσω, καὶ ἀλλάζει ὄψη. Τούτῃ εἶναι ἡ αἰτία που βλέπει κανένας ἕνα καὶ δύο μονόπετρα ἀνοιχτὰ ἀπ' τὴ μύτη σε πολλοὺς κάβους, σα νὰ ἴσαι βιγλατόροι που βιγλιζοῦνε τὸ πέλαγο.

Αὐτὰ γίνονται στὶς ἀκρογιαλιές, πού ἔναι σα νὰ λέμε οἱ γωνιακές πέτρες τῶν νησιῶν. Στὰ παραμέσα τῆς στεριάς προβαῖλουνε τὸ ἔναι πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο τὰ θουνὰ κ' οἱ βράχοι, ἔχοντας στὴ μέση τὴν πιο ψηλὴ κορφὴ, που λες κ' εἶναι ὁ μεγάλος πύργος ποῦ κἀθετα ὁ ἀφέντης π' ὀρίζει τ'

ανεμοδαρμένο κάστρο.

Εξόν από κανένα καράβι που βολτατζάρει ανοιχτά από τούτες τις έρμες θαλασσοβραχιές, ψυχή δε βρίσκεται ένα γύρω. Σάμπως τι δουλειά έχει άνθρωπος εδώ χάμω; Άσπροι αφροί ζώνουνε τα θράχια και χοχλακάνε κι ολοένα κλώθουνε ανάμεσα στις ξέρες, σα νά 'ναι μέσα σε κανένα καζάνι. Οι θάλασσες, παρά φύση άγριες, χυμίζουνε, λες κι είναι αντρειωμένοι καθάληδες, και θαράνε, κι απ'ε κλωώνουνε για να πάρουνε φόρα, και πάλε χυμίζουνε κατακέφαλα, ως που κομματιάζονται απάνου στ' ατράνταχτα τειχιά της στεριάς και γίνονται αγνός. Ποιος μπορεί να παραστήση κείνα τα βροντερά ουρλιαχτά, κείνα τ' αχολογήματα, τα τούμπανα και τα γαυγίσματα, που θγάζουνε τα νερά καθώς μπουκάρουνε μέσα στις βαθιές σπηλιές, λες θα πετάξουνε στον αγέρα σούμπιτον τον κάθο. Ο άνεμος φυσά μανιασμένος και σκορπά την άρμη της θάλασσας πέρα κατά τα βουνά, κυνηγώντας τα κομμάτια τ' αφρού που πηλάλανε σα νάαι κανένα κοπάδι γλάροι. Κατά τον ανήφορο ένα τσούρμιο ζαρωμένα πεύκα καμπουριάζουνε φοβισμένα, κι απ' ανάμεσό τους σφεντονίζονται άξαφνα κατά τον άνεμο ένα - δυο κοράκια, βουθά, με τα φτερά κρεμασμένα σα νά 'χουνε σπάσει. Παραπέρα, απάνου σε μια μύτη στεριά, κοιτούνται ένα σωρό σκόρπια κοτρώνια από κανένα μαρμαρένιο χτίριο που βαστά απ' τους αρχαίους Έλληνες, για κανέναν βενετσάνικο πύργο γκρεμισμένος. Οι γοργόνες, τα δελφίνια, οι φώκες και τ' άλλα τα στοιχειά και τα θεριόψαρα λουφάζουνε μέσα στα παγωμένα θαλάμια τους. Τα στρείδια, οι πεταλίδες, τα μύδια, οι αχινοί, οι σουπιές και τα χταπόδια και τα λογής - λογής θαλασσοχόρταρα κολλάνε μ' ούλη τους τη δύναμη στο βράχο για να μην τα συνεπάρη η φουρτούνα. Τα καθούρια και τα ψάρια τρυπώνουνε κατ' απ' τις πέτρες. Απάνου στη στεριά πάλε, τ' ακάθια, οι κάπαρες κ' οι σκoiνοι ανεμαλλιάζονται, τα μαμούδια τραβάνε παραμέσα κατά τα βουνά, γαντζώνοντας γερά απάνου στα ξεροχόρταρα και στις πέτρες.

Τα νησιά τ' Αρχιπέλαγου κατά τα φαινόμενα ήτανε έρημα στα παμπάλαια χρόνια, επειδής οι ανθρώποι δεν είχανε ακόμα καράβια για να περάσουνε τις θάλασσες. Ούτε και ξέρουμε πότε πρωτοπάτησε άνθρωπος απάνου τους. Μόνο στα χρόνια που ήτανε βασιλιάς της Κρήτης ο ξακουσμένος Μίνωας, φανήκανε οι πρώτες πολιτείες, στην αρχή απάνου σε κείνα τα νησιά που πέφτουνε κατά το κρητικό πέλαγο.

Από τότες, ίσαμε τα χρόνια που ξεπέσανε σε τούτα τα μέρη οι Φράγκοι, τα νησιά είχανε να κάνουνε μόνο με την Ανατολή, εξόν στα χρόνια των Ρωμαίων. Από τα 1200 μετά Χριστό, που πήρανε την Πόλη οι Φράγκοι, αρχίσανε να τραβάνε κατά τα νερά της Ανατολής καράβια φράγκικα, γιομάτα στρατό καμωμένον από κάθε λογής ανθρώπους τυχοδιώχτες και κουρμπετλήδες, που πηγαίνουνε όπου βρίσκανε αφέντη να τους πληρώνη, για ν' αρπάξουνε και να ξεσκίσουνε στα μέρη που θέλανε ξεμπαρκάρε. Ένας παλληκαράς Βενετσάνος, Μάρκος Σανούτος λεγόμενος, έπιασε τη Νάξο από την είχανε τότες οι Γενουβέζοι, κι έχτισε δυνατό κάστρο, κι από κει κυβερνούσε το τσούρμιο των νησιών που 'ναι ολόγυρα. Έτσι γίνηκε το Δ ο υ κ ά τ ο τ ' Α ρ χ ι π έ λ α γ ο υ που στάθηκε σα μικρό βασίλειο αυτοκέφαλο, επειδής ο Σανούτος δεν εμπήκε κάτω απ' τη σημαία της Βενετιάς, μόνο προσκύνησε το Φράγκο αυτοκράτορα της Πόλης και γίνηκε δούκας, μ' άλλα λόγια αφέντη του κεφαλιού του σαν τους άλλους Φράγκους που ξουσιάζανε το Μοριά και τη Ρούμελη, κι ακόμα πιο πολύ.

Εξόν από τούτον τον δούκα ήτανε κι άλλοι αφεντάδες μέσα στο ίδιο πέλαγο. Την Άντρο την εξουσίαζε ένας άλλος Βενετσάνος, ο Μαρίνος Ντάντολος, την Τζια, τη Σέριφο και την Αμοργό τις είχε γαντζωμένες ένα όρνιο θαλασσινό, ο Γερεμιάς Γκίζης, τη Σαντορίνη τη βαστούσανε οι Μπαρότσηδες, την Αστροπαλιά οι Κουερίνηδες.

Κείνα τα χρόνια η Βενετιά είχε κάμποσες σκάλες στ' Αρχιπέλαγο, μα ακόμα δεν είχε απλώσει καλά στην Ανα-

τολή. Τα μεγάλα νησιά που βρίσκονται κατακεί τα ξουσιάζανε οι Φράγκοι της Πόλης, και σα διωχτήκανε και κείνοι απ' την Πόλη, τα πήρανε πάλε πίσω οι Γραικοί. Η Βενετία, βλέποντας πως οι αντίμαχοί της οι Γενουβέζοι καταφέρνανε και πήρανε προνόμια απάνου στη Χίο και στη Μυτιλήνη, γύρευε ευκαιρία να κάνει δικό της το Δουκάτο τ' Αρχιπελάγου, μια που οι αφεντάδες του ήτανε Βενετσάνοι.

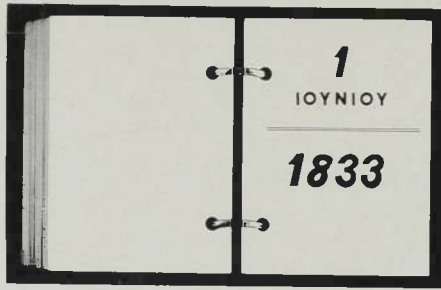
Περνώντας κάμποσα χρόνια, οι Σανούτοι κ' οι Γκίζηδες ξεφωλιάσανε απ' τα νησιά τους άλλους μικροαφεντάδες και πήρανε στην κατοχή τους ούλο το πέλαγο. Ωστόσο τούτα τ' ανεμοδαρμένα νησιά δεν ήσανε μιας ώρας ησυχία. Δεν έφτανε που κάθε τόσο τα ρήμαζε κι από 'νας αγριάνθρωπος παίρνοντας μαζί του ένα τσούρμιο από φονιάδες, πότε Φράγκος, πότε Έλληνας, σταλμένοι απ' τη Πόλη για απ' τα ρηγάτα της Φραγκιάς τάχα για ναυάρχοι, μόνο κ' οι ίδιοι οι αφεντάδες των νησιών τρωγότανε ολοένα συναμεταξύ τους σα σκυλιά. Μα σάμπως ήτανε και τούτοι τίποτα τίμια ποκείμενα, τ' ούλα τα σφφίτσια και τα σκουάρια του βαρώνου και του κόντε που κολλούσανε στο κούτελό τους; Οι περισσότεροί τους ήτανε κουρσάροι και κατεργαράιοι ψημένοι με τ' αλάτι, κ' είχανε φωλιάσει μέσα στις αζύγωτες τρύπες τους, απ' όπου βιβλίζανε σαν όρνια της θάλασσας μας και περνά απ' τα νερά τους κανένα μπάρο για να το χάσουνε. Τα πιο μοβόρα από τούτα τα σκυλόψαρα ήτανε ένας Νικόλας Αντόλντος που 'πινε το αίμα της Σέριφος, κι ένας Γιάννης Ντελοκάθος, σκληρός και δαιμονισμένος κουρσάρος, που 'χε τη φωλιά του στην Ανάφη, βαστώντας το νοτινό σύνορο του Αρχιπέλαγου. Εξόν απ' αυτουσούς, ένα σωρό κουρσάροι Τούρκοι, Μπαριπερινοί και κάθε λογής Φράγκοι ξεμπαρκαίρνανε πότε σε τούτο, πότε σε κείνο το νησί, και σκοτώνανε, σκλαβώνανε, ατιμάζανε, κ' ύστερα βάζανε και φωτιά στα σπίτια. Για τούτο πολλά νησιά που σήμερα έχουνε ένα και δυο χωριά, σαν την Κίμωλο, τη Σίκινο, την Αντίπαρο, τη Δήλο, τη Σκιάθο, τη Σκόπελο, τότες ήτανε έρημα. Κ' οι προκομμένοι οι δούκοι όχι μόνο δεν κυνηγούσανε τους κλέφτες, μα και πολλές φορές τρώγανε και πίνανε μαζί τους. Μήνα ο ίδιος αυτοκράτορας Αλέξιος ο Τρίτος δεν είχε στείλει μια φορά καράβια με τον Κωνσταντίνο Φραγκόπουλο και κούρσευε τις γενουβέζικες γαλέρες και τ' άλλα ταπραματευτάδικα καράβια που ταξιδεύανε μέσα στη Μαύρη Θάλασσα.

Με το φάγομα και με τ' αδιάκοπα τσακώματα των αφεντάδων, που οι πιότεροί τους, όπως είπαμε, ήτανε μεκρήδες, παραλυμένοι, μ' έναν λόγο αγριάνθρωποι δίχως πίστη και νόμο, τα νησιά αλλάζανε αφέντη κάθε τόσο και περνούσανε απ' τα νύχια του ενοού, στα νύχια τ' αλλουνού. Εξόν, αυτό, ξεπέφτανε κατά δώθε άλλοι καινούργιοι φερμένοι βαρόνοι που θέλανε κάστρο που κείνοι, κ' έτσι μαζευτήκανε μέσα σε μια γούρνα νερό ένα σωρό τζάκια και βολευτήκανε απάνου στα συφοριασμένα τα νησιά. Κοντά λοιπόν σ' όσους είπαμε πρωύτερα, βάλε και τούτους στην Άντρο και στην Πάρο τους Σομαρίπηδες, στη Σίφνο τους Ντακορόνηδες, στη Σύρα και στη Μήλο τους Κρίσπους, στη Νάξο τους Νταλεκαρτσέρηδες, στην Τζια τους Πρεμαρίνηδες, στην Ανάφη, Σίφνο και Θερμιά τους Γκοζαδίνους, στη Νιο τους Σκιάβους, στη Σαντορίνη τους Πιζάνους, στη Σέριφο τους Μικέληδες.

Η κυρά Βενετιά απ' την άλλη μεριά, και που τούτοι τσακωνόντανε συναμεταξύ τους, έχωνε σιγά - σιγά τη μύτη της ανάμεσά τους, ως που στο τέλος κατάφερε να το κνή δικό της το Δουκάτο, στα 1494.

Οι Φράγκοι αλλάζανε και τις ονομασίες των νησιών, επειδής δε γύριζε η γλώσσα τους να τις πούνε σωστά. Τη Σύρα τη λέγαν Λασούνα, την Κω Σταγκό, την Αστροπαλιά Σταμπαλία, τη Δήλο Σδίλι, τη Σέριφο Σερφαντό, τη Σίφνο Σιφαντό, τα Θερμιά Φερμένε, την Ανάφη Νάμφιο.

Ούλα τα νησιά είχανε κάστρα, άλλα ένα, άλλα δυο, κι άλλα πέντε. Η Νάξο είχε τρία, η Πάρο τέσσερα, η Τζια τρία, η Αμοργό τρία, η Μήλο δυο, η Σαντορίνη πέντε, και τ' άλλα από να.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1-8-1941: Εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς στην περιοχή Αλικιανού Χανίων, ο Υπενωμοτάρχης Νικόλαος Κατσούλης και οι Χωροφύλακες Στυλιανός Κατωμιχελάκης και Νικόλαος Μαράκης. Την ίδια ημέρα από τους Γερμανούς εκτελέστηκε στην περιοχή Ηρακλείου ο Χωροφύλακας Αντώνιος Δασκαλάκης.

2-8-1855: Στο Μετόχι της Μονής Μακαριώτισσας Θηβών, άγνωστη ληστοσυμμορία αιχμαλώτισε τον ποιμένα Δ. Κουτσογιαννόπουλο και το γιο του και τους βασάνισε κόβοντας τα αυτιά του πρώτου και τη μύτη του δεύτερου, επειδή τους θεωρούσε συνεργάτες των αποσπασμάτων της Χωροφυλακής.

3-8-1855: Μέσα σε ένα 48ωρο έγιναν τρεις εμπρησμοί σε ιδιωτικά δάση της Εύβοιας και συγκεκριμένα στις τοποθεσίες: «Καλόγρια» του χωριού Καλύβια, «Γελαδά» του Δήμου Κυμαίων και «Ραβδιά» του Δήμου Κηρονηλέων. Οι δράστες ανακαλύφθηκαν από τη Χωροφυλακή και καταγγέλθηκαν στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

4-8-1916: Γερμανικά και συμμαχικά τους στρατεύματα κατέλαβαν τη Φλώρινα και αιχμαλώτισαν προωθώντας την στο εσωτερικό της Βουλγαρίας τη δύναμη Χωροφυλακής της πόλης, αποτελούμενη από 3 Αξιωματικούς και 33 Υπαξιωματικούς και Χωροφύλακες.

5-8-1856: Στην τοποθεσία «Νιφίτσα» του Δήμου Μηδείας Αργολίδος, εντοπίστηκαν οι ληστές Κ. Τσάθης και Π. Ρετάλης, δράστες της πρόσφατης δολοφονίας του Δημάρχου Δρυόπης. Κατά τη σύγκρουση, στην οποία πήραν μέρος δημοτοφύλακες και απόσπασμα με επικεφαλής το Χωροφύλακα Χέλιο, σκοτώθηκαν οι δυο ληστές και ο οδηγός του αποσπάσματος Μήτρος Κουλός.

6-8-1941: Εκτελέστηκε από τους Γερμανούς στην Αγία Χανίων, ο Χωροφύλακας Αναστάσιος Μητσάκος.

7-8-1942: Εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς στη Θεσσαλονίκη οι Χωροφύλακες Δημήτριος Λαμπιράκος και Χρυσός Παπαναστασίου. Την ίδια ημερομηνία του 1944, στην περιοχή Ρεθύμνου έπεσε μαχόμενος κατά των Γερμανών ο Χωροφύλακας Αντώνιος Ζωϊδάκης, ένας από τους απαγωγείς του Γερμανού Στρατηγού Χάιντριχ Κράιπε κοντά στις Αρχάνες Ηρακλείου στις 26 Απριλίου του ίδιου χρόνου.

8-8-1916: Στην Ανατολική Μακεδονία, Τούρκοι επαναστάτες και σύμμαχοί τους κομιτατζήδες, δολοφόνησαν το Διοικητή του Σ.Χ. Σαρνίτες Ενωμοτάρχη Τρύφωνα Γιάνναρη και το Διοικητή του Σ.Χ. Γενικόιο Ενωμοτάρχη Χρυσάφιδη και 7 επίσης Χωροφύλακες.

9-8-1856: Στην τοποθεσία «Μυρούλα» του Δήμου Βουπρασίου Αχαΐας, δυο άγνωστοι ένοπλοι αιχμαλώτισαν τον ταχυδρόμο που μετέφερε την αλληλογραφία από την Πάτρα στον Πύργο και αφαιρέσαν τραπεζικά γραμμάτια που βρήκαν μέσα σε ιδιωτικές επιστολές. Την ίδια ημερομηνία του 1921, στην περιοχή Τσατάλ Μαγνησίας Μ. Ασίας, απόσπασμα Χω-

ροφυλακής συγκρούστηκε με πολυάριθμη τουρκική ληστοσυμμορία. Κατά την πολύωρη μάχη σκοτώθηκαν 50 περίπου ληστές και ο επικεφαλής του αποσπάσματος Υπομοίραρχος Δημήτριος Λαμπαθάκης.

10-8-1857: Τις νυχτερινές ώρες, τέσσερις άγνωστοι ληστές, μπήκαν στο χωριό Αφράτο του Δήμου Θέρμου Τριχωνίδος και λήστεψαν τα σπίτια αυτών που απουσίαζαν από αυτά Ιωάννη Στριμμένου, Γούλα Σαλευρά και Β. Σαλευρά, αφού πρώτα έκοψαν τα αυτιά της συζύγου του Στριμμένου και της μητέρας των δυο άλλων. Από τις ανακρίσεις της Υπομοιραρχίας Αγγρινίου, διαπιστώθηκε ότι δράστες ήταν οι καταδικωμένοι από το 1854 Νικόλαος Πατσάλοπουλος, και Σπύρος Κώστα από την Κερασιά Τριχωνίδος, Κων/νος Κομτζής από το Αγγρίνιο και Νικόλαος Γαλανόπουλος από την Αράχωβα Ευρυτανίας. Συνελήφθησαν οι δυο πρώτοι. Την ίδια ημερομηνία του 1944, εκτελέστηκε από τους Γερμανούς στη Θεσσαλονίκη ο Χωροφύλακας Κορνήλιος Μορφίνης.

11-8-1953: Στα Επτάνησα άρχισαν με επίκεντρο τη Ζάκυνθο, Κεφαλληνία και Ιθάκη οι πρώτες σεισμικές δονήσεις, που στο πενήντημορο 12/15 Αυγούστου εντάθηκαν και δημιουργήσαν κατάσταση εθνικής τραγωδίας. Η τοπική Χωροφυλακή μαζί με τις ενισχύσεις που κατέφθασαν από διάφορες περιοχές της Χώρας, αποδύθηκε σε μια υπεράνθρωποι προσπάθεια, διασώζοντας ανθρώπινες ζωές, δημόσιες και ιδιωτικές περιουσίες και ανεκτίμητης αξίας εθνικά κειμήλια. Σχετικά με τα τελευταία, ιδιαίτερα μνημονεύεται η διάσωση από άνδρες της Χωροφυλακής στη Ζάκυνθο κειμηλίων του Σολωμού, της Φιλικής Εταιρείας και του Μουσείου Κατοχής και Εθνικής Αντίστασης.

12-8-1933: Απόσπασμα με επικεφαλής τους Ενωμοτάρχες Αστυνομικούς Σταθμάρχες Δεσφίνης Περικλή Υφαντή και Χρυσού Ευθύμιο Καμουτσή και τον αποσπασματούχο της περιοχής Γεώργιο Ραφτόπουλο, εντόπισε τους επικηρυγμένους ληστοφυγόδικους Ιωάννη Διαβάτη, Ιωάννη Πονήρη και Κων/νο Παργαρίτη ή Χριστοδουλιά. Μετά από πολύωρη μάχη, τραυματίστηκε θανάσιμα ο πρώτος και αιχμαλωτίστηκαν οι άλλοι δυο. Την ίδια ημερομηνία του 1943, εκτελέστηκε από τους Γερμανούς στα Γιάννενα ο Χωροφύλακας Σπυρίδων Τριβυζάς.

13-8-1851: Κατά τη διάρκεια εμποροπανηγυρης στην Αγία Μονή Γορτυνίας, έγινε σύγκρουση μεταξύ κατοίκων των χωριών, Καράτουλα, Βάγκου και Μπερτσά, με αποτέλεσμα το θανάσιμο τραυματισμό ενός και τον ελαφρότερο αρκετών άλλων. Την ίδια ημερομηνία του 1854, στην τοποθεσία του χωριού Σέρβου του Δήμου Ηραίας Γορτυνίας, άγνωστοι ληστές λήστεψαν αρκετούς διαβάτες.

14-8-1941: Εκτελέστηκε από τους Γερμανούς στη Φλώρινα ο Χωροφύλακας Χρήστος Ευσταθίου. Την ίδια ημερομηνία του 1943, στο προάστιο Καπουτζίδες της Θεσσαλονίκης, Γερμανικό απόσπασμα πολιορκήσε το σπίτι του Διοικητή της Γενικής Ασφάλειας Θεσσαλονίκης Ταγματάρχη Γεωργίου Βαρδουλάκη (μετέπειτα Αρχηγού Χωροφυλακής), ύστερα από πληροφορία καταδότη ότι εκεί λειτουργούσε ασύρματος που μετέδιδε πληροφορίες στο Συμμαχικό Στρατηγείο. Κατά την ένοπλη σύγκρουση που ακολούθησε, σκοτώθηκε ο χειριστής του ασυρμάτου ιδιώτης Καπάτος και συνελήφθησαν οι

βοηθοί του Μιχαήλ και Σπυριδών Βαρδουλάκης. Ο Ταγματάρχης Βαρδουλάκης κατόρθωσε να διαφύγει από τη Θεσσαλονίκη κάτω από μυθιστορηματικές συνθήκες, μεταμφιεσμένος σε θερμαστή τράινου. Μετά από 3μηνη περιπλάνηση στα βουνά, κατέληξε στη Μ. Ανατολή, όπου συνέχισε τον αγώνα. Οι Γερμανοί τον καταδίκασαν ερήμην σε θάνατο στις 26 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου.

15-8-1852: Στο Αίγιο και συγκεκριμένα κοντά στο μεγάλο πλάτανο της παραλίας, εξεργάγη πυρκαγιά στο εκεί ευρισκόμενο σπίτι του Μελετόπουλου, όπου κατοικούσαν ο Υγειονομολιμενάρχης Ιωάννης Αργύρης και μια άλλη οικογένεια. Η φωτιά αποτέφρωσε ολοκληρωτικά το σπίτι και μαζί του τα αρχεία του Υγειονομολιμεναρχείου, προκαλώντας ζημιές που ξεπέρασαν το αστρονομικό για την εποχή εκείνη ποσό των 50.000 δραχμών. Την ίδια ημέρα: 1) Στην περιοχή του χωριού Σουδενα των Καλαβρύτων, βρέθηκε θανασιμα τραυματισμένος με πυροβόλο όπλο ο αμπελοφύλακας Χρήστος Κόκκαλης, και 2) στην περιοχή του Δήμου Θίσσης, απόσπασμα αποτελούμενο από Χωροφύλακες και Εθνοφύλακες, συνέλαβε τέσσερις ζωοκλέφτες καταγόμενους από το χωριό Κακόσι, την ώρα που είχαν αφαιρέσει μερικά πρόβατα από το ποιμνιοστάσιο του Αναστασίου Παναγιώτου κατοίκου Δομβρένας.

16-8-1895: Με διάταγμα προβλέφθηκε η κατάταξη στη Χωροφυλακή Χωρίς εξετάσεις με το βαθμό του Υπενωμοτάρχη 2ετών και 3ετών φοιτητών της Νομικής Σχολής και με το βαθμό του Ενωμοτάρχη α' και β' τάξης, αντίστοιχα πτυχιούχων και 4ετών της ίδιας Σχολής.

17-8-1857: Τις πρώτες πρωινές ώρες, στο χωριό Αγρίδι Βάλτου, άγνωστοι ληστές μήχαν σε μια καλύβα όπου έμεναν πλανόδιοι Ηπειρώτες γανωτές και τους αφαίρεσαν 105 τάληρα. Φεύγοντας πήραν μαζί τους ένα οποίο και εγκατέλειψαν στο δρόμο επειδή δεν μπορούσε να βαδίσει, αφού πρώτα τον τραυμάτισαν σοβαρά στον κρόταφο και το δεξί πόδι. Από ανακρίσεις που ενήργησε η Υπομοίραρχία Βάλτου, διαπιστώθηκε ότι δράστες ήταν οι Βασιλείος Κοτίλας, Κολιός Τσουτσομήτρος, Κολιός Ηλίας, Δημήτριος Ηλίας και τρεις άλλοι μέλη συμμορίας που δρούσε στην τουρκοκρατούμενη περιοχή. Συνελήφθη ο πρώτος.

18-8-1922: Δύναμη Χωροφυλακής αποτελούμενη από 2 Αξιωματικούς και 100 περίπου οπλίτες, οχυρώθηκε στο αστυνομικό κατάστημα της Υπομοίραρχίας Κέλες Μ. Ασίας και σε ένα γειτονικό τζαμί, από όπου άρχισε να αμύνεται σθεναρά στις επιθέσεις πολυάριθμων τακτικών και άτακτων τουρκικών δυνάμεων. Μετά από 3ήμερο άνισο αγώνα, πραγματοποιήθηκε αποφασιστική έξοδος κατά την οποία σκοτώθηκαν 30 και τραυματίστηκαν 8 Χωροφύλακες. Την ίδια ημέρα, η Α.Δ.Χ. Ιωνίας ανέφερε στην Αρμοστεία Σμύρνης ότι στην Παλιόπολη Μαγνησίας, πολιορκημένη δύναμη Χωροφυλακής πραγματοποίησε ύστερα από 2ήμερο αγώνα έξοδο, κατά την οποία σκοτώθηκαν 50 άνδρες. Τέλος την ίδια ημερομηνία του 1944, στην περιοχή Τρικάλων έπεσε μαχόμενος κατά των Γερμανών ο Χωροφύλακας Βασίλειος Τσέτος.

19-8-1854: Στη Σύρο εμφανίστηκαν τα πρώτα κρούσματα χολέρας. Στο διάστημα 19/26 Αυγούστου, από τα 49 άτομα που προσβλήθηκαν, πέθαναν τα 35. Η Χωροφυλακή μαζί με όλες τις άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες, πήρε όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της επιδημίας.

20-8-1850: Στην τοποθεσία «Αρμενία» Αργολίδος, κάτοικοι του Δήμου Αλέας και μεταβατικό απόσπασμα με επικεφαλής το Χωροφύλακα Γ. Φουντουλέση, καταδίωξαν το ληστή Φαρόγιαννη και ένα οπαδό του, τους οποίους και συνέλαβαν αιχμάλωτους.

21-8-1857: Η συμμορία των αρχιληστών Ντρέλλα και Μπουρμπουρή, μήχη στο χωριό Πιτσωτά του Δήμου Τυμφρηστού. Αφού λεηλάτησε όλα σχεδόν τα σπίτια, βασάνισε με ζεματιστό λάδι ένα ιερέα και αρκετούς κατοίκους και σκότωσε το γιο του Κοινοτικού Πάρεδρου. Κάτοικοι του χωριού που εργάζονταν στα χωράφια, καταδίωξαν χωρίς αποτέλεσμα τους ληστές, που κατευθύνθηκαν προς την τουρκοκρατούμενη περιοχή.

22-8-1923: Με το ατμόπλοιο «Εσπερία», έφτασε στον Πειραιά επιστρέφοντας από την αιχμαλωσία στη Μ. Ασία, η πρώτη

ομάδα ανδρών Χωροφυλακής αποτελούμενη από το Μοίραρχο Μιχ. Κουράκο και 9 Ανθυπασπιστές.

23-8-1852: Τις νυχτερινές ώρες στο Ναύπλιο άγνωστοι διέρρηξαν το παντοπωλείο του Κων/νου Σταυριανού και αφαίρεσαν χρήματα και διάφορα είδη συνολικής αξίας 1.200 δραχμών. Την επόμενη ημέρα εντοπίστηκαν και συνελήφθησαν από τη Χωροφυλακή οι 4 δράστες της κλοπής.

24-8-1852: Τις νυχτερινές ώρες, δυο άγνωστοι ληστές μήχαν στο σπίτι του Αθανασίου Καρανδρέα στο χωριό Μάζα του Μαραθώνα. Αφού βασάνισαν τη σύζυγό του με ζεματιστό βούτυρο, την ανάγκασαν να τους παραδώσει 600 δραχμές, τρία γαντζούδια ασημένια και ένα εγκόλπιο. Από ανακρίσεις που ενήργησε ο Σταθμάρχης Τατοίου Ενωμοτάρχης Β. Ιωάννου, διαπιστώθηκε ότι δράστες ήταν οι βλαχοποιμένες Γιάννης Ζηλεμένος και Βασίλης Νικολακόπουλος. Στα χέρια τους βρέθηκαν και κατασχέθηκαν όλα τα κλοπιμαία.

25-8-1852: Σύμφωνα με έκθεση του Αρχηγείου Χωροφυλακής, στο χωριό Νομιστή του Δήμου Λεύκτρου Λακωνίας, «ανεφάνη νόσος επίφοβος. Ο αριθμός των αποθωσάντων εκ της νόσου ταύτης εντός 15 ημερών, ανέβη υπέρ τους 20, κατά την διάγνωση των εμπειροειρητών τα συμπτώματα της νόσου είναι κατ' αρχάς διάρροια με πυρετόν, μελάνιασμα της γλώσσης και εξογκώματα κάτωθεν του πώγωνος και εις τα λοιπά μέλη του σώματος και εντός τεσσάρων ημερών επιφέρει τον θάνατον». Την ίδια ημερομηνία του 1854, συμμορία αποτελούμενη από 25 ληστές, μήχη στο χωριό Σουλέμπεη των Θηβών την ώρα που βρισκόταν εκεί μεταβατικό απόσπασμα με επικεφαλής τον Ενωμοτάρχη Π. Αγγελή. Κατά τη συμπλοκή που ακολούθησε, σκοτώθηκε ο Ενωμοτάρχης και τραυματίστηκε ένας Χωροφύλακας. Στο μεταξύ οι ληστές είχαν προλάβει να ληστέψουν ύστερα από βασανιστήρια, τον Αθανάσιο Κουτραναγνώστου.

26-8-1919: Η ΙΙ Μεραρχία τίμησε με Πολεμικό Σταυρό Γ' τάξεως τους Υπομοίραρχο Μαρίνο Σκορδίλη, Ενωμοτάρχη Θεόδωρο Υπουλούκο και Χωροφύλακες Βασίλειο Ιγγλεζάκη (πessoύνα), Γ. Κατσολεδάκη, Δημ. Κωνσταντίνου και Στέφανο Μιχελιδάκη, επειδή διακρίθηκαν ιδιαίτερα στο πεδίο της μάχης στις 14 Αυγούστου στην περιοχή Οδεμησίου Μ. Ασίας.

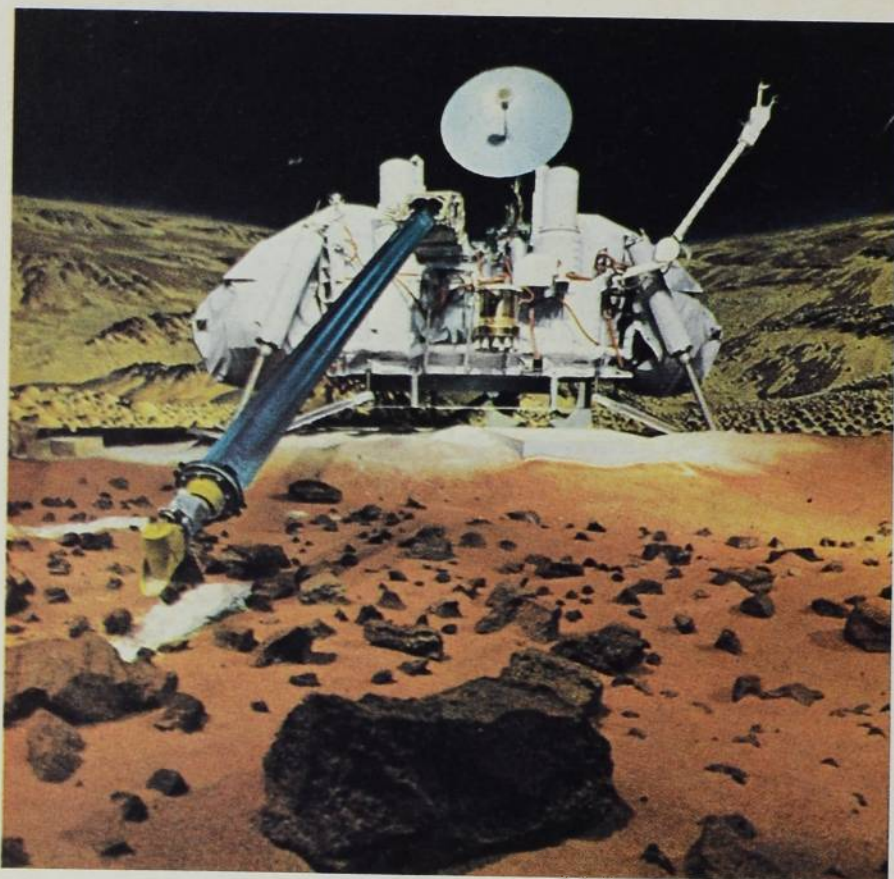
27-8-1918: Εκδόθηκε η 2184 εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγείου Χωροφυλακής με θέμα «περί απαγορεύσεως του ξυρίζην ή οποσδήποτε παραμορφώνουν τον μύστακα». Στο σκεπτικό της αναφέρεται ότι παρά τη ρητή διάταξη του άρθρου 515 παρ. 2α του Κανονισμού Χωροφυλακής, «παρετηρήθη ότι του μόνον πλείστοι των Οπλιτών αλλά και ένιοι των κ.κ. Αξιωματικών, παρέχοντες εαυτούς παράδειγμα εις τους οπλίτας, ξυρίζουσι τον μύστακα και παραμορφώνουσι οποσδήποτε βραχύνοντες αυτόν». Καταλήγοντας ο Αρχηγός Χωροφυλακής Εμμ. Ζυμβρακάκης, ζητούσε «όπως εκλείψη η κακή αυτή έξεις, η αντικειμένη εις την ανδροπρεπή παράστασι του στρατιωτικού».

28-8-1943: Εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς στην Αθήνα οι Χωροφύλακες Ιωάννης Χρυσανθακόπουλος, Κων/νος Ράπαντας, Γρηγόριος Μπουλούτσας και Γεώργιος Σωτηρόπουλος.

29-8-1916: Από τους Γερμανούς και τους συμμάχους τους αιχμαλωτίστηκε το μεγαλύτερο μέρος της δύναμης Χωροφυλακής των Αστυνομικών Διευθύνσεων Σερρών, Δράμας και Καβάλας. Μαζί με τη δύναμη του Δ' Σώματος Στρατού και τους άνδρες Χωροφυλακής που εκτελούσαν σε αυτό στρατιωτική υπηρεσία, μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο Γκαίρλιτς της Δυτικής Γερμανίας, όπου παρέμεινε μέχρι το τέλος του πολέμου.

30-8-1850: Σύμφωνα με αναφορά της Μοίραρχίας Μεσσηνίας, ο καταγόμενος από το χωριό Τζεφερεμίνη Παναγιώτης Σταματελόπουλος σκότωσε τη σύζυγό του, ενώ οι Γύφτος Παρασκευόπουλος και Φώτιος Μουτζουρόπουλος, τραυματίσαν με πυροβόλο όπλο το Γεώργιο Μπερεδήμα, κάτοικο του χωριού Μπούγα.

31-8-1932: Η δύναμη του κατώτερου προσωπικού ήταν η ακόλουθη κατά βαθμούς και στο σύνολό της: Ενωμοτάρχες 1.470, Υπενωμοτάρχες 759 (έλλειμμα 39), Χωροφύλακες 8.611 (έλλειμμα 3.309). Σύνολο προσωπικού 10.428 και ελλείμματος 3.348.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΗ ΣΤΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΕΣ;

Του Δημητρίου Κωτσάκη
Ομοτ. καθηγητή Αστρονομίας
στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Βρισκόμαστε περίπου στην τελευταία 15ετία του 20ου αιώνα. Ταξιδεύουμε με το αστροπλοίο μας, τη Γη, γύρω από τον Ήλιο με ταχύτητα 30Km το δευτερόλεπτο.

Ο Ήλιος μας με τους πλανήτες του, τους δορυφόρους των πλανητών και μερικές εκατοντάδες κομήτες τρέχει προς τον αστερισμό του Ηρακλέους με ταχύτητα περίπου 20Km το δευτερόλεπτο. Το ηλιακό μας σύστημα γυρίζει γύρω από το κέντρο του Γαλαξία μας με ταχύτητα 250Km το δευτερόλεπτο και συμπληρώνει μια περιστροφή σε 250 εκατομμύρια έτη. Αυτό ονομάζεται κοσμικό έτος.

Ο Γαλαξίας μας περιέχει περίπου τους 200 δισεκατομμύρια αστέρες – ήλιους, παρόμοιους με το δικό μας.

Πριν από 100 περίπου χρόνια ο Ιταλός αστρονόμος Γκ. Σκιαπαρέλλι (1877 – 1888) και λίγο αργότερα ο Αμερικανός Πόουελ παρατήρησαν στον Άρη ορισμένες γραμμές που έμοιαζαν με «διώρυγες

(Canali)». Τότε φαντάστηκαν ότι πρόκειται για τεχνικά έργα, για να συνδέουν θάλασσες, ή άλλες περιοχές, και να μπορούν να μεταφέρουν μεγάλες ποσότητες νερού.

Φυσικά οι «άνθρωποι» του Άρη έπρεπε να έχουν προχωρημένο τεχνικό πολιτισμό για να κάνουν τόσα μεγάλα έργα. Επομένως εμείς έπρεπε να είμαστε «καθυστερημένοι» στον πολιτισμό. Βέβαια νεώτερες παρατηρήσεις με τα οπτικά τηλεσκόπια έδειξαν ότι οι υποτιθέμενες «διώρυγες» ήταν ένα φαινόμενο οφθαλμαπάτης. Οφειλόταν στα τηλεσκόπια της εποχής εκείνης. Δεν είχαν μεγάλη διαχωριστική ικανότητα.

Διαχωριστική ή διακριτική ικανότητα ενός τηλεσκοπίου είναι η ικανότητα να διακρίνει δυο σημεία που βρίσκονται το ένα κοντά στο άλλο και δίνεται από τη σχέση:

$$\omega'' = 7,2.\lambda/D.$$

όπου D είναι η διάμετρος του κατόπτρου σε cm και λ το μήκος κύματος της ακτινοβολίας, που εκφράζεται με την ίδια μονάδα με το D. Στην απόσταση της Σελήνης (380.000 Km) η διακριτική ικανότητα θεωρητικά είναι μόνο 50m¹. Πρα-

κτικά, λόγω των διαταραχών της ατμόσφαιρας, για παρατηρήσεις που γίνονται από το έδαφος, δεν μπορούμε να παρατηρήσουμε αντικείμενα που απέχουν λιγότερο από φ'.

Προκειμένου για τη σελήνη, σήμερα έχουμε την έρευνα των Αμερικανών και των Σοβιετικών οι οποίοι μας έδωσαν πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία και αυτά μας βοηθούν να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα για τη ζωή επάνω στην επιφάνειά της.

Οι πρώτοι έκαναν 6 αυτοπρόσωπες παρουσίες στη Σελήνη και οι δεύτεροι έστειλαν μηχανισμούς που επέστρεψαν μεταφέροντες χώμα από το δορυφόρο μας και άλλα σχετικά στοιχεία. Μόνον το «Απόλλων 11» έκαμε 3.000 τεστς, αυτά δε όλα ήταν αρνητικά για την ύπαρξη ζωής στο δορυφόρο μας. Δεν διαπιστώθηκε ούτε μια φορά η παρουσία ενώσεων άνθρακα – υδρογόνου. Τα περιορισμένα ίχνη άνθρακα που βρέθηκαν φαίνεται ότι είναι από μετεωρίτες και από τον ηλιακό άνεμο.

Το εκπληκτικό και αξιοσημείωτο είναι ότι γήινα βακτηρίδια που είχαν μεταφερθεί εκεί με διαστημοσυσκευές μπόρεσαν να διατηρηθούν για αρκετό χρονικό διάστημα, μολονότι η νύχτα (όπως η ημέρα) διαρκεί δυο εβδομάδες και η θερμοκρασία στην επιφάνεια της Σελήνης από 120° Κελσίου επάνω από το μηδέν πέφτει τη νύχτα σε 180° κάτω από το μηδέν. Οι αστροναύτες του «Απόλλων 12» επέστρεψαν το 1969 από τη Σελήνη φέρνοντας μαζί τους και τη διαστημοσυσκευή «Seymour 3», που είχε προσεδαφισθεί στη Σελήνη, πριν από δυόμισι χρόνια. Στο εργαστήριο ανακάλυψαν οι επιστήμονες ότι η φωτογραφική μηχανή είχε βακτηρίδια τύπου στρεπτοκόκκων, προφανώς από τη Γη, κι έμειναν εκεί

χωρίς να καταστραφούν τόσο χρονικό διάστημα. Διαπιστώθηκε ακόμη ότι η Σελήνη μοιάζει με ένα αυγό με τη μύτη προς τη Γη.

Εξ άλλου, προκειμένου για τον Άρη, όταν τον παρατήρησαν με τηλεσκόπια που είχαν μεγάλη διακριτική ικανότητα, δεν είδαν τις διώρυγες. Πετυχημένες παρατηρήσεις έκαμε ο Έλληνας αστρονόμος Ευγ. Αντωνιάδης στη Γαλλία, στο Αστεροσκοπείο Meudon με το μεγάλο τηλεσκόπιο. Δεν παρατήρησε καμιά διώρυγα.

Σήμερα βέβαια τα πράγματα έχουν προχωρήσει πολύ. Πέρασαν κοντά από τον Άρη διαστημόπλοια και πήραν πολλές φωτογραφίες. Τα διαστημόπλοια Viking 1 & 2 προσεδαφίστηκαν στην επιφάνεια του ερυθρού πλανήτη (του Άρη) κι έστειλαν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες, από το έτος 1976 και μετά, γιατί τα όργανά τους λειτούργησαν επιτυχώς μερικά έτη. Οι Mariner 6 & 7 του 1969 και ο Mariner 9 του 1971 έστειλαν πολλές φωτογραφίες, οι οποίες δείχνουν πάμπολλες λεπτομέρειες. Αυτές τελικά δίελλυσαν το μύθο των «διωρύγων» του 1877 του Schiaparelli. Διαπίστωσαν την ύπαρξη πολλών ξηρών περιοχών, όπου και κρατήρων διαμέτρου μέχρι 100 Km.

Οι παρατηρήσεις από τη γη είχαν παρουσιάσει τον Άρη να έχει όψη σαν την πανσέληνο, πολύ φωτεινή, όχι όμως πολλές λεπτομέρειες της επιφάνειάς του.

Ενδιαφέροντα είναι τα πειράματα και πολύ αποκαλυπτικές πληροφορίες που έδωσαν τα δυο διαστημόπλοια (Viking 1 & 2.). Π.χ. η βαρομετρική πίεση στην επιφάνεια του Άρη δεν είναι 65 μίλιμπαρ (στη Γη είναι 1.000 μίλιμπαρ), αλλά περίπου 8 μίλιμπαρ. Δηλαδή δέκα φορές μικρότερη. Η ατμόσφαιρά του αποτελείται κυρίως από διοξείδιο του άνθρακα (95%). Το άζωτο είναι λίγο (2,7%), το ευγενές αέριο αργό (1,7%) και το υπόλοιπο είναι ίχνη ελεύθερου οξυγόνου (0,15%) και υδρατμών.

Όλα αυτά σημαίνουν για εμάς τους γήινους, ότι στην ατμόσφαιρα του Άρη εισχωρούν εύκολα οι υπεριώδεις ακτίνες του Ήλιου και το έδαφός του είναι ξηρό. Παρατηρούνται ισχυροί άνεμοι που σηκώνουν νέφη από σκόνη και για πολλές ημέρες έχουμε ρεύματα από σκόνη και χαλίκια που τρέχουν με ταχύτητα 300 Km το δευτερόλεπτο. Τις θερμές ημέρες του καλοκαιριού η θερμοκρασία φθάνει τους μηδέν βαθμούς Κελσίου. (Το μηνιαίο μέσο του καλοκαιριού είναι -23° Κελσίου). Το χειμώνα η θερμοκρασία στον Άρη φθάνει τους -123° Κελσίου.

Το κλίμα αυτό του Άρη μπορούμε να πούμε ότι είναι θερμό, εφ' όσον το διοξείδιο του άνθρακα είναι λειωμένο. Κάτω

από τις συνθήκες του ξηρού ατμοσφαιρικού αέρα του πλανήτη αυτού, θ' αρχίσει να παγώνει το διοξείδιο του άνθρακα στους -127° Κελσίου. Το υδρογόνο παγώνει στον Άρη σε ευνοϊκά μέρη στη θερμοκρασία των 50° κάτω από το μηδέν. Αφού έχουμε μετρήσεις της θερμοκρασίας του Άρη, μπορούμε στη συνέχεια να έχουμε εξαγόμενα ενδιαφέροντα από τις αποστολές των Vikings.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους υπάρχει η πολική παγωμένη περιοχή, όχι από παγωμένο διοξείδιο του άνθρακα, αλλά από το γνωστό μας πάγο. Γι' αυτό σήμερα δεχόμαστε ότι στον Άρη υπάρχει άφθονο νερό, αυτό όμως είναι υπό μορφή πάγου - είναι βώλοι που έχουν βραχώδεις πυρήνες. Έγιναν και λεπτομερέστερες έρευνες για τις πολικές παγωμένες περιοχές. Ο Β. Farmer, αρχηγός μιας ομάδας έρευνας σχετικά με τους υδρατμούς, γράφει: «Η πολική παγωμένη ζώνη είναι η κορυφή ενός παγόβουνου από πάγο (από νερό) που κινείται σε μια θάλασσα από βράχους». Επάνω στην επιφάνεια του Άρη υπάρχουν ρυάκια και άλλες ρυτιδώσεις που δείχνουν ότι κάποτε ποσότητες νερού κυλούσαν μέσα σ' αυτές τις μεγάλες ή μικρές κοίτες. Τώρα φυσικά όχι. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι σε περασμένους αιώνες, ή και μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, υπήρχε υγρό νερό, που τώρα όμως δεν παρατηρείται σ' αυτήν την κατάσταση.

Έγιναν και τρία είδη πειραμάτων για να διαπιστώσουν οι ερευνητές αν υπάρχουν στον Άρη βιολογικοί οργανισμοί, μικρόβια. Δεν περιγράψουμε τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν. Πάντως το τελικό συμπέρασμα είναι ότι οι ελπίδες των ερευνητών των Vikings έφθασαν στο να είναι μηδενικές. Με άλλα λόγια δεν διαπιστώθηκε η παρουσία μικροοργανισμών στον Άρη. Ο Η. Klein έθεσε την

άνοιξη του 1977 το ερώτημα: «Γιατί ο Άρης είναι πεθαμένος, όπως τον είχαμε σκεφθεί;». Η απάντηση είναι ότι ο Άρης είναι κάπως μακριά από τον Ήλιο και βρίσκεται στα όρια που θα μπορούσε να υπάρχει ζωή.

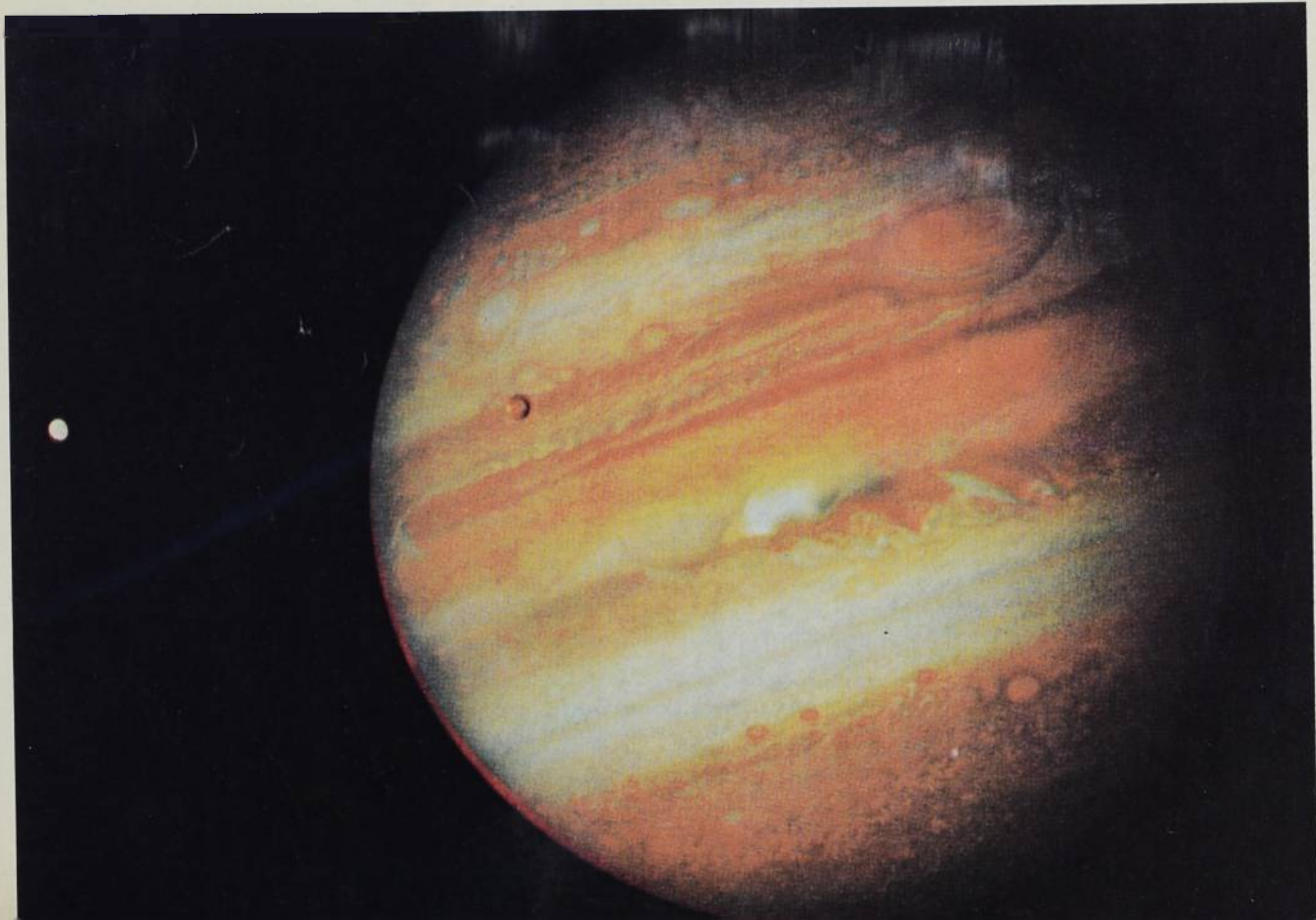
Εξ άλλου η σχετική μελέτη του ειδικού Μ. Η. Χαπ και άλλων ερευνητών το θέρος 1977 μας λένε ότι ούτε η Αφροδίτη, ούτε ο Άρης έχουν ζωή, αλλά μόνο μια στενή λωρίδα που βρίσκεται ανάμεσα σ' αυτούς - η λωρίδα μέσα στην οποία κινείται η Γη μας - έχει την τύχη, την ευτυχία, να παρουσιάζει βιολογική εξέλιξη. Να κοσμεύεται δηλαδή με το φαινόμενο της ζωής.

Η Αφροδίτη είναι κοντιότερα από τη Γη μας στο Ήλιο και η θερμότητάς του είναι τόσο ισχυρή, ώστε να μη μπορεί να αναπτυχθεί σ' αυτή ζωή. Η θερμοκρασία της ατμόσφαιρας της Αφροδίτης υπερβαίνει τους 460° Κελσίου, όπως έδειξαν μετρήσεις από διαστημόπλοια που την πλησίασαν ή έφθισαν ειδικούς κλωθούς που έφθισαν μέχρι τη στερεή επιφάνειά της. Εκάθισαν στην επιφάνεια της Αφροδίτης αρκετά ειδικά σκάφανδρα με μετεωρολογικά όργανα από αποστολές των «Venera 8, 9, 10, 11 & 12» και μας έστειλαν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες. Αναφέρουμε και τους «Pioneer - Venus 1 & 2 που έκαναν σχετική έρευνα.

Για τον πλανήτη Ερμή που είναι ο κοντινότερος στον ήλιο απ' όλους τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος, δεν τίθεται ζήτημα υπάρξεως κάθε ίχνους ζωής. Οι συνθήκες που επικρατούν σ' αυτόν είναι τέτοιες που το αποκλείουν τελείως. Φωτογραφίες που έστειλε το διαστημόπλοιο «Mariner 10» την περίοδο 1974 - 1975 (τον πλησίασε τρεις φορές) έδειξαν ότι η επιφάνειά του μοιάζει με την επιφάνεια της Σελήνης.

Έχει αραιό στρώμα ατμόσφαιρας (0,003 ατμόσφαιρες) που αποτελείται

Φωτογραφία του Δία από τον Βογιστζερ 1. Διακρίνεται σαφώς η ερυθρά η κηλίδα. Οι επιστήμονες σήμερα δέχονται ότι αυτή είναι ένα είδος ανεμιστήρας σφαλείας του αεριώδους περιβλήματος του Δία. Στη θέση αυτή σηκώνεται ένα στρώμα θερμού αερίου, ανοδικό ρεύμα, το οποίο περιέχει διάφορα οργανικά μόρια, γίνονται σ' αυτό διασπάσεις και έτσι παρουσιάζει η κηλίδα μεταβλητό χρωματισμό.

από αργό. Δεν μπορούσε ο πλανήτης αυτός να κρατήσει πυκνή ατμόσφαιρα και στην αρχή της ζωής του – πριν από 4 δισεκατομμύρια περίπου χρόνια – την έχασε πολύ σύντομα. Η θερμοκρασία στην επιφάνειά του είναι γύρω στους 400° Κελσίου επάνω από το μηδέν την ημέρα, και τη νύχτα κατεβαίνει στους 100° Κελσίου. Έτσι ο Ερμής είναι αφιλόξενος για κάθε μορφή ζωής, έστω και υποτυπώδους. Φυσικά αυτά ισχύουν, σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε για τη ζωή εδώ στο δικό μας πλανήτη.

Αφού μιλήσαμε για τους κοντινούς με τη Γη μας πλανήτες θα πρέπει να πούμε και για τους μακρινούς. Το Δία, τον Κρόνο, τον Ουρανό, τον Ποσειδώνα και τον Πλούτωνα και για μερικούς ακόμη δορυφόρους των πλανητών αυτών, που το μέγεθός τους είναι συγκρίσιμο με το μέγεθος της Σελήνης.

Ονόμασαν τους πλανήτες αυτούς αερίωδεις πλανήτες του ηλιακού συστήματος. Και υπάρχουν αιτιολογικοί αυτής της ονομασίας. Είναι πολύ αραιοί πλανήτες. Έχουν πυκνότητα μικρή, συγκριτικά με του Ερμή (με πυκνότητα 5,2 μεγαλύτερη του νερού) της Αφροδίτης (5,0), της Γης (5,52), και του Άρη (3,9). Της Σελήνης είναι 3,3 σε σχέση με το νερό.

Οι πυκνότητες των αεριωδών πλανητών ή των πλανητών της οικογένειας του Δία είναι: του Δία 1,33, του Κρόνου 0,71, του Ουρανού 1,70, του Ποσειδώνα 2,27 και του Πλούτωνα, που αποτελεί κάτι το ξεχωριστό, είναι 4.

Στον πίνακα Ι καταχωρούνται συνοπτικά τα κυριότερα στοιχεία όλων των πλανητών.

Ο Δίας βρίσκεται σε μέση απόσταση από τον Άρη 550 εκατομμύρια χιλ/τρα και είναι ο γιγαντιαίος πλανήτης συγκριτικά με τους υπόλοιπους του ηλιακού συστήματος. Όλοι οι άλλοι απαρτίζουν το μισό Δία, ο οποίος αποτελείται από τα ίδια αέρια με τον ήλιο.

Γι αυτό οι ειδικοί αντιμετωπίζουν τον Δία σαν ένα αστέρα στο εσωτερικό του οποίου γίνονται πυρηνικές αντιδράσεις. Η αραιή ατμόσφαιρά του αποτελείται από υδρογόνο, ήλιο και μεθάνιο αναμειγμένα με νέφη κρυστάλλων αμμωνίας σε κατάσταση πάγου, ενώ η θερμοκρασία του είναι -150° Κελσίου.

Σχηματίζονται στρώματα από αμμωνία και ατμούς υδρογόνου, πιθανώς δε έχουμε και υδρόθειο. Στο τηλεσκόπιο παρατηρούνται πολύχρωμες κοκκινωπές – καφέ ταινίες. Το εσωτερικό του αποτελείται κυρίως από υγρό υδρογόνο και στα εσωτέρα στρώματα από κρυσταλλικό υδρογόνο. Στον πυρήνα του περίπου δέκα γήινες μάζες (τα 3% της όλης μάζας του), βρίσκονται άλλα μέταλλα και πυριτικά άλατα.

Κατά τον Carl Sagan τα χρώματα του Δία είναι δείγματα μιας χημικής εξελίξεως των στοιχείων άνθρακα, αζώτου, θείου και οξυγόνου. Ο C Sagan και ο αμερικανός βιολόγος καθηγητής Stanley Miller έκαναν το 1959 πειράματα υπό τις συνθήκες της ατμόσφαιρας του Δία και πέτυχαν να έχουν οργανικά μόρια μεταξύ των οποίων και αμινοξέα. Προβλεπτικά μόρια πιθανόν να υπάρχουν στα βαθύτερα στρώματα του Δία, στα οποία εισχωρούν οι υπεριώδεις ακτίνες του Ήλιου, μετεωρίτες και ηλεκτρικά φορτία

κατά τις καταιγίδες του πλανήτη αυτού.

Το 1969 έκαναν ένα εξελικτικό πείραμα μα ανάμιξη αμμωνίας και μεθανίου, οι C. Rohnpreuma και Fr. Woeller. Πήραν από το πείραμα κόκκινη ύλη από ανάμικτο οξειδίο του μολύβδου (HCN) και του κυανίου (C₂N₂). Τέτοιους ή παρόμοιους χρωματισμούς παρατηρούμε στην επιφάνεια του Δία. Η γνωστή ερυθρά κηλίδα, που βρίσκεται στο νότιο ημισφαίριο – σχήματος ελλειπτικού και διαστάσεων 13.000 X 40.000 Km² που τη γνωρίζουμε από το 1830 – μερικές φορές αλλάζει χρώμα και γίνεται καφέ. Πολλές εξηγήσεις δόθηκαν για την ερυθρή αυτή κηλίδα. Σήμερα δέχονται ότι αυτή είναι ένα είδος ανεμιστήρου ασφαλείας του αερίωδους περιβλήματος του Δία. Στη θέση αυτή σκάνεται ένα στρώμα θερμού αερίου, ανοδικό ρεύμα, το οποίο περιέχει διάφορα οργανικά μόρια, γίνονται σ' αυτό διασπάσεις και έτσι παρουσιάζει η κηλίδα μεταβλητό χρωματισμό. Επειδή ο Δίας εκπέμπει 2,5 φορές περισσότερη ενέργεια στο διάστημα συγκριτικά με εκείνη που λαμβάνει από τον Ήλιο, σιγά – σιγά ο πλανήτης αυτός συστέλλεται³. Η συστολή αυτή είναι μόνο ένα χιλιοστόμετρο το έτος².

Η ατμοσφαιρική πίεση – ακριβείς μετρήσεις δεν υπάρχουν – φαίνεται ότι είναι όση και στην Αφροδίτη, δηλαδή γύρω στις 90 ατμόσφαιρες, η δε βαρύτητα είναι 2,6 φορές μεγαλύτερη της Γης. Τα γεγονότα αυτά εμποδίζουν το σχηματισμό πολυπλόκων βιολογικών μορφών ζωής. Η ύπαρξη όμως απλών μικροβίων σύμφωνα με τα σχετικά πειράματα δεν αποκλείεται πλήρως.

Ο Rohnpreuma και οι συνεργάτες του απέδειξαν ότι ορισμένα ψήφια βακτηρίδια υπό πίεση 120 ατμοσφαιρών και θερμοκρασία μεταξύ +30° και -200° μπορούν να ζήσουν. Ανακαλύφθηκε υπό δυο αμερικανών ερευνητών της NASA ένα είδος σπάνιου βακτηρίδιου που ζει σε διάλυμα ισχυρού αλκαλικού οξειδίου του νατρίου από φωτογραφίες του «Πρωτοπόρου 10», ο οποίος επλησίασε δορυφόρους του Δία το Δεκέμβριο 1973 αλλά το γεγονός αυτό δεν προεξοφλεί την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη τούτο. Ο «Πρωτοπόρος 11» που επλησίασε τον Δία το 1974 και αντίστοιχα οι «Voyagers 1 και 2» (1979) δε διαπίστωσαν κάτι ανάλογο. Μόνο μια απ' ευθείας προσεδάφιση στο Δία θα μας έδιδε ίσως βέβαιες και ασφαλείας πληροφορίες.

Οι «Voyager 1 και 2» πήραν πολλές φωτογραφίες του Δία, μάλιστα της ερυθράς κηλίδας των 5 εσωτερικών δορυφόρων του, σε μερικούς δε απ' αυτούς διαπιστώθηκαν ηφαιστιογενείς κρατήρες και παρόμοια προελεύσεως εκρήξεις.

Ο πρώτος «Voyager 1» ανακάλυψε ότι ο πλανήτης περιβάλλεται από δακτύλιο, πράγμα που το επιβεβαίωσε και ο δεύτερος. Ο δακτύλιος αυτός επιβεβαιώθηκε και από παρατηρήσεις, στο υπέρυθρο, από το Αστεροσκοπείο Mauna - Kea - Δαβάη (υψόμετρο 4.200 M)⁴.

Τα τελευταία αυτά διαστημόπλοια («Voyager 1 και 2») επλησίασαν και τον Κρόνο (Νοέμβριο και Αύγουστο 1981 αντίστοιχα) και πήραν πολυάριθμες φωτογραφίες. Διαπιστώθηκε ότι οι δακτύλιοι του πλανήτη αυτού αποτελούνται από χιλιάδες μικρότερους, ενώ προγενέστερες (1972) παρατηρήσεις με ρα-

τάρ έδειξαν ότι αυτοί αποτελούνται από παγοκρύσταλλους ή μικρά θραχώδη κομματάκια διαμέτρου 30 – 40 cm. Ο Κρόνος αποτελείται κυρίως από υδρογόνο και ήλιο με σύνθεση παρόμοια με του Δία. Η ατμόσφαιρα του Κρόνου είναι αποτέλεσμα χημικής εξελίξεως προ πάντων ενώσεων άνθρακα και υδρογόνου.

Κάτι παρόμοιο μπορούμε να ειπώμε και για τους πλανήτες Ουρανό, Ποσειδώνα και Πλούτωνα σχετικά με τη σύνθεσή τους. Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι ο «Voyager 2» θα περάσει κοντά από τον Ουρανό τον Ιανουάριο του 1986 και κοντά στον Ποσειδώνα το Σεπτέμβριο του 1989. Ο «Πρωτοπόρος 10» που πέρασε κοντά στο Δία (4-12-1973) εγκατέλειψε τη ηλιακό σύστημα τον Ιούνιο 1983 και το αξιοσημείωτο είναι ότι ακολουθεί να στέλνει πληροφορίες από την απόσταση εκείνη. Εκτοξεύθηκε από τη γη στις 3-3-1972 και υπολογίζουν να δίνει επί τρία χρόνια πληροφορίες. Το 1977B ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΟΤΙ Ο Ουρανός περιβάλλεται από σύστημα δακτύλιων.

Η θερμοκρασία στους πλανήτες Ουρανό, Ποσειδώνα και Πλούτωνα είναι μικρότερη από τους -180° Κελσίου. Από τους πολλούς δορυφόρους των πλανητών Δία και Κρόνου – έχουν ο καθένας 17 ίσως και περισσότερο δορυφόρους – ο Τιτάν του Κρόνου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ερευνάται από τους ειδικούς επιστήμονες. Στην περίπτωση αυτή μπορούμε να πούμε ότι αυτός, ο μεγαλύτερος από τους δορυφόρους, είναι στην πραγματικότητα ένας πλανήτης διαμέτρου 5.800 Km, υπερβαίνει στο μέγεθος τον Ερμή και έχει ατμόσφαιρα από μεθάνιο. Η ατμοσφαιρική του πίεση είναι 4 φορές μεγαλύτερη του Άρη. Κάτω από το φλοιό του υπάρχει στρώμα υγρού μεθανίου το οποίο κολυμβά σ' άλλο υγρό από αμμωνία.

Έρευνες στον Τιτάνα στο υπεριώδες απέδειξαν ότι ο δορυφόρος αυτός, όπως και οι άλλοι αερίωδεις πλανήτες, περιβάλλεται από θερμή στρατόσφαιρα. Δεν μπορούμε να πούμε τίποτε για ζωή σ' αυτόν.

Αυτό όμως δεν εμποδίζει το συγγραφέα διηγημάτων επιστημονικής φαντασίας A. G. Clarl στο έργο του: «Αυτοκρατορική γη» να παριστάνει τον Τιτάνα ότι θα γίνει θέατρο μιας μεγάλης εξωγήινης αποικίας της ανθρωπότητας.

Το θέμα της υπάρξεως ζωής έξω από τη Γη δεν ετελειώσε. Με όσα είπαμε είδαμε ότι ζωή στους άλλους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος δεν υπάρχει σε βαθμό τέτοιο ώστε να έχουμε πολιτισμό που του δημιούργησαν λογικά όντα. Η ζώνη τέτοιας ανώτερης ζωής είναι πολύ στενή. Περιορίζεται στη Γη μας. Όμως το ζήτημα της ζωής δεν εξαντλείται στη Γη μας, με όσα είπαμε. Πρέπει ελπίζω, να το συνεχίσουμε, σ' ένα δεύτερο άρθρο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Δ. Κωτσάκη: Τα μεγάλα σύγχρονα τηλεσκόπια και ραδιοτηλεσκόπια εκδ. Β' Αθήναι 1981, έκδοση «Ζωής».
2. B. Breuer, Kontakt mit den Steznen, Lebem, auf Fremdem Planeten? Frankfurt a.m. 1981.
3. Δ. Κωτσάκη, Είμαστε μόνοι στο Διάστημα; εκδ. «Ζωής», Αθήναι 1978, και
4. Sky and Teleskope 1982, Sterne und Weltraum 1981 – 82.

Η ΑΠΕΛΑΣΗ

Του κ. Σπύρου Θεοδωρόπουλου

κινείται μέσα στη χώρα.

Α. Ρυθμίσεις της εσωτερικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τη κλασική αντίληψη η φυσική παραμονή και η άσκηση του αλλοδαπού μέσα στην επικράτεια των Πολιτειών ρυθμίζεται από το εσωτερικό δικαιο καταστάσεως αλλοδαπών. Οι νόμοι του Κράτους και ιδίως το Σύνταγμα ρυθμίζοντας βασικά την οργάνωση και την άσκηση της Κρατικής εξουσίας και γενικότερα την όλη κρατικά οργανωμένη Κοινωνική συμβίωση, περιέχουν και κανόνες που αναφέρονται ειδικότερα στις σχέσεις μεταξύ εξουσιαζόντων και εξουσιαζομένων και που καθορίζουν το ποσοστό ελευθερίας που διαθέτουν τα μέλη της συγκεκριμένης Κοινωνίας σε σχέση με τον Κρατικό καταναγκασμό που ασκείται μέσα σ' αυτή.

Οι ελευθερίες των μελών μιας κοινωνίας είναι γνωστές σαν ατομικά δικαιώματα ή ατομικές ελευθερίες, φορείς δε, ή υποκείμενα αυτών, είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα που υπόκεινται στην κρατική εξουσία, δηλαδή όχι μόνο οι υπήκοοι του κράτους αλλά και οι αλλοδαποί που διαμένουν στη χώρα του.

Η ελευθερία διακινήσεως και κυκλοφορίας περιλαμβάνει την ελευθερία εισόδου στη χώρα και εξόδου από αυτή.

Η είσοδος των Ελλήνων Πολιτών στη χώρα δεν μπορεί να απαγορευθεί, διότι είναι δικαίωμα συναφασμένο με την υπηκοότητα (ιθαγένεια). Για την έξοδο η κειμένη νομοθεσία προβλέπει διάφορους περιορισμούς που δεν είναι πάντοτε εναρμονισμένοι προς τη νέα διάταξη του άρθ. 5 παρ. 4 του Συντάγμ. του 1975. Με τη διάταξη αυτή απαγορεύονται τα ατομικά διοικητικά μέτρα, τα περιοριστικά της ελευθερίας εξόδου και εισόδου ελλήνων πολιτών, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις ανάγκης και μόνο για την πρόληξη αξιολογικών πράξεων ύστερα από απόφαση Ποινικού Δικαστηρίου. Ως προς τους αλλοδαπούς όμως για την είσοδο, τη διοίκηση, τη διαμονή και την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα ισχύουν ποινικοί περιορισμοί και αυξημένος έλεγχος (ν. 4310/1929) που δικαιολογούνται από λόγους δημόσιας ασφαλείας, τάξης και γενικότερα ειδικού συμφέροντος και οι οποίοι μπορεί να φθάσουν ως την απέλαση (DEPORTATION).

Το συνταγματικό πλαίσιο.

Το ελληνικό Σύνταγμα του 1975 εγγυάται μεταξύ άλλων την απόλυτη προστασία της ελευθερίας του αλλοδαπού (άρθ. 5, παρ. 2 Συντ.) και από την άλλη το απαραβίαστο της προσωπικής του ελευθερίας (άρθ. 5, παρ. 3 Συντ.). Εκτός από την προστατευόμενη προσωπική ελευθερία έχουμε και την ελευθερία διακινήσεως και διαμονής όπου ο αλλοδαπός να

Η εσωτερική ελληνική νομοθεσία στα ζητήματα της κινήσεως των αλλοδαπών είναι απηρχαιωμένη. Το βασικό νομοθέτημα είναι ο Ν. 4310/1929 «Περί εγκαταστάσεως και κινήσεως αλλοδαπών στην Ελλάδα, αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων, και απελάσεων και εκτοπίσεων», όπως τροποποιήθηκε από μία σειρά μεταγενέστερες νομοθετικές πράξεις.

Ειδικά η απέλαση ως διοικητικό μέτρο προβλέπεται από το άρθρ. 23 του παραπάνω νόμου χωρίς ειδικές και ουσιαστικές εγγυήσεις. Παράλληλα με το άρθρ. 14 του ίδιου Ν. σε συνδυασμό με το Ν. 5405/32 η Διοίκηση έχει την εξουσία να επιβάλλει περιορισμούς στη κίνηση των αλλοδαπών για λόγους Δημοσίου ή Κοινωνικού συμφέροντος.

1. Με ποιο τρόπο δύναται να διαταχθεί η απέλαση.

Η απέλαση από τη χώρα δύναται να διαταχθεί με δικαστική απόφαση κατά αλλοδαπού και εφ' όσον αυτός καταδικάστηκε σε κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστο ενός έτους ή εάν του υποβλήθηκε μέτρο ασφαλείας από τα αναφερόμενα στο άρθρ. 74 του Ποιν. Κώδικα.

Η απέλαση μετά την οριστική απόλυση του καταδικασθέντος από τις φυλακές συνεπάγεται την υποχρέωση εγκαταλείψεως του ελληνικού εδάφους και την απαγόρευση της επανεισόδου σ' αυτό. Ο μη συμμορφούμενος με τα ανωτέρω διαπράττει το αδίκημα της παραδιάσεως περιορισμών διαμονής. Ο απελαθής μπορεί να επιστρέψει στη χώρα μόνο μετά τρία χρόνια από της απελάσεως και την επιστροφή επιτρέπει ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Εκτός από την δικαστική απέλαση, η οποία επιβάλλεται σαν μέτρο ασφαλείας σε περιπτώσεις Ποινικής Καταδίκης του αλλοδαπού, υπάρχει και η Διοικητική απέλαση. Η Διοικητική απέλαση μπορεί να διαταχθεί από τον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 4310/1929, 5405/1932 και 1363/1938. Συνήθως αυτή εφαρμόζεται για άτομα επικινδύνα στη Δημόσια ασφάλεια ή με βεβαρυμένο παρελθόν ή δυναμένων να διαταράξουν τις διεθνείς σχέσεις του Κράτους.

Από τον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως ορίζεται και η προθεσμία εντός της οποίας ο απελαυόμενος οφείλει να εγκαταλείψει το ελληνικό έδαφος, εάν δε δεν συμμορφωθεί αποβάλλεται βίαια από την χώρα μερίμνη των αρμοδίων Αρχών με την πρώτη δυνατή ευκαιρία, μέχρι της οποίας δύναται να διαταχθεί και η κράτηση του απελαυομένου.

2. Διατήρηση Κοινής και Κυβερνητικής Πράξεως.

Διοικητική Πράξη* είναι η καθοριζο-

μένη ή μη διαδικασία δήλωσης βουλήσεως διοικητικού οργάνου δια της οποίας τίθεται μονομερώς κανόνας δικαίου. Συνεπώς η πράξη είναι το μέσο ασκήσεως δημοσίας εξουσίας από το διοικητικό όργανο. Μεγάλο μέρος της οργανώσεως και λειτουργίας της Δημόσιας Διοικήσεως ρυθμίζεται από κανόνες δικαίου που τέθηκαν με Διοικητικές Πράξεις. Στοιχεία της έννοιας της Διοικητικής Πράξεως είναι α) η μονομερής θέσπιση κανόνος δικαίου, β) η προέλευση από αρμόδιο διοικητικό όργανο.

Ωρισμένες πράξεις του αρχηγού του Κράτους ή Κυβερνητικών οργάνων αν και έχουν όλα τα στοιχεία της Διοικητικής Πράξεως αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία λόγω του ότι δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο με αίτηση ακυρώσεως.

Οι πράξεις αυτές καλούμενες Κυβερνητικές Πράξεις ή Πράξεις Κυβερνήσεως εκδίδονται βάσει αρμοδιότητας παρεχομένης υπό του Συντάγματος ή νομοθετικών Πράξεων και ρυθμίζουν θέματα σχετικά με τη λεγόμενη Πολιτική εξουσία ή Κυβερνητική λειτουργία.

Αποφάσεις του Σ.Ε. μας δίνουν καθαρή την εικόνα των παραπάνω Πράξεων υπ' αριθμ. 31/34 αποφάσεως του Σ.Ε. η πράξη απελάσεως αλλοδαπού για λόγους που αφορούν τις διεθνείς σχέσεις αποτελεί η 496/1936 ως και η 602/1936* ΣΕ 1936, 496/36 Τομ. Β σελ. 249 και 602/36 Τομ. Β σελ. 530, 1936. Κατά παγία νομολογία του Σ.Ε. αν και από το νόμο δεν επιβάλλεται η αιτιολογία της σχετικής διοικητικής Πράξεως, η απόφαση της Διοικήσεως για απέλαση του Ανωτάτου τούτου Δικαστηρίου, εξαιρείται όλων των περιπτώσεων, κατά τις οποίες το μέτρο αυτό έχει τον χαρακτήρα Κυβερνητικής Πράξεως.

Κατά την μέχρι σήμερα νομολογία του Σ.Ε. που κατ' αρχήν περιλαμβάνονται στην Κυβερνητική λειτουργία**, η ρύθμιση των διεθνών σχέσεων και των σχέσεων εκτελεστικής νομοθετικής εξουσίας, η κήρυξη επιστρατεύσεως, η απονομή χάριτος και κατά αναλογία η κήρυξη σε κατάσταση πολιορκίας και η χορήγηση αμνηστίας όλων των Πολιτικών εγκλημάτων. Αρμόδιο να κρίνει για τη φύση των Πράξεων των Κυβερνητικών είναι αποκλειστικά αυτό το Σ.Ε.

Με το άρθρο 1 του Α.Ν. 320/1936 όπως αντικαταστάθηκε με το Α.Ν. 270/1949, ορίζεται ότι οι αποφάσεις για απέλαση αλλοδαπών είναι Κυβερνητικές Πράξεις αναγόμενες στη διαχείριση της Πολιτικής Εξουσίας κατ' εφαρμογή από τον νομοθέτη του άρθρ. 46 του Ν. 3713/1928 περί Σ.Ε. δεν υπόκεινται στην αίτηση ακυρώσεως οι κυβερνητικές πράξεις και διατάξεις οι αναγόμενες στην διαχείριση της Πολιτικής Εξουσίας αλλά εκ της ειδικής ταύτης διατάξεως του 1 Α.Ν. 320/1936 «δεν δημιουργείται απαράδεκτο για τον από το Σ.Ε. έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων για απέλαση των

αλλοδαπών, αν και χαρακτηρίζονται ατέλεστο από το νόμο σαν Πράξεις Κυβερνητικές, διότι περί της φύσεως ορισμένων διοικητικών πράξεων ή κυβερνητικών αρμόδιο να κρίνει είναι αυτό τούτο το Σ.Ε.* ως περί θέματος αναγομένου στην ίδια αυτού αρμοδιότητα και δεν αποκλείεται στον νομοθέτη να χαρακτηρίζει χωρίς άλλη ορισμένη κατηγορία πράξεων ως κυβερνητικές και να παρακωλύει έτσι τον έλεγχο νομιμότητας αυτών από το Σ.Ε. οριζόμενο από το Σύνταγμα προς έλεγχο της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων.

Επίσης ο Θ. Τσάτσος πατέρας του καθηγητή Δημητρίου Τσάτσου μας περιγράφει τις Κυβερνητικές Πράξεις** «Κατά ρητήν του νόμου επιταγή αποκλείεται το ένδικο της αιτήσεως ακυρώσεως μέσο κατά των Κυβερνητικών Πράξεων των αναγομένων στη διαχείριση της πολιτικής εξουσίας.

Πάντως αποκλείεται να θεωρηθούν Κυβερνητικές Πράξεις όλες οι υπό της Κυβερνήσεως διατασσόμενες. Ήδη όλες οι υπό του άρθρου 47 του Συντ. προβλεπόμενες πράξεις έχουν χαρακτήρα Πράξεως Κυβερνήσεως.

Β. Η έννομος θέση του αλλοδαπού στην Ελλάδα.

Η αρχή της ανθρωπίνης αξιοπρεπείας, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φυλής, γλώσσας ή θρησκείας, επιβάλλει την υποχρέωση της αναγνωρίσεως ωρισμένων δικαιωμάτων στον αλλοδαπό το ελληνικό δίκαιο ιθαγενείας καθορίζει ποίος τυγχάνει έλληνας υπήκοος. Αλλοδαπός δεν είναι μόνο ο υπήκοος ξένου κράτους αλλά και ο ανιθαγενής. Όταν το κράτος δέχεται την είσοδο των αλλοδαπών στη χώρα του να μην αρνείται σ' αυτούς την δυνατότητα να θρουν τα μέσα της επιβιώσεώς τους.

Άλλωστε και η διεθνής νομολογία αποφαίνεται ότι η ελευθερία του Κράτους όπως απελευθύνει τους αλλοδαπούς δεν είναι απεριόριστος, επαρκείς δε λόγοι πρέπει να συντρέχουν δικαιολογούντες αυτή. Η αυθαίρετη και καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της απελάσεως μπορεί να προκαλέσει ενδεχόμενα την διεθνή ευθύνη του Κράτους.

Ο αλλοδαπός στην Ελλάδα τυγχάνει ίσης σχεδόν μεταχειρίσεως προς τον ημεδαπόν δύναται, κατ' αρχήν να ενασκήσει όλα τα δικαιώματά του τα αναγόμενα στην σφαίρα του δημοσίου δικαίου. Οι αλλοδαποί άλλοτε μεν από την είσοδό τους εμπίπτουν στην εδαφική εξουσία του Κράτους της διαμονής τους, τούτοι δε παραμένουν ταυτοχρόνως και υπό την προσωπική εξουσία του Κράτους του οποίου είναι υπήκοοι. Έχουν την υποχρέωση να σέβονται την προσωπικότητα του Κράτους το οποίον επιτρέπει σ' αυτούς την είσοδο και παραμονή. Η εκπλήρωση της αποστολής του Κράτους στον τομέα της Κοινωνικής Προνοίας ειδικότερα πραγματοποιείται στη σύγχρονη εποχή με τη δημιουργία ιδιαίτερου ανεξαρτήτου φορέως. Το ΙΚΑ στην Ελλάδα εκπληρεί βασικά την τριαύτην αποστολή. Στην ασφάλιση του ΙΚΑ υπάγεται έλληνας ή αλλοδαπός ο οποίος παρέχει εξηρημένη εργασία επί' αμοιβή. Αποτελεί αναμφισβήτητο αρχή του διε-

θνούς δικαίου ότι το κράτος υποχρεούται να σέβεται την ιδιωτική περιουσία των αλλοδαπών.

Η αρχή της εξομοιώσεως των αλλοδαπών προς τον ημεδαπόν θα ήταν ατελής εάν δεν δίδετο στον αλλοδαπό η ευχέρεια προσφυγής ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων.

Ισόθιος απέλαση.

Κατά την κρατούσα άποψη με την διάταξη του άρθρ. 47 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος, παρέχεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το δικαίωμα να χαρίζει, μετατρέπει ή μετριάξει τας παρά των δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς ως και να αίρη τας πάσης φύσεως κατά νόμο συνεπείας καταγινωσθεισών και εκτεθεισών ποινών.

Τέτοιο δικαίωμα δεν παρέχεται από την ανωτέρω συνταγματική διάταξη ως προς τα διατασσόμενα υπό των δικαστηρίων μέτρα ασφαλείας του άρθρ. 74 Π.Κ. (απέλαση αλλοδαπού). Με την τιμωρία των παραβατών των νόμων για ναρκωτικά όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 22 του ν. 410/76* ορίζεται ότι προκειμένου περί αλλοδαπών ενηλίκων ή ανηλικών καταδικαζομένων για παράβαση των διατάξεων του δικαστηρίου διατάσσει την ισόθιο απέλαση εκ της χώρας, εκτελούμενη σύμφωνα με το άρθρο 74 π.κ. Σαν παρεπομένη ποινή χαρακτηρίζεται ρητά μόνο η εκτόπιση όχι δε και η ισόθιος απέλαση αλλοδαπού αν και για τις δύο αυτές (εκτοπίσεως και ισόθιου απελάσεως) προβλέπει η αυτή διάταξη του άρθρ. 22 του ν. 410/76. Η απέλαση αλλοδαπού σύμφωνα με το άρθρ. 74 Π.Κ. είναι δυνατή για το δικαστήριο το οποίο προκειμένου να διατάξει την απέλαση σταθμίζει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση και το επικίνδυνο του καταδικασθέντος αλλοδαπού, ενώ η στο άρθρ. 22 του ν. 410/76 ισόθιος απέλαση του καταδικασθέντος αλλοδαπού είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο δοθέντος ότι την τριαύτη υποχρέωση του δικαστηρίου να διατάξει την απέλαση επιβάλλει ο νόμος, διότι ο νομοθέτης θεωρεί σαν δεδομένο και μη επιδεχόμενο περαιτέρω έρευνα, το επικίνδυνο του επί παραβάσει των διατάξεων του νόμου περί ναρκωτικών καταδικασθέντος αλλοδαπού. Η απέλαση αλλοδαπού σύμφωνα με το άρθρ. 74 Π.Κ. είναι ισόθιος απέλαση. Με το άρθρ. 22 του ν. 410/76 διατασσόμενη υπό του δικαστηρίου ισόθιος απέλαση του επί παραβάσει του νόμου περί ναρκωτικών καταδικασθέντος αλλοδαπού δεν συνιστά παρεπομένη ποινή αλλά έχει χαρακτήρα μέτρου ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρ. 74 Π.Κ. και ως εκ τούτου δεν δύναται να απενεμηθεί χάρις κατ' εφαρμογή του άρθρ. 47 παρ. 1 του Συντάγματος.

Γ. Ρυθμίσεις του διεθνούς δικαίου.

Εκτός από τα εσωτερικά νομοθετήματα η κίνηση του αλλοδαπού μέσα στη χώρα διέπεται και από δύο ομάδες διεθνών κανόνων.

Η μια περιλαμβάνει τους κανόνες του γενικού δημοσίου διεθνούς δικαίου, η άλλη τους κανόνες που περιέχονται σε διεθνείς συμβάσεις οι οποίες δεσμεύουν την Ελλάδα.

Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου διέπουν το ελληνικό δίκαιο καταστάσεως αλλοδαπών στηριζόμενο στα άρθρα 28 παρ. 1 του Συντάγματος και του άρθρ. 5 παρ. 2 εδάφ. 2.

Οι νομοθετικές ή διοικητικές παρεκκλίσεις από την απόλυτη προστασία της ζωής, τιμής και ελευθερίας του αλλοδαπού ελέγχονται με βάση το αντίστοιχο μέτρο προστασίας που διαθέτουν οι διεθνείς κανόνες χωρίς να λειτουργεί ο όρος της αμοιαιότητας. Οι κανόνες του γενικού διεθνούς δικαίου που διέπουν την κατάσταση αλλοδαπών καταγράφθηκαν στην ελληνική βιβλιογραφία από τον καθηγητή Δ. Ευρυγνή* σύμφωνα με τον οποίο είναι βασικά οι εξής: α) οι αλλοδαποί πρέπει να απολαύουν κατ' αρχήν ικανότητας δικαίου και δικαιοπραξίας, β) οι αλλοδαποί πρέπει να απολαύουν δικαστικής προστασίας, γ) οι αλλοδαποί πρέπει να προστατεύονται κατά πάσης αδίκου επιθέσεως ή επεμβάσεως στη ζωή, την περιουσία και την αξιοπρέπεια τους. Ειδικά ως προς την απέλαση το διεθνές δίκαιο αναγνωρίζει βασικά ότι η λήψη του μέτρου αυτού ανήκει στην εσωτερική αρμοδιότητα των Κρατών. Η διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν τα Κράτη στην επιβολή του υπόκειται βέβαια σε ορισμένους περιορισμούς. Στην πραγματικότητα η αναφισθητή διεθνής ρύθμιση της απελάσεως περιέχεται σε ένα μικρό αριθμό γενικών κανόνων και συγκεκριμένα στους εξής:

1) Η απέλαση πρέπει να γίνεται με καλή πίστη, να μην αποτελεί δηλαδή κατάχρηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν ως προς το θέμα αυτό τα κράτη. Από τη σύγχρονη διεθνή πρακτική η πιο χαρακτηριστική περίπτωση καταχρηστικών απελάσεων ήταν οι μαζικές απελάσεις αλλοδαπών από την Ουγκάντα τον Αύγουστο του 1972*.

2) Η απέλαση δεν πρέπει να παραβιάζει άλλους διεθνείς κανόνες.

3) Οι συνθήκες της απελάσεως δεν πρέπει να προσβάλλουν το ελάχιστο μέτρο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναγνωρίζει το σύγχρονο διεθνές δίκαιο. Το σύγχρονο διεθνές εθιμικό δίκαιο περιλαμβάνει τους ελάχιστους κανόνες προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Την προϊύσα ανάπτυξη ενός οικουμενικού δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων υποστήριξε από το 1967 ο καθηγητής Δ. Ευρυγνή**.

Εν όψει της Οικουμενικής Καταδίκης των θασανιστηρίων σε πολλές διεθνείς συνθήκες και της αποκρηύξεως των θασανιστηρίων ως μέσο επίσημης πολιτικής από όλα τα Κράτη του Κόσμου (θεωρητικά όχι και στην πράξη). Κρίνουμε ότι μία πράξη θασανισμού που διαπράχθηκε από ένα κρατικό λειτουργό για ένα κρατούμενο παραβιάζει καθιερωμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνεπώς του δικαίου των εθνών.

4) Η απέλαση πρέπει να γίνεται για εύλογη αιτία.

5) Η απέλαση δεν πρέπει να αποτελεί συγκεκριμένη έκδοση.

1. Το δίκαιο των διεθνών συμβάσεων.

Εκτός από το γενικό διεθνές δίκαιο η

κατάσταση των αλλοδαπών στην Ελλάδα διέπεται από μια σειρά διεθνών συμβάσεων (πολυμερών - διμερών) οι οποίες δεσμεύουν την χώρα. Οι διατάξεις των συμβάσεων αυτών κατοχυρώνουν των εσωτερικών κανόνων, σύμφωνα με το άρθρ. 28 παρ. 1 του Συντάγμ. Οι γενικώς παραδεχόμενοι κανόνες όπως και στη περίπτωση των κανόνων του γενικού διεθνούς δικαίου, έτσι και στις διεθνείς συμβάσεις η εφαρμογή τους στην Ελλάδα έναντι των αλλοδαπών τελεί υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

II. Οι συμβάσεις περί προσφύγων και ανιθαγενών.

Η σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί του Καθεστώτος των Προσφύγων (ΝΔ 3989/59) και η σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1954 περί του Καθεστώτος των ανιθαγενών (Ν 139/75). Σύμφωνα με το άρθρ. 32 παρ. 1 της Συμβάσεως περί Προσφύγων «Αι συμβαλλόμενα χώροι δεν θα απελαύνουν πρόσφυγας νομίμως διαμένοντας επί του εδάφους αυτών ει μη μόνο δια λόγους εθνικής ασφαλείας ή δημοσίας τάξεως.

III. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εγκαταστάσεως.

Η προστασία των αλλοδαπών στο θέμα της απελάσεως προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εγκαταστάσεως των Παρισίων του 1955 (ΝΔ 4429/1964) το άρθρ. 13 της συμβάσεως διακρίνει τρεις κατηγορίες αλλοδαπών εκείνων που διαμένουν στη χώρα υποδοχής λιγώτερο από 2 χρόνια, εκείνων που διαμένουν επί χρονικό διάστημα μεταξύ 2 και 10 ετών και εκείνων που διαμένουν περισσότερο από μια 10ετία.

IV. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και θεμελιωδών ελευθεριών του 1950 (Ν.Δ. 53/1974) δεν περιέχει διάταξη με την οποία να εγγυάται το δικαίωμα παραμονής σε οποιαδήποτε πολιτεία. Διατάξεις σχετικές με την κίνηση των αλλοδαπών και την απέλαση περιέχει το 4ον πρωτόκολλο της Συμβάσεως που υπογράφηκε τον Σεπτέμβριο του 1963 και τέθηκε σε ισχύ το 1968. Πέρα από τα πιο πάνω η Ελλάδα δεν έχει υπογράψει το πρωτόκολλο αυτό ίσως επειδή περιέχει διατάξεις απαγορευτικές της προσωποκρατήσεως. Η σύμβαση έκρινε ότι μολονότι το δικαίωμα του ασύλου και το δικαίωμα δεν προστατεύεται από την Σύμβαση, ωστόσο τα συμβαλλόμενα Κράτη περιόρισαν την ελεύθερη άσκηση των εξουσιών που διαθέτουν από το διεθνές δικαίο συμπεριλαμβανομένης και της εξουσίας ελέγχου της εισόδου και της εξόδου των αλλοδαπών στο μέτρο και στα όρια των υποχρεώσεων που ανέλαβαν με τη συνθήκη. Η επιτροπή έκρινε ότι οι συνθήκες της συγκεκριμένης απελάσεως είναι δυνατό να παραβιάζουν άλλες διατάξεις της Συμβάσεως. Τέτοια περίπτωση ανέκυψε όταν απελαύνεται αλλοδαπός σε χώρα όπου είναι θέναται ότι θα υποστεί απάνθρωπη μεταχείριση ή ακόμα και όταν η χώρα υποδοχής αρνει-

ται να χορηγήσει σε αθίγγανο ομάδα Πιστοποιητικό ταυτότητας με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η άσκηση των αστικών του δικαιωμάτων.

Εφαρμογή των διατάξεων της Συμβάσεως σε περίπτωση απελάσεως ανέκυψε στην υπόθεση Amecrame*.

Ο Amecrame αντιστοίχως της μαροκινής αεροπορίας αναμείχθηκε τον Αύγουστο 1972 σε απόπειρα πραξικοπήματος κατά του καθεστώτος του Μαρόκου. Με την αποτυχία του πραξικοπήματος ο Amecrame κατέφυγε στο Γιβραλτάρ, και ζήτησε πολιτικό άσυλο από τις Βρετανικές αρχές.

Ωστόσο το αίτημα του δεν έγινε δεκτό και ο Amecrame απελάθηκε την επομένη στο Μαρόκο. Εκεί όπως ήταν βέβαιο συνελήφθη, καταδικάστηκε σε θάνατο και εκτελέστηκε τον Ιανουάριο 1973. Η σύζυγος του Amecrame ήταν υπήκοος της Δ. Γερμανίας και προσέφυγε κατά της Μ. Βρετανίας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Δικαιωμάτων Ανθρώπου με τον ισχυρισμό ότι οι συνθήκες της απελάσεως του συζύγου της ήταν αντίθετες με τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν τα 5 παρ. 4, 3 και 8 της συμβάσεως. Η προσφυγή κρίθηκε παραδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δικαιωμάτων του ανθρώπου αλλά η διαδικασία με φιλικό διακανονισμό, δέχθηκε η Μ. Βρετανία να καταβάλει 37.000 λίρες & στερλίνες στη χώρα του Amecrame.

V. Άλλα διεθνή κείμενα.

Σύμφωνα με το άρθρ. 5 της συμβάσεως περί καταργήσεως πάσης μορφής φυλετικής διακρίσεως του 1966 (Ν. 1 494/70) τα συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση όπως «εγγυηθούν το δικαίωμα για κάθε ένα χωρίς την διάκριση φυλής ενώπιον του νόμου άνευ διακρίσεως φυλής ή χρώματος ή εθνικής ή εθνολογικής προελεύσεως όσον αφορά στην άσκηση των δικαιωμάτων ελευθερίας κινήσεως και διαμονής εντός των ορίων του Κράτους.

Δ. Η εφαρμογή στην Ελλάδα των σχετικών κανόνων του Κοινοτικού Δικαίου.

Από την 1 Ιανουαρίου 1981 το ελληνικό δικαίο καταστάσεως αλλοδαπών διέπεται εν μέρει ως προς τους υπηκόους των κρατών Μελών της Κοινότητας από τις σχετικές διατάξεις του πρωτογενούς και του παραγώγου Κοινοτικού Δικαίου. Έτσι σύμφωνα με το γενικό κανόνα του άρθρ. 2 της Πράξεως προσχωρήσεως της Ελλάδος στις Κοινότητες σε συνδυασμό με το άρθρ. 143 της ίδιας Πράξεως οι οδηγίες δεσμεύουν τη χώρα μας.

Η ελευθερία διακινήσεως και διαμονής των υπηκόων των Κρατών Μελών μέσα στην Κοινότητα απορρέει από θεμελιώδεις αρχές της Κοινοτικής Εννόμου Τάξεως. Οι κανόνες του Κοινοτικού Δικαίου εφαρμόζονται στη χώρα μας με καταργητική δύναμη έναντι των αντιθέτων διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας.

1) Ρύθμιση του Κοινοτικού Δικαίου.

Το δικαίωμα των Κρατών Μελών να επιβάλλουν περιορισμούς στην ελεύθερη διακίνηση των προσώπων δεν είναι

απόλυτος. Δύο είναι οι ορισμοί του Κοινοτικού Δικαίου. Από τη μια μεριά με τις διατάξεις της Συνθ. Ε.Ο.Κ. που καθορίζουν ότι οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να επιβληθούν μόνο για λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας. Από την άλλη η οδηγία σημ. 64/221.

Η οδηγία επιβάλλει στα Κράτη Μέλη την υποχρέωση να θεμελιώνουν τα μέτρα που λαμβάνουν για λόγους δημοσίας συμφέροντος και απαγορεύει την λήψη μέτρων που εξυπηρετούν σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους της δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας (όπως π.χ. οικονομικός, συνδικαλιστικός).

2) Σκοπός μετακινήσεως.

Οι διατάξεις της Συνθ. Ε.Ο.Κ. σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εφαρμόζονται μόνο εφ' όσον τα δικαιούμενα πρόσωπα επιδιώκουν μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα στο Εσωτερικό της Κοινότητας.

Η οδηγία 64/221* ορίζει ότι εφαρμόζεται σε όσους επιδιώκουν την άσκηση μιας δραστηριότητας είτε ως μισθωτές εργασίες είτε ως αυτοαπασχολούμενες είτε ως αποδέκτες υπηρεσιών. Δεδομένου ότι ένα πρόσωπο που μετακινείται από τον ένα τόπο στον άλλο μεταβάλλεται κατ' ανάγκη σε αποδέκτη πάσης φύσεως υπηρεσίας (μεταφορικών, ξενοδοχειακών).

Η πιο σημαντική από πρακτική άποψη κατηγορία τέτοιων προσώπων είναι οι τουρίστες που εκφράζουν ένα σύγχρονο Κοινωνικό φαινόμενο που σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία των Κρατών Μελών.

3) Εργαζόμενοι.

Ο όρος εργαζόμενοι στα άρθρ. 48** Συνθ. Ε.Ο.Κ. εκφράζει μια έννοια αποκλειστικά του Κοινοτικού Δικαίου της οποίας το περιεχόμενο είναι ανεξάρτητο από τον αριθμό που δίνεται στον ίδιο όρο στις εθνικές νομοθεσίες. Έτσι υπάγονται στην Κοινοτική Προστασία οι εξής κατηγορίες προσώπων α) Πρόσωπα που μετακινούνται μέσα στην κοινότητα σε αναζήτηση εργασίας, β) πρόσωπα που εΐδη απασχολούνται, γ) προσωρινά ανεπάγγελτοι για διάστημα μέχρι 2 ετών, δ) προσωρινά ανίκανοι για εργασία, ε) συνταξιούχοι λόγω ασθενείας και γήρατος. Εφαρμογή στην περίπτωση της μετακινήσεως του αλλοδαπού είναι η υπόθεση Seechi*.

Ο νεαρός Ιταλός υπήκοος Seechi εγκατέλειψε την κατοικία του στη Σαρδηνία και περιφερόταν στο έδαφος διάφορων Κρατών Μελών της Κοινότητας. Τελικά κατέληξε στην Αγγλία όπου προκειμένου να επιβιώσει απασχολούνταν ευκαιριακά σε διάφορα εστιατόρια πλένοντας πιάτα. Μόλις εξασφάλισε μια στοιχειώδη διατροφή διέκοπτε και πάλι την εργασία του. Ο Seechi συνελήφθη για κλοπή και στη συνέχεια για προσβολή της δημοσίας αιδούς. Κατά την διαδικασία ενώπιον του αγγλικού δικαστηρίου ο δικηγόρος του Seechi ισχυρίστηκε ότι ο Seechi είναι εργαζόμενος κατά την έννοια της Συνθ. Ε.Ο.Κ. και επικαλέσθηκε την οδηγία 64/221 προκειμένου να απο-

τρέψει την διαταγή απελάσεως του πελάτου. Ο άγγλος δικαστής δεν δέχθηκε το επιχείρημα αυτό. Δεν μπορεί είτε στην απόφαση του να θεωρηθεί κάθε υπήκοος (Κράτος Μέλος) ο οποίος κατά την διάρκεια της ζώης του είναι ενδεχόμενο να έχει σε διαφορετικές εποχές, για μερικές ώρες μερικές μέρες ή μερικές εβδομάδες εργασία ως προσώπου του οποίου η ελευθερία κινήσεως είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση του άρθρ. 2 της συνθήκης.

4) Τουρίστες.

Δημιουργείται πρόβλημα κατά πόσο οι τουρίστες απολαμβάνουν ή όχι της Κοινοτικής Προστασίας για τη διακίνησή τους στο εσωτερικό της Κοινότητας. Ο τουρίστας είναι ένα πρόσωπο που μετακινείται από το ένα κράτος στο άλλο χωρίς ψυχαγωγία.

Οι δύο κυβερνήσεις η Βρετανική και η Ιταλική ισχυρίστηκαν ότι ένας τουρίστας δεν απολαμβάνει της προστασίας της Συν. Ε.Ο.Κ. εφ' όσον επιδιώκει οικονομικό σκοπό. Από την άλλη μεριά η επιτροπή θεώρησε το αντίθετο ακριβώς συμπέρασμα ως δεδομένο. Ο τουρισμός αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Ο τουρισμός ως σύνολο δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα παραγωγής αποτελεί μια οικονομική δραστηριότητα και μάλιστα ιδιαίτερα σημασίας για την ενδοκοινοτική αγορά.

Ε'. Επιφύλαξη δημοσίου συμφέροντος.

Τα κράτη μέλη της Ε.Ο.Κ. δικαιούνται να επιβάλλουν περιορισμούς στην Ελεύθερη διακίνηση των υπηκόων άλλων κρατών μελών μέσα στο έδαφος τους το άρθρ. 48 της Συνθ. Ε.Ο.Κ. ορίζει με την επιφύλαξη των περιορισμών που δικαιολογούνται για λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας. Το άρθρ. 56 Συνθ. Ε.Ο.Κ. ορίζει ότι η προστασία του δικαιώματος εγκαταστάσεως δεν εμποδίζει την δυνατότητα εφαρμογής των νομοθετικών κανονιστικών διατάξεων που προβλέπουν ειδικό καθεστώς για τους αλλοδαπούς υπηκόους και δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας.

1. Δημόσια υγεία.

Η έννοια της Δημόσιας υγείας προσδιορίζεται στην οδηγία 64/221 (άρθρ. 4 Κεφ. Δ παραγ.)*.

Ο αλλοδαπός ο οποίος πάσχει από μια από τις απαριθμούμενες ασθένειες τεκμαίρεται ότι θα θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία ανεξάρτητα αν στην συγκεκριμένη περίπτωση ο θαμβός βαρύτερης της νόσου να μην απειλεί αντικειμενικά το κοινωνικό σύνολο.

Η οδηγία επιτρέπει στα Κράτη Μέλη να αρνηθούν την είσοδο ή την έκδοση πρώτης αδειίας παραμονής αλλά όχι και τη λήψη άλλου περιοριστικού μέτρου όπως π.χ. την απέλαση. Τόσο η Συνθήκη όσο και η οδηγία 64/221 κατ' αρχάς επιτρέπουν την απέλαση για λόγους δημοσίας υγείας. Εκείνο που θέλει να αποτρέψει η οδηγία είναι να απελαύνεται ο αλλοδαπός για ασθένειες που απέκτησε μέσα στο έδαφος της χώρας υποδοχής. Όλες οι ασθένειες που αναφέρονται στο Κε-

φάλαιο Α' του παραρτήματος είναι μολυσματικές ή μεταδοτικές θα ήταν άδικο να απελαύνεται ο αλλοδαπός για αίτιο που οφείλεται στη δημόσια υγεία του Κράτους υποδοχής. Οι περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας ως προς το θέμα της δημοσίας υγείας είναι μάλλον περιορισμένες εν όψει της πρακτικής αδυναμίας των εθνικών αρχών να υποβάλλουν σε υγειονομικό έλεγχο τους εισερχομένους αλλοδαπούς.

Εξ άλλου τα περιστατικά που τελικά θα διαπιστώνουν θα βρίσκονται ενδεχόμενα σε τέτοιο στάδιο ώστε λόγοι ανθρωπιστικοί θα αποτρέπουν μάλλον την απέλαση και θα επιβάλλουν αντίθετα την παροχή ιατρικής περιθάλψεως στη χώρα υποδοχής οι ασθένειες που απειλούν τη δημόσια υγεία και ασθένειες που απειλούν τη δημόσια τάξη. Στο Κεφάλαιο Α' κατανομάζει τις ασθένειες που δικαιολογούν την επίκληση λόγω δημοσίας υγείας. Στο Κεφάλαιο Β' περιλαμβάνει αντίστοιχα ορισμένες ασθένειες (εθισμού σε ναρκωτικά και διανοητικές διαταραχές) οι οποίες μολονότι δεν απειλούν την δημόσια υγεία είναι ενδεχόμενο να απειλήσουν την δημόσια τάξη και ασφάλεια. Η ρύθμιση που επιτρέπει την απαγόρευση εισόδου ή την άρνηση εκδόσεως πρώτης αδειίας παραμονής π.χ. στον τοξικομανή αλλοδαπό, χωρίς να απαιτείται η επίκληση από το Κράτος υποδοχής άλλης αιτιολογίας. Η παραπάνω περίπτωση δεν πρέπει να συγχέεται με την ενδεχόμενη απειλή της δημοσίας τάξεως που τυχόν θα προκαλέσει ο μέσος της χώρα υποδοχής. Ούτε με την περίπτωση όπου ο εθισμός στα ναρκωτικά (ή η εγκεφαλική διατάραξη στην περίπτωση των διανοητικών νοσημάτων) σημειώνεται μετά την έκδοση της πρώτης αδειίας παραμονής και τούτο επειδή η οδηγία (άρθρ. 4 παρ. 2) ρητά απαγορεύει την απέλαση για ασθένειες που σημειώθηκαν μετά την έκδοση της πρώτης αδειίας παραμονής.

2. Δημόσια τάξη.

Η έννοια της δημοσίας τάξεως μολονότι αναφέρεται τόσο στην συνθήκη όσο και στην οδηγία 64/221 δεν διαθέτει νομοθετικό ορισμό μέσα στο κοινοτικό δίκαιο. Πρόκειται για ένα όρο με εθνική προέλευση. Ο όρος δημοσία τάξη συναντάται στα περισσότερα γνωστά δίκαια. Η λειτουργία των ασθενειών του Κεφαλαίου Β' του παραρτήματος της οδηγίας που προσβάλλει την δημοσία τάξη γίνεται φανερή στην υπόθεση Boucherau*.

Ο Boucherau ήταν ένας νεαρός γάλλος υπήκοος ο οποίος εργαζόταν στη Μ. Βρετανία ως τεχνικός από το έτος 1975. Τον Ιανουάριο του 1976 ο Boucherau καταδικάστηκε από αγγλικό δικαστήριο για κατοχή μιας ασήμαντης ποσότητας ινδικής καννάβης, αλλά η ποινή του αναστάλη για 12 μήνες. Δύο μήνες αργότερα ο Boucherau κατελήφθη με μια άλλη μικρή ποσότητα ναρκωτικών (28 ταμπλέτες L.C.D.). Το αγγλικό δικαστήριο αποφάσισε να συστήσει την απέλασή του αλλά έπειτα από αίτημα του Boucherau παρέπεμψε την υπόθεση στο Δ' ΕΚ. Η αγγλική Κυβέρνηση επικατέστησε κατά την διαδικασία ότι η απέλαση του επιβαλλόταν για λόγους δημοσίας τάξεως

(όχι δημοσίας υγείας). Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Κοινοτήτων έκρινε ότι η προσφυγή στην έννοια της δημοσίας τάξεως προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση επιπρόσθετα προς την διατάραξη της Κοινωνικής Τάξεως, απειλή στη δημόσια τάξη το αγγλικό δικαστήριο ματαίωσε την απέλαση.

3. Δημόσια ασφάλεια.

Η νομοθετική μεταχείριση της έννοιας δημόσια ασφάλεια, από κοινοτικό δίκαιο είναι παρόμοια με εκείνη της δημοσίας τάξεως. Η ασφάλεια αναφέρεται στις πληροφορίες στην παραγωγή ή εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού. Φαίνεται η ασφάλεια να εξομοιώνεται με την έννοια της άμυνας. Στη Δημοσία ασφάλεια ανέκυψε το θέμα της υποθέσεως Ughola*.

Ο Ughola ήταν ένας ιταλός εργάτης στην Δ. Γερμανία ο οποίος διέκοψε την εργασία προκειμένου να υπηρετήσει την στρατιωτική του θητεία στην Ιταλία. Όταν επέστρεψε στην Δ. Γερμανία ζήτησε να εφαρμοσθεί και στην περίπτωση του η γερμανική νομοθεσία που προστατεύει τους στρατευομένους ως προς το συνυπολογισμό της θητείας τους στο χρόνο συντάξεως.

Η ύποπτη κίνηση σε αμυντικές περιοχές ή η προσπάθεια αποκτήσεως κρατικών απορρήτων ή η συμμετοχή σε τρομοκρατική ομάδα είναι πολύ απλό να θεωρηθούν ότι απειλούν τα θεμελιώδη συμφέροντα της κοινωνίας απ' ότι η κατοχή μιας μικρής ποσότητας ναρκωτικών ή η συμμετοχή σε περιέργες λατρείες.

Ο καθηγητής κ. Μάνες έθεσε ως προς την δημόσια ασφάλεια ότι δηλαδή δεν επιτρέπεται να συγχέεται η ασφάλεια αυτού του κράτους προς την ασφάλεια των εκάστοτε κυβερνόντων. Αναλαμβάνει εργασία σε νόμιμο αντιπολιτευόμενο κόμμα προκειμένου να αποτελέσει σύνδεσμο με το ισολογικά αντίστοιχο κόμμα του κράτους προελεύσεώς του δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απειλεί τη δημόσια ασφάλεια της χώρας υποδοχής έστω και αν η εργασία του συμβάλλει στην ανατροπή του κυβερνόντος κόμματος.

ΣΤ. Η απέλαση των αλλοδαπών στη Γαλλία*

1. Αρχές.

Η απέλαση μπορεί να ορισθεί στο τωρινό γαλλικό θετικό δίκαιο η απόφαση με την οποία η αρμόδια δημόσια αρχή υποχρεώνει ένα αλλοδαπό που έχει κανονική παραμονή να εγκαταλείψει το γαλλικό έδαφος και του απαγορεύει, να επανεμφανισθεί υπό την απειλή να διατρέξει ποινικές κυρώσεις. Η απέλαση χρησιμοποιήθηκε κατά την περίοδο της επαναστατικής περιόδου και μετά κατά τον 19ο αιώνα. Κατέστη εφαρμόσιμη σε κάθε αλλοδαπό ταξιδεύοντα ή διαμένοντα στην Γαλλία χωρίς διάκριση κατηγοριών. Ξέρουμε ότι εκτός από τους περαστικούς που μπορούν να μπουν στη Γαλλία και να παραμείνουν εκεί για μια διάρκεια το πολύ τριών μηνών υπό την κάλυψη της ιδιότητος του ταξιδιώτου (τουρίστα). Οι αλλοδαποί με παραμονή διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες.

1) Οι προσωρινοί κάτοικοι (διαμένοντες) που τυγχάνουν μιας αδειας παραμονής μεγίστης διάρκειας ενός έτους που μπορεί να ανανεωθεί.

2) Οι συνήθεις κάτοικοι που τους επιτρέπεται να παραμείνουν για μια διάρκεια τριών ετών ανανεώσιμη.

3) Οι ευνοούμενοι διαμένοντες στους οποίους χορηγείται μια άδεια ισχύη δέκα ετών η οποία ανανεώνεται με το δικαίωμα (δικαιωματικά). Μέτρο σοβαρό, στερητικό δικαιώματος υπόκειται (απέλαση) σε προϋποθέσεις κυρίως τυπικές. Τα αποτελέσματα της είναι διαρκή: η υποχρέωση αναχώρησης συνοδεύεται από απαγόρευση επανακάμψεως υπόκειται σ' ένα νομικό τύπο δημοσιεύσεως και οι κυρώσεις είναι επανορθωτικές.

Σε διεθνές επίπεδο η νομιμότητα δεν συζητείται υπό τον όρο ότι παραμένει ιδιωτική.

Αυτή η αρχή του δικαίου προκάλεσε μερικές φορές δυσφορία επ' ευκαιρία ορισμένων εδαφικών προσαρτήσεων, κατά τις οποίες το προσαρτών κράτος προέβη σε μαζικές απελάσεις μειονοτήτων ανεξαρτήτως εθνικότητας.

2. Νομική φύση.

Η απέλαση τοποθετείται στη κατηγορία των πράξεων διοικητικών κυρώσεων. Είναι λογικό να ξαναβρούμε στη διαδικασία την εφαρμογή της γενικής θεωρίας αυτών των πράξεων. Η απέλαση είναι μία πράξη - κύρωση που συνδέεται με την άσκηση της αστυνομικής εξουσίας της κυβερνήσεως επιφορτισμένη να επαγρυπνεί για την τάξη και τη Δημόσια Ασφάλεια.

Το περιεχόμενο της απελάσεως ανήκει στη διοικητική δικαιοδοσία. Εν τούτοις όταν χρησιμεύει σαν βάση για ποινικές κυρώσεις μπορεί να κληθεί με μια εξαίρεση «ουχί νομιμότητας» να ελέγξει την κανονικότητα της απόφασης που η μη αναγνώριση της αποτελεί ένα έγκλημα.

Μ' αυτούς τους διαφόρους χαρακτηρισμούς η απέλαση διαχωρίζεται από μερικά μέτρα ασφαλείας της εξουσίας σαν ποινή συμπληρωματική υποχρεωτική των οποίων ο ποινικός νόμος προσφέρει μερικά παραδείγματα:

α) Απαγόρευση στο γαλλικό έδαφος εναντίον των αλλοδαπών που καταδικάσθηκαν για συμμετοχή σε συνωμοτικές ομάδες.

β) Απαγορεύει επ' αόριστο ή προσωρινά το άρθ. 6 του νόμου 18.3.36 εναντίον ενός αλλοδαπού που κρίθηκε ένοχος δυσφημίσσεως του έθνους.

3. Διεθνείς Συμβάσεις.

Με τις συμβάσεις προσαθεί το Συμβατικό Δίκαιο να εξασφαλίσει υπέρ των αλλοδαπών μερικές ελάχιστες εγγυήσεις. Εναντίον της αυθαιρεσίας στη χώρα διαμονής, προσπαθώντας να ορίσει μέσα στις συμβάσεις μερικές προϋποθέσεις βάθους (ουσίας) ή κατευθυντηρίων αρχών μιας αντιφατικής διαδικασίας. Οι αμοιβαίες συμφωνίες δεν αλλάζουν την φυσιονομία της απελάσεως στο εσωτερικό δικαίο, αλλά με την επιφόρτιση της διεθνούς υποχρέωσης, αποδεκτική από το Κράτος που απομακρύνει ένα αλλοδαπό επιτρέπουν και διευκολύνουν την

υλική απέλαση με την χρήση εξαναγκασμού που υποκαθιστά την ελεύθερη υποταγή των ενδιαφερομένων.

Αυτές οι συμφωνίες δημιουργούν υποχρεώσεις Κράτους προς Κράτος αλλά όχι ιδιωτικά δικαιώματα.

4. Συνθήκες απελάσεως.

Οι συνθήκες απελάσεως είναι δύο:

α) Να είναι κανείς αλλοδαπός και να αποτελεί απειλή για το Δημόσιο Δίκαιο και τη Δημόσια Πίστη. Θα υπενθυμίσουμε ότι δεν είναι απαραίτητο να προσφεύγουμε σε απέλαση όταν πρόκειται για απλούς περαστικούς ή για προσωρινώς διαμένοντες που τελούν σε κατάσταση ανακλήσεως της κάρτας της διαμονής ή των οποίων η κάρτα παραμονής έληξε. Η προϋπόθεση της αλλοδαπότητας είναι αναγκαία και επαρκής.

Για πρόσωπα που με τους όρους της νομοθεσίας στην υπηκοότητα είναι υποχρεωμένα να αναγνωρίσουν την γαλλική υπηκοότητα οφείλουν να θεωρηθούν ενόσω οι διατυπώσεις αναγνωριστούν είναι ανοικτές και με απουσία αυτών των διατυπώσεων που αποτελούν μια συνθήκη *Sine quo non* της απόδειξης της γαλλικής υπηκοότητας σαν αλλοδαποί. Αυτή η λύση επιβεβαιώθηκε εξ άλλου από τις περιπτώσεις συμβάσεων με τα καινούργια αφρικανικά κράτη που προέβλεψαν σκοπίμως διατυπώσεις για την απέλαση των φυγάδων της μιας πλευράς στην άλλη πλευρά.

Η απέλαση αφορά μόνο τους αλλοδαπούς. Η απέλαση εφαρμόζεται σε κάθε αλλοδαπό όποια κι αν είναι η υπηκοότητά του. Έτσι στο σύνταγμα το 1946 το Εθνικό Συμβούλιο (το αντίστοιχο του Αρείου Πάγου) είχε αναγνωρίσει την νομιμότητα μέτρων για απέλαση που πάρθηκαν εναντίον φυγάδων των προστατευόμενων κρατών, όπως οι Μαροκινοί. Η ιδιότητα του ευρισκομένου σε άσυλο που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά απώλεια της υπηκοότητας ούτε η ιδιότητα του απάτριδος δεν αποτελούν αυτές καθ' εαυτές εμπόδιο στο δικαίο απελάσεως.

Επίλογος

Ανατρέχοντας στο ιστορικό της προελεύσεως του θεσμού της απελάσεως από το 1929, με το βασικό νόμο 4310 του ίδιου έτους, παρατηρούμε ότι σε όλη την ιστορική διαδρομή μέχρι σήμερα και συγκεκριμένα σε όλα τα μετέπειτα νομοθετήματα μνημονεύονται εν πολλοίς ότι για τους αλλοδαπούς και ιδίως για την είσοδο, τη διακίνηση, τη διαμονή και την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα ισχύουν ποικίλοι περιορισμοί βασιζόμενοι τόσο στο εξωτερικό δικαίο, όσο και σε διεθνείς κανόνες. Εξαιρούντες το σημαντικού ενδιαφέροντος τούτο θέμα θα μπορούσαμε να συμπληρώσουμε ότι ποτέ δεν πρέπει να ταυτίζεται ο θεσμός της απελάσεως με το θεσμό της εκδόσεως. Η έκδοση έγκειται στη παράδοση ενός ανθρώπου σ' ένα άλλο Κράτος για να δικαστεί από τα όργανα αυτού του Κράτους για εγκλήματα που διέπραξε εκεί.

Όπως η απέλαση έτσι και η έκδοση αφορά μόνο τους αλλοδαπούς.

Επίσης δεν πρέπει να ταυτίζεται η

απέλαση με την έκδοση, θεσμός ο οποίος έγκειται αφ' ενός στην εξαναγκαστική απομάκρυνση ενός προσώπου από τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του, και αφ' ετέρου στην υποχρεωτική εγκατάσταση του σε ορισμένο τόπο. Για την διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων και ειδικότερα της προσωπικής Ελευθερίας θα ήταν ωστόσο προτιμότερο να μην εκδοθεί ποτέ ο εκτελεστικός του συντάγματος νόμος περί εκποτίσεως. Αποφάσεις του ΣΕ 1966 Τόμος Δ' 3068.

Με τέτοιες αποφάσεις, που κοσμούν την ελληνική νομοθεσία, το Σ.Ε. θα ήταν πρωτοπόρο σε προοδευτικές αντιλήψεις μέσα στο χώρο της Κοινότητας.

* Διοικητικό Δίκαιο σελ. 95, Σπηλιωτόπουλος.
* Διοικητικό Δίκαιο. Σπηλιωτόπουλος σελ. 96.
** ΣΕ 1936 496/36 Τομ. Β' σελ. 249 & 602/36 Τομ. Β' σελ. 530.

* ΣΕ 1966, 4ο σελ. 3068.

** Μπεντερμάχερ Γερούση - Αρμενόπουλος Μηνιαία Νομική Επιθεώρηση 1973.

* Γνωμοδ. Αντ/σεως ΑΠ. Ποινικά Χρονικά 1979.

* Δ. Ευρυγένης Ιδ. Δ.Δ. 34.

* Κρ. Ιωάννου. Η απέλαση υπηκόου Κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σελ. 38.

** Ευρυγένης - Αρμονόπουλος. Μηνιαία Νομική Επιθεώρηση 1967. Δικαιώματα του ανθρώπου.

* Κρ. Ιωάννου. Απέλαση υπηκόου Κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σελ. 46.

* Επίσημη Εφημερίδα. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

** Σ. Γιαταγάνα - Ν. Ροδίου. Συνθήκη περί ιδρύσεως ΕΟΚ.

* Κρ. Ιωάννου σελ. 85.

* Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

* Κρ. Ιωάννου Απέλαση 1981 σελ. 100.

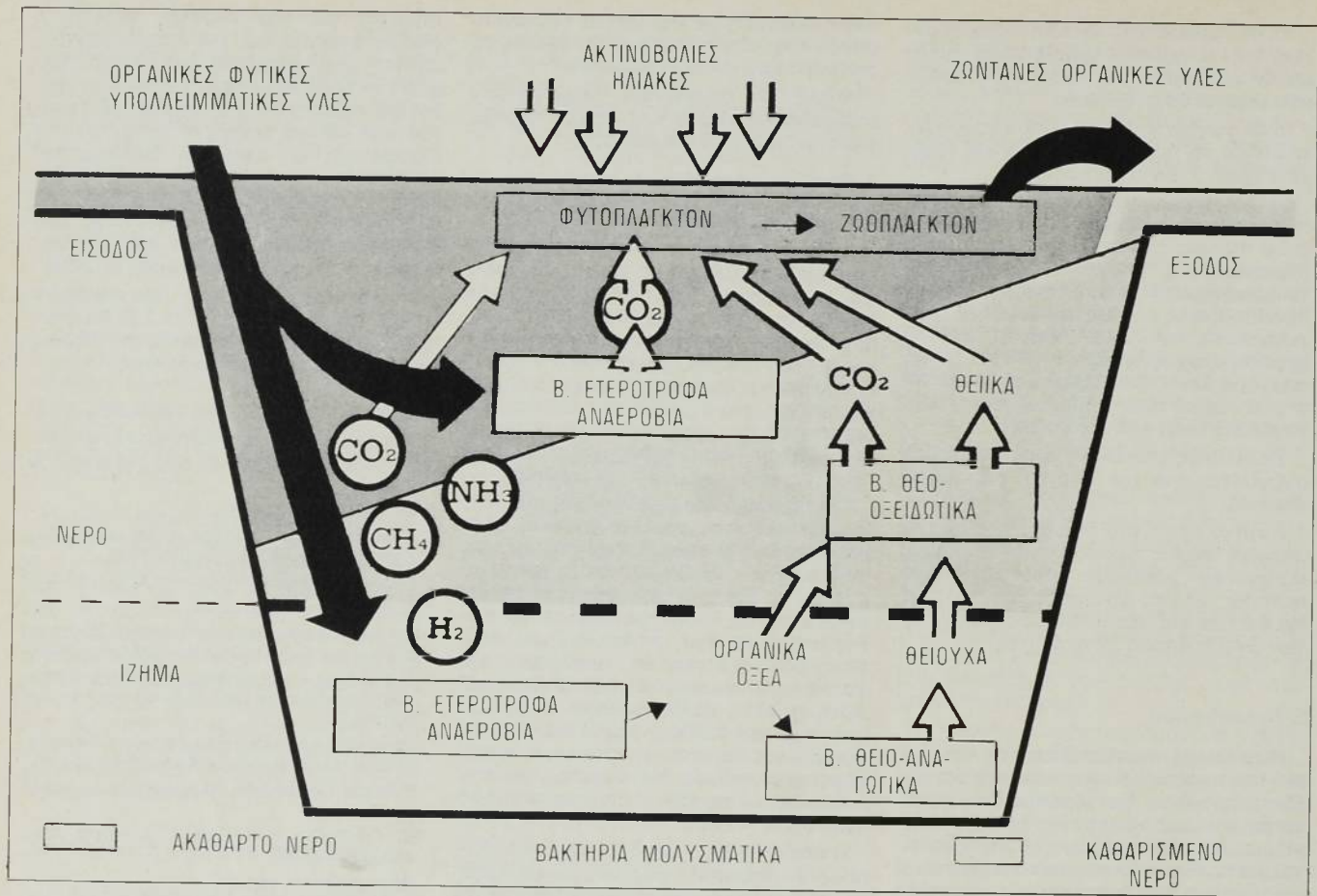
* Κρ. Ιωάννου Απέλαση σελ. 134.

* BALLOR - Γαλλική Εγκυκλοπαίδεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διοικητικό Δίκαιο, Σπηλιωτόπουλος.
2. Σ.Ε. 1934 (αριθ. 31)
Σ.Ε. 1936 (496 - 602)
Σ.Ε. 1966
3. Το ένδομο μέσο της αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Σ.Ε. 1938, Θ. Τσάτσος.
4. Μηνιαία Νομική Επιθεώρηση 1973 «Αρμενόπουλος» Μπεντερμάχερ - Γερούση.
5. Ποινικά Χρονικά 1979 Γνωμοδ. Αντ/σεως Α.Π.
6. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δ. Ευρυγένης.
7. Απέλαση υπηκόου Κράτους Μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Κρ. Ιωάννου.
8. Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο, Π. Δαγτόγλου.
9. Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
10. Συνθήκη περί ιδρύσεως Ε.Ο.Κ. Σ. Γιαταγάνα, Ν. Ροδίου.
11. Ατομικές Ελευθερίες, Α. Μάνεσης.
12. Γαλλική Εγκυκλοπαίδεια BALLOR.

Το ανωτέρω κείμενο υποβλήθηκε από το συγγραφέα στην έδρα του Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής (Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών - Κλάδου Δημοσίου Δικαίου) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ως μεταπτυχιακή διατριβή.

Συνέχεια από τη σελίδα 619

ΒΑΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ (ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ)
ΒΑΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

χρωστικών χλωροφύλλης (αφομοιωτές).

Η μελέτη του φυτοπλαγκτού αποσκοπεί στην εξακρίβωση των ικανοτήτων πρωτογενούς παραγωγής του λιμνοσυστασιακού συγκροτήματος βιολογικού καθαρισμού (Lagunage) που μπορεί να χρησιμοποιηθεί - έμμεσα - και για υδατοκαλιεργητικούς σκοπούς.

β. Το ζωπλαγκτόν.

Αυτό αποτελείται από μικροσκοπικά ως επι το πλείστον υδρόβια ζώακια, που παίζουν μεγάλο ρόλο στις περισσότερες υδρόβιες τροφικές αλυσίδες. Μερικοί ζωπλαγκτονικοί οργανισμοί είναι καθαριστές, που τρέφονται από τη νεκρή οργανική ύλη, ενώ άλλοι είναι καταναλωτές, που τρέφονται από βακτηρίδια και μικροφύκη ή - άλλοι απ' αυτούς - από μικρότερο ζωπλαγκτόν. Στους Σταθμούς καθαρισμού χρησιμοποιημένων νερών με «λιμνοστάσιση» συναντώνται 4 ομάδες ζωπλαγκτονικών ειδών:

ι) *Τα βλεφαριδωτά*: Τα πρωτόζωα αυτά είναι μεγάλοι καταναλωτές βακτηρίων. Τα πιο άφθονα είναι τα παραμήκια. Η παρουσία τους είναι ένδειξη ότι το λύμα (χρησιμοποιημένο νερό) είναι ελάχιστα αποικοδομημένο. Τέτοια βλεφαριδωτά συναντά κανείς στις δύο πρώτες λεκάνες βιολογικού καθαρισμού.

ii) *Τα τροχόζωα*: Rotifera. Το μήκος τους είναι 0,3 mm με 0,12 mm περίπου διάμετρο. Το είδος που επικρατεί είναι το *Brachionus Calcyflorus* και η *Finila Longiseta*. Με τη βοήθεια μιας κορώνας βλε-

φαριδών (τροχοφόρα συσκευή), τα τροχόζωα καταναλώνουν βακτήρια και φυτοπλαγκτόν (μέχρι 10 φορές περίπου το βάρος του σώματός του την ημέρα). Υπό ευνοϊκές συνθήκες και εξαιτίας του ιδιόμορφου τρόπου αναπαραγωγής τους (θηλυκά γεννούν θηλυκά άτομα), ο πληθυσμός των τροχόζων μπορεί να διπλασιαστεί μέσα σε 48 ώρες. Στο Μεζε, η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 150.000 / λίτρο νερού.

iii) *Τα κωπήποδα*: Είναι οστρακώδη 0,5 με 2 mm περίπου.

Η αναπαραγωγή τους με τη βοήθεια αυγών δίνει γένεση σε μικροσκοπικές λάρβες, πολύ διαφορετικές του ακμαίου. Τα είδη που είναι παρόντα στις λεκάνες βιολογικού καθαρισμού, όπως ο *Diacyclops Bicuspidatus*, είναι ικανοί σε περίπτωση δυσμενών συνθηκών να χωθούν μέσα στο λασιώδη θυθό και να μείνουν εκεί επί μήνες. Όπως και τα τροχόζωα έτσι κι αυτά καταναλώνουν τόσο φυτοπλαγκτόν όσο και βακτήρια. Απαιτούν νερά πλούσια σχετικά σε οξυγόνο και η παρουσία τους μαρτυράει προχωρημένη φάση από την πλευρά βιολογικού καθαρισμού νερού.

iii) *Οι δαφνίδες*: *Daphnia Pulex*. Είναι επίσης οστρακώδη του γλυκού νερού, μεγάλου σχετικά μήκους (1 έως 3 mm) που η πυκνότητά τους στο νερό μπορεί να φτάσει αρκετές εκατοντάδες στο λίτρο. Όπως και τα κωπήποδα, φιλτράρουν το νερό, τρώγοντας (απορροφώντας) τους μικροοργανισμούς που βρίσκονται

μέσα σ' αυτό. Μια δαφνία φιλτράρει 1/10 του λίτρου νερό την ημέρα. Γι' αυτό το λόγο ένα νερό πρασινομένο από το φυτοπλαγκτόν, καθαρίζεται και γίνεται διάφανο ταχύτατα από τις δαφνίδες οι οποίες εξαφανίζονται μόλις τελειώσει η τροφή τους, αλλ' όχι πριν ν' αφήσουν τ' αυγά τους που η διάρκεια της ζωής τους είναι πολύ μεγάλη. Η επιβίωση μερικών ατόμων κι η εκκόλαψη αυτών των αυγών, θα επιτρέψει αποικισμό ταχύτατο του νερού, μόλις η τροφή (φυτοπλαγκτόν) γίνει και πάλι άφθονη.

Η ταχύτητα ανάπτυξης όλων αυτών των ειδών θα εξαρτηθεί από τη θερμοκρασία, και γι' αυτό την άνοιξη και το θέρος αφθονούν αυτά περισσότερο. Τα λιμνοστάσια βιολογικού καθαρισμού είναι οι χώροι όπου διαπιστώθηκαν μέχρι σήμερα οι μεγαλύτερες πυκνότητες φυτοπλαγκτού και ζωπλαγκτού. Η ετήσια παραγωγή φυτοπλαγκτού υπολογίζεται σε 4 με 6 τόνους ανά στρέμμα, ενώ η παραγωγή των δαφνιδών, σε 500 κιλά / στρέμμα το χρόνο.

Το πλαγκτόν αυτό μπορεί να συλλέγεται με τη βοήθεια ενός μικροκόσκινου ή διχτύου από πολύ φιλή σίτα, και να χρησιμοποιείται για εκτροφή θαλασσινών και ευρυάλων ψαριών, κατά τα θρεφικά τους στάδια (ιχθυολάρβες). Ας σημειωθεί ότι για τη στήριξη μιας μονάδας λαβρακίων δυναμικότητας 100 τόνων το χρόνο, χρειαζόμαστε 3 περίπου τόνους ζωντανού ή κατεψυγμένου πλαγκτού, που είναι αναγκαίο για την διατροφή των

πρώτων λαρβικών σταδίων του ψαριού. Η επι τούτο καλλιέργεια φυτοπλαγκτού στο εργαστήριο, για την παραγωγή - με βάση αυτό - του απαραίτητου για τη διατροφή ιχθυολαβρών, ζωπλαγκτού από *Brachionus*, κωπήποδα και ναυπλίους διαφόρων άλλων οστρακωδών, είναι μια δουλειά κοπώδης, κάπως λεπτή και οπωσδήποτε δαπανηρή. Γι αυτό, η παρουσία κοντά σε μια μονάδα ευρύαλων ψαριών ενός σταθμού βιολογικού καθαρισμού ή λιμνοστάσιων πλούσιων σε τέτοια είδη, αποτελεί μια πολύτιμη παραγωγική πηγή ιχθυοτροφής, μοναδικής για υδατοκαλλιεργητικούς σκοπούς.

3. Υδατοκαλλιέργεια.

Η «λιμνοστάσιωση» είναι μια πρωτότυπη μέθοδος φυσικού βιολογικού καθαρισμού των αστικών υδρολυμάτων, επειδή τα περιεχόμενα στα χρησιμοποιημένα νερά απόβλητα μετασχηματίζονται εκεί με διάφορους βιολογικούς μηχανισμούς, σε ζωντανή ύλη, της ίδια φύσης με εκείνη που αναπτύσσεται μέσα στα φυσικά νερά. Η ζωντανή αυτή ύλη αποτελείται από τις εξής 2 ομάδες.

- το φυτοπλαγκτόν, που δίνει στο νερό των λιμνοστάσιων το πράσινό του χρώμα και
- το ζωπλαγκτόν, που αποτελείται, όπως είπαμε, από τροχόζωα και μικρά οστρακώδη όπως οι δαφνίδες.

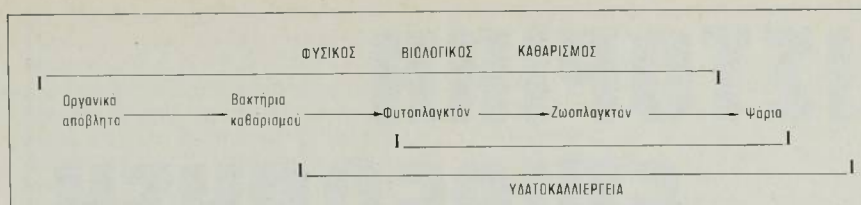
Η βιομάζα αυτή είναι πολύ σημαντική σε ποσότητα, και γι αυτό αποτελεί ένα πολύ καλής ποιότητας απόθεμα ιχθυοτροφής για τα βρεφικά στάδια των εκτρεφόμενων ψαριών.

Η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί μέσο αξιοποίησης του υποπροϊόντος αυτού του βιολογικού καθαρισμού, με την προσθήκη ενός ακόμα κρίκου στην αυθόρμητη τροφική αλυσίδα των λεκανών «καθαρισμού».

Στο Σταθμό Βιολογικού Καθαρισμού του Μεζε, γίνονται πειραματισμοί προς τις ακόλουθες δύο κατευθύνσεις:

ΣΥΣΤΗΜΑ 1: είσοδος νερού των λιμνοστάσιων καθαρισμού σε ιχθυοτροφ. λεκάνες.

ΣΥΣΤΗΜΑ 2: συλλογή ζωπλαγκτού από τα λιμνοστάσια καθαρισμού για τη διατροφή ιχθυοκαλλιεργειών που βρίσκονται έξω από το Σταθμό Βιολογικού Καθαρισμού.

Το πρώτο σύστημα επιτρέπει την εκτροφή ψαριών εύκρατων περιοχών, ανθεκτικών στις μεταβολές ποιότητας του νερού (διαλυμένο οξυγόνο, αμμωνία κ.λ.π.). Τα υπό μελέτη είδη ψαριών είναι:

- ο κυπρίνος (*Cyprinus Carpius*) οι κινέζοι κυπρίνοι (*Crenopharyngodon, Aristichthus* ua).
- ο κέφαλος (*Mugil cephalus*) η τιλάπια (*tilapia*) κλπ.

Τ' αποτελέσματα που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τώρα επιτρέπουν τη στόχευση παραγωγής της τάξης των 100 έως 200 κιλών / στρέμμα / έτος, χωρίς χορήγηση συμπληρωματικής τροφής, δηλ. 10 σχεδόν φορές μεγαλύτερη απόδοση κατά μονάδα επιφάνειας από εκείνη των ιχθυοτροφείων εντατικής παραγωγής της Γαλλίας. Απαιτούνται ωστόσο μεγάλες επιφάνειες γαιών, και τα προτιμώμενα προς το παρόν είδη ψαριών, λόγω της αντοχής τους και της τροφικής συμπεριφοράς, δεν βρίσκουν διέξοδο στη γαλλική αγορά. Θα μπορούσαν πιθανότατα να εξαχθούν σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας που παρουσιάζουν μεγαλύτερη ζήτηση.

Το δεύτερο σύστημα επιτρέπει ευρύτερη εκλογή ειδών. Το ζωπλαγκτόν αποτελεί πραγματικά τη φυσική τροφή σχεδόν των ψαριών κατά τα βρεφικά τους στάδια. Από την άποψη αυτή τα υποπροϊόντα αυτά του βιολογικού καθαρισμού, θα μπορούσαν να θρουν ευνοϊκότερη διέξοδο προς τις καλλιέργειες θαλασσιών και ευρύαλων ψαριών καθώς και σε καλλιέργειες ορισμένων ειδών των γλυκών νερών. Πιο συγκεκριμένα, τα είδη που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν σε μια τέτοια προσφορά είναι, για τη Γαλλία:

- Το λαβράκι (θαλασινή ιχθυοκαλλιέργεια).
- Ο κυπρίνος (ιχθυοκαλλιέργεια των γλυκών νερών).

- Η τούρνα (επανεμπλουτισμός φυσικών νερών).

Με την προϋπόθεση εξασφάλισης ζωπλαγκτού παραγόμενου από λιμνοστάσια βιολογικού καθαρισμού, η ιχθυοκαλλιέργεια μπορεί να πραγματοποιείται υπό συνθήκες εντατικής εκτροφής, γεγονός που συντελεί στη μείωση των απαιτούμενων γαιών για εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία μιας μονάδας.

Και στις δυο περιπτώσεις ο βασικός στόχος είναι η ανάπτυξη μιας παραγωγικής μονάδας εκτροφής πιο αυτόνομης και περισσότερο οικονομικής, με ανακύκλωση ενός υποπροϊόντος και με τη θέση σε εφαρμογή μιας σειράς διεργασιών οι οποίες να συνδυάζουν υδατοκαλλιέργεια με την επεξεργασία των χρησιμοποιημένων νερών. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως σε περίπτωση πετυχημένης έκβασης των δοκιμών του Μεζε, τα προγράμματα της υδατοκαλλιέργειας με εκείνα της προστασίας του περιβάλλοντος, θα μπορούσαν να θρουν ένα κοινό έδαφος δράσης, επωφελοές για όλους.

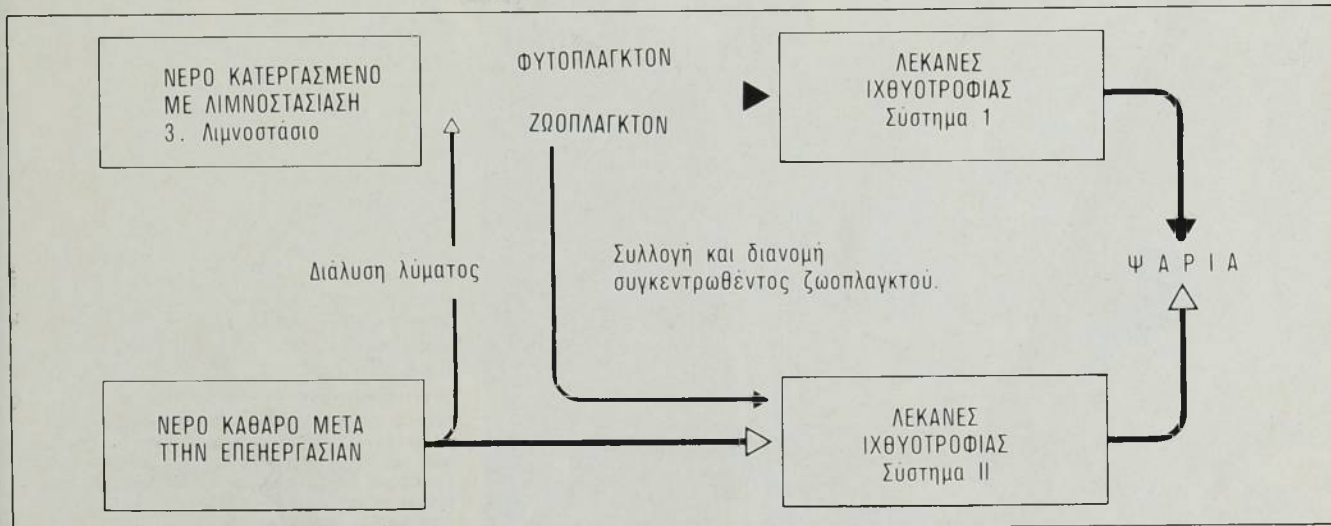
4. Παραγωγή μεθάνιου.

Τα μικροφύκη, αναπτυσσόμενα μέσα στις «λεκάνες στερεοποίησης» του συστήματος βιολογικού καθαρισμού που περιγράψαμε παράγουν μεθάνιο με αναερόβια ζύμωση (αλγομεθανική ζύμωση).

Μικροοργανισμοί:
Μικροφύκη $CH_4 + CO_2$

Με την καύση του λειτουργούντος γεννητρίου για την παραγωγή ρεύματος ηλεκτρικού ή χρησιμοποιείται το ίδιο σαν καύσιμο αέριο, ανάλογα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες. Με τον τρόπο αυτό μπορεί τα μικροφύκη που αναπτύσσονται μέσα στα λύματα να δώσουν μεθάνιο και με απόδοση μέχρι 65%.

Από το περιοδικό ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ, αρ. τ. 1
- 2 / 1983

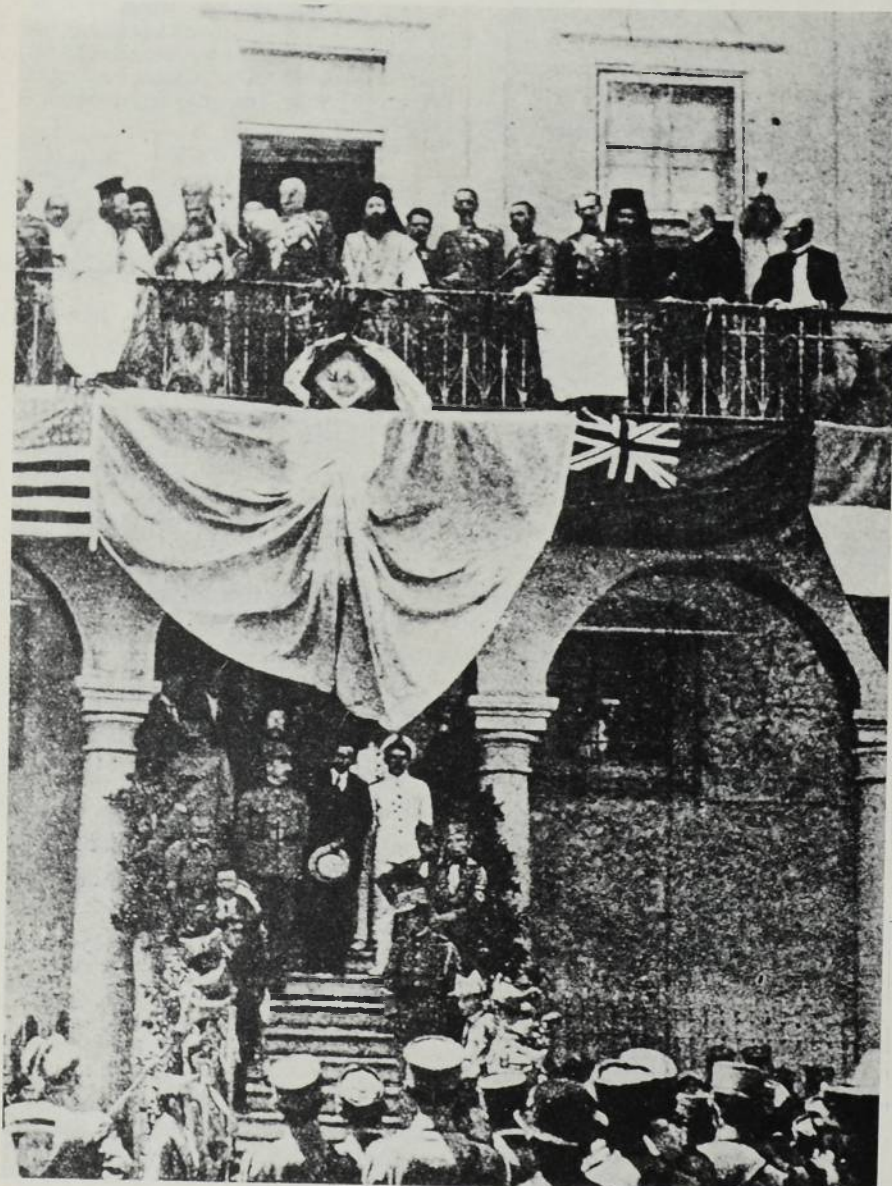

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Οι ανέκδοτες εκθέσεις που ακολουθούν, προέρχονται από το Αρχείο της «Υπάτης Αρμοστείας Σμύρνης», που τηρείται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Τα συμπεράσματα που βγαίνουν από τη μελέτη τους είναι πραγματικά πολύ εντυπωσιακά. Φτάνει μόνο να σκεφτεί κά-

νείς ότη η Χωροφυλακή ήταν τότε διασκορπισμένη σ' ένα τεράστιο χώρο της Μ. Ασίας αντιμετωπίζοντας σοβαρά προβλήματα τάξης και ασφαλείας που άρχιζαν από τις προσπάθειες για τη διαλεύκανση μιας απλής κλοπής και έφταναν στην αναμέτρηση με πολλές και καλά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

οργανωμένες ένοπλες συμμορίες, που στρέφονταν κατά ένοπλων και αμάχων.

Όπως προκύπτει από πολλές ιστορικές πηγές, οι άνδρες της Χωροφυλακής θυσιάζαν τη ζωή και την σωματική τους ακεραιότητα για την προστασία του Μικρασιατικού πληθυσμού, χωρίς να κάνουν εθνολογικές και θρησκευτικές διακρίσεις. Αυτό αποτελεί μια συγκλονιστική περίπτωση υπέρτατης προσφοράς στην αναλλοίωτη μέσα στους αιώνες ιδέα της έννομης τάξης. Μια περίπτωση που παρακίνησε όπως είναι γνωστό μερικούς Αξιωματικούς της Τουρκικής Χωροφυλακής να μεταπηδήσουν στις τάξεις της Ελληνικής Χωροφυλακής και να την ακολουθήσουν στην Ελλάδα μετά την καταστροφή του 1922.

Την ίδια αμερόληπτη τακτική ακολούθησε η Ελληνική Χωροφυλακή και στον καθαρά αστυνομικό τομέα. Τα περιστατικά που αναφέρονται στις εκθέσεις που δημοσιεύουμε, μιλούν από μόνα τους. Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι στη μεγαλούπολη της Σμύρνης, που αριθμούσε τότε πάνω από 350.000 κατοίκους, οι Υπηρεσίες της Χωροφυλακής επιλαμβάνονταν με ζήλο σε όλες τις περιπτώσεις που αφορούσαν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, προστατεύοντας τον πληθυσμό από τη δράση κακοποιών κάθε εθνικότητας.

Τα στοιχεία των εκθέσεων αφορούν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ολόκληρο τον κατεχόμενο Μικρασιατικό χώρο και βασίζονται στο καθημερινά «Δελτία αδικημάτων, συμβάντων και συλλήψεων ακόμη και των Σταθμών Χωροφυλακής. Αυτό φανερώνει την άρτια οργάνωση που είχαν οι Υπηρεσίες Χωροφυλακής στη Μ. Ασία και μάλιστα κάτω από πολεμικές συνθήκες.

Όμως το έργο της Χωροφυλακής δεν ήταν μόνο αυτό που αναφέρεται στις εδώ δημοσιευόμενες εκθέσεις. Από μια δειγματοληπτική έρευνα που κάναμε στο Αρχηγείο της Αρμοστείας, διαπιστώσαμε ότι η Χωροφυλακή στη Μ. Ασία, πέρα από την αντιμετώπιση μιας πληθώρας αστυνομικών, στρατονομικών και διοικητικών θεμάτων, είχε δημιουργήσει ένα τεράστιο δίκτυο πληροφοριών ασφαλείας.

Το περιεχόμενο των δελτίων που υποβάλλονταν καθημερινά στην Αρμοστεία, αναφέρεται σε περιπτώσεις μεγάλης εθνικής σημασίας για την εποχή εκείνη. Όταν κάποτε δημοσιευθούν τα Αρχεία της Αρμοστείας στο σύνολό τους, τότε θα φανεί μια άγνωστη όσο και εντυπω-

1919: Ο αρχιστράτηγος Λεωνίδας Παροσκειούπουλος μιλάει στο λαό της Ιωνίας από τον εξώστη του Μητροπολιτικού Μεγάρου κατά την υποδοχή που έγινε όταν έφτασε στη Σμύρνη. Άνδρες της Χωροφυλακής λαμβάνουν μέτρα τάξης. Απέναντι: Ο Βενιζέλος υπογράφει τη συνθήκη των Σεβρών.

σιακή πλευρά του έργου της Χωροφυλακής στη Μ. Ασία. Ας δούμε όμως τις εκθέσεις εγκληματικότητας που έχουν και αυτές την ιστορική τους σημασία.

I. ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΜΥΡΝΗΣ

Αδικήματα κατά της περιουσίας εις βαθμόν κακουργήματος λαβόντα χώραν εντός της πόλεως Σμύρνης από 1 Ιανουαρίου μέχρι 1 Μαΐου ε.ε.

Κλοπαι διαρρήξεω

1. Την 31 Δεκεμβρίου συνελήφθησαν παρά του 19ου Αστυνομικού Τμήματος οι οθωμανοί Χασάν Πασιλή, Ισμαήλ Χασάν Ρετζέπ Χαλήλ, Χουσή Μεχμέτ και Σουλεϊμάν Ισμαήλ, δότι την 28 π.ε. διαρρήξαντες κατάστημα οθωμανού, αφήρεσαν διάφορα είδη ρουχισμού.

2. Την 2-1-22, άγνωστοι θραύσαντες το κλείθρον του καταστήματος του κουρέως Μιχαήλ Κακογιαννάκη, αφήρεσαν περί τας 40 λίρας.

3. Κατά την 13-1-22, άγνωστος επωφελθείς της εκ της οικίας του απουσίας του οθωμανού Ισχάν Αγκόπι, ήνοιξε ταύτην δι' αντικλείδος και αφήρεσε εν χαρτονόμισμα των 100 λιρών.

4. Την 25-1-22 παρά του (σ.σ. κενό στο κείμενο) Αστυνομικού Τμήματος, συνελήφθη ο στρατιώτης Φιλιππούτσος Ματθαίος διότι διαρρήξας το καφενεϊον του Πέτρου Μαντέα, αφήρεσε διάφορα αντικείμενα.

5. Συνελήφθη παρά του 3ου Αστυνο-

κού Τμήματος την 27-1-22 ο Μηνάς Ποτήρης, έχοντας κλοπής δια ρήξεως του καταστήματος του Ιωάννου Μεταξωτού.

6. Παρά του 11ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθη την 14-2-22 η οθωμανίς Εμινέ Ρετζάκ, διότι επωφελθείσα της απουσίας της αδελφής της διέρρηξε το κιβώτιον αυτής και αφήρεσε διάφορα είδη και 30 λίρας.

7. Την 15-2-22 ο στρατιώτης Καλλιακούδας Σταύρος διαρρήξας το δωμάτιον της ερωμένης του Ελευθερίας Φόρτι, αφήρεσε εις ζημίαν αυτής 53 λίρας και εξηφανίσθη, συλληφθείς αργότερον υπό οργάνων του Φρουραρχείου.

8. Την 22-2-22, παρουσιασθείς εις το 16ον Αστυνομικόν Τμήμα ο Λάζαρος Φαμίλιας, κατήγγειλε ότι την νύκτα της 21/22 Φεβρουαρίου, άγνωστοι διέρρηξαν το κλείθρον του υποδηματοποιείου αυτού και αφήρεσαν δέρματα και υποδήματα αξίας 100 λιρών. Εκ της ενεργηθείσης προανακρίσεως προέκυψε ότι δράσται ήσαν στρατιώται.

9. Συνελήφθη παρά του 6ου Αστυνομικού Τμήματος ο Σταύρος Χριστοφίδης, διότι την 7-3-22 διαρρήξας το κλείθρον του συζοπωλείου του Κων/νου Σχοινά αφήρεσε είδη αξίας 50 λιρών.

10. Παρά του 6ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθη την 11-3-22 ο οθωμανός Σουλεϊμάν Ογλού Ρασήμ, διότι επωφελθείς της απουσίας του ομοθρήσκου του Ραμπάτ Ογλού Φατή, ήνοιξε οπήν εις τον τοίχον της οικίας αυτού και εισελθών αφήρεσε διάφορα είδη και κοσμήματα.

11. Συνελήφθη παρά του 4ου Αστυνομικού Τμήματος την 14-3-22 ο Αρτίν Ουντζιάν, ένοχος κλοπής δια ρήξεως διαφό-

ρων κοσμημάτων εκ της οικίας της Μαρίας Χατζηναγκόπ.

12. Συνελήφθη την 10ην Απριλίου παρά του Τμήματος Καταδιώξεως ο Παρασκευάς Χατζηπάλογλου, διότι διανυκτερεύσας εντός του ξενοδοχείου του Αλή Ισμαήλ εις Νυμφαίον, διέρρηξε το δωμάτιον του Πέτρου Τερζή και αφήρεσε το χρηματοφυλάκιον αυτού περιέχον 204 λίρας χαρτ., αναχωρήσας δι' ενταύθα.

13. Την νύκτα της 10ης Απριλίου, άγνωστος διαρρήξας το δωμάτιον του αχθοφόρου Γασπάρ Οθανεζιάν, ευρισκομένου εντός του καέντος καταστήματος Ορόσσι - Βακ και εισελθών εντός αυτού, αφήρεσε διάφορα ενδύματα αξίας 35 χαρτ. λιρών. Ενεργούνται δέοντα δια σύλληψιν δράστου.

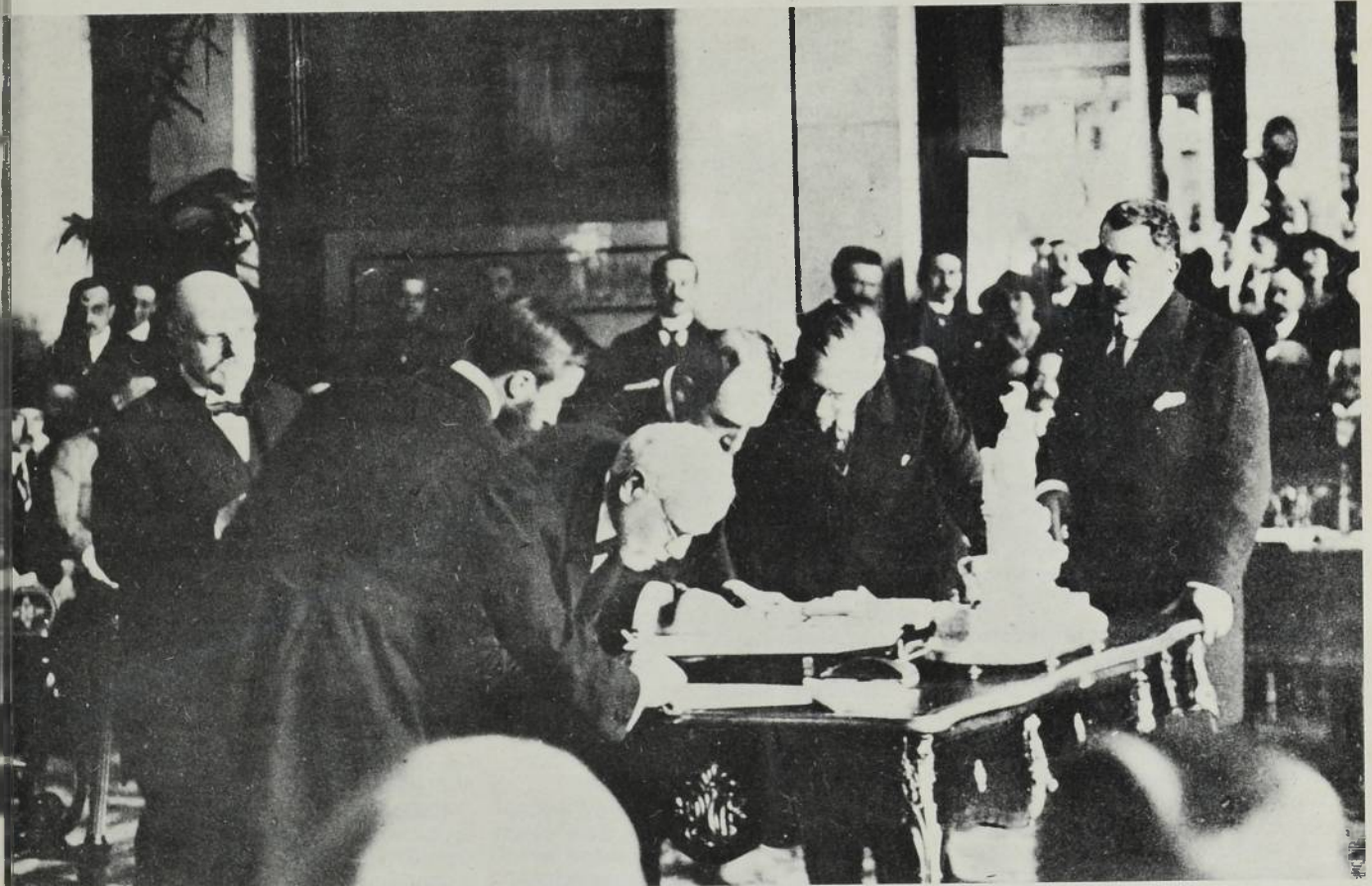
Διάφορα άλλα αδικήματα

1. Συνελήφθησαν παρά του 2ου Αστυνομικού Τμήματος οι Αχιλλεύς Πέρος, Αλέξανδρος Αγγελάκης και Δημήτριος Λορέντζος, διότι την 29ην Δεκεμβρίου π.ε. μεταβάντες εις το καφενεϊον του Αζίζ Μαυράτου, έθραυσαν άνευ αιτίας διάφορα αντικείμενα αξίας 144 λιρών.

2. Την 2-1-22, δύο άγνωστοι αφήρεσαν εκ του θυλακίου του Ρώσου υπηκόου Λόχη Γρηγόριεφ το χρηματοφυλάκιον του περιέχον 150 λίρας.

3. Την 3-1-22, άγνωστος στρατιώτης απέσπασε αποτόμως την αργυράν τσάνταν της Αγγλίδος υπηκόου Ντίκο Βίκτωρ, περιέχουσαν 10 χαρτ. λίρας.

4. Την 4/5-1-22, άγνωστοι εισελθόντες εις την αυλήν του παντοπωλείου Οθωμανού Γάλλου υπηκόου, αφήρεσαν διάφορα είδη.

5. Συνελήφθη παρά του 17ου Αστυνομικού Τμήματος ο Νικόλαος Γερακίτης, διότι κατά το πρώτον 15νήμερον του μηνός Νοεμβρίου π.έ. μετέφερε εντάυθα εκ του εσωτερικού 3 ίππους, οίτινες κατόπιν ανακρίσεως προέκυψε ότι προήρχοντο εκ κλοπής.

6. Παρουσιάσθη εις το 1ον Αστυνομικόν Τμήμα ο Θεόφιλος Σωτηρόπουλος και κατήγγειλε ότι άγνωστος του αφήρεσε εκ του δωματίου του ξενοδοχείου εις ο εκοιμάτο, 200 δραχμάς και 10 λίρας.

7. Εις το 1ο Αστυνομικόν Τμήμα κατηγγέλη παρά του στρατιώτου Παπαφιλιππου Ιωάννου ο αργυραμοιβός Ιωάννης Ποτήρης, διότι την 13 Νοεμβρίου λαβών προς προσωρινήν φύλαξιν 1.000 λίρας, δεν απέδωσε ταύτας προφασιζόμενος άγνοιαν της συμφωνίας ταύτης.

8. Κατηγγέλη εις το 16ον Αστυνομικόν Τμήμα υπό της Άννης Μπαράλα ότι στρατιώτης τις εν είχε ενοικιάσει δωμάτιον εντός της οικίας της, αφήρεσε 700 δραχμάς εκ τινος ερμαρίου και εξηφανίσθη.

9. Παρά του 11ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθη την 15-1-22 ο Οθωμανός Μεχμέτ Σαλήχ διότι κατελήφθη φέρων προς πώλησιν δύο θόας άνευ ειδικών εγγράφων και πιστοποιητικών και χωρίς να δύναται να αποδείξει την προέλευσίν των.

10. Παρουσιάσθεντες εις το 1ον Αστυνομικόν Τμήμα οι δημόσιοι υπάλληλοι Γρηγόριος Δροσόπουλος και Δρίνης, ανέφεραν ότι την 16-1-22, άγνωστος εισελθών εις το δωμάτιον του ξενοδοχείου «Δωδεκάνησα» εις ο εκοιμώντο, αφήρεσε παρά του α' 103 δραχμ. και 41 λίρας χαρτ., παρά δε του β' 1 1/2 λ.

11. Την 18-1-22 παρά του 11ου Τμήματος συνελήφθησαν δύο Οθωμανοί διότι την 17ην του αυτού μηνός έξεθω του τουρκικού νεκροταφείου επετέθησαν κατά ομοθρήσκου των, προσπαθούντες να αφαιρέσωσι το χρηματοφυλάκιόν του, όπερ δεν κατόρθωσαν.

12. Την 18-1-22, άγνωστος επωφεληθείς της απουσίας εκ της οικίας της της Οθωμανίδος Μαχμπουλέ, εισήλθον εν αυτή και αφήρεσαν διάφορα είδη αξίας 125 λιρών.

13. Συνελήφθη την 19-1-22 Οθωμανίς υπηρέτρια διότι αφήρεσε παρά του κυρίου της κοσμήματα αξίας 75 λιρών.

Την 22-1-22, παρά του 9ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθη ο Χρήστος Μπίτσος διότι αφήρεσε παρά του Νικολάου Σιρλιδάκη διάφορα είδη αξίας 60 λιρών.

15. Παρά του 7ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθη την 22-1-22 ο Νικόλαος Σαρίκης, διότι ενεδρεύων αφήρεσε βία παρά της διερχομένης Δεσποίνης Αλεξίου 4 οθωμ. λίρας και μίαν καρφίδα χρυσήν.

16. Την 22-1-22, δύο Οθωμανοί εισελθόντες εις την οικίαν Οθωμανίδος, αφήρεσαν διάφορα είδη αξίας 60 λιρών. Συνελήφθησαν.

17. Κατηγγέλη εις το Β' Αστυνομικόν Τμήμα υπό του Οθωμανού Παλμπάν Ζαδέ Χουλουσνή, ότι άγνωστοι αφήρεσαν εκ του σταύλου αυτού ένα ίππον.

18. Συνελήφθη παρά του 14ου Αστυνομικού Τμήματος την 26-1-22 ο Απόστολος Ορφανίδης, διότι μετάβας εις τι

Ο χωροφύλακας Θωμός Κορογκιόζης σκοτώθηκε από Τσέτες στη γη της Ιωνίας

μαγειρείον δια να φάγη και διαλαθώς της προσοχής του καταστηματάρχου, αφήρεσε εκ του συρτασίου 50 οθωμ. λίρας.

19. Κατηγγέλη παρά του Νικολάου Ξένου εις την υπηρεσίαν του 19ου Αστυνομικού Τμήματος, ότι την 27-1-22, ενώ απουσίαζε η σύζυγός του εκ της οικίας του και είχε αφήσει εξ αμελείας ανοικτήν την θύραν αυτής, άγνωστοι εισελθόντες αφήρεσαν διάφορα είδη αξίας 30 λιρών.

20. Συνελήφθησαν παρά του 6ου Αστυνομικού Τμήματος εις Αρμένιος και εις Ισραηλίτης, διότι την 4-2-22 ο πρώτος διαρρήξας το παράθυρον της οικίας του αδελφού του και εισήλθε εν αυτή και αφήρεσε διάφορα κοσμήματα, ο δε δεύτερος ως κλεπταποδόχος.

21. Την 9-2-22, ο έμπορος Ευφραίμ Μπαμπάι, Ισραηλίτης, ενώ μετά δύο υπαλλήλων του ευρίσκετο εντός του καταστήματός του, άγνωστος εισελθών και προτεινόμενος περίστροφον, ηνάγκασε αυτούς να του παραδώσωσι τα χρηματοφυλάκιά των περιέχοντα διάφορα χρηματικά ποσά.

22. Την 11-2-22, συνελήφθη παρά του 7ου Αστυνομικού Τμήματος ο Μουσταφά Ογλού Μεμέτ, διότι μετάβας εις καρροποιείον, εσηπάτησε τον υπάλληλον αυτού και παρέλαβε εν δίτροχον κάρρον, όπερ κατόπιν επώλησε.

23. Κατηγγέλη παρά του Ισραηλίτου Μποχώρ Αβραάμ Χοδάρε, ότι την 10-2-22, άγνωστος εισελθών εντός της οικίας του, ης η θύρα εξ αμελείας ήτο ανοικτή, αφήρεσε διάφορα είδη αξίας 10 λιρών.

24. Συνελήφθη την 11-2-22 η Ερμιόνη Ηλιάδου, διότι φέρουσα στολήν νοσοκόμου αδελφής, περιήρχετο διαφόρους οικίας και ελάμβανε χρηματικά ποσά και διάφορα αντικείμενα υπέρ των τραυματιών δήθεν.

25. Παρουσιάσθη εις την 15-5-22 εις το 20όν Αστυνομικόν Τμήμα ο Μιχαήλ Ποσειδών, κατήγγειλε ότι άγνωστοι εισελθόντες δι' αντικείμεδος εις την οικίαν του κατά την απουσίαν του, αφήρεσαν διάφορα είδη αξίας.

26. Παρά του Τμήματος Καταδιώξεως την 17-2-22 συνελήφθη ο Πέτρος Βαλίρης επί κλοπή δύο ενδυμασιών αξίας 1.500 δραχ. εις ζημίαν Υπολοχαγού.

27. Συνελήφθη την 27-2-22 ο Σπηλιόπουλος Μαρίνος, δεκανεύς, διότι μεθ' ενός στρατιώτου συνέλαβον ένα άτομον και αφήρεσαν το χρηματοφυλά-

κιόν του περιέχον 10 1/2 λίρας.

28. Παρά του 11ου Αστυνομικού Τμήματος συνελήφθησαν τέσσερα άτομα, διότι την 6-3-22 εισελθόντες εις την οικίαν του Χασάν Ουστά, αφήρεσαν παρ' αυτού δια κατοποιήσεων και απειλών 80 χαρ. λίρας, 20 χρυσάς και εν πεντόλιρον χρυσούν.

29. Την 5-3-22 συνελήφθη ο Σπηλιόπουλος Μαρίνος, διότι εζήτην να λάθη εκβιαστικώς παρά του εν τω Δ' Αστυνομικώ Τμήματι κρατούμένου Ιωάννου Παπαγεωργίου 500 λίρας επί υποσχέσει αποφυλακισέως του.

30. Παρουσιάσθεις ενώπιον του 16ου Αστυνομικού Τμήματος ο Κούρας Φίλης, Γάλλος υπήκοος, ανέφερε ότι άγνωστος αφήρεσε εκ του περιβόλου της νεοκατασκευαζομένης οικίας του 5 μεγάλα τεμάχια δοκών αξίας 40 λιρών.

31. Παρουσιάσθεις την 10-3-22 ενώπιον του 16ου Αστυνομικού Τμήματος ο Μπατίστας Ατζουπάρης, Άγγλος υπήκοος, ανέφερε ότι την 7-3-22, ενοικιάσας ποδηλάτον αξίας 30 λιρών εις τινα στρατιώτην, δεν επέστρεψε ούτος μέχρι της ημέρας εκείνης.

32. Κατά την 9/10322, άγνωστοι εισελθόντες εις τον περιβόλον του χανίου του Ιωάννου Βουλγαροπούλου, αφήρεσαν πέντε πρόβατα ανήκοντα εις Ιταλόν υπήκοον.

33. Παρά του Τμήματος Καταδιώξεως, συνελήφθη την 4-3-22 ο Γεώργιος Καραμανλής, ένοχος κλοπής διαφόρων αντικειμένων αξίας 5.000 δραχ.

34. Παρουσιάσθεις την 13-3-22 εις το 13ον Αστυνομικόν Τμήμα ο Ισραηλίτης Ραφαήλ Αλαζαράκη, κατήγγειλε ότι του εκλάπησαν εκ τινος ερμαρίου της οικίας του κοσμήματα αξίας 200 λιρών.

35. Παρουσιάσθεις ενώπιον του 14ου Αστυνομικού Τμήματος η Αγγλίς Μαραβέλια, ανέφερε ότι την εσπέραν της 13-3-22, άγνωστοι εισελθόντες εις την οικίαν της εκ της θύρας ην εξ αμελείας είχε αφήσει ανοικτήν, έκλεψαν εξ ενός δωματίου ένα οδοντοκαθαριστήρα αξίας 80 λιρών.

36. Προσελθών ενώπιον του 12ου Αστυνομικού Τμήματος την 17-3-22 ο Ισραηλίτης Γάλλος υπήκοος Ραμπάνος, Κουριέ, κατήγγειλε ότι άγνωστος εισελθών εν τη οικία του αφήρεσε εκ τινος ερμαρίου διάφορα κοσμήματα αξίας 330 λιρών.

37. Παρουσιάσθεις την 17-3-22 ο Οθωμανός Εμίρ Καντίρ, ανέφερε ότι ενοικιάσας εν ποδηλάτον εις τινα λοχίαν, δεν επεστράφη αυτό.

38. Συνελήφθη παρ' οργάνων του 3ου Αστυνομικού Τμήματος την 19-3-22 ο Γεώργιος Παυλάκης, διότι έκλεψε ένα φακόν φωτογραφικής μηχανής αξίας 61 1/2 λιρών, ανήκοντα εις τον Νικόλαον Φαρασόπουλον.

39. Παρουσιάσθεις την 20-3-22 ενώπιον του 17ου Αστυνομικού Τμήματος ο Ζανής Λαζαρίδης, κατήγγειλε ότι άγνωστοι εισελθόντες εκ τινος παραθύρου εις την οικίαν του, αφήρεσαν διάφορα είδη αξίας 30 λιρών.

40. Προσελθών ενώπιον του 7ου Αστυνομικού Τμήματος ο Οθωμανός Ταχέρ Ογλού Αχμέτ, κατήγγειλε ότι αναχωρών ο υπηρέτης του Αρίφ Ογλού Μουχαρέμ

την 21-3-22, αφήρεσε παρ' αυτού μίαν ενδυμασίαν αξίας 60 λιρών.

41. Συνελήφθησαν παρά του 19ου Αστυνομικού Τμήματος τρεις ομογενείς, διότι κατακλιθέντες εις το καφενείο του Κων/νου Παπαδοπούλου, εν ούτω εκοιμάτο, του αφήρεσαν το χρηματοφυλάκιόν του περιέχον 800 δραχμάς και ανεχώρησαν.

42. Συνελήφθησαν παρά του 20ού Αστυνομικού Τμήματος δύο Αρμένιοι ένοχοι κλοπής δύο αιγών, εις ζημίαν του οικογενούς Πέτρον Μπογδάνου.

43. Κατηγγέλθη εις το 13ον Τμήμα την 28-3-22 παρά του Ισραηλίτου και Ιταλού υπηκόου Χαΐμ Σουρμανή, ότι άγνωστοι εισελθόντες εις την οικίαν του εκ της θύρας ήτις ήτο ανοικτή, αφήρεσαν διάφορα είδη και κοσμήματα αξίας 300 λιρών.

44. Την 1ην Απριλίου, ο Οθωμανός Χασάν Ογλού Τζεβριδάκη, άεργος, δεσμεύσας τον γυναικάδελφόν του Ρεϊφάν Ογλού Σουλεϊμάν εν τη οικία αυτού, έκλειψε εκ του κιωτίου του 1.300 λίρας χρυσάς και 20 χαρτίνας τοιαύτας. Δράστης δεν συνελήφθη.

45. Την πρωίαν της χθες, άγνωστοι εισελθόντες δια της ανοικτής θύρας εις την οικίαν της χήρας Ελένης Μουλαντίου κατοίκου συνοικίας Αγίου Δημητρίου, αφήρεσαν εξ αυτής δύο ενδυμασίας ανδρικής αξίας 60 λιρών χαρτίων. Δράστης μέχρις ώρας άγνωστος.

46 – 51 (σο δεν υπάρχει η σχετική σειρά).

52. Συνελήφθη παρά του 13ου Αστυνομικού Τμήματος την 20 Απριλίου η Μαρία Χριστοφόρου, Αρμένις, διότι έκλειψε εις ζημίαν του Οθωμανού Χακή Χατζή-χουσεϊν εν χρυσούν πεντόλιρον και ήμισιαν λίραν χρυσήν. Κλοπιμαία απεδόθησαν δικαιούχως.

53. Κατηγγέλθη ενώπιον του 3ου Αστυνομικού Τμήματος υπό των Κων. Χρήστου και Σπυρ. Διγενή, καταστηματάρχων, ότι την 23 Απριλίου αναχωρήσαντες εκ του καταστήματος των και μεταβάντες την επομένην πρωίαν, αντελήφθησαν ότι τοις είχαν κλαπή 800 λίραι χάρτ. Υπόνοιοι εγειρόνται κατά του Θάου Χρήστου, ανοίξαντες δι' αντικλειδος την θύραν, δια την σύλληψιν του οποίου καταβάλλονται ενέργεια.

54. Συνελήφθη υπό του 5ου Αστυνομικού Τμήματος ο Οθωμανός Ταφέρ Ογλού Σαΐμ την 25 Απριλίου ως ύποπτος κλοπής 100 λιρών χαρτίων του Γεωργίου Κυριακίδου του Κυρ.

55. Συνελήφθη υπό του Τμήματος Καταδιώξεως την 26 Απριλίου ο Καρνίκ Τσοουκιάν Οθωμανός, διότι κατά διαφόρους εποχάς αφήρεσε εκ του καταστήματος του χρυσοχόου Βαχάν Γεστιάν 7 1/2 κάδας αργύρου αξίας 210 λιρών χάρτ.

Ήτοι διεπράχθησαν – 68 – εν όλω αδικήματα κατά της περιουσίας εις βαθμό κακουργήματος. Εκ τούτων – 13 – ήσαν κλοπαί δια ρήξεως. Εξ αυτών – 3 – διεπράχθησαν υπό Οθωμανών εις ζημία – 3 – τοιούτων. Τρεις διεπράχθησαν υπό ισάριθμων ομογενών εις βάρος επίσης τριών τοιούτων. Δύο διεπράχθησαν υπό στρατιωτών εις βάρος ομογενών. Μία υπό Αρμένιου εις βάρος Αρμενίου, αι δε υπόλοιποι – 5 – υπό άγνωστων εις βάρος ομογενών.

Τα υπόλοιπα αδικήματα διεπράχθησαν υπό – 15 – Ελλήνων, – 6 – στρατιωτών, – 12 – Οθωμανών, – 3 – Αρμενίων, ενός Ισραηλίτου και 18 άγνωστων εις ζημίαν – 22 – Ελλήνων, – 11 – Οθωμανών, – 2 – Οθωμανών Γάλλων υπηκόων, ενός Οθωμανού Ιταλού υπηκόου, – 5 – Ισραηλιτών, – 2 – Ισραηλιτών Ιταλών υπηκόων, δύο Αρμενίων, δύο Άγγλων, ενός Γάλλου και ενός Ρώσου.

Πίναξ

Κατά της ζωής λαβόντων χώραν κακουργημάτων εν Σμύρνη

Φόνοι

Την 8-4-22 οι Οθωμανοί Ρασήμ Μιρζαδάκης και Ιμπραήμ Θεσσαλιώτης του Χουσονή, εν μέθη διατελούντες, περιήλθον εις ρήξιν μετά των ομοθρήσκων των Μουσταφά και Μουσταφά Δεμιράκην, αποτέλεσμα της οποίας ήτο ο φόνος του Μουσταφά και ο τραυματισμός του Μουσταφά Δεμιράκη. Οι δράσται συνελήφθησαν. (Δελτίον Α.Δ. 9-4-22).

Απόπειραι φόνου

1. Την 7-1-22, ο Οθωμανός Σεμπέτ Ογλού Ριζά εγερθείς της κλίνης του, απειράσθη να φονεύση την πλαγιώς αυτού κοιμωμένην σύζυγόν του (Δελ. Α.Δ. 8-1-22).

2. Την 27-1-22 ο Οθωμανός Ρουφ Σερταράκης, άνευ αιτίας επυροβόλησε ανεπιτυχώς τετράκις δια περιστρώφου κατά του ομοθρήσκου του Γιουσούφ Μεμέτ, με σκοπόν να τον φονεύση (Δελ. Α.Δ. 28-1-22).

3. Την 9-2-22, συνελήφθη ο Μαλούχος Παναγιώτης διότι διαπληκτιζόμενος μεθ' ετέρου πολίτου και συλληφθείς υπό λοχίου του Φρουραρχείου ίνα οδηγηθή εις το Τμήμα, εξήγαγε πιστόλιον με σκοπόν να φονεύση τον συλλαβόντα αυτόν, μη εκπυροσκορήσαντος όμως του πιστολίου, απέτυχε του σκοπού του (Δελ. Α.Δ. 10-2-22).

4. Την 17-2-22, συνελήφθη ο Αρμένιος Καρανίκ Μανετζιάν, διότι εν διαστάσει ευρισκόμενος μετά της συζύγου αυτού, απειράσθη να την φονεύση (Δελ. Α.Δ. 18-2-22).

5. Συνελήφθη την 19-3-22, ο Οθωμανός Μουσταφά Ογλού Μεμέτ, διότι εντός του υφαντουργείου του εις ο ηργάζετο, επετέθη δια μαχαίρας λόγω προηγουμένων διαφορών κατά του συναδέλφου του και ομοθρήσκου του Ιβραήμ Μεμέτ, με σκοπόν να τον φονεύση (Δελ. Α.Δ. 20-3-22).

6. Την 27-3-22, συνελήφθη ο Οθωμανός Μεχμέτ Κιουρταράκης, διότι εις αναφυσίαν λογομαχίαν λόγω ασμάντου αφορμής μετά του ομοθρήσκου του Μουσταφά Μαγλουμάκη, απειράσθη να φονεύση αυτόν δια μαχαίρας (Δελ. Α.Δ. 29-3-22).

Τραυματισμοί

1. Την 14-3-22 ο Ιταλός υπήκοος Πολύκαρπος Βεντούρας, κατόπιν έριδος μετά του στρατιώτου Μπότσου Θεοδώρου, αποσπάσας μάχαιραν, ετραυμάτισε σο-

βαρώς εις την κοιλίαν τον να άνω στρατιώτην. Δράστης συνελήφθη. (Δελ. Α.Δ. 16-3-22).

2. Την 5-4-22, συνελήφθη ο στρατιώτης Κων/νος Δαμολίνος, διότι λόγω προηγουμένων αφορμών, επυροβόλησε κατά του ιδιώτου Ιωάννου Ζαχαροπούλου και ετραυμάτισε αυτόν (Δελ. Α.Δ. 6-4-22).

3. Την 28-4-22, ο δεκανεύς Τσολάκης Δημ. μεθ' ετέρων φίλων του, απειράσθη να απαγάγη την Βασιλείαν Παναγιωτά. Εις τας φωνάς της προστρέξας ο λοχίας Δαγρές Κων/νος ίνα απελευθερώση αυτήν, επυροβολήθη υπό του να άνω δεκανέως και ετραυματίσθη. Δράστης συνελήφθη (Δελ. Α.Δ. 29-4-22).

Εκθέσεις

Την 15-1-22, ανευρέθη νεκρόν έμβρυον βρέφους άρρενος. Αγνοείται η μήτηρ του (Δελτ. 16-1-22).

2. Την 6-2-22, παρά τας όχθας του ποταμού Μέλητος, ανευρέθη έμβρυον άρρενος βρέφους. Δράσις αγνοείται (Δελτ. 7-2-22).

3. Συνελήφθη ο Σάββας Σανταμούρης, διότι εξέθεσε την 14-2-22 την τρίμηνον θυγατέρα του (Δελτ. 6-3-22).

4. Την 5-3-22 ανευρέθη έκθετον βρέφος αρτιγενές. Δράσται αγνοούνται (Δελτ. 6-3-22).

5. Την 11-4-22, ανευρέθη έκθετον βρέφος θήλυ. Δράσται αγνοούνται (Δελ. 12-4-22).

Εκτρώσεις

Συνελήφθη η Οθωμανίς Ικμάλ του Μουσταφά ως και η μαία Μεχτές Κεροτσιάν, διότι ούσης εγκύου της πρώτης, η δευτέρα εβοήθησε αυτήν δια διαφόρων μέσων και ούτω επέτυχε την βίαιαν αποβολήν του εκ κλεψιγαμίας βρέφους.

Ήτοι έλαβον χώραν:

– Εις φόνος του οποίου οι τε δράσται και το θύμα ήσαν Οθωμανοί.

– Πέντε – 5 – απόπειραι φόνου. Εις τους τέσσαρας εξ αυτών οι τε δράσται και τα θύματα ήσαν οθωμανοί, εις την μίαν Αρμένιοι και την ετέραν ομογενείς.

– Τρεις τραυματισμοί. Εις τον ένα εξ αυτών δράστης ήτο Ιταλός υπήκοος το δε θύμα στρατιώτης του ημετέρου στρατεύματος και εις ετέρους δύο οι δράσται στρατιώται και θύματα εις ιδιώτης ομογενής και εις λοχίας.

– Πέντε εκθέσεις βρεφών. Οι δράσται τυγχάνουσι άγνωστοι εκτός ενός ομογενούς, όστις και συνελήφθη.

– Μία έκτρωσις εις ην ενέχεται μία Οθωμανίς (μήτηρ) και μία Αρμενία μαία.

II. ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Εγκληματικότης

Κατά το από 1 Ιανουαρίου μέχρι 1 Μαΐου 1922 τετράμηνον χρονικόν διάστημα, καθ' άπασαν την περιοχήν καθ' ην ευρίσκονται εγκατεστημένοι αι υπό την Ανωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακής Σμύρνης Αστυνομικαί Αρχαί, ήτοι καθ' άπασαν την εν τη Συνθήκη των Σεβρών

δισαλαμβανομένην ζώνην και τας εκτός ταύτης περιφερείας Αδραμυτιού, Αϊδινίου, Σόμα, Κιρκαγιάς, Σαλιχλή, διεπράχθησαν - 537 - εν όλω αξιόποιοι πράξεις εις βαθμόν κακουργήματος. Αύται χαρακτηρίζονται ως εξής:

1. - 225 - κατά της ζωής εν γένει (ήτοι φόνου, απόπειρα φόνου, αναίρέσεις, αρπαγαί, βιασμοί κ.λ.π.).

2. - 287 - κατά της περιουσίας εν γένει (ήτοι ληστεία, κλοπαί εις βαθμόν κακουργήματος, εμπρησμοί κ.λ.π.).

3. - 25 - μικτά (ήτοι ληστεία μετά φόνου, ληστεία μετά τραυματισμού, μετ' απαγωγής κ.λ.π.).

Εκ των κακουργημάτων τα - 443 - διεπράχθησαν ανά την ύπαιθρον χώραν (202 κατά της ζωής, 216 κατά της περιουσίας και 25 μικτά), τα δε υπόλοιπα - 91 - εντός της πόλεως Σμύρνης (23 κατά της ζωής και 68 κατά της περιουσίας).

III. ΠΕΡΙΟΧΗ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Δράσις ληστοσυμμοριών

Υπό των καθ' άπασαν την ύπαιθρον χώραν οργανωμένων ληστοσυμμοριών και κατά το ειρημένον τετράμηνον χρονικόν διάστημα, εγένοντο - 159 - εν όλω επιδρομαί κατά διαφόρων χωρίων του εσωτερικού, καθ' ας οι λησταί προέβησαν εκτός της ληστείας διαφόρων χρηματικών ποσών αυτών κ.λ.π. και εις - 64 - φόνους, - 6 - εμπρησμούς, ένα εμπρησμόν ολοκληρώω χωρίου και - 66 - αρπαγάς επί σκοπώ λύτρων ως επί το πλείστον.

Εκ των αρπαγέντων εφονεύθησαν υπό των ληστών - 10 - εξ ων οι πέντε Χριστιανοί εκ των - 7 - τοιούτων. Απελευθερώθησαν δε - 11 - τοιούτοι, αγνοουμένης της τύχης των λοιπών.

Ήτοι εν συνόλω εφονεύθησαν - 74 - και απελευθερώθησαν εκ των απαγνώντων - 11 -. Εκ των φονευθέντων Μουσουλμάνοι - 60 - Χριστιανοί - 14 -.

Δράσις λιποτακτών

Εν τη ειρημένη περιοχή και κατά το αυτό χρονικόν διάστημα υπό διαφόρων ομάδων λιποτακτών ή υπό τοιούτων δρώντων εις οργανωμένας ληστοσυμμορίας, εγένοντο - 25 - επιδρομαί κατά χωρίων, καθ' ων εκτός της ληστείας διαφόρων χρηματικών ποσών, προέβησαν εις τον φόν - 10 - εν συνόλω χωρικών.

Καταδίωξις ληστών και λιποτακτών - Δράσις Μεταβ. Αποσπασμάτων

Κατά το από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 1 Μαΐου 1922 χρονικόν διάστημα, έλαβον χώραν - 33 - εν όλω συμπλοκαί μεταβατικών και καταδιωκτικών αποσπασμάτων Χωροφυλακής μετά ληστανταρτών και δύο τοιαύται μετά λιποτακτών. Κατ' αυτάς εφονεύθησαν - 37 - λησταί και συνελήφθησαν - 3 - τοιούτοι. Επίσης συνελήφθησαν - 9 - ίπποι ανήκοντες εις τους ληστές.

Αι απώλεια των αποσπασμάτων κατά τας συμπλοκάς αυτάς ήσαν - 7 - Χωροφύλακες νεκροί και - 4 - στρατιώται επίσης φονευθέντες και - 7 - τραυματίαι.

Συλλήψεις και προσελεύσεις ληστών και λιποτακτών

Κατά το αυτό ως άνω χρονικόν διάστημα υπό διαφόρων Υπηρεσιών της Χωροφυλακής, συνελήφθησαν - 59 - λησταί, εξ ων - 6 - Χριστιανοί ομογενείς, οι δε λοιποί Οθωμανοί. Επίσης Συνελήφθησαν - 27 - λιποτάκται εξ ων οι μεν - 20 - εις την ύπαιθρον χώραν, οι δε λοιποί - 7 - εντός της πόλεως Σμύρνης.

Εις τας αυτάς ως άνω Υπηρεσίας προσήλθον και παρεδόθησαν - 9 - Οθωμανοί λησταί, εξ ων - 7 - αμνηστευθέντες αφέθησαν ελεύθεροι υπό αστυνομικήν επιτήρησιν.

Υπό των μεταβατικών αποσπασμάτων: Εφονεύθησαν - 37 - λησταί και συνελήφθησαν - 35 - λησταί και - 9 - λιποτάκται.

Υπό των λοιπών Υπηρεσιών Χωροφυλακής:

Συνελήφθησαν - 59 - λησταί, παρεδόθησαν αυτοίς - 9 - λησταί και συνελήφθησαν 27 λιποτάκται.

Εν όλω εφονεύθησαν, συνελήφθησαν και παρεδόθησαν λησταί - 108 -.

Συμπλοκαί λαβούσαι χώραν μεταξύ αποσπασμάτων Χωροφυλακής και ληστοσυμμοριών.

1. Την 29 Δ/θρίου π.έ., το εν περιφέρεια Αξαρίου δρων μεταβατικών απόσπασμα υπό Ανθυπομοίραρχον, παρά το χωρίον Γκοφλέρ συνεπλάκη μετ' αγνώστου ληστοσυμμορίας, με αποτέλεσμα τον τραυματισμόν - 2 - Χωροφυλάκων. Φεύγοντες οι λησταί εγκατέλειψαν ένα ίππον.

2. Την 30 Δ/θρίου π.έ., μεταβατικόν απόσπασμα εξ - 20 - Χωροφυλάκων υπό Ανθυπομοίραρχον Γρηγοράτον Χαρ. συνεπλάκη αναποτελεσματικώς παρά το χωρίον Πουρτζαλί (Υπομοιραρχία Κέλες) μετά 13μελούς ληστοσυμμορίας.

3. Την 8-1-22, απόσπασμα μικτόν εκ Χωροφυλάκων και Πεζικού με επικεφαλής τον Δ/τήν της Υπομοιραρχίας Οδεμψίου, παρά το χωρίον Μπουργάς (Υπομοιραρχίας Οδεμψίου) μετά 13μελούς ληστοσυμμορίας υπό Κοτζά Μεμέτ και Κριτζόβαλη Μουσταφά. Αποτέλεσμα της συμπλοκής ταύτης υπήρξε ο φόνος του πρώτου εκ των αρχηγών και τριών εκ των οπαδών αυτού. Ετραυματίσθη ελαφρώς εις Χωροφύλαξ.

4. Την 8-1-22, απόσπασμα Χωροφυλακής δυνάμεως - 15 - ανδρών, παρά το χωρίον Κουρού Δερέ (Υπομοιραρχίας Κασαμπά) συνεπλάκη μετά πολυμελούς συμμορίας. Κατά την συμπλοκήν ταύτην εφονεύθη εις Χωροφύλαξ, των ληστών διαφυγόντων.

5. Την 19-1-22, το εν τη περιφέρεια Αξαρίου δρων μεταβατικών απόσπασμα, παρά το χωρίον Ινετζή, συνεπλάκη μετά της υπό τον ληστανταρχον Σαρή Μεμέτ Ληστρικής συμμορίας, φονεύσαν ένα των ληστών.

6. Την 26-1-22, απόσπασμα Χωροφυλακής δρων εν τη περιφέρεια Αξαρίου, συνεπλάκη μετά - 9 - λιποτακτών, με αποτέλεσμα την σύλληψιν ενός εξ αυτών και την κατάσχεσιν δύο ίππων.

7. Την 27-1-22, το εν τη περιφέρεια Κασαμπά δρων μεταβατικών απόσπασμα

υπό Ανθυπομοιραρχίαν, συνεπλάκη μετά επταμελούς συμμορίας, με αποτέλεσμα την απελευθέρωσιν Οθωμανού απαγνώντος υπό της συμμορίας ταύτης.

8. Την 29-1-22, παρά το χωρίον Καραχάτ (Μοιραρχίας Βαϊνδερίου) δύο μεταβατικά αποσπάσματα υπό Ανθυπομοιραρχον, συνεπλάκησαν μετά οκταμελούς συμμορίας, με αποτέλεσμα τον τραυματισμόν δύο ληστών, εξ ων ο ένας συνελήφθη.

9. Το εν τη ανατολική περιφέρεια Οδεμψίου δρων υπό Ανθυπομοιραρχίαν μεταβατικών απόσπασμα, παρά το χωρίον Καϊμαξή συνεπλάκη μετά 20μελούς συμμορίας υπό τον ληστανταρχον Οσμάν Ογλού Ισμαήλ, με αποτέλεσμα τον φόνον του αρχηγού και επτά οπαδών αυτού.

10. Την 14-1-22, το εν τη περιφέρεια Αστυνομικού Σταθμού Παλιαμπόλεως (Υπομοιραρχία Κέλες) δρων μεταβατικών απόσπασμα, συμπλακέν μετά υπερτριακονταμελούς ληστοσυμμορίας υπό Αραπλή Χασάν, εφόνευσε 4 εκ των ληστών. Κατά την συμπλοκήν ταύτην ετραυματίσθη εις Χωροφύλαξ.

11. Την 11-2-22,, το εν τη περιφέρεια Αστυνομικού Σταθμού Κελέμπου (Υπομοιραρχία Σόμα) δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά της υπό τον ληστανταρχον Μπακιρλή Μουσταφά Τσαούς 60μελούς ληστοσυμμορίας αναποτελεσματικώς.

12. Την 11-2-22, μεταβατικόν απόσπασμα παρά τινα χαράδραν εν τη περιφέρεια Οδεμψίου, συνεπλάκη μετά 20μελούς ληστοσυμμορίας αναποτελεσματικώς.

13. Την 24-2-22, παρά το χωρίον Ομέρ Μπειλή (Υπομοιραρχία Δερμεντζικ) απόσπασμα Χωροφυλακής εξ είκοσι ανδρών, συνεπλάκη μετά 80μελούς συμμορίας, φονεύσαν ένα ληστήν. Κατά την συμπλοκήν ετραυματίσθησαν ελαφρώς δύο Χωροφύλακες.

14. Την 24-2-22, απόσπασμα Χωροφυλακής δρων ΒΔ της Υπομοιραρχίας Σόμα, συνεπλάκη μετ' αγνώστου ληστοσυμμορίας, καθ' ην κατεσχέθησαν δύο ίπποι.

15. Απόσπασμα Χωροφυλακής δυνάμεως 50 ανδρών, δρων ΒΔ της Υπομοιραρχίας Σόμα, συνεπλάκη μετά 150μελούς συμμορίας επί πεντάκωρον αναποτελεσματικώς.

16. Την 25-2-22, συμμορία παρά το χωρίον Καρά Χισάρ (Υπομοιραρχίας Σόμα) μετά μεταβατικού αποσπασματος, με αποτέλεσμα τον φόνον ενός των ληστών.

17. Την 28-2-22, πολυμελής ληστανταρτική συμμορία επολιόρκησε τον Αστυνομικόν Σταθμόν Τιρμανλάρ (Μοιραρχία Περγάμου). Αποτέλεσμα της επιδρομής ταύτης ήτο ο φόνος - 5 - Χωροφυλάκων και ενός ιδιώτου. Επίσης εφονεύθησαν δύο εκ των ληστών. Δύναμις του Φρουραρχείου Κινίκ μεταβάσα επί τόπου, κατόρθωσε να τρέψη εις φυγήν τους ληστές, διασώσασα τους λοιπούς εντός του Σταθμού - 4 - Χωροφύλακες και ένα Ανθυπομοιραρχίαν.

18. Την 1-3-22, το εν τη ανατολική περιφέρεια της πόλεως Βαϊνδερίου δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά 20μελούς ληστοσυμμορίας υπό τον ληστανταρχον Μετζήτ Αμέτ, φο-

νεύσαν τον Γραμματέα αυτής και τραυματίσαν και τινά μέλη αυτής.

19. Την 2-3-22, απόσπασμα μικτόν εκ Χωροφυλακής και Πεζικού υπό τον Διοικητήν του 1ου Λόχου Τ.Α.Υ.Χ., παρά το χωρίον Μπουργάζ (Υπομοιραρχία Οδεμής) συνεπλάκη μετά 18μελούς ληστοσυμμορίας, φονεύσαν δύο εκ των μελών αυτής.

20. Την 5-3-22, απόσπασμα Χωροφυλακής δρων εν τη περιφέρεια Σόμα, παρά το χωρίον Μπενζίρ συνεπλάκη μετά τω υπολειμμάτων της διαλυθείσης ληστοσυμμορίας του Μπακιρλή Μουσταφά, με αποτέλεσμα την κατάσχεσιν - 3 - ίππων.

21. Την 7-3-22, απόσπασμα Χωροφυλακής εξ ανδρών του Ανεξαρτήτου Συντάγματος Χωροφυλακής, συνεπλάκη μετ' αγνώστου συμμορίας αναποτελεσματικώς.

22. Την 13-3-22, το εν τη περιφέρεια Σόμα δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά 20μελούς ληστοσυμμορίας, με αποτέλεσμα τον φόνον ενός των ληστών και τον τραυματισμόν ετέρων δύο. Επίσης κατεσχέθη εις ίππος.

23. Το εν τη δυτική περιφέρεια Βαϊνδερίου δρων μεταβατικών απόσπασμα, την 15-3-22, συνεπλάκη αναποτελεσματικώς ένεκα του σκότους μετά 30μελούς αγνώστου ληστοσυμμορίας.

24. Την 19-3-22, προσωρινόν μεταβατικόν απόσπασμα παρά το χωρίον Καλάμπανη (Υπομοιραρχία Αλή Αγά) συνεπλάκη μετά Οθωμανού ληστοφυγοδίκου φονεύσαν αυτόν.

25. Την 21-3-22, το εν τη περιφέρεια Οδεμής δρων μεταβατικών απόσπασμα, ενέπεσε εις ενέδραν 30μελούς ληστοσυμμορίας. Κατά την επακολουθήσαν συμπλοκήν, οι λησταί είχαν τρεις τραυματίας, ους συναπεκόμισαν μετ' εαυτών.

26. Την 20-3-22, το εν τη περιφέρεια της Υπομοιραρχίας Σόμα μεταβ. απόσπασμα Χωροφυλακής, καταδιώκων την ληστοσυμμορίαν Μπακιρλή Μουσταφά, συνεπλάκη μετ' αυτής παρά το χωρίον Ουρεμπούτ, καθ' ην συμπλοκήν οι λησταί ετράπησαν εις φυγήν, συναποκομίζοντες και δύο τραυματίας αυτών.

27. Το εν τη περιφέρεια Κασαμπά δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά οκτώ ληστανταρτών ους και συνέλαθε.

28. Το εν τη περιφέρεια Οδεμής δρων μονίμως δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά 8μελούς ληστοσυμμορίας, με αποτέλεσμα τον φόνον του υπαρχηγού, του τροφοδότου και ενός των μελών της συμμορίας ταύτης.

29. Την 29-3-22, Χωροφυλακές του Αστυνομικού Σταθμού Πάρσης (Υπομοιραρχία Κασαμπά) συνεπλάκησαν μετά τριμελούς ληστοσυμμορίας, τραυματίσαντες δύο εκ των ληστών, εξ ων ο εις συνελήφθη.

30. Την 31-3-22, ο Διοικητής του εν Κασαμπά Λόχου Τ.Α.Υ.Χ. ηγούμενος δύο μεταβατικών αποσπασμάτων, συνεπλάκη παρά το χωρίον Κιζιλ - Κλισέ (περιφέρειας Βαϊνδερίου) μετ' αγνώστου συμμορίας, με αποτέλεσμα τον φόνον ενός ληστού.

31. Την 5-4-22, ο εν Οδεμής Διοικητής Λόχου Τ.Α.Υ.Χ., ηγούμενος των αποσπασμάτων Οδεμής ως και τμήματος

Πεζικού, συνεπλάκη μετ' αγνώστου ληστοσυμμορίας, με αποτέλεσμα τον φόνον - 5 - ληστών και - 4 - στρατιωτών, φονευθέντων υπό χειρομβοδίδος, ην έρριψαν οι λησταί.

32. Την 10-4-22, δύναμις Χωροφυλακής υπό Ανθυπομοιραρχον, συνεπλάκη εν τη περιφέρεια Κινίκ μετ' αγνώστου ληστοσυμμορίας, με αποτέλεσμα την κατάσχεσιν - 3 - ίππων.

33. Την 9-4-22, το εν τη περιφέρεια Νυμφαίου δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη ανεπιτυχώς μετά 10μελούς συμμορίας.

34. Την 25-3-22, απόσπασμα Χωροφυλακής εν τη περιφέρεια Κέδες, συνεπλάκη μετά 40μελούς ληστοσυμμορίας, τραυματίσαν εν των μελών αυτής, όπερ παρελήφθη παρά των συντρόφων του.

35. Την 20-4-22, το εν τη δυτική περιφέρεια Βαϊνδερίου δρων μεταβατικών απόσπασμα, συνεπλάκη μετά 10μελούς συμμορίας, φονεύσαν τον αρχηγόν και εν των μελών αυτής.

Συλλήψεις - Προσελεύσεις ληστών

1. Παρά της Υπομοιραρχίας Θείρων, συνελήφθησαν τρεις Οθωμανοί δράσται ληστείας εις ζημίαν ομοφύλων των (Δελτίον 6-1-22).

2. Παρά της Υπομοιραρχίας Σαλιχλή, συνελήφθησαν τρεις Οθωμανοί δράσται ληστείας (Δελτ. 7-1-22).

3. Παρά της Υπομοιραρχίας Κεμερίου, συνελήφθη εις Οθωμανός Χασάν Ογλού Αλής, δράστης δύο φόνων εν τη περιφέρεια Αδραμυτιού (Δελτ. 7-1-22).

4. Παρά της Υπομοιραρχίας Σαλιχλή, συνελήφθησαν τρεις Οθωμανοί δράσται ληστείας (Δελτ. 8-1-22).

5. Προσήλθε και παρεδόθη εις την Υπομοιραρχίαν, Κεμερίου, Οθωμανός δράστης φόνου (Δελτ. 14-1-22).

6. Παρά της Υπομοιραρχίας Κασαμπά, συνελήφθησαν δύο Οθωμανοί και εις λιποτάκτης στρατιώτης, δράσται ληστείας (Δελτ. 14-1-22).

7. Συνελήφθησαν παρά του Αστυνομικού Σταθμού Γιαγιάκιοϊ (Μοιραρχία Αξαρίου) πέντε Οθωμανοί λησταί, δράσαντες κατά καιρούς εν τη περιφέρεια εκείνη (Δελτ. 31-1-22).

8. Συνελήφθη παρά της Υπομοιραρχίας Νυμφαίου, Οθωμανός μέλος 20μελούς ληστοσυμμορίας (Δελτ. 31-1-22).

9. Συνελήφθη παρά της Υπομοιραρχίας Τουρπαλή, Κιρκάσιος μέλος οκταμελούς συμμορίας (Δελτ. 4-2-22).

10. Παρά του Αστυνομικού Σταθμού Κουγιουτζάκ (Υπομοιραρχίας Σιβρισαρίου) συνελήφθη Οθωμανός, μέλος 4μελούς ληστοσυμμορίας, διαπράξας διάφορους ληστείας και φόνους. (Δελτ. 5-2-22).

11. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Σόμα δέκα Αρμένιοι αποτελούντες ληστοσυμμορίαν, δρώσαν εν τη περιφέρεια εκείνη υπό επίσημ Αρμένιον τέως Ταγματάρχη του ημετέρου στρατεύματος (Δελτ. 7-2-22).

12. Παρά της Υπομοιραρχίας Σαλιχλή, συνελήφθησαν οι Οθωμανοί Ισμαήλ Ογλού Μουσταφά και Αχμέτ Ογλού Μεμέτ ως αυτουργοί ληστείας, επίσης δε τρεις Οθωμανίδες και ετέροι τέσσαρες

Οθωμανοί ως συνεργοί (Δελτ. 17-2-22).

13. Την 10-2-22, παρ' εμπίστου της Υπομοιραρχίας Σαλιχλή Οθωμανού, εφονεύθη ο λησταρχος Κούνι Τουρμούϊ (Δελτ. 25-2-22).

14. Παρεδόθη εις την Υπομοιραρχίαν Νυμφαίου, Οθωμανός δράστης φόνου.

15. Παρά του 1ου Λόχου Τάγματος Α.Υ.Χ., συνελήφθησαν - 4 - Οθωμανοί λησταί, μέλη της υπό τον Ματζίρ Αμέτ ληστοσυμμορίας (Δελτ. 23-2-22).

16. Συνελήφθησαν παρά του Αστυνομικού Σταθμού Σαραχλή (Υπομοιραρχίας Μαγνησίας) δύο ομογενείς δράσται ληστείας μετά δύο φόνων (Δελτ. 1-3-22).

17. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Σιβρισαρίου, δύο Οθωμανοί λησταί, μέλη τετραμελούς ληστοσυμμορίας δρώσης εν τη περιφέρεια εκείνη (Δελτ. 9-3-22).

18. Προσήλθε και παρεδόθη εις την Μοιραρχίαν Βαϊνδερίου, ο ληστής Μουσά Ογλού Βελή, όστις αμνηστευθείς αφέθη ελεύθερος (Δελτ. 13-3-22).

19. Συνελήφθη παρά της Υπομοιραρχίας Κασαμπά, ο ληστής Γιαχί Ογλού Μπεχλιβάν, αρχηγός ληστοσυμμορίας (Δελτ. 15-3-22).

20. Την 14-3-22, παρά του εν τη περιφέρεια Κεμερίου δρώντος μεταβατικού αποσπάματος, συνελήφθησαν δύο Οθωμανοί λησταί (Δελτ. 16-3-22).

21. Συνελήφθησαν παρά του Σταθμού Χωροφυλακής Χορόσκιοϊ (Υπομοιραρχίας Μαγνησίας) δύο ομογενείς δράσται ληστείας (Δελτ. 24-3-22).

22. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Καραβουρνού, δύο ομογενείς δράσται ληστείας.

23. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Νυμφαίου την 24-3-22 εντός φάραγγος, 10 λιποτάκται μεθ' όπλων και οπλοπολυθόλων (Δελτ. 27-3-22).

24. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Δικελή, δύο Οθωμανοί λησταί, δράσται θανατηφόρου τραυματισμού Χωροφύλακος.

25. Συνελήφθησαν παρά του Σταθμού Χωροφυλακής Αγώνιας (Μοιραρχία Αδραμυτιού) τρεις Οθωμανοί λησταί. Επίσης προσήλθε και παρεδόθη και έτερος τοιούτος (Δελτ. 17-4-22).

26. Προσήλθον και παρεδόθησαν εις τον Σταθμόν Χωροφυλακής Φάλαγος (Μοιραρχία Βαϊνδερίου) δύο Οθωμανοί λησταί, όιτινες αμνηστευθέντες αφέθησαν ελεύθεροι (Δελτ. 19-4-22).

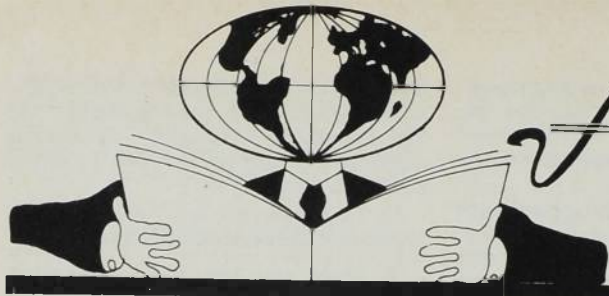
27. Προσήλθε και παρεδόθη εις το εν τη περιφέρεια Οδεμής δρων μεταβατικόν απόσπασμα, Οθωμανός όστις αφέθη ελεύθερος (Δελτ. 30-4-22).

28. Συνελήφθησαν παρά της Υπομοιραρχίας Σιβρισαρίου, δύο ομογενείς δράσται φόνου δύο Οθωμανών μετά ληστείας (Δελτ. 27-4-22).

29. Συνελήφθη παρά της Υπομοιραρχίας Κασαμπά δράστης ληστείας.

30. Προσήλθε και παρεδόθη εις τον Αστυνομικόν Σταθμόν Φάλαγος (Μοιραρχίας Βαϊνδερίου) Οθωμανός ληστής, όστις αμνηστευθείς αφέθη ελεύθερος.

Χρήστος Κ. Ρέππας
Ταγματάρχης

Νέα άω' έξο Του Κόσμου

ΑΓΓΛΙΑ

Δεν κινδυνεύουμε απο την τηλεόραση.

Μια έρευνα που δημοσιεύτηκε πρόσφατα σε έγκυρο περιοδικό της Βρετανικής Ιατρικής Εταιρίας αποδεικνύει, ότι η πεποίθηση πως οι συσκευές έγχρωμης τηλεόρασης εκπέμπουν ακτινοβολία η οποία θλάπτει δεν έχει καμία απολύτως βάση. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή, οι συσκευές έγχρωμης τηλεόρασης πραγματικά εκπέμπουν ακτινοβολία αλλά η ακτινοβολία αυτή είναι χίλιες φορές περίπου μικρότερη απο την ακτινοβολία που εκπέμπουν άλλες πηγές. Για παράδειγμα, το ανθρώπινο σώμα δέχεται πολύ μεγαλύτερες δόσεις ακτινοβολίας απλώς και μόνο με το να κάθεται στον ήλιο. Επίσης ισχυρότερες ακτινοβολίες εκπέμπονται από διάφορα πετρώματα όπως τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του σμάλτου των κοσμημάτων. Με άλλα λόγια όταν βλέπετε έγχρωμη τηλεόραση δεν κινδυνεύετε καθόλου από τις ακτινοβολίες. Τώρα, αν κινδυνεύετε να σκάσετε από... ανία, αυτό είναι άλλη υπόθεση.

Το πιο μεγάλο νύχια.

Η Υμπέρνα Πράις μια Αγγλίδα που κατοικεί στο Γιορκσάιρ είναι 68 χρόνων. Η κυρία αυτή έχει να κόψει τα νύχια του αριστερού χεριού από την εποχή που ήταν μόλις 13 χρόνων.

Το αποτέλεσμα αυτής της αμέλειάς της ήταν ν' αποκτήσει νύχια που το μήκος τους φτάνει τα 22,5 εκατοστά του μέτρου. Και κάθε φορά που θέλει να τα βάψει χρειάζεται ένα μεγάλο μπουκάλι με βερνίκι.

ΓΑΛΛΙΑ

Βρήκαν το μελά τους.

Μια χωρική από ένα ορεινό χωριό της Βορείου Γαλλίας, η 19χρονη Κλεμεντίν Ωγκύρ, δέχτηκε την επίθεση τριών νεαρών μέσα σε μια βουνοπλαγιά. Χωρίς να σαστίσει καθόλου άρχισε να πετά αυγά στα κεφάλια των τριών νεαρών, δύο από τους οποίους το έβαλαν στα πόδια.

Η Κλεμεντίν άφησε το καλάθι με τ' αυγά και άρχισε να ξυλοκοπεί τον τρίτο, που όταν έπεσε μισολυπόθυμος καταγής, δέχτηκε και την χαριστική βολή. Καπελώθηκε από τ' αυγά που είχαν μείνει στο καλάθι της νεαρής χωρικής. Μισή ώρα μετά, όταν έφτασαν οι χωροφύλακες, βρήκαν τον νεαρό ξαπλωμένο στο χώμα και με το καλάθι στο κεφάλι...

ΙΑΠΩΝΙΑ

Κομπιούτερ σε νηπιαγωγείο...

Το αλφαβητάριο και τα παιχνιδάκια αποτελούν μεσαιωνικά πράγματα για τους μικρούς μαθητές του βρεφονηπιακού σταθμού της μικρής πόλης Τομίζου που βρίσκονται κοντά στο Τόκιο. Τα 160 ογοράκια και κοριτσάκια, που φοιτούν εκεί, και που είναι ηλικίας μόλις πέντε χρόνων, χρησιμοποιούν κομπιούτερ για τα μαθήματά τους. Καθοδηγούμενα από τον καθηγητή Σούνγκι Οτσούνα, 34 χρόνων, ξέρουν να κάνουν περιπλοκές αριθμητικές πράξεις με τη βοήθεια των κομπιούτερς.

ΚΙΝΑ

Ηλεκτρονικός... γάτος!

Ο ηλεκτρονικός γάτος είναι το τελευταίο εύρημα στον τομέα των εφευρέσεων στην Κίνα. Το μικρό ρομπότ ανάβει ένα πράσινο φως όταν συλαμβάνει το ποντίκι. Όταν κατόπιν η λεία εξοντώνεται με μια ηλεκτρική εκκένωση το φως γίνεται κόκκινο και ακούγεται ένας ήχος που μοιάζει σαν «νιάου-νιάου». Η τιμή πώλησης του γατού - ρομπότ είναι 68 γιουάν δηλαδή 2.500 περίπου δραχμές.

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Επιλεκτικές ωτοασπίδες.

Μια νέα εφεύρεση που έκανε αυτό το καιρό την εμφάνισή της στην αγορά της Δυτικής Γερμανίας, δίνει μια λύση στο πρόβλημα των ανθρώπων που εργάζονται σε περιβάλλον με πολύ θόρυβο. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, ο οργανισμός καταπονείται από το θόρυβο, ενώ από την άλλη μεριά οι απαραίτητες συνηνοήσεις για τη δουλειά είναι δύσκολο να γίνουν και πινίγονται από τους θορύβους.

Η νέα αυτή εφεύρεση είναι ένα ζευγάρι συνηθισμένες εξωτερικά ωτοασπίδες, που έχουν όμως μια χαρακτηριστική ιδιότητα. Καταπνίγουν μόνο τους ήχους υψηλής συχνότητας, πάνω δηλαδή από 5.000 κύκλους. Έτσι μειώνουν αρκετά το θόρυβο, ενώ αντίθετα είναι «ηχητικά διαφανείς» για ήχους χαμηλών συχνοτήτων, πράγμα που σημαίνει ότι οι ομιλίες μπορούν να ακούγονται πεντάκάθαρα.

ΚΑΝΑΔΑΣ

Γιατρός από το... δορυφόρο

Η τεράστια γεωγραφική έκταση του Καναδά επέβαλε στους αρμόδιους για τα θέματα υγείας της Χώρας να αντιμετωπίσουν ριζοσπαστικά τα προβλήματα που δημιουργούν οι τεράστιες εκτάσεις που παρεμβάλλονται συνήθως ανάμεσα στο διεσπαρμένο πληθυσμό των επαρχιών και τον πλησιέστερο γιατρό. Με ένα ειδικό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που δημιουργήθηκε οι γιατροί μιας ειδικής κλινικής του Τορόντο κάνουν διαγνώσεις και δίνουν συμβουλές για την αντιμετώπιση διαφόρων περιστατικών... μέσω δορυφόρου. Όσοι χρειάζονται επειγόντως τη συνδρομή ενός γιατρού δεν έχουν παρά να πάρουν στο τηλέφωνο το ειδικό νοούμερο και εκεί ένα πλήρες και απόλυτα εξειδικευμένο επιτελείο γιατρών μπορεί να χειριστεί την περίπτωση. Το σύστημα επιτρέπει τη λήψη από το τηλέφωνο πάντα μέσω δορυφόρου σημαντικών στοιχείων για τον ασθενή όπως καρδιογράφημα και εγκεφαλογραφήματα. Στο μέλλον το σύστημα θα επεκταθεί και θα γίνει «τηλεοπτικό» έτσι ώστε ο γιατρός να μπορεί να βλέπει κιόλας ταυτόχρονα τον ασθενή που βρίσκεται μερικές χιλιάδες μίλια μακριά.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Πρωτότυπο σλόγκαν.

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Τουρισμού της Ισπανίας, δημοσιεύθηκε σε όλα τα τουριστικά έντυπα της χώρας ένα εννημερωτικό σλόγκαν, που απευθύνεται στους τουρίστες - και τις τουρίστριες - που επισκέπτονται την Ισπανία με μοναδικό σκοπό το φλερτ και τον έρωτα με φλογερούς μεσογειακούς εραστές και μελαχρινές Σπανιόλες:

«Στην Ισπανία δεν επιτρέπεται το διαζύγιο! Αποφεύγετε, λοιπόν, να φλερτάρτε παντρεμένους και παντρεμένες!».

Πραγματικά, για να φτάσει το Υπουργείο Τουρισμού της Ισπανίας στην κυκλοφορία αυτού του σλόγκαν, το πρόβλημα είχε γίνει οξύτατο: κάθε καλοκαίρι, δεν ήταν λίγα τα ζευγάρια που χάλαγαν, γιατί κάποιος από τους συζύγους ξελογιαζόταν από τα μάτια κάποιου Γαλλίδας ή τα μπράτσα κάποιου Γερμανού και εγκατέλειπε την οικογενειακή εστία, δημιουργώντας έτσι σοβαρό κοινωνικό, νομικό και θρησκευτικό πρόβλημα, αφού στην αυστηρά Καθολική Ισπανία το διαζύγιο δεν επιτρέπεται!

Παραμύθια για αρρώστους.

Αυτό που συνέστησε ο γιατρός στους 370 ασθενείς μιας νευρολογικής κλινικής στην Αυστρία, ήταν να διαβάζουν τακτικά παραμύθια κλασικών συγγραφέων, όπως του Άντερσεν και των αδελφών Γκριμ!

Ο ψυχίατρος και νευρολόγος δρ Βολφ Ντήτριχ Ζίγκμουντ, διευθυντής του Νοσοκομείου ST.ROCHUS κοντά στο Γκρατς, λέει ότι τα παραμύθια αποτελούν μια πρώτης τάξης θεραπεία για τα πνευματικά διαταραγμένα άτομα. «Το μήνυμα των παραμυθιών είναι ότι παρά τις κάποιες προσωρινές επιτυχίες του Κακού, το Καλό τελικά θριαμβεύει. Αυτό αναπτρώνει το ηθικό των ασθενών, τους ηρεμεί και τους ανακουφίζει!».

Ο δρ Ζίγκμουντ λέει στους ασθενείς του για το Χάνσελ και τη Γκρέτελ που χάθηκαν στο μεγάλο σκοτεινό δάσος, ή για τη Χιονάτη και την κακιά μητριά της, μέσα στα πλαίσια τακτικών εβδομαδιαίων συγκεντρώσεων. Πιστεύει ότι οι ασθενείς του τελικά θα πειστούν ότι ακόμα κι αν οι ίδιοι είναι προσωρινά χαμένοι μέσα στο δάσος, κάποτε θα βρουν το δρόμο για το σπίτι τους, και τότε... «θα ζήσουν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!».

Και το πείραμα αυτό φαίνεται τελικά πως πιάνει!...

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Αντις Αμπέμπα: Διακοπή σχέσεων.

Ένας γεωργός από την Αιθιοπία ο Τζίνα Φάρι, και η γυναίκα του Λίνα ζουν εδώ και 15 χρόνια δηλαδή την ημέρα που παντρεύτηκαν, μαζί, με χωρίς να ανταλλάσσουν ούτε μία λέξη.

Ο λόγος που διέκοψαν τις... διπλωματικές τους σχέσεις ήταν ότι το βράδυ του γάμου τους τσακώθηκαν για το πόσα παιδιά θα κάνουν. Για να επικοινωνίσουν μεταξύ τους χρησιμοποιούν έναν μαυροπίνακα στον οποίο γράφει ο καθένας τα μηνύματά του.

ΧΟΝΓΚ - ΚΟΝΓΚ

Εκτός μάχης.

Η 21 χρονη Κινέζα αστυνομική Ταν Κέι Λίνγκ, έθεσε εκτός μάχης δύο κακοποιούς, όταν αυτοί της επιτέθηκαν αντί να υπακούσουν στην πρόσκλησή της να την ακολουθήσουν στο τμήμα, γιατί κίνησαν πέρσες της.

Οι γροθιές της ήταν τόσο αποτελεσματικές, ώστε ξάπλωσαν αναισθητούς τους κακοποιούς στο έδαφος και μετά τους πέρασε τις υποψίδες. Στο Τμήμα διαπιστώθηκε ότι οι δύο συλληφθέντες ήταν κακοποιοί που καταζητούνταν από καιρό...

Η καλλιέργεια της Σαχάρας.

Με τεχνητές οάσεις η ανθρωπότητα θα κατορθώσει να εξασφαλίσει ψωμί από τις ερήμους. Αλλά και οι ζούγκλες δεν πρόκειται να μείνουν ανεκμετάλλευτες! Όλες οι άγονες και ακαλλιεργητες περιοχές του πλανήτη μας, θα μεταμορφωθούν σε ευφορώτατες εκτάσεις!

Μοιάζουν κάπως με όνειρα τα παραπάνω. Όμως η πραγματοποίησή τους εξαρτάται αποκλειστικά από την ανθρώπινη θέληση και την καλή χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας αλλά και του άφθονου χρήματος που συσσωρεύουν οι μεγιστάνες του πετρελαίου!

Πρώτη, λοιπόν, η Λιβύη, μια από τις μεγαλύτερες πετρελαιοπαραγωγές χώρες, αποφάσισε να δημιουργήσει τεχνητές οάσεις. Αναζητώντας πετρέλαιο βαθιά στην καρδιά της μεγαλύτερης ερήμου του κόσμου, της Σαχάρας, τα τρυπάνια ανακάλυψαν κάτι πολύ πιο πολύτιμο: νερό!

Η Σαχάρα, που το όνομά της σημαίνει «Ξανθή Χώρα», μπορεί με την άρδευση και τη σωστή εκμετάλλευση να σώσει την ανθρωπότητα από την πείνα. Μερικά σποραδικά πειράματα, όπως στο Άμπου - Ντάμπι απέδειξαν ότι είναι δυνατό να γίνουν εξαιρετικά αποδοτικές καλλιέργειες στην άμμο, αρκεί να υπάρχει νερό! Στο Άμπου - Ντάμπι παράγονται σήμερα λαχανικά, που κανείς δεν θα πίστευε ότι φυτρώνουν στην άμμο. Οι πράσινες πιπεριές, για παράδειγμα, είναι μεγαλύτερες και γευστικότερες, ακόμα κι από εκείνες της περιοχής της Μεσογείου. Μερικοί σείχηδες έχουν ήδη ξεκινήσει μια προσπάθεια να μετατρέψουν τις έρημες και άγονες εκτάσεις σε απέραντες φάρμες διάφορων καλλιεργειών. Δεν αποκλείεται καθόλου, η Σαχάρα να ξαναπάρει κάποια μέρα την παμπάλαια και ξεχασμένη μορφή που είχε στην τεταρτογενή περίοδο, όταν τη διάσχιζαν ποταμοί που χύνονταν σε μεγάλες εσωτερικές λίμνες.

H. P. A.

Νοικιάζοντας... ποιητές

Στο Γκρήνουιτς Βήλλατζ της Νέας Υόρκης, λειτουργεί γραφείο που νοικιάζει καλλιτέχνες για δεξιώσεις. Με 20 δολάρια διαθέτει διανοομένους που απαγγέλουν θαυμάσια στίχους γνωστών ποιητών. Αν ο πελάτης, όμως, θέλει «γνήσιο» ποιητή που να απαγγείλει δικούς του στίχους, η αμοιβή είναι ανάλογη με την «ποιότητα» του ποιητή.

Αλλά το γραφείο δε διαθέτει μόνο ποιητές. Με 40 δολάρια μπορείτε να έχετε έναν πιανίστα και με 100 ένα συνθέτη που θα αυτοσχεδιάσει μουσικά κομμάτια εμπνευσμένα απ' την ατμόσφαιρα της δεξίωσης.

Βέβαια, το γραφείο διαθέτει επίσης τραγουδίστριες, χορεύτριες, και στηπ - τηζέζ, που κοστίζουν ανάλογα με το ταλέντο και την εμφάνισή τους.

Αθλήτρια ετών 85!...

Η Αραμπέλλα Ουίλιαμς, μια 85χρονη Καλιφορνέζα συνεχίζει να αθλείται παρά την ηλικία της και συμμετέχει σε πολλούς αγώνες αφήνοντας μάλιστα πίσω της πολλούς και πολύ νεότερους απ' αυτήν. Έστω κι αν εδώ και αρκετά χρόνια πέρασε στην ηλικία της σύνταξης η κ. Ουίλιαμς δεν περνάει τον καιρό της σε μια κουניστή πολυθρόνα έχοντας για συντροφιά εγγόνια δισέγγονα στην ησυχία του σπιτιού της. Προτιμάει να διατηρεί την αγωνιστική φόρμα της χωρίς να χάνει την ευκαιρία να δεί-

χνει τα μετάλλιά της με δικαιολογημένη περηφάνεια.

Η ηλικιωμένη πρωταθλήτρια έμαθε να κάνει σκι, πρώτα με ένα πείδιλο και κατόπιν μόνο ένα, πράγμα που οπωσδήποτε απαιτεί μια πιά ειδική τεχνική. Άλλωστε το θαλάσσιο σκι είναι ένα μόνο από τα πολλά χόμπι με τα οποία ασχολείται. Η Αραμπέλλα Ουίλιαμς έχει επίσης το πάθος της κηπουρικής και αφιερώνει πολλές ώρες την ημέρα στην καλλιέργεια λαχανικών τα οποία αποτελούν και τη βάση της διατροφής της.

Οι δραστηριότητές της δεν σταματούν εδώ, η κυρία Ουίλιαμς είναι και μέλος μιας ενοριακής ομάδας που εδώ και λίγα χρόνια έχει αναλάβει εκστρατεία για τους φτωχούς του Τρίτου Κόσμου. Έτσι κάθε χρόνο αναχωρεί με τους φίλους και φίλες της για την Αφρική ή την Ασία, με λίγα λόγια όπου υπάρχει ανάγκη για κατασκευή σχολείων σπιτιών και εκκλησιών. Και φαίνεται ότι ξέρει να χρησιμοποιεί το μυστήρι με την ίδια ορμή και πάθος που επιστρατεύει για το σκι της.

Φιλήματος συνέπειες...

Το εργαστήριο φυσιολογίας του Γουέστερν Στέιτ Κόλλετζ υπολόγισε, ότι ένα φιλή συντομεύει την ανθρώπινη ζωή κατά 3 λεπτά της ώρας. Το φιλή προκαλεί τέτοιο καρδιοχτύπι, ώστε η καρδιά εργάζεται 4 δευτερόλεπτα περισσότερο παρά όσο σε 3 λεπτά υπό κανονικές συνθήκες, και συνεπώς γερνάει πιά γρήγορα. 480 φιλή συντομεύουν τη ζωή κατά 1 μέρα, 2.360 κατά μια εβδομάδα και 148.071 κατά ένα χρόνο...

ΕΝΑΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ ΔΕ ΒΙΑΖΕΤΑΙ...

Του Ντικ Στότζχιλ

Το να σπεύδεις να βγάζεις συμπεράσματα είναι κακή συνήθεια για έναν ρεπόρτερ. Συντάκτες, άλλοι ρεπόρτερ, φίλοι, ακόμη κι απλοί γνώστοί μου δίνουν αυτή τη συμβουλή χρόνια τώρα με τις λέξεις *ποτέ μην το κάνεις*. Έχοντάς το υπόψη μου, περίμενα πέντε ολόκληρα λεπτά πριν αποφασίσω ότι η αστυνομία είχε συλλάβει λάθος άνθρωπο για το φόνο της Λίντα Ρότζερς.

Οι αποδείξεις, κατά τη γνώμη μου, παραήταν πολλές εναντίον του Τζων Ρέιμοντ Πρέουιτ. Ποιος δολοφόνος θα έκρυβε το πορτοφόλι, το δαχτυλίδι και το βραχιόλι του θύματός του πίσω από παλιά μπανιέρα με τέσσερα πόδια μέσα στο διαμέρισμά του, μαζί με αυτό που φαινόταν να είναι το όπλο του εγκλήματος, λέγοντας μετά στην αστυνομία να κάνει έρευνα χωρίς ένταλμα.

Ένας ηλίθιος, ίσως – αλλά θα πρέπει να ήταν από τους μεγαλύτερους ηλίθιους που έχουν εμφανισθεί τα τελευταία χρόνια. Ή κάποιος ένοχος – σαν αυτούς που καταρρέουν με την πρώτη ερώτηση και ομολογούν, καίγοντας και κάνοντας όρκους ότι δεν τό 'θελαν.

Ο Πρέουιτ δεν ταίριαζε σε καμιά από τις δυο κατηγορίες. Απ' την αρχή, ισχυριζόταν ότι ήταν αθώος και δεν άλλαξε τίποτε από αυτά που έλεγε. Αυτό δεν σημαίνει, φυσικά, ότι δεν ήταν και ηλίθιος κι έτσι ανυπομονούσα να δω από κοντά τον Τζων Ρέιμοντ Πρέουιτ.

Ήμουν εδώ κάπου ένα μήνα, καλύπτοντας τις ποινικές υποθέσεις για τον *Κήρυκα*, όταν μια Τετάρτη ανακάλυψα ότι η δίκη του Πρέουιτ είχε ορισθεί για την ερχόμενη Δευτέρα. Ήταν η πρώτη σοβαρή δίκη από τότε που είχα αναλάβει κι έτσι ρώτησα τον Τζέικ Ρίτσαρντς, τον αρχισυντάκτη της πόλης, τι κάλυψη ήθελε. Στο Κλήθελαντ ή στο Έικρον, θα της δίναμε καμιά δεκαριά εκατοστά στη σελίδα σαράντα, αλλά ένας φόνος, όσο απλός κι αν είναι, δεν αποτελεί καθημερινό φαινόμενο σε μια πόλη ογδόντα χιλιάδων κατοίκων κι έτσι ο Ρίτσαρντς είπε ότι θα ήταν πρωτοσέλιδη όλες τις μέρες που θα διαρκούσε η δίκη. Αυτό σήμαινε πως έπρεπε να θρίσκομαι κάθε πρωί στο δικαστήριο, να περιμένω ως την τελευταία στιγμή και μετά να γυρίζω τρέχοντας στην εφημερίδα και μέσα σε είκοσι λεπτά να τελειώνω ό,τι είχα να γράψω, για να προλάβω την προθεσμία των δώδεκα.

Αν ήταν να το χειριστούμε σαν πρώτης τάξεως δίκη, ήθελα να ξέρω κάτι περισσότερο από το όνομα του κατηγορούμενου όταν θα 'μπαινα στο δικαστήριο το πρωί της Δευτέρας, γι' αυτό πήρα το φάκελο της υποθέσεως, τον έβαλα πάνω στο γραφείο μου κι άρχισα να διαβάζω τα

αποκόμματα. Δεν ήταν πολλά – μια μεγάλη ιστορία για το πως βρέθηκε το πτώμα, μια – δυο ακόμη για τη σύλληψη του Πρέουιτ και καμιά ντουζίνα για τις γνωστές προδικαστικές διαδικασίες.

Αφού τα διάβασα όλα, έριξα μια δεύτερη ματιά στις ιστορίες της συλλήψεως, έσπρωξα τα αποκόμματα σε μια άκρη του γραφείου, άναψα ένα τσιγάρο κι αναρωτήθηκα μήπως έφτιαχνα ιστορίες με το μυαλό μου, επειδή είχα αρχίσει να αισθάνομαι τα πρώτα συμπτώματα ανίας από την πόλη και τη δουλειά μου. Ήταν κάτι που περίμενα μετά από ένα – δυο χρόνια, αλλά όχι σ' ένα μήνα.

Το Μίντλαντ είναι μια ετοιμοθάνατη βιομηχανική πόλη μες στην καρδιά της Ιντιάνα. Είναι βρώμικη, ζεστή και βαρετή. Μπορείς να ρίξεις μια πέτρα σε όποιο πεζοδρόμιο της θέλεις και δεν θα κάνεις παραπάνω από είκοσι θήματα για να την πιάσεις. Η θερμοκρασία είχε πέσει κάτω απ' τους 35° μια – δυο φορές από τότε που είχα φτάσει, αλλά μόνο στις δύο το πρωί.

Έβαλα τα αποκόμματα πίσω στον καφέ τους φάκελο και τον γύρισα στη βιβλιοθήκη. Μετά πήγα και κλειδώσα το γραφείο μου. Ήμουν έτοιμος να ξεκινήσω για το Μπαρ του Χόρνερ, όταν είδα αυτή την αναθεματισμένη στρογγυλοπρόσωπη, κοντόλαιμη, μισοφαλακρή ιρλανδέζικη φιγούρα, που στα τριάντα τρία μου έχω αναγνωρίσει ότι λέγεται Γκρέιντ Ντρίσκολ, να με κοιτάζει από το γυάλινο χώρισμα που αποτελεί το σύνορο ανάμεσα στο γραφείο μου και στο διάδρομο. Ή θα πρέπει να σκεπάσω με καμιά αφίσα αυτό το γυαλί ή θα πρέπει ν' αλλάξω γραφείο.

Αν θες να φρεις τον Τζέικ Ρίτσαρντς οποιοδήποτε απόγευμα μεταξύ δύο και πέντε, πρέπει να πας στου Χόρνερ. Τις περισσότερες φορές σνομπάρει το πίσω δωμάτιο και προτιμάει ένα σκαμνί στο μπαρ. Κάθισα δίπλα του και είπα: «Τζέικ, δεν νομίζω ότι τό 'κανε ο Πρέουιτ».

Δεν είχε ιδέα για τι πράγμα μιλούσα. Γύρισε το λεπτό, καμπουριασμένο σώμα του και με στραβοκοίταξε με υγρά, γκριζα μάτια.

Άργησε λίγο να συγκεντρώσει την προσοχή του στο όνομα Πρέουιτ. Στο τέλος είπε: «Ω, εννοείς τον τύπο που δικάζεται την άλλη εβδομάδα; Γιατί δεν νομίζεις ότι τό 'κανε;».

«Διαίσθηση. Έχουν μπει όλα τόσο όμορφα στη θέση τους που δεν μπορώ να εμπιστευτώ την απάντησή. Το ξέρω ότι αυτό θα φαίνεται ανόητο από κάποιον καινούριο στην πόλη».

«Κάθε άλλο», είπε ο Τζέικ χτυπώντας το άδειο του ποτήρι στον πάγκο. Όταν βρέθηκε μ' ένα γεμάτο μπροστά του, είπε: «Εσύ έχεις περισσότερες πιθανότητες να δεις κάτι που δεν ταιριάζει απ' όλους εμάς που είμαστε εδώ απ' την αρχή. Εμείς το είδαμε κομμάτι – κομμάτι, ενώ εσύ έπρεπε να το καταπιάς όλο μαζί

μέσα σε μισή ώρα».

«Ίσως νά 'χεις δίκιο», είπα αν και δεν καταλάβαινα ακριβώς τι ήθελε να πει.

«Και θέβαια έχω δίκιο. Ένας ρεπόρτερ δεν πρέπει ποτέ να δέχεται κάτι μέχρι να μείνει απόλυτα ικανοποιημένος. Έχεις καλύψει ποτέ ποδοσφαιρικό αγώνα;».

«Πολλούς».

«Λοιπόν, ένας ρεπόρτερ θά 'πρεπε να βλέπει κάθε κατάσταση σαν ποδοσφαιρικό αγώνα. Ανατρέχοντας στα σημαντικότερα σημεία του παιχνιδιού, ξέρει ακριβώς τι έγινε. Αν κάτι δεν στέκει καλά, συνεχίζει να το σκέπτεται μέχρι να βρει την αλήθεια».

Έκανα νόημα να μου φέρουν μια μπύρα και είπα: «Νομίζω ότι σε καταλαβαίνω, Τζέικ, αλλά ίσως δεν θά 'πρεπε να πιω άλλο. Με μια μπύρα και θρίσκω βάθος σ' αυτά που λες».

«Έχουν βάθος», είπε χωρίς να χαμογελάσει.

«Εντάξει. Για μένα, κάτι δεν στέκει καλά σ' αυτή την υπόθεση κι έτσι θα κάνω μερικές, επαληθεύσεις ώσπου να νιώσω καλύτερα».

«Μπράβο», είπε ο Τζέικ γυρίζοντας ξανά το σώμα του προς το μπαρ. «Μόνο μην τις κάνεις τις ώρες που υποτίθεται ότι θα βρίσκεσαι στο δικαστήριο. Μην ξεχνάς ότι γι' αυτές πληρώνεσαι».

Περπάτησα τρία τετράγωνα, ανέβηκα τις σκάλες ως τον τρίτο όροφο που βρίσκεται το διαμέρισμά μου, έβαλα κάτι έτοιμο να ζεσταθεί στο φούρνο κι ενώ ζεσταινόταν, κάθισα στη μοναδική αναπαυτική πολυθρόνα μου να σκεφτώ ξανά την υπόθεση. Η ιστορία έμοιαζε με πολλές που θυμίζονταν στα δώδεκα χρόνια που δούλευα για εφημερίδες μεγάλων πόλεων. Η Λίντα Ρότζερς, τριάντα ετών και πολύ όμορφη αν έκρινε κανείς απ' τη φωτογραφία της, ήταν μια άνεργη οερβιτόρα, χωρισμένη και μητέρα ενός εξαχρονου αγοριού. Είχε έρθει στο Μίντλαντ από το Λούισβιλ δέκα χρόνια πριν το θάνατό της.

Ο Τζων Ρέιμοντ Πρέουιτ ήταν τριάντα τριών ετών, οικοδόμος, χωρισμένος απ' τη γυναίκα του και γεννημένος σε μια μικρή πόλη του Τένεσι που στέλνει τους μισούς κατοίκους της να βρουν δουλειά στο Μίντλαντ. Οι μόνες προηγούμενες συλλήψεις του είχαν να κάνουν με ονοπνευματώδη ποτά. Κατηγορήθηκε για το φόνο της Λίντα Ρότζερς τρεις μέρες αφού βρέθηκε το πτώμα της από δυο πιτσιρικούς που έκαναν ποδήλατο σ' ένα πάρκο δέκα χιλιόμετρα έξω απ' την πόλη. Αιτία θανάτου ήταν το ξύλο που είχε φάει. Σύμφωνα με την ιατροδικαστική έκθεση, της είχαν κόψει το λαρύγγι αφού είχε ήδη πεθάνει, προφανώς σε μια ερασιτεχνική προσπάθεια παραπλανήσεως της αστυνομίας.

Ο Πρέουιτ έπινε στην ταβέρνα που είχαν δει για τελευταία φορά ζωντανή τη

Λίντα Ρότζερς και είχε φύγει λίγο πριν από εκείνη. Τα λάστιχα του δεκάχρονου αυτοκινήτου του ταίριαζαν με τα σημάδια τροχών που είχαν βρεθεί κοντά στο πτώμα. Αυτό, μαζί με τα πράγματα που είχαν βρεθεί στο σπίτι του, ήταν οι αποδείξεις εναντίον του. Η σύλληψή του έγινε μετά από ένα ανώνυμο τηλεφώνημα στην αστυνομία.

Ο Σερίφης, πάντα πρόθυμος να εξυπηρετήσει τους δημοσιογράφους, είχε τον Πρέουιτ και περίμενε σ' ένα μικρό δωμάτιο όταν έφτασα στη φυλακή. Πριν μπω μέσα, ο Σερίφης με πήρε στην κουζίνα, έβαλε καφέ σε δυο φλιτζάνια και μου τα έδωσε. «Μην ξεχάσεις να πεις στον Πρέουιτ ότι του τ' άστειλα εγώ», είπε.

Χαμογέλασα. Ο Σερίφης ήταν έξυπνος άνθρωπος. Ποτέ δεν μπορείς να ξέρεις – μπορεί να τη γλίτωνε ο Πρέουιτ και να ψήφιζε στις επόμενες εκλογές.

Ο Τζων Ρέιμοντ Πρέουιτ σηκώθηκε όταν μπήκα στο δωμάτιο. Πρώτη φορά τον έβλεπα και ήταν ακριβώς όπως τον περίμενα. Μικρόσωμος, γύρω στο 1.70 και καμιά εβδομηνταριά κιλά. Τα μαλλιά του ήταν ολόξανθα και τα γαλάζια μάτια του υγρά. Έμοιαζε με άνθρωπο που είχε περάσει δύσκολη ζωή, που έπινε συχνά και πολύ, αλλά μου χαμογέλασε, είπε τ' όνομά του και μου έδωσε το χέρι του.

«Ο δικηγόρος σου μου λέει ότι δεν θυμάσαι τίποτε από αυτή την ιστορία», αρχισα.

«Δεν θυμάμαι τίποτα για φονικό, αλλά θυμάμαι εκείνη τη νύχτα. Ήπια μερικά ποτηράκια, δεν λέω, αλλά έχω συνηθίσει. Πίνω κάθε βράδυ». Γέλασε μόνο του. «Πριν με βάλουν εδώ μέσα, δηλαδή».

«Μήπως έκανες κάτι και μετά το ξέχασες;».

«Όχι, το θυμάμαι εκείνο το βράδυ πολύ καθαρά, ακόμη και την κοπέλα, την Λίντα, να μπαίνει στην Ταβέρνα του Ντον. Ξαφνιάστηκα όταν την είδα εκεί μέσα».

«Την ήξερες;».

«Εξ όψεως. Την είχα ξαναδει στο Μπαρ Παρασκήνιο. Συνήθως δεν πήγαινα εκεί – ήταν πολύ ακριβά –, αλλά εκείνη σ' αυτό σύχναζε. Πρώτη φορά την έβλεπα στου Ντον. Δεν είναι από τα μέρη που θα πήγαινε».

«Τι εννοείς;».

«Δεν είναι μέρος για γυναίκες. Όχι ότι γίνονται καθγάδες, τουλάχιστον όχι πολύ συχνά γιατί του Ντον δεν του αρέσουν, αλλά οι πελάτες του δεν είναι σοί. Εκείνη πήγαινε στο Παρασκήνιο ή στην Πράσινη Πόρτα – τέτοια μέρη κάπως καλύτερα. Του Ντον, ξέρεις, είναι για εργάτες, τύπους σαν κι εμένα».

«Της είχες μιλήσει ποτέ;».

Ο Πρέουιτ κούνησε αρνητικά το κεφάλι του, ψάχνοντας να βρει τις κατάλληλες λέξεις. «Δεν ήταν απ' τους ανθρώπους, ξέρεις, που θα μπορούσα να μιλήσω. Δεν θα μου έδινε σημασία».

Δυσκολευόταν να εκφράσει αυτό που ήθελε, αλλά κατάλαβα τι εννοούσε. Ο Πρέουιτ ένιωθε δέος μπρος σε μια τέτοια γυναίκα, επειδή φοβόταν τη γελιο-

ποίηση. Μπορούσε να τη θαυμάζει, αλλά μόνο από μακριά.

«Τι έκανε όταν μπήκε μέσα;» ρώτησα.

«Το μόνο άδαιο σκαμνί ήταν αυτό που ήταν δίπλα μου κι έτσι κάθισα κοντά μου. Ήξερα ότι κάτι της συνέβαινε, αλλιώς δεν θα ήταν εκεί μέσα. Ήταν φανερό ότι πριν από λίγο έκλαιγε. Το πρόσωπό της ήταν σαν πρησμένο, ξέρεις τι θέλω να πω. Μπορεί να ήταν απ' το κλάμα, αλλά φαινόταν σαν να είχε φάει και μερικά σκαμπίλια».

«Πόσο έμεινε;».

«Δεν ξέρω. Τέλειωσα το ποτό μου και γύρισα στο σπίτι. Μπορεί να ήπια κανένα ακόμη απ' όταν ήρθε, δεν είμαι σίγουρος. Έμαθα ότι σκοτώθηκε μόνο όταν πήγα στου Ντον το άλλο βράδυ».

«Το αυτοκίνητό σου το κλειδώσες όταν γύρισες στο δικό σου σπίτι;».

«Δεν νομίζω. Σπάνια το κλειδώνω. Είναι σαραβαλάκι. Γι' αυτό απόρησα όταν είδα ότι έλειπε την άλλη μέρα».

«Θες να πεις ότι δεν ήταν εκεί που τό 'χες αφήσει;» ρώτησα έκπληκτος. Δεν είχα διαβάσει τέτοιο πράγμα στις ιστορίες των εφημερίδων.

«Όχι έλειπε. Σκέφτηκα ότι θα τό 'χαν πάρει τίποτε πιτσιρικάδες για καμιά βόλτα και το 'χαν αφήσει πουθενά αλλού, γι' αυτό άρχισα να ψάχνω. Το βρήκα κάπου έξυ τετράγωνο πιο κάτω, στην Οδό Μήνη. Δεν είχε βενζίνη κι έτσι έβαλα και τό 'φερα πίσω».

«Ανέφερες την κλοπή;».

Ο Πρέουιτ γέλασε. Το τελευταίο πράγμα που θά 'κανε θα ήταν να τηλεφωνήσει στην αστυνομία. «Όχι», είπε. «Δεν άξιζε τον κόπο και σκέφτηκα ότι θα τό 'βρισκα μόνος μου».

«Είπες στην αστυνομία για το αυτοκίνητο όταν σ' έπιασαν;».

«Δεν νομίζω. Δεν θυμάμαι – δεν με ρώτησαν. Το μόνο που με ρώτησαν ήταν γιατί τη σκότωσα κι εγώ τους είπα ότι δεν την είχα σκοτώσει».

«Στο δικηγόρο σου το είπες;».

«Δεν ξέρω. Το είχα ξεχάσει εντελώς μέχρι τη στιγμή που αρχίσαμε να μιλάμε μαζί. Γιατί – νομίζεις ότι έχει καμιά σημασία;».

«Δεν ξέρω», είπα. «Σε ποιο σημείο της Οδού Μήνη το βρήκες ακριβώς;».

«Μισό τετράγωνο πιο πάνω απ' την Ταβέρνα της Ανατολής, παρκρισμένο απ' την απέναντι μεριά του δρόμου».

Έκλεισα τα μάτια μου κάτω απ' τις

ακτίνες του απογευματινού ήλιου, καθώς θγήκα έξω απ' την κλιματιζόμενη φυλακή. Όρα για μπίρα, σκέφτηκα, κι αποφάσισα ότι θα ήταν μια καλή ευκαιρία να κάνω την πρώτη μου επίσκεψη στου Ντον, έστω κι αν αυτό σήμαινε ότι θά 'πρεπε να περάσω μπρος απ' του Χόρνερ. Ήταν πολύ νωρίς ακόμη για του Χόρνερ, έτσι κι αλλιώς. Ένας αρχισυντάκτης, μπορεί να πίνει εκεί απ' τις δύο, αλλά όχι κι ένας ρεπόρτερ.

Ζήτησα μια μπίρα, ήπια τη μισή με μια γουλιά και ρώτησα τη μεγαλόσωμη, σκυθρωπή γυναίκα πίσω απ' το μπαρ αν ήταν εκεί ο Ντον.

«Στις έξι», γάβγισε.

Άναψα ένα τσιγάρο, παρακολούθησα την κίνηση έξω απ' τα θρώμικα παράθυρα κι αποφάσισα ότι ήταν καιρός να δω τι γινόταν στην εφημερίδα μου. Ρώτησα

την όμορφη κυρία που ήταν το τηλέφωνο.

Κούνησε το κεφάλι της προς το μέρος της πόρτας και είπε: «Πίσω απ' τη γωνία έχει ένα θάλαμο».

Αρκετά την είχα ανεχθεί κι έτσι γύρισα στο γραφείο μου αντί να τηλεφωνήσω. Όλα ήταν ήσυχα, οπότε ξανάφουγα και περπάτησα τρία τετράγωνα ως το παλιό Φοξβάγκεν του. Ο Κήρυκας χρεώνει όλους τους υπαλλήλους του έξι δολάρια το μήνα για παρκάρισμα μες στο γκαράζ κι έτσι εγώ το αφήνω στο δρόμο τσάμπα.

Είχε τόση υγρασία που το Φοξβάγκεν φαινόταν να διαπλέει τους δρόμους ως την Ταβέρνα της Ανατολής. Παρκάρισα απ' την απέναντι μεριά του δρόμου, κατηφόρισα ένα τετράγωνο προς την πόλη κι άρχισα να χτυπάω πόρτες στο δρόμο της επιστροφής. Είναι μια παλιά γειτονιά που έχει πάρει την κάτω βόλτα. Τα σπίτια είναι μεγάλα κι όλα έχουν δικούς τους κήπους. Δεν περίμενα πολλά πράγματα κι αποδείχτηκε ότι είχα δίκιο με τα πέντε σπίτια.

Ένας γέρος καθόταν στον κήπο του έκτου. Πριν φτάσω στην πόρτα, σήκωσε το χέρι του, κούνησε το κεφάλι του και είπε: «Δεν θέλω τίποτα, νεαρέ μου».

Όταν τον έπεισα ότι δεν πουλούσα τίποτε, έδειξε να χαιρέται για την παρέα.

Και βέβαια θυμόταν το παλιό άσπρο αυτοκίνητο που ήταν παρκρισμένο μπροστά στο σπίτι του το Μάιο.

«Έχω ρευματισμούς, νεαρέ μου», εξήγησε. «Ποτέ δεν κοιμάμαι περισσότερο από δυο ώρες συνέχεια. Διάολε, αν τα καταφέρω, δεν θα μπορέσω να ξανασηκωθώ. Γι' αυτό κοιτάξα έξω απ' το παράθυρο όταν ένας άντρας το έσπρωξε ως εδώ».

«Το έσπρωξε; Πώς ήταν αυτός ο άντρας;».

«Ένα – ένα, νεαρέ μου. Το έσπρωξε επειδή του έμεινε πιο πάνω στο δρόμο κι αυτός ήταν ο πρώτος ελεύθερος χώρος που βρήκε».

«Μπορέσατε να δείτε πώς ήταν;».

«Δεν μπόρεσα να δω το πρόσωπό του, αλλά ήταν γύρω στο 1.80 και είχε σκούρα μαλλιά. Φορούσε ένα ανοιχτόχρωμο αδιάβροχο και γάντια. Μου φάνηκε περίεργο γιατί δεν έκανε κρύο».

«Τι έκανε αφού παρκάρισε το αυτοκίνητο;».

«Έφυγε – γρήγορα, σαν να βιαζόταν. Έστριψε απ' τη γωνία», μου έδειξε με το χέρι του προς το κέντρο της πόλης, «και μετά νότια. Νομίζα ότι θα γύριζε ή θά 'στελνε κανένα γερανό, αλλά την άλλη μέρα ήρθε κάποιος άλλος και προσπάθησε να βάλει προς τη μηχανή. Δεν τα κατάφερα κι έτσι έβγαλε ένα μπιτόνι απ' το πορτ – μπαγκάζ και πήγε να φέρει βενζίνη. Αυτό είχε μόνο το αυτοκίνητο – είχε μείνει από βενζίνη».

«Είστε βέβαιος ότι ήταν άλλος αυτός που ήρθε να το πάρει;» ρώτησα.

«Και βέβαια είμαι βέβαιος. Ο δεύτερος ήταν κοντός και πολύ αδύνατος. Κάπως ατημέλητος, μάλιστα. Αυτός που το άφησε ήταν καλύτερα ντυμένος – ξέρεις τι θέλω να πω».

«Με την αστυνομία μιλήσατε καθόλου;».

«Για ποιο πράγμα; Ο κοντός τὸ 'κλεψε τὸ αυτοκίνητο. Δεν μου φάνηκε ν' αξίζει τὸν κόπο για να τὸ κλέψει κανεὶς. Εγὼ ἀπόρησα πὼς τὸ ὀδηγοῦσε ὁ πρῶτος. Σκέφτηκα ὅτι ἀπὸ κάπου θὰ τὸ 'χε δανειστεί».

Μάλλον σωστὴ σκέψη ἔκανε ὁ γέρος, σκέφτηκα, καθὼς γύριζα στο Φοξβάνγκεν μου.

Γύρισα στὴν Ταβέρνα τοῦ Ντον λίγο πρὶν τις ἔξι. Ἡ βάρδια τῆς φιλενάδας μου εἶχε τελειώσει, ἀλλὰ καὶ ὁ αντικαταστάτης τῆς δεν ἦταν πολὺ καλύτερος. Εἶχε ἓνα τετράγωνο κεφάλι, χωρὶς λαϊμό, με χαμαμάδες για μάτια. Κοπάνησε μια μπίρα μπροστὰ μου σαν να ἦταν ἑτοιμὸς για καθγά.

Ὁ ἴδιος ὁ Ντον – τὸ ἐπιθετὸ τοῦ ἦταν Ζελίνσκι – ἔφτασε πέντε λεπτά ἀργότερα ἀπὸ μένα. Εἶχε περάσει τα σαράντα καὶ ἦταν σχεδὸν φαλακρός, με μια γαμπή μὴν κι ἓνα φρέσκο ξύρισμα που δεν εἶχε καταφέρει να βγάλει αὐτὴ τὴ γαλαζωπὴ σκία τῶν μελαψῶν ἀπὸ τα μάγουλά, τὸ λαϊμό καὶ τὸ σαγόνι τοῦ. Φοροῦσε ἓνα στενὸ μοτὸ πουλόβερ με γυρισμένο γιακά που ἔδειχνε ολοκάθαρα τοὺς μὺς τῶν χεριῶν καὶ τῶν ὤμων τοῦ. Ἐβγαλε ἓνα 38 ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ καὶ τὸ 'βαλε κάτω ἀπ' τὸ μπαρ.

Κοιτάζοντάς με ἀπ' τὴν κορφή ως τα νύχια με ψυχρά, γκρίζα μάτια, ἔδειξε με μια κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ τὸ ἄδειο ποτήρι μου καὶ εἶπε: «Θα πιεις ἄλλο;».

Κοῦνησα καταφατικὰ τὸ κεφάλι μου.

«Καινούργιος σ' αὐτὰ τα μέρη, ἔτσι δεν εἶναι;» εἶπε ὅταν μου ἔφερε τὴν ἄλλη μπίρα.

«Ναι. Λέγομαι Γκρέιντνυ Ντρίσκολ κι ἐργάζομαι στὸν Κήρυκα. Δούλευες τὴ νύχτα που σκότωσαν αὐτὴ τὴν κοπέλα ὅταν ἔφυγε ἀπὸ δω;».

«Τὸ φαντάστηκα ὅτι εἶσαι ἐδῶ γι' αὐτὴ τὴν ἱστορία», εἶπε ὁ Ζελίνσκι σαν να με κατηγοροῦσε. «Ναι – λοιπόν;».

«Τὴν πρόσεξες καθόλου;».

«Ἄν τὴν πρόσεξα λέει; Ποτὲ δεν ἐρχόταν ἐδῶ – οὔτε πίστευα ὅτι θὰ 'ρθει σε τέτοιο μέρος. Μπορεῖ να μου προκαλοῦσε μεπλάδες γι' αὐτὸ τὴν παρακολουθοῦσα συνεχῶς;».

Ἦπια μια μεγάλὴ γουλιὰ ἀπ' τὴ μπίρα μου. «Τὴ γνώριζες;».

«Ἦξερα ποια ἦταν;».

«Ψωνιζόταν;».

Ὁ Ζελίνσκι ροῦφηξε τὴ μύτη τοῦ. «Διάολε, ὄχι! Αὐτοὶ οἱ τύποι εἶναι οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ μιας πόρνης. Το δίνουν τζάμπα. Ὅχι σ' ὅλους, μόνο στους φίλους τοῦς, ἀλλὰ ἔχουν πάντα πολλοὺς φίλους. Σε κάποιον τηλεφώνησε ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ μάλλον θὰ πήγαινε να τον συναντήσει ὅταν τὴ σκότωσαν;».

«Ἐχεις καμιά ἰδέα για ποιο λόγο ἦταν ἐδῶ;».

«Ὅχι, ἀλλὰ κάτι τὴν ἀπασχολοῦσε. Εἶχε τα χάλια τῆς, σαν νὰ 'κλαιγε. Φαίνεται πὼς εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ κάτι να πιεῖ, ἀλλὰ δεν ἠθελε να πάει σ' ἓνα ἀπὸ τα στέκια που σύχναζε ἔτσι ὅπως ἦταν;».

«Τὴν εἶχαν δεῖρει;».

«Μπορεῖ. Ὅχι πολὺ, ἀλλὰ ἴσως να εἶχε φάει μερικά χαστούκια;».

«Κι ὁ Πρέουι;».

«Ἐρχεται χρόνια ἐδῶ. Ἦσυχος τύπος, τις περισσότερες φορὲς μόνος τοῦ, ποτὲ δεν μοῦ 'κανε φασαρία. Μερικὲς φορὲς που δεν εἶχε λεφτὰ τὸν ἄφηνα να πάει να μου ψωνίσει μερικά πράγματα καὶ μετὰ τὸν κερνοῦσα ἓνα – δύο ποτήρια;».

«Ἀκολούθησε κανένας τὴ Λίντα Ρότζερς ὅταν ἔφυγε;».

«Ρῶτα τὸν Τζο», εἶπε δείχνοντάς μου τὸν μπάρμαν. «Εγὼ ἤμουν μες στὴν κουζίνα ὅταν ἔφυγε;».

Ὁ Τζο εἶχε στήσει αὐτὴ στὴν κουβέντα μας. «Δεν νομίζω ὅτι ἔφυγε κανένας μες στα ἐπόμενα δεκαπέντε λεπτά;», εἶπε.

Τσίμπησα κάτι τὸ σπῆτι καὶ μετὰ κατεθύνηθηκα για τὸ Μπαρ Παρασκῆνιο.

Παράγγειλα μια μπίρα καὶ εἶπα: «Τομ, πες μου για τὴ Λίντα Ρότζερς. Ἐχω ἀναλάβει τὴν κάλυψη τῆς δίκης τοῦ Πρέουι;».

«Ἡ Λίντα ἦταν καλὸ κορίτσι», εἶπε. Ἦταν νωρὶς ἀκόμη, οἱ πελάτες λίγοι καὶ εἶχε καιρὸ για κουβέντα. «Ἐρχονταν ἐδῶ σχεδὸν κάθε βράδυ. Ἐφυγε για λίγο, ξαναρχόταν καὶ μετὰ ξανάφυγε. Καμιά φορὰ σερβίριζε, ἀλλὰ συνήθως καθόταν. Ἦταν πολὺ ωραία κοπέλα κι ἔτσι δεν πληρωνε τα περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ που ἔπινε. Τὶς περισσότερες φορὲς ἦταν ἡσυχῆ – εἶχε ἓνα ντροπαλὸ, κοριτσίστικο ὕφος πάντα – ἀλλὰ ὅταν ἔπινε πολὺ γινόταν ἄλλος ἄνθρωπος. Μου ἄρεσε. Νομίζω ὅτι σ' ὅλους ἄρεσε;».

«Δεν ψωνιζόταν;».

Ὁ Τομ χαμογέλασε. «Ὅχι ακριβῶς, ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι υπήρχαν φορὲς που τὰ 'παίρνε ἀπ' τοὺς ἄντρες. Ἐόδευε περισσότερα για τα ρούχα τῆς ἀπ' ὅσα μπορεῖ να κέρδιζε;».

«Υπήρχε κανένας συγκεκριμένος ἄντρας στὴ ζωὴ τῆς που νὰ 'ξερες;».

«Φυσικά – πολλοὶ – ἀλλὰ ποτὲ οἱ ἴδιοι για μεγάλο διάστημα;».

«Ἐξέρισε κανένας που να στενοχωρήθηκε ὅταν τα χάλασε μαζί του;».

«Συνήθως συνέβαινε τὸ ἀντίθετο – αὐτοῖ που τὴν παρατούσαν ἦταν οἱ ἄντρες;».

Παράγγειλα ἄλλη μια μπίρα καὶ ρώτησα: «Γιατί αὐτὸ;».

«Μερικοὶ ἦταν παντρεμένοι καὶ ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς που γυρίζουν ἀπ' τὴ μια γυναίκα στὴν ἄλλη. Ἡ Λίντα δεν ἦταν πολὺ ἔξυπνη. Δεν εἶχε πολλὰ να προσφέρει ἐκτὸς ἀπ' τὴν ομορφιά τῆς. Μετὰ ἀπὸ λίγο οἱ ἄντρες ἔχαναν τὸ ενδιαφέρον τοῦς;».

«Ποιο ἦταν οἱ πιο πρόσφατοι θαυμάστες τῆς;».

«Για να σκεφτώ», εἶπε ὁ Τομ. «Ἦταν ὁ Μάνυ Γκάλεν, ὁ δικηγόρος. Προσπαθοῦσε να μὴν τὸ πολυδείχνει, ἐπειδὴ εἶναι παντρεμένος. Δεν μου ἀρέσει αὐτὸς ὁ τύπος καὶ νομίζω ὅτι δεν ἄρεσε οὔτε στὴ Λίντα. Κάτι μου λέει ὅτι τὸ φοβόταν;».

«Ἐξέρεις γιατί;».

«Δεν θα μου φαινόταν περίεργο ἀν μάθαινα ὅτι ἔχει ἀποκτήσει κακὲς ἔξεις. Καταλάβαινα ὅτι ἡ Λίντα προσπαθοῦσε να τὸν ἀποφύγει, ἀλλὰ ἦταν μερικὲς φορὲς που ἔφευγαν μαζί. Μαζί τοῦ ἔφυγε καὶ τὸ βράδυ που σκοτώθηκε, ἀλλὰ ἦταν νωρὶς – γύρω στις ἐννιάμισι με δέκα;».

Ἄναψα ἓνα τσιγάρο ἐνῶ ὁ Τομ σερβίρε ἓνα ἄλλο πελάτη. Ὅταν γύρισε, ρώτησα: «Κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' τὸν Γκάλεν;».

«Ὁ μόνος που θυμάμαι αὐτὴ τὴ στιγμή ἦταν ὁ Γκρεγκ Στέιλυ, ὁ αστυνομικός. Εἶχε πάρει πολὺ σοβαρὰ τὸ δεσμοῦ τοῦς;».

«Τι ἐννοεῖς, σοβαρά;».

«Ναι, αὐτὸς εἶναι σοβαρὸς. Συμπαθητικὸς – σ' ὅλους ἀρέσει – ἀλλὰ πολὺ ἡσυχος. Ἄρχισε νὰ 'ρχεται περίπου ἔξι μῆνες πρὶν σκοτωθεῖ ἡ Λίντα. Μόλις εἶχε χωρίσει, ἦταν δυστυχισμένος καὶ τοῦ γυάλισε ἀμέσως. Τῆς μιλοῦσε πολὺ – ἡ Λίντα ἤξερε ν' ἀκούει παρόλο που δεν ἤξερε πολὺ να μιλάει. Εἶχα τὴν ἐντύπωση ὅτι ὁ Στέιλυ θὰ τὴν παντρευόταν ἀν τὸ 'θελε κι ἐκεῖνη. Δεν νομίζω ὅτι τὸν πείραζε – ἔτσι που ἦταν με τοὺς ἄντρες, θῆλα να πῶ;».

«Ἐξακολουθεῖ να ἐρχεται;».

«Φυσικά. Ὅχι τόσο συχνὰ ὅσο πρὶν ὅμως καὶ δεν μένει πολὺ. Τοῦ ἔκανε μεγάλο κακὸ ὁ θάνατος τῆς Λίντα. Κι ἐξακολουθεῖ να τὴ σκέπτεται, νομίζω;».

Εἶχα πολλὴ δουλειὰ στο δικαστήριό το πρῶτὴ τῆς Παρασκευῆς, ἀλλὰ βρήκα καιρὸ να ρίξω μια ματιὰ στο φάκελό τοῦ Πρέουι, στο γραφεῖο τοῦ εἰσαγγελέα. Ἐνα μῆνα πρὶν τὸ φόνό τοῦ εἶχαν συλλάβει ἐπειδὴ ὀδηγοῦσε μεθυσμένος, ὅταν ἓνα περιπολικὸ ἀναγκάστηκε ν' ἀνέβει σὺν πεζοδρόμιο για ν' ἀποφύγει τὸ αυτοκίνητό τοῦ που ἐρχόταν ἀπ' τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση. Μεσ στο περιπολικὸ ἦταν οἱ αστυνομικοὶ Ὀλίβερ καὶ Στέιλυ. Ἡ ὑπόθεση δεν εἶχε ἐκδικασθεῖ ἀκόμη καὶ συνήγορος τοῦ Πρέουι εἶχε ὀριστεῖ ὁ Μάνυ Γκάλεν. Ἐτσι καὶ οἱ δύο υποψήφιοι γνώριζαν τὸν Πρέουι, ἤξεραν τὸ αυτοκίνητό τοῦ καὶ ἤξεραν που ἔμενε.

Τὴν πιο ἐνδιαφέρουσα λεπτομέρεια τὴν ἔμαθα ἀπ' τὸν Στῆβ Γκρέινττζερ, τὸν αστυνομικὸ ρεπόρτερ τοῦ Κήρυκα. Τοῦ ζήτησα να ἐλέγξει τὸ πρόγραμμα ἐργασίας τοῦ Στέιλυ για τὴ νύχτα τοῦ φόνου καὶ μου ἔδωσε τὴν ἀπάντηση τὸ μεσημέρι, ἐνῶ τρώγαμε μαζί. Ὁ Στέιλυ εἶχε ἀναλάβει ὑπηρεσία στις ἔντεκα ἐκεῖνη τὴ νύχτα καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς βάρδιας τοῦ ἦταν μόνος σ' ἓνα περιπολικὸ. Αὐτὸ που μου ἔκανε τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωση ἦταν ὅτι ζήτησε καὶ πήρε ἄδεια τις τρεῖς ἐπόμενες μέρες ἐπειδὴ τὸ μάτι τοῦ εἶχε μια βαθιὰ γρατζουνιὰ που τοῦ εἶχε κάνει μια μεθυσμένη γυναίκα, ὅταν τὴ συνέλαβε στὴν Ὁδὸ Μῆην. Ὁ Στέιλυ εἶχε γράψει στὴν ἀναφορά τοῦ ὅτι τὸν εἶχε γρατζουνίσει με τα νύχια τῆς, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἀργότερα εἶχε υποβάλει μήνυση, με τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι ὁ Στέιλυ τὴν εἶχε ἀρχίσει στα σκαμπίλια κι αὐτὴ προσπαθοῦσε ν' ἀμυνθεῖ;».

Ἀντιπάθησα τὸν Γκάλεν ἀπ' τὴ στιγμή που πήκα στο γραφεῖο τοῦ. Το στρουμπουλὸ, ροδοκόκκινο πρόσωπό τοῦ εἶχε ἓνα μόνιμο εἰρωνικὸ χαμόγελο κι αὐτὸς εἶχε τὴν ἐκκευριστικὴ συνήθεια να τραβᾷ πίσω μια μπουζίλα ἀπὸ καστανὰ μαλλιά που ἔπεφτε στο μῆτωπό τοῦ. Εἶχε περάσει τα τριάντα καὶ εἶχε μέτριο ἀνάστημα καὶ βάρος.

Δεν εἶχα καιρὸ για ευγένειες. «Που πήγατε με τὴ Λίντα Ρότζερς ὅταν φύγατε ἀπ' τὸ Μπαρ Παρασκῆνιο τὸ βράδυ τοῦ φόνου τῆς;».

Νόμιζα ὅτι ἡ ἐρώτησή μου θὰ τὸν τάραιζε λίγο, ἀλλὰ ἔκανα λάθος.

«Στο σπῆτι τῆς;», εἶπε χωρὶς να διστάσει. Μου χαμογέλασε με νόημα καὶ εἶπε

σαν να καυχιόταν: «Δεν ήταν η πρώτη φορά».

«Πόση ώρα έμεινες;».

«Όχι πολύ. Έφυγα γύρω στις εντεκάμιση».

«Γιατί ήταν στεναχωρημένη όταν έφυγες;».

«Ήταν στενοχωρημένη;». Το χαμόγελο του Γκάλεν άρχισε να πλαταίνει. «Ξέρεις, μεταξύ μας, για μια γυναίκα του τύπου της, ήταν μάλλον λίγο πουριτανή».

«Εννοείς ότι δεν της άρεσαν πολύ οι διαστροφές σου και την πλάκωσες στο ξύλο;».

«Τι; Πώς...». Ο Γκάλεν μισοσηκώθηκε απ' την καρέκλα του. Το σκέφτηκε καλύτερα, ξανακάθισε και είπε: «Εντάξει, της έδωσα ένα – δυο χαστούκια. Δεν της έκανα κανένα μεγάλο κακό. Βγήκε ξανά μετά μόνη της – αυτό το ξέρεις».

«Δεν την είδες ξανά;».

«Όχι. Γύρισα στο σπίτι μου. Ακόμη και να 'θελα να τη δω, που δεν ήθελα, δεν μου άρεσε η ιδέα του φίλου της που μας παρακολουθούσε».

«Του φίλου της;» είπα προσπαθώντας να φανώ απορημένος.

«Του Γκρεγκ Στέιλου, του αστυνομικού. Δεν την άφηνε στιγμή απ' τα μάτια του. Όταν έφυγα εκείνο το βράδυ, ήταν σκυμμένος πάνω απ' το τιμόνι ενός περιπολικού μισό τετράγωνο πιο κάτω. Τρόμαξα όταν τον είδα».

Είχα πει ένα ούισκι και μισή μπύρα, όταν αντιλήφθηκα κάποιον να στέκεται πίσω απ' το άδειο σκαμνί αριστερά μου.

«Λέγομαι Γκρεγκ Στέιλου», είπε, δίνοντας μου το δεξί του χέρι. «Έμαθα ότι ερευνάς την υπόθεση της Λίντα Ρότζερς».

Δεν είμαστε για τέτοια τώρα, σκέφτηκα, κι αποφάσισα να μη σφίξω το χέρι του. «Ακριβώς», είπα. «Τώρα πες μου – γιατί τη σκότωσες;».

Στάθηκε ακίνητος για μια στιγμή, ενώ το ηλιοψημένο πρόσωπό του έχανε το χρώμα του και μετά κάθισε στο σκαμνί. «Τι σε κάνει να πιστεύεις τέτοιο πράγμα;».

«Όλα τα στοιχεία που έχω συγκεντρώσει».

Κούνησε καταφατικά το κεφάλι του και ήπια μια γουλιά. «Λοιπόν, γιατί νομίζεις ότι τη σκότωσα;».

«Δεν άντεχες άλλο τα παιχνίδια της με τους άντρες. Σου υποσχέθηκε ότι θα τα σταματούσε – έτσι δεν είναι;».

Κούνησε αρνητικά το κεφάλι του. «Ποτέ δεν της ζήτησα τίποτα. Την αγαπούσα έτσι όπως ήταν. Ανησυχούσα όμως και προσπαθούσα να την παρακολουθώ, ιδίως όταν ήταν με ορισμένους ανθρώπους. Τη στιγμή που με χρειάζονταν όμως, εγώ δεν ήμουν εκεί. Νόμιζα ότι θα 'μενε σπίτι της εκείνη τη νύχτα, αλλά εκείνη ξαναβγήκε». Ήπια άλλη μια γουλιά, με κοίταξε και είπε: «Θα πρέπει να έχεις κάτι περισσότερο απ' αυτό για να πιστεύεις ότι εγώ τη σκότωσα».

Του είπα με λεπτομέρειες όλα όσα είχα μάθει. Όσο προχωρούσα, τον έβλεπα να με κοιτάζει με περισσότερο ενδιαφέρον. Βλαστήμησε όταν άκουσε ότι οι συνάδελφοί του δεν είχαν καν ασχοληθεί με το να μάθουν για την κλοπή του αυτοκι-

νήτου του Πρέουιτ. Όταν έφτασα στο τέλος της Ιστορίας μου, τέλειωσε το ποτό του, έβαλε ένα άλλο απ' το μπουκάλι και είπε: «Έκανε καλή δουλειά, καλύτερη απ' την αστυνομία. Μόνο που έχεις κάνει ένα λάθος».

«Τι λάθος;» ρώτησα παρακολουθώντας τα χέρια του.

Με κοίταξε κατάματα και είπε: «Δεν την σκότωσα εγώ».

«Εντάξει, είπα. «Τότε ποιος τη σκότωσε;».

«Με πιστεύεις;» ρώτησε ο Στέιλου.

«Σε πιστεύω. Πιστεύω και τον Πρέουιτ. Λοιπόν, ποιος τη σκότωσε;».

«Ο Μάνυ Γκάλεν, ίσως. Θα πρέπει να είναι κάποιος που ήξερε τον Πρέουιτ, ήξερε που έμενε, ήξερε το αυτοκίνητό του, ήξερε ακόμη κι ότι είχε πάει σπίτι του και δεν θα είχε άλλοθι».

«Όχι», είπα. «Δεν ήταν ο Γκάλεν. Ήταν κάποιος στην Ταβέρνα του Ντον ή κάποιος που την παρακολουθούσε έξω απ' τα παράθυρα. Αυτό νόμιζα ότι έκανες, επειδή ο μπάρμαν είπε ότι κανένας δεν έφυγε στα επόμενα δεκαπέντε...». Μου ήρθε ξαφνικά η ιδέα. Είχα ξεχάσει τη συμβουλή του Τζέικ. Είχα παραβλέψει κάτι που δεν ταίριαζε με τα υπόλοιπα. «Να πάρει ο διάολος», είπα. «Ο Ντον μου είπε ότι τηλεφώνησε σε κάποιον!».

«Ναι, τηλεφώνησε σε μια φίλη της, τη Μόνα Γκραντ. Της είπε ότι ήθελε να της μιλήσει κι ότι πήγαινε στο σπίτι της. Είναι στο φάκελο – το είπε η Μόνα όταν έμαθε τι έγινε».

«Ωραία», είπα, «μόνο που η Ταβέρνα του Ντον δεν είχε τηλέφωνο! Υπάρχει ένας τηλεφωνικός θάλαμος απέξω, στη γωνία, αλλά δεν μπορείς να τον δεις από μέσα. Αυτό σημαίνει ότι ο Ντον πρέπει να ήταν έξω στο δρόμο για να ξέρει ότι έκανε τηλεφώνημα. Εκείνος μου είπε ότι ήταν στην κουζίνα – αλλά θα πρέπει να βγήκε απ' την πίσω πόρτα!».

Το συζητήσαμε για λίγο. Ο Στέιλου δεν το είχε καταλάβει, αλλά προσπαθούσα να κερδίσω χρόνο, για να μην πάει αμέσως στον Ζελίνσκι. Αν ήταν να συμβεί κάτι, ήθελα να γίνω μετά την έκδοσή του Πρωινού Ήλιου. Δεν υπήρχε λόγος να γράφει η αντίπαλη εφημερίδα μας πράγματα για τα οποία εγώ είχα κοπιήσει.

Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ο φόνος είχε γίνει σχεδόν όπως είχε πει η αστυνομία. Αλλά είχαν σιγουρευτεί πολύ γρήγορα κι αντ'ι να ψάξουν περισσότερο, είχαν συλλάβει λάθος άνθρωπο. Ο Ντον είχε δει ότι η Λίντα ετοιμαζόταν να φύγει κι αποφάσισε να της κολλήσει. Βγήκε απ' την πίσω πόρτα, την είδε που τηλεφωνούσε και τότε της έκανε την πρότασή του. Εκείνη αρνήθηκε κι αυτός έχασε την ψυχραιμία του. Τη χτύπησε μερικές φορές και μάλλον χτύπησε το κεφάλι της πάνω στον τοίχο. Όταν είδε ότι την είχε σκοτώσει, έπρεπε κάτι να κάνει για να μην τον συλλάβουν για φόνο.

Είχε ακόμα μια ώρα ώπου να κλείσει κι έτσι έκρυψε κάπου το πτώμα της – πιθανότατα μες στο αυτοκίνητό του – και μετά γύρισε στο μπαρ. Κάποια στιγμή θυμήθηκε τον Πρέουιτ κι όταν έφυγαν όλοι οι πελάτες του έκανε ό,τι έπρεπε για να τον ενοχοποιήσει.

Λογικά ήταν όλα αυτά, αλλά με ανηсу-

χούσε ο Στέιλου. Η φωνή του ήταν πολύ ήρεμη όταν είπε: «Και τώρα πάμε να δούμε τον Ντον».

Ο Ζελίνσκι μας είδε, πλησίασε εκεί που στεκόμαστε στο μπαρ και είπε: «Δεν έχω καιρό για κουβέντες με αστυνομικούς και δημοσιογράφους».

«Βρες τον καιρό, Ντον», είπε ο Στέιλου. Η φωνή του ήταν σιγανή, αλλά ο τόνος του έκανε τον Ζελίνσκι να καταλάβει. Έριξε μια ματιά στο γεμάτο μπαρ, έδειξε με το κεφάλι του την κουζίνα και είπε: «Εκεί μέσα».

Τον ακολουθήσαμε μέσα απ' την πόρτα. Είχα πει στον Στέιλου νωρίτερα για το όπλο. Ο Ζελίνσκι στάθηκε λίγο πριν απ' την πίσω πόρτα, σκούπισε τα χέρια του σε μια πετσέτα και είπε: «Λοιπόν, τι είναι το τόσο επείγον;».

Ο Στέιλου σταμάτησε τρία μέτρα μακριά του. «Τα ξέρουμε όλα, Ντον. Σκότωσες τη Λίντα κι ενοχοποίησες τον Πρέουιτ. Και δεν αμφιβάλλω καθόλου ότι θα βρούμε τα δακτυλικά σου αποτυπώματα στα πράγματα που έβαλες μες στο διαμέρισμα του Πρέουιτ. Αυτό πως τό 'κανες, Ζελίνσκι; Μπήκες μέσα την ώρα που κοιμόταν;».

«Δεν ξέρετε τίποτα!».

«Τα ξέρουμε όλα. Προδόθηκες όταν είπες ότι η Λίντα έκανε ένα τηλεφώνημα. Τώρα ο Ντρίσκολ βρήκε ένα μάρτυρα που σε είδε να σπρώχνεις το αυτοκίνητο του Πρέουιτ όταν έμεινε από βενζίνη».

Ο Ζελίνσκι χλώμιασε και με κοίταξε. «Παλιομπάσταρδε...». Άρπαξε ένα μπαλτά και σήκωσε το χέρι του. Χώθηκα κάτω από ένα τραπέζι, αλλά δεν χρειαζόταν. Η εκπυρσοκρότηση του όπλου του Στέιλου μου έσπασε τ' αυτιά μέσα στη μικρή κουζίνα. Ο Ζελίνσκι έκανε μια στροφή προς τα δεξιά, έβγαλε μια κραυγή, άφησε το μπαλτά να πέσει κι έπιασε τον ώμο του.

Τηλεφώνησα στην αστυνομία απ' το θάλαμο που ήταν απ' έξω. Το πρώτο περιπολικό είχε φτάσει ώπου να μω μέσα απ' την πίσω πόρτα και μέσα σε πέντε λεπτά είχαν έρθει άλλα δύο κι ένα ασθενοφόρο.

«Θα μπορούσες να τον είχες σκοτώσει, ξέρεις», είπα στον Στέιλου όταν ησύχασαν τα πράγματα.

«Φυσικά», είπε, «αλλά έτσι θα ήταν πολύ εύκολο. Και γι' αυτόν και για μένα».

Το Σάββατο δεν δούλευα, αλλά με ξύπνησε το τηλέφωνο στις έξι το πρωί.

«Ωραία ιστορία», είπε ο Τζέικ Ρίτσαρτς. «Τη βρήκα στο γραφείο μου μόλις μπήκα μέσα. Πώς την έγραψες τόσο γρήγορα;».

Κάτι μουρμούρισα, μισοκοιμισμένος ακόμη, κι ο Τζέικ είπε: «Γιατί δεν περιμένες να 'ρθεις σήμερα το πρωί να τη γράψεις; Έτσι θα μπορούσα να σου δώσω υπερωρίες».

Αυτό μ' έκανε και ξύπνησα αμέσως. «Υπερωρίες!» είπα. «Κανένας δεν μου έχει πει τέτοιο πράγμα».

«Δεν πειράζει, άλλη φορά».

Θυμήθηκα το μπαλτά και γέλασα. «Τζέικ», είπα, «ελπίζω να μην υπάρξει άλλη φορά. Εσύ και οι αναθεματισμένες επαληθεύσεις σου. Την άλλη φορά που θα τις κάνω, θα κάθω σε μια αναπαυτική θέση για τους δημοσιογράφους».

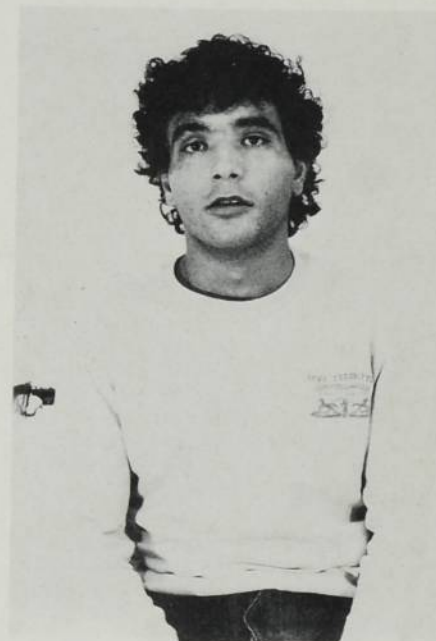

Γεγονότα και Συμβάντα

ΟΙ ΛΗΣΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

Μόνο τρεις φορές πρόλαβε να «χτυπήσει» τη τριμελής ένοπλη ληστοσυμμορία, που εξάρθρωσε η Υ.Α.Π.Π., μισή μόνο ώρα μετά την τρίτη - και φαρμακερή της - ληστεία. Η ζωή της συμμορίας ήταν σύντομη, αλλά πλούσια σε δράση. Μέσα σε τρεις μέρες, κατάφερε να σκαρώσει τρεις «δουλειές», δύο στην Αθήνα και μία στη Θεσσαλονίκη, και θα συνέχιζε τη δράση της αν δε σκόνταφτε πάνω στο παρατηρητικό πλήρωμα του περιπολικού του Τμήματος Τροχαίας Νέας Ιωνίας, που τους θεώρησε ύποπτους και φρόντισε να ειδοποιήσει αμέσως την Υ.Α.Π.Π.

Η ληστρική τους δραστηριότητα

Ξεκίνησε από το Μαρούσι. Θα κλέψουν ένα αυτοκίνητο για να κάνουν τις βόλτες τους, και μ' αυτό θα αναζητήσουν θύμα για να ληστέψουν. Στις τέσσερες παρά πέντε το πρωί, την ίδια εκείνη νύχτα της κλοπής του αυτοκινήτου, θα δουν στη στάση «Φαρμακείο» στην Πετρούπολη τον Κώστα Δημόπουλο, 63 χρόνων, λογιστή, που περίμενε ταξί για να πάει στη δουλειά του στη Λαχαναγορά. Θα σταματήσουν, και θα του επιτεθούν. Οπλισμένοι με ένα δίκανο και ένα ρόπαλο, θα καταφέρουν να του πάρουν την τσάντα που κρατούσε, μέσα στην οποία υπήρχαν 52.000 δραχμές, και επιταγές 300 χιλιάδων δραχμών.

Την επομένη, νοικιάζουν αυτοκίνητο και φεύγουν για τη Θεσσαλονίκη. Εκεί, θα το αφήσουν και θα κλέψουν από τη Λεωφόρο του «ΟΧΙ» μια Μπε Εμ Βε. Μ' αυτή, αρχίζουν να

γυρίζουν αναζητώντας νέο θύμα. Περνώντας από την οδό Μεταξά, βλέπουν ένα άτομο, με χαρτοφύλακα να βαδίζει στο πεζοδρόμιο. Μπαίνουν αντίθετα με το ρεύμα κυκλοφορίας στην οδό Φιλίππου, πετάνονται έξω, και αρπάζουν το χαρτοφύλακα, μέσα στον οποία υπήρχαν λαχεία αξίας 300.000 δραχμών, και μερικά χαρτονομίσματα. Στη συνέχεια, εγκαταλείπουν το κλεμμένο αυτοκίνητο, και με το νοικιασμένο ξαναγυρίζουν στην Αθήνα.

Ικανοποιημένοι αλλά και ταλαιπωρημένοι από την επίσκεψή τους στην συμπρωτεύουσα, επέστρεψαν στην Αθήνα. Ο ένας από τους τρεις μάλιστα, για να... ξεκουραστεί, πήρε μια φίλη του και πήγε στο ξενοδοχείο «Ανεση», στη Μεταμόρφωση, όπου και έμειναν ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα. Λίγο αργότερα έφτασαν εκεί και οι «συνεργάτες» του και τον περίμεναν. Θα έβγαιναν πάλι σε αναζήτηση θύματος, αλλά... σκέφτηκαν να ληστέψουν τον υπάλληλο της ρεσεψιόν. Άφησαν, λοιπόν, τη φίλη τους να γυρίσει στο σπίτι τους, και οργάνωσαν την επίθεση: ενώ οι δυο περίμεναν με αναμμένη τη μηχανή του αυτοκινήτου απ' έξω, ο τρίτος, κρατώντας το δίκανο και φορώντας γιαλιά ηλίου για να μην αναγνωρισθεί, μπήκε πάλι στο ξενοδοχείο και πλησίασε τη ρεσεψιόν. Έστρεψε το όπλο του πάνω στον υπάλληλο του ξενοδοχείου Αλέξανδρο Σούλη, και του ζήτησε να του παραδώσει όσα χρήματα είχε. Ο Σούλης αντέδρασε και τότε ο ληστής τον χτύπησε με το κοντάκι του

Δίπλα, ο εγκέφαλος της σπείρας Χαράλαμπος Παπακωνσταντίνου.

Κάτω αριστερά, ο Φλωριάς Ραγκούσης. Κάτω, ο Παντελής Δαμίγος.

Γεγονότα και συμβάντα

όπλου. Προχώρησε και πήρε από το ταμείο 20.000 δρχ. Μετά κινήθηκε προς την έξοδο, αλλά ο Σούλης προσπάθησε πάλι να τον εμποδίσει, με αποτέλεσμα να δεχτεί μια δυνατή γροθιά, που του προκάλεσε εξάρθρωση της κάτω σιαγόνας. Ο ληστής τότε, έτρεξε στο αυτοκίνητο που τον περίμεναν οι σύντροφοί του, και όλοι μαζί εξαφανίστηκαν.

Όχι, όμως, για πολύ! Μετά τη ληστεία, έκρυψαν το δίκανο και κατευθύνθηκαν προς το Μενίδι, όπου σταμάτησαν τα αυτοκίνητά τους και έπιασαν την κουβέντα; ίσως και να σχεδίαζαν την επόμενη «επιχείρησή» τους. Εκεί, τους ανακάλυψαν οι τροχονόμοι που ειδοποίησαν την Υ.Α.Π.Π. Αμέσως, οι άνδρες του

Τμήματος Δίωξης Αδικημάτων κατά Ζωής και Ιδιοκτησίας, που βρίσκόντουσαν ήδη στο πόδι, κατέφθασαν και τους συνέλαβαν με έφοδο.

Επρόκειτο για τρεις παλιούς τους γνώριμους: το Χαράλαμπο Παπακωνσταντίνου από το Μενίδι, που διώκετο και για κλοπές ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, σεσημασμένο τοξικομανή, το στρατιώτη Φλωριά Λαγούση, που όπως αποδείχθηκε ήταν και ο φυσικός αυτουργός των ληστειών, και τον Παντελή Δαμίγο. Τώρα, οι τρεις ληστές της Μεταμόρφωσης αναπαύονται και κάνουν αυτοκριτική στις φυλακές. Ευχόμαστε, όταν θα βγουν, να έχουν... μεταμορφωθεί σε φιλήσυχους και νομοταγείς πολίτες.

στής Γιαπωνέζικης μάρκας – με την ένδειξη «Οπωρολαχανικά – Παλιά Σίδερα – Είδη Προϊκός», και οδηγό νεαρό άλκιμο αθίγγανο εκ Περιστερίου Αττικής.

Η έκπληξη, όμως, πέρασε γρήγορα, και οι συνέδελφοι αντέδρασαν δυναμικά. Οι μοναχές «Μακαρία», «Νεκταρία», «Θεοδοσία» και «Αθανασία» – παρά τις προσευχές που ίσως να είχαν κάνει – βρέθηκαν στο Τμήμα Ασφαλείας, μαζί με τους δύο συνοδούς τους. Όπως αποδείχθηκε σύντομα, δεν ήταν άλλοι από το Γιώργο και τη Χρυσούλα Κάτσαρη, το ξάδερφό τους Βαγγέλη και την Ευτυχία Κάτσαρη, τη νύφη τους Καλλιόπη Κάτσαρη και την κουμπάρα τους Ειρήνη Μήτρου, όλους τσιγγάνους – πράγμα που δικαιολόγησε και το μελαχροινό τους χρώμα – κάτοικους Περιστερίου Αττικής, που αποτελούσαν μια σπείρα που λυμαινόταν την περιοχή, εξαπατώντας τους κατοίκους και εκμεταλλευόμενοι το έντονο θρησκευτικό τους συναίσθημα, για να πουλάνε διάφορα θρησκευτικά αναθήματα και να κάνουν εράνους, εισπράττοντας έτσι, σοβαρά χρηματικά ποσά. Αξίζει να σημειωθεί, ότι μέσα σε μιάμιση μόνο περίπου ώρα, που πρόλαβαν να δράσουν στην Πτολεμαίδα, είχαν πετύχει «εισπράξεις» 12.000 δραχμών, ενώ στα χέρια των ανδρών βρέθηκαν 120.000 δραχμές, προϊόν της καλής και προσοδοφόρας «δουλειάς» τους.

Οι έξι τσιγγάνοι παραπέμφθησαν, την ίδια μέρα, στο Αυτόφωρο Τριμελές Πλημμελειοδικείο Κοζάνης, που «φιλοδώρησε» τον καθένα τους με ποινή τρίμηνης φυλάκισης χωρίς μετατροπή. Αλλά κι αν απαλλαχτήκαμε από την ενοχλητική παρουσία αυτών των έξι, δεν πρέπει να ξεχνάμε πόσοι «συνάδελφοί» τους κυκλοφορούν ελεύθερα ανάμεσά μας, και γι' αυτό να προσέχουμε πολύ σε ποιους ανοίγουμε την πόρτα μας και ποιους βάζουμε στα σπίτια μας. Το επόμενο θύμα τους μπορεί να είναι ο καθένας μας. Και η Χωροφυλακή, όσο κι αν το θέλει, δεν μπορεί να μας προσέχει όλους.

Αυτοπροστατευτείτε με το να είστε επιφυλακτικοί. Και μην ξεχνάτε: «αν δεν υπήρχαν αφελείς, δε, θα υπήρχαν και απατεώνες».

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΕΣ ΚΑΛΟΓΡΙΕΣ

Τέσσερες μελαχροινές καλόγριες φάνηκαν εκείνο το πρωί στην Πτολεμαίδα. Μαυροντυμένες και μαντηλοφόρες, χαμηλοθλεπούσες και γλυκομίλητες, ξεκίνησαν και γύρναγαν τα καταστήματα και τα σπίτια της πόλης πουλώντας σταουρουδάκια, φυλακτά, εικονισματάκια, καρβουνάκια και λιβάνι και μάζευαν ρούχα, κουβέρτες, σεντόνια και ό,τι άλλο για να ενισχύσουν τα μοναστήρια τους, διάφορες Εκκλησίες και άλλα Ευαγή Ιδρύματα.

Οι άνδρες του Τμήματος Ασφαλείας, όμως όταν τις αντιλήφθηκαν δε φαίνεται να συγκινήθηκαν τόσο, όσο οι καλοκάγαθοι και «θρησκευό-

μενοι» κάτοικοι της πόλης. Κάτι υπήρχε στην εμφάνιση και τη συμπεριφορά των καλογριών που τους ξένιζε. Και πάνω απ' όλα, δεν μπορούσαν να δικαιολογήσουν τη μαύρη ηλιοψημένη επιδερμίδα τους γιατί, βέβαια, καθένας θα παραξενευόταν αν μια καλόγρια συνήθιζε να κάνει... ηλιοθεραπεία.

Αποφάσισαν, λοιπόν, να τις παρακολουθήσουν διακριτικά και να λύσουν τις απορίες τους, πριν τους προσφέρουν κι αυτοί το βοήθημά τους! Και δεν άργησαν να βεβαιωθούν πως οι υποψίες τους ήταν βάσιμες: έμειναν όλοι τους κατάπληκτοι, όταν είδαν τις καλόγριες να μεταφέρουν τις προσφορές και τα αφιερώματα και να τα φορτώνουν σε Ι.Χ. ημιφορτηγό αυτοκίνητο – γνω-

Εμείς και οι άνανώςτες μας

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Ο επίτιμος δικηγόρος Καβάλας κ. Δημήτριος ΛΑΜΠΑΔΙΤΗΣ, σε επιστολή του προς τον Ανώτερο Διοικητή Χωροφυλακής Ανατολικής Μακεδονίας, γράφει:

Κύριε Ταξίαρχε,
Επί τη σημερινή εορτασμό της επέτειου συμπληρώσεως εκατόν πενήντα ετών, από της ιδρύσεως του Σώματος, εις τας τάξεις του οποίου υπηρέτησα επί τετραετίαν περίπου ως Υπαξιωματικός (1920 - 1923), δράττομαι της ευκαιρίας να παραδώσω εις υμάς το δελτίον ταυτότητός μου ως ενωμοτάρχου, με την ιδιαιτέραν παράκλησιν όπως, εάν θεωρήσητε τούτο πρέπον, το αποστείλητε εις την εν Αθήναις αρμοδίαν Αρχηγέ, ως την εν Αθήναις αρμοδίαν Αρχηγέ, ως ιστορικών ενθύμιον και ως ελάχιστον δείγμα θαυμάτου σεβασμού και αγάπης προς το αγαπητόν Σώμα, με την πρόσθετον διαβεβαίωσίν μου, ότι θα διατηρώ μέχρι τελευτής ζωής ανάνησιν της υπηρεσίας μου, εις τούτο εις τα παραδόσεις του οποίου οφείλω εν πολλοίς την κοινωνικήν και επαγγελματικήν μου εξέλιξιν και σταδιοδρομίαν.

Και επί τούτοις δεχτήτε κ. Ανώτερε την έκφρασιν της προ υμάς διακεκριμένης τιμής με τας διαπύρους ευχάς μου, όπως το αγαπητό Σώμα εορτάση επί αισίοις αιώνοις και τους δυο αιώνας από της ιδρύσεώς του.

Δημήτριος Μ. Λαμπαδίτης
Επίτιμος Δικηγόρος Καβάλας

Με την ευκαιρία των 150 χρόνων από την ίδρυση του Σώματος, ο Αρχηγός της Καναδικής Έφιππης Αστυνομίας κ. R.H. SIMMONDS, σε συγχαρητήρια επιστολή του προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής τονίζει:

Αγαπητέ Στρατηγέ ΜΠΡΙΛΛΑΚΗ,

Παρακαλώ δεχθείτε τα συγχαρητήρια μου για την επέτειο των εκατό πενήντα χρόνων της Ελληνικής Χωροφυλακής. Η Υπηρεσία μου έχει πριν από πολύ καιρό αναγνωρίσει το υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού και ικανότητας που έχει αποδειχθεί από το πνεύμα συνεργασίας και βοήθειας που σας διέπει. Το έξοχο ρεκόρ επιτευγμάτων, τα οποία έχει στο ενεργητικό της η Ελληνική Χωροφυλακή στο διάστημα της 150ετούς ιστορίας της αποσπά τη θαυμάσια μου εκτίμηση.

Μαζί με όλο το προσωπικό της Καναδικής Έφιππης Αστυνομίας εύχομαι στο Σώμα σας συνεχείς επιτυχίες σε όλες του τις προσπάθειες.

Ειλικρινά δικός σας
R.H. SIMMONDS
Αρχηγός

Ο Χωροφύλακας κ. Σπυρίδων ΜΠΑΛΤΑΣ, ευχαριστεί τους Αξιωματικούς και Οπλίτες όλων των Υπηρεσιών που συνεισέφεραν στον προαιρετικό έρανο για τον γιο του Χρήστο ο οποίος χειρουργήθηκε με επιτυχία για καρδιακό νόσημα στην Αγγλία.

Η ημερήσια εφημερίδα της Ρόδου «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ» σε σχόλιό της με τον τίτλο «οι Τροχονόμοι βοηθούν τα παιδιά» τονίζει:

Να εξαρθεί το έργο της Χωροφυλακής και η φροντίδα της για την προστασία του μαθητόκοσμου. Σ' όλα τα επικίνδυνα περάσματα, ιδιαίτερα εκεί όπου δε λειτουργούν φωτεινοί σηματοδότες, κάθε πρωί ένα όργανο ρυθμίζει την κυκλοφορία.

Στο πολύ επικίνδυνο πέραςμα της διασταύρωσης των δρόμων Δημοκρατίας και Μ. Κωνσταντίνου, Κων. Παλαιολόγου, μπροστά από το Καζούλλειο Γυμνάσιο, στα Πλατανάκια, στην Αστική Σχολή, όργανα της Χωροφυλακής φύλακες άγγελοι των παιδιών, αποτελούν εγγύηση για την ασφάλεια και τη ζωή τους.

Με αληθινή στοργή αντικαθιστούν τις μανάδες και τους κηδεμόνες. Πιάνουν το χεράκι των μικρών και τα συνοδεύουν από τα επικίνδυνα περάσματα.

Οι δρόμοι μας, με την παρουσία των τροχονόμων, κάθε πρωί δεν είναι πια οι λαιμητόμοι των μικρών.

Σ' αυτούς, οφείλεται, το ότι δε σημειώνονται ατυχήματα στο μαθητόκοσμο.

Από το Ρέθυμνο Κρήτης η κ. Αργυρώ ΠΑΤΡΑΜΑΝΗ σε ευχαριστήρια επιστολή της προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής γράφει:

Κύριε Αρχηγέ,

Το αίσθημα ευγνωμοσύνης που πλημμυρίζει την ψυχή μου με κάνει να απευθύνω και σε σας τούτο το γράμμα. Εργάζομαι ως καθαρίστρια στη Σχολή Χωροφυλακής Ρεθύμνης και είμαι μητέρα επτά παιδιών, από τα οποία τα 4 κάτω των 12 ετών. Με το σύζυγό μου είμαι σε διάσταση.

Το άγχος μου πως θα ζήσω τα παιδιά μου μεγαλώνει κάθε χρονιάρες μέρες όπως το Πάσχα. Φέτος όμως οι καλοί αξιωματικοί της Σχολής μαζί και οι Δόκιμοι έκαναν μεταξύ τους έρανο, συγκέντρωσαν αρκετό ποσόν και έντυσαν ένα από τα παιδιά μου και του έδωσαν και δώρα.

Τους ευχαριστώ όλους αλλά και Σας

που είστε Αρχηγός τέτοιων λαμπρών ανθρώπων που μαθαίνουν όχι μόνο να προστατεύουν την κοινωνία από τους κακούς ανθρώπους, αλλά και να συμπαραστέκονται στους έχοντες ανάγκη.

Με ευχαριστίες
Α. Πατραμάνη

Ο κ. Ιωάννης ΨΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ σε συγκινητική του επιστολή προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής γράφει:

Για τη θεάρεστη πράξη σας, στο να δώσετε εντολή στους άνδρες της Α.Δ.Χ. Στερέας Ελλάδος και Υπηρεσιών του Λεκανοπέδιου Αττικής, ώστε όπως προαιρετικά να συνδράμουν την οικογένειά μου με έρανο από τον οποίο προήλθε το ποσό των 933.203 δραχ. και το οποίο μου παραδόθηκε από το Δ/τή της Δ.Χ. Αμφίσης κ. Κουρούμαλη, δεχθήτε παρακαλώ τις πιο θερμές μου ευχές. Βέβαια όλα τα χρήματα του κόσμου δεν φέρνουν πίσω τον αδικοχαμένο γιο μου, Χρήστο, που επί 8 χρόνια υπηρέτησε στο τιμημένο Σώμα της Χωροφυλακής η χειρονομία όμως αυτή και η συμπαράστασή στη λύπη μας, όλων των ανδρών του Σώματος, υπήρξε συγκινητική.

Μετά τιμής
Ψυρογιάννης Ιωάννης

Σε επιστολή του προς τη Διεύθυνση Αστυνομίας Θεσσαλονίκης, ο Υπουργός Βορ. Ελλάδας κ. Ιντζές, εξαιρεί την ψύχραιμη στάση της Αστυνομίας κατά την εκδηλωθείσα πρόσφατα πυρκαϊά στη στοά «Τόττη», τονίζοντας μεταξύ άλλων και τα εξής:

Θερμά επίσης συγχαρητήρια πρέπει να εκφράσουμε και στους άνδρες της Αστυνομίας οι οποίοι έγκαιρα αντιλήφθηκαν και αμέσως ενημέρωσαν τις αρμόδιες Αρχές για την πυρκαϊά που είχε εκραγεί καθώς και για τη συμπαράστασή τους στο έργο των Πυροσβεστών, στην τήρηση της τάξης και στα μέτρα που πήραν για την αποφυγή πανικού και περαιτέρω δυσμενών συνεπειών.

Ο Υπουργός
Βασίλης Ιντζές

Η κα Ελένη ΜΑΚΡΗ σε επιστολή της προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής γράφει:

Κύριε Αρχηγέ,

Σας παρακαλώ όπως δεχθείτε τις θερμές ευχαριστίες εμού και της οικογένειάς μου, προς το Χωροφύλακα ΜΑΜΑ-

ΣΟΥΛΑ Σταύρο που υπηρετεί στο Τμήμα Τροχαίας Κινήσεως Σχηματαρίου. Διότι την 2-6-1983 ενώ ταξίδευα με το λεωφορείο της γραμμής από Αμάρυνθον - Χαλκίδας κατά τη διάρκεια της διαδρομής απώλεσα το πορτοφόλι μου το οποίο περιείχε 8.000 δραχμές. Ο Χωροφύλακας βρήκε το πορτοφόλι το παρέδωσε αμέσως, ενδιαφέρθηκε ποιος είναι κάτοχος και που διαμένει.

Κατόπιν των ανωτέρω διαβιβάζω σε εσάς, στον Χωροφύλακα και σ' ολόκληρο το Σώμα της Χωροφυλακής πολλές ευχές.

Μετά πλείστης τιμής
Ελένη Μακρή
Κάτοικος Αμαρύνθου Χαλκίδας

Ο προεδρεύων αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Δράμας Ειρηνοδίκης Δράμας κ. Γεωρ. ΧΑΤΖΗΚΩΝ-ΣΤΑΝΤΙΝΟΥ σε επιστολή του προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής αναφέρει:

Κύριε Αρχγγέλε,

Αισθανόμεθα υποχρεωμένοι να σας πληροφορήσουμε, ότι στις 10 Ιουνίου 1983 και μέσα στα πλαίσια του εορτασμού των 150 χρόνων από την ίδρυση του Σώματος, ο Διοικητής της Διοικήσεως Χωροφυλακής Δράμας Αντισυνταγματάρχης κ. Παναγιώτης Παπαδόπουλος συνοδευόμενος από Αξιωματικούς και Χωροφύλακες επισκέφθηκαν το Κέντρο μας και σε σεμνή τελετή που έγινε παρουσία του Δημάρχου Δράμας, πρόσφεραν στα παιδιά μας μια Βιβλιοθήκη έπιπλο με μια σειρά βιβλίων Εγκυκλοπαιδείας, την οποία αγόρασαν με προσφορές των ανδρών της Χωρ/κής. Κατά τη διάρκεια της τελετής ο κ. Παπαδόπουλος σε ομιλία του ανέλυσε το νόημα του εορτασμού και απηύθυνε συστάσεις και παραινέτικα λόγια στα παιδιά. Η ενέργεια και χειρονομία αυτή της Διοικήσεως Χωροφυλακής Δράμας άφησε άριστες εντυπώσεις όχι μόνο στα παιδιά του Κέντρου μας που έχουν ανάγκη από τέτοιες εκδηλώσεις, αλλά και σε όλους τους παρισταμένους και έδειξε για ακόμη άλλη μια φορά πως η Χωροφυλακή δεν είναι μόνο ο ακοίμητος φρουρός της τάξεως και της γαλήνης των πολιτών αλλά προσφέρει και κοινωνικό έργο που πρέπει να εξαρθεί. Ύστερα από τα παραπάνω νοιώθουμε την ανάγκη να επαινέσουμε τη Δ/ση και τους άνδρες Χωροφυλακής Δράμας και να τους εκφράσουμε τις άπειρες ευχαριστίες μας των μικρών παιδιών, του προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματός.

Ο Διευθυντής
Νικ. Λιανός

Ο Προεδρ. Αντ/δρος
του Δ/κού Συμβουλίου
Γεωρ. Χατζηκωνσταντίνου
Ειρηνοδίκης Δράμας

Από την Ελασσόνα ο κ. Γρηγόριος ΝΟΥΛΑΣ σε ευχαριστήρια επιστολή του προς το Περιοδικό γράφει, μεταξύ άλλων και τα εξής:

Δια της παρούσης μου επιστολής θέλω να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου

εις τον ταγματάρχη ΜΑΓΚΛΗΝ Απόστολον Διοικητήν του Αστυνομικού Τμήματος, ανθυπομοίραρχον κ. ΜΠΑΡΟΥΤΑΝ Βασίλειον Υποδιοικητήν του Τμήματος και χωροφύλακα της ασφαλείας κ. ΜΠΑΓΛΑΤΖΗΝ Αθανάσιον, οι οποίοι κατόπιν σχεδίου του πρώτου, έπειτα από προσωπική μου καταγγελία, οι δυο τελευταίοι εισήλθον κρυφά εις το ανωτέρω κέντρον μου, το οποίον άγνωστοί είχαν κατά τας νυκτερινάς ώρας διαρρήξει σε αγνώστους ημερομηνίας και παρέμειναν αναμένοντας τυχόν - άφιξιν - επιδρομήν των δραστών, θέτοντας ούτω σε κίνδυνον την ζωήν των, καθ' ότι υφίσταντο πληροφορία ότι σπειρά εκ ξένης περιφέρειας δρούσε και στην δική μας της Ελασσόνας... Η χαρά και συγκίνησίς μου ήτο μεγάλη και η ευγνωμοσύνη μου προς τους ανωτέρω τρεις άνδρας δεν μπορεί να εκφρασθεί με λόγια. Το γεγονός αυτό εκυκλοφόρησε αμέσως στην Ελασσόνα την επομένην και άπαντες εξεφράσθησαν με τα πλέον κολακευτικά λόγια δια το Α.Τ. Ελασσόνας γιατί τέτοια επιτυχία, σχεδιασθείσα λίαν εντέχνως το πρώτο συνέθη εδώ σε μας. Δια την μεγάλην αυτήν επιτυχίαν του Α.Τ. Ελασσόνας ασχολήθησαν και οι Εφημερίδες «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΑΡΙΣΗΣ & ΝΕΑ ΕΛΑΣΣΟΝΑ».

Επεϊδή τείτοια όργανα όπως τα ανωτέρω τιμούν και κοσμούν το Σώμα της Χωροφυλακής, εργαζόμενα ολονύκτια εγκαταλείποντας τις οικογένειές τους, προς δε θέτοντας σε μεγάλο κίνδυνο την ζωήν των αν λάθωμεν υπόψιν μας τα σημερινά κρούσματα εις βάρος των Αστυνομικών οργάνων που καταλαμβάνουν επ' αυτοφώρω τους παρανομούντας και επειδή η επιτυχία αυτή όπως απεδείχθη μέχρι σήμεραν είχε ανασχετικήν επίδρασιν εις την παρανομίαν κυρίως των ανηλίκων - και τούτο το συμπεραίνω από το γεγονός ότι από τους ίδιους τους περιπερούχους της Ελασσόνας οι οποίοι επώλησαν όλες τις εφημερίδες κυρίως σε ανηλικούς - απευθύω τα παρόντα λόγια σαν έκφρασιν απλής ευγνωμοσύνης στους αφανείς αυτούς ήρωας που κάθε μέρα δίνουν την μάχη κατά του εγκλήματος.

Επίσης θέλω να τονίσω ότι ευχαριστώ όλους τους άνδρας του Τμήματος που με ζήλον εκτελούν το καθήκον των.

Με άπειρες ευχαριστίες
Γρηγόριος Νούλας
Επαγγελματίας Ελασσόνας

Σε ευχαριστήρια επιστολή του προς τη Διοίκηση Χωροφυλακής Ρόδου ο κ. Στέργιος ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ γράφει:

Κύριε Διοικητά Χωροφυλακής,

- Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για μια επιτυχία του Τμήματος Τροχαίας Ρόδου.

Προ ημερών μια νύκτα εκλάπη ένα ενοικιαζόμενο αυτ/τό μου, που ήτο σταθμευμένο έξω από το ενταύθα γραφείο μου. Εγνωστοποίησα το περιστατικό στον Δ/τή της Τροχαίας Ρόδου και παρακάλεσα να συνδράμει στην αναζήτηση του οχήματός μου.

Και πράγματι σε ελάχιστες μέρες το όχημά μου ανευρέθη εγκαταλειμένο από τον κλέφτη πολύ έξω της πόλης, ευτυχώς χωρίς καμιά θλάβη.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Ο Γεώργιος ΠΑΠΠΑΣ μαθητής της Γ' τάξεως του 1ου Λυκείου Θεσσαλονίκης, είναι γιος του ανθυπασιπιστή Χωροφυλακής Σωτηρίου ΠΑΠΠΑ.

Στον πρόσφατο πανελλήνιο διαγωνισμό της Μαθηματικής Εταιρείας για μαθητές Β' και Γ' τάξης Λυκείου, πήρε το πρώτο πανελλήνιο βραβείο. Σε ειδική εκδήλωση που έγινε στις 18-6-83, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηνών, η Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία του απένειμε τιμητικό δίπλωμα για την υψηλή διάκρισή του.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο βραβευθείς μαζί με τρεις άλλους μαθητές θα αποτελέσουν την Ελληνική Ομάδα που θα πάρει μέρος στη Διεθνή Μαθηματική Ολυμπιάδα στο Παρίσι (1 - 12 Ιουλίου), στην οποία συμμετέχουν 30 χώρες.

Γι' αυτό ο έπαινος ανήκει ιδιαίτερα: α) στον Δ/τή της Τροχαίας, τον ταγματάρχη κ. Γεώργιο Μπάδα, ο οποίος με αξιέπαινη μεθοδικότητα και οξυδέρκεια κατηύθυνε πολύ εύστοχα τους υφιστάμενούς του στην αναζήτηση του κλαπέντος αυτοκινήτου μου και β) στον Χωροφύλακα κ. Ιωάννη Παντελάκη, που εκινήθη με πολύ ζήλο και επιμονή προς την κατεύθυνση αυτή με αποτέλεσμα, σε ελάχιστες μέρες να ανεύρει ο ίδιος εγκαταλειμένο το όχημα αυτό, εκτός πόλεως Ρόδου, σε ένα αγροτικό δρόμο.

Επειδή Κύριε Διοικητά, τέτοιες δραστηριότητες των αστυνομικών οργάνων συμβάλλουν αποφασιστικά στην αποκατάσταση του αισθημάτων ασφαλείας των πολιτών, εθεώρησα χρέος μου να ευχαριστήσω και να συγχαρώ δημόσια αμφότερους, αλλά και σας, που έχετε τέτοιους υφιστάμενους.

Μετ' εξαιρέτου τιμής
Στέργιος Μανωλάκης

Από το Βόλο ο κ. Σπύρος ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ

σε ευχαριστήρια επιστολή του προς τον Αρχηγό Χωροφυλακής γράφει:

Κύριε Αρχηγέ,

– Αισθάνομαι την υποχρέωση όπως δια της παρούσης μου εκφράσω τας απείρους ευχαριστίας μου προς τους άνδρες του Σταθμού Χωροφυλακής Λεχωνίων Μαγνησίας και ιδιαίτερα προς τον Ενωμ/ρχην ΜΑΓΚΛΑΡΑ Ιωάννην, οι οποίοι δια των συντονισμένων και επιμόνων ενεργειών τους κατόρθωσαν, εντός ελαχίστου χρονικού διαστήματος να εξιχνιάσουν και να συλλάβουν τον δράστη κλοπής της εξοχικής οικίας μου στα Κ. Λεχώνια Μαγνησίας, ο οποίος εκτός από την διάρρηξη στη δική μου οικία διέπραξε πολλές άλλες διαρρήξεις, κατορθώντας έτσι να απαλλάξουν την φιλήσυχη και νομοταγή περιοχή μας από ένα επικίνδυνο και θρασύτατο κλέπτη.

Τελειώνοντας αισθάνομαι ακόμη την ανάγκη να σας συγχαρώ για τους συνεργάτες σας και να ευχαριστήσω για μια ακόμα φορά τους άνδρες της ανωτέρω υπηρεσίας για την μεγάλη επιτυχία τους. Με αγάπη και εκτίμηση προς το Σώμα της Χωροφυλακής
Σπύρος Κρομμύδας
Βόλος – Χατζηαργύρη 51

Από τη Χίο η κ. Δέσποινα ΣΙΔΕΡΑΤΟΥ, σε επιστολή της προ το Αρχηγείο Χωροφυλακής γράφει:

Σας παρακαλώ όπως δεχθείτε τις θερμές μας ευχαριστίες προς τον Ενωμοτάρχη ΓΚΡΑΝΑ Γεώργιο, που υπηρετεί στο Α.Τ. Μυτιλήνης, ο οποίος προσέφερε πρόθυμα το αίμα του για την εγχείριση ισχύους που έκανα στο Νοσοκομείο Βούλας – Αττικής.

Διαβιβάστε επίσης στον άνθρωπο αυτό τις ευχές μου διότι πράγματι αυτός μου έδωσε κουράγιο στις δύσκολες στιγμές της ζωής μου.

Μετά πλειστής τιμής
Δέσποινα Σιδεράτου
Δαφνόνα Χίου

Ο Γυμναστικός Όμιλος Καστοριάς, σε ευχαριστήρια επιστολή του προ το Αρχηγείο Χωροφυλακής, αναφέρει:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Γυμναστικού Ομίλου Καστοριάς, αισθάνεται την ανάγκη να εκφράσει τις απεριόριστες ευχαριστίες του, προς το Αρχηγείο Χωροφυλακής για την απόφασή του να διαθέσει στις 27-5-1983 την ομάδα ΒΟΛΛΕΥΜΠΩΛ της δυνάμεώς του, για να αγωνισθεί μπροστά στο φίλαθλο κοινό της πόλεώς μας.

Η παρουσία της Ομάδος σας, πέρα από την συμβολή της στη διάδοση και ανάπτυξη του αθλήματος στο Νομό μας, έδωσε την ευκαιρία, όχι μόνο σε εμάς και τους αθλητές μας, αλλά και στο φίλαθλο κοινό της πόλεώς μας, να γιορτάσουμε παρουσία εκλεκτών στελεχών του Σώματός σας και εκπροσώπων των Τοπικών Αρχών τα 150 χρόνια της Ελληνικής Χωροφυλακής, 150 χρόνια μεστά εθνικής και κοινωνικής προσφοράς, που ο καθένας σε κάποιο θήμα της ζωής του ένοιωσε.

Έχουμε την ακράδαντη πεποίθηση,

ότι η φιλική αυτή συνάντηση, θα αποτελέσει την απαρχή για μεγαλύτερες διοργανώσεις στον ακριτικό Νομό μας, γιατί εμείς εδώ στην Επαρχία, στις εσχατιές της Ελληνικής γης, έχουμε ανάγκη από την παρουσία σας και στον αθλητικό τομέα. Είμαστε έτοιμοι να ανταποκριθούμε προς την κατεύθυνση αυτή με όλες τις δυνάμεις μας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

– κ. Πέτρο Κοντοδήμο (Ενωμ/ρχη Σ.Χ. Χέρσου Κιλκίς). Για εμπεριστατωμένη απάντηση παρακαλούμε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Προσωπικού του Αρχηγείου Χωροφυλακής (Κατεχάκη 1, Αθήνα).

– κ. Αντώνιο ΣΦΑΛΑΓΚΑΚΟ (Ταξίαρχο ε.α.): Η πρότασή σας είναι πραγματικά σωστή. Τα απαιτούμενα διακιολογητικά αναφέρονται στη στήλη των υπηρεσιακών ειδήσεων στο παρόν τεύχος.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Λεβιθόπουλου Δήμου, «ΦΙΕΣΤΑ και ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ...» Αθήνα 1983 εκδόσεις ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ, 21 X 14, σελ. 120.

Ο συγγραφέας με τα χιουμοριστικά διηγήματά του που διακρίνονται για την πρωτοτυπία του ύφους, τη ζωντάνια, τον αυθορμητισμό και την ποικιλία θεμάτων, προσφέρει στον αναγνώστη όχι μόνο γέλιο αλλά και έναυσμα για προβληματισμό πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις.

Όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να απευθύνονται στο συγγραφέα (Αλεξ. Υψηλάντη 61, Πάτρα τηλ. 270.175).

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

– Κώστα Ντούλα, αρχίατρου ε.α. «Τα αναστενάρια».

– Μιχάλη Τσιουπρά. «Γάμοι», Για σημείο και αργύρια. «Η Κύπρος» «Στο Γολγοθά» (Ποιήματα.)

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΙΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

Ο παπούς παρέδωσε τη σκυτάλη στο γιο του κι αυτός με τη σειρά στην κόρη του κι όλοι μαζί υπηρετούν για ένα σχεδόν αιώνα τη Χωροφυλακή.

Ο παπούς ΦΟΥΝΤΑΣ Αναστάσιος υπηρέτησε στο Σώμα μέχρι το 1930 σαν Χωροφύλακας.

Ο γιος του ΦΟΥΝΤΑΣ Ανδρέας κατατάχθηκε το 1951 και υπηρετεί σήμερα με το βαθμό του ταξίαρχου. Η κόρη του Αθανασία κατατάχθηκε το 1982 σαν χωροφύλακας.

Να λοιπόν μια οικογένεια στενά δεμένη με το ένδοξο Σώμα της Χωροφυλακής, που συμπλήρωσε φέτος 150 χρόνια προσφοράς στον Ελληνικό λαό.

επιστολές για τα 150 χρόνια

Με την ευκαιρία του εορτασμού των 150 χρόνων από την ίδρυση της Χωροφυλακής, έφθασαν στο Αρχηγείο Χωροφυλακής, πολλές εκατοντάδες συγχαρητηρίων επιστολών, από προσωπικότητες της πολιτικής και πνευματικής ζωής του τόπου, από τη στρατιωτική ηγεσία της Χώρας, αλλά και από ανώνυμους πολίτες, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης και δίκαιης αναγνώρισης της εθνικής και κοινωνικής προσφοράς του Σώματος, στην 150χρονη ιστορική του πορεία.

Ενδεικτικά σταχυολογήσαμε και δημοσιεύουμε παρακάτω μερικές χαρακτηριστικές επιστολές:

Στρατηγέ,

Θέλω να σας εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου για την ευγενικιά σας σκέψη να μου στείλετε το αργυρό αναμνηστικό μετάλλιο που κυκλοφόρησε στα πλαίσια του εορτασμού των 150 χρόνων από τη σύσταση της Χωροφυλακής.

Με συγκινεί ιδιαίτερα το γεγονός, ότι όπως τονίζετε, η χειρονομία αυτή αποτελεί έκφραση των αισθημάτων σεβασμού και αγάπης των αξιωματικών και οπλιτών της Χωροφυλακής προς το πρόσωπό μου.

Ομολογώ ότι δεν γνωρίζω άλλο ακριβότερο δώρο απ' τα αισθήματα αυτά. Και πολύ περισσότερο όταν προέρχονται απ' τους υπηρετούντες σ' ένα Σώμα που η ιστορία του και η εθνική του προσφορά είναι συνυφασμένη με τη νεώτερη ελληνική ιστορία.

Είναι αδύνατο να λησμονήσει κάθε Έλληνας ότι η Χωροφυλακή στο ξεκίνημά της απαρτίστηκε από εκείνους τους ίδιους τους αγωνιστές του '21 που ελευθέρωσαν την Πατρίδα.

Και ότι σ' όλη την κατοπινή μέχρι τώρα ζωή και δράση της τήρησε τις υποθήκες των ιδρυτών της και των πρώτων αξιωματικών και οπλιτών της.

Για όλους τους λόγους αυτούς παρακαλώ να δεχθείτε κι εσείς ξανά τις ευχαριστίες μου και να τις διαβιβάσετε σ' όλο το Σώμα της Χωροφυλακής».

Με τιμή
Βασίλης Ιντζές
Υπουργός Βόρειας Ελλάδας

Κύριε Αρχηγέ,

Το Σώμα της Χωροφυλακής, είναι τόσο συνδεδεμένο με τους αγώνες του Έθνους μας από της ιδρύσεως του Ελληνικού Κράτους και προσέφερε τοσαύτας υπηρεσίες εις τους τομείς, τους οποίους ετάχθη να υπηρετήσει, ώστε να επισύρη τον θαυμασμόν και την θαθείαν εκτίμησιν πάντων, προ παντός όμως εκείνων, εν οίς και εγώ, οίτινες είχον την τιμήν να συνεργασθούν εν τη εκτε-

λέσει των καθηκόντων των μετά των εις ταύτην υπηρετούντων. Με ιδιαίτεράν, ως εκ τούτου, συγκίνησιν εδέχθην το αναμνηστικόν μετάλλιον, το κυκλοφορήσαν επί τη συμπληρώσει 150 ετών από της συστάσεως του Σώματος και ευχαριστώ θερμότατα Υμάς και εν τω προσώπω Υμών τους κ.κ. Αξιωματικούς και Οπλίτας δια την τιμητικήν αυτήν προσφοράν, ευχόμενος ευδώσιν πάντοτε των προσπαθειών σας επί αγαθώ της Πολιτείας.

Μετ' εξαιρέτου τιμής
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ
Εισαγγελεύς Αρείου Πάγου

«Δια τον εορτασμόν των 150 χρόνων από την σύστασιν του Σώματος της Ελληνικής Χωροφυλακής το στρατιωτικό προσωπικό του Ελλ. Στρατού και εγώ προσωπικώς απευθύνομε θερμάς ευχάς εις εσάς, τους αξιωματικούς και οπλίτας του Σώματος».

Δημ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ
Αντιστράτηγος
Αρχηγός Γ.Ε.Σ.

«Κύριε Αρχηγέ,

Για τη συμπλήρωση 150 ετών από τη σύσταση του Σώματος απευθύνω σε σας και το προσωπικό της Ελληνικής Χωροφυλακής θερμά συγχαρητήρια και ευχές».

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Αντιπρόεδρος Νικόλαος Κουρής
Αρχηγός Γ.Ε.Α.

«Κύριε Αρχηγέ

Σας ευχαριστώ θερμά για το αναμνηστικό μετάλλιο της Χωροφυλακής, το οποίο είχατε την ευγενή καλοσύνη να μου επιδώσετε δια του Υποστρατήγου Κύριου Μάσσου Στυλιανού...

Εύχομαι ολόψυχα στο τιμημένο Σώμα της Χωροφυλακής να συνεχίσει την ένδοξη και εθνοφελή πορεία

του, που μέχρι σήμερα το έχει καταξιώσει στη συνείδηση όλων των Ελλήνων, σε σας δε προσωπικώς Κύριε Αρχηγέ εύχομαι υγεία, ευτυχία και κάθε επιτυχία στο δύσκολο και σημαντικό έργο σας».

Με εξαιρετική τιμή
Αναστάσιος Σούνδιας
Αντιστράτηγος
Διοικητής Γ' Σώματος Στρατού

«Αγαπητέ Κύριε Αρχηγέ,

Για τον εορτασμό των 150 χρόνων της Χωροφυλακής και για τις πολύτιμες υπηρεσίες της στο Έθνος που πρόσφερε και προσφέρει, στο πρόσωπό σας συγχαίρω τον εορτασμό της ως πιστής θεματοφύλακος αρχών και παραδόσεών μας».

Με εκτίμηση
Γιάννης ΜΑΝΙΚΑΣ
Ακαδημαϊκός - Βαλκανιολόγος

«Αγαπητέ Κύριε Αρχηγέ,

Ευχαριστώ θερμά για τις προσκλήσεις σας να παραστώ στις τελείς εορτασμού των 150 χρόνων από την σύσταση του σώματος Χωροφυλακής και ειλικρινά λυπάμαι που η απουσία μου στην Κύπρο θα μου στερήσει τη χαρά να βρίσκομαι μαζί σας.

Με αυτή την ευκαιρία, παρακαλώ δεχθείτε τις ευχές μου για την επέτειο του Σώματος για συνέχιση με την ίδια επιτυχία του ρόλου σας που τόσο σημαντικό κοινωνικά είναι».

Με τιμή
Λάζαρος Δ. Εφραίμογλου
Πρόεδρος Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας.

«Κύριε Αρχηγέ,

Τον θαυμασμό μου, αλλά και την... έκπληξή μου, για την εξαιρετη σημερινή εκπομπή της ΕΡΤ 2 για τον ΣΠΥΡΟ-ΜΗΛΙΟ. Συγχαρητήρια».

Φώτης Τριάρχης
Μοίραρχος ε.α.
Πρόεδρος της Ένωσης Λογοτεχνών Βορείου Ελλάδος.

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Επιμέλεια:
Δημήτριος ΚΑΣΣΙΟΣ
Ανθυπασπιστής

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

– Προήχθη στο βαθμό του αντισυνταγματάρχη – αρχίατρου, ο ταγματάρχης – Επίτροπος Χωροφυλακής ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος του Αλεξάνδρου.

– Προήχθη στο βαθμό του Ταγματάρχη ο Μοίραρχος – Ιερέας ΠΙΣΤΟΛΗΣ Ευσέβιος του Κων/νου, Προϊστάμενος της Θρησκευτικής Υπηρεσίας Χωροφυλακής.

– Προήχθη στο βαθμό του Ταγματάρχη ο Μοίραρχος Μουσικής Χωροφυλακής ΦΛΩΡΟΣ Σπυρίδωνας και στο βαθμό του Υπομοίραρχου ο Ανθ/ρχος Μουσικής Χωροφυλακής ΜΑΛΛΙΟΣ Μιχαήλ.

– Προήχθησαν στο βαθμό του Μοίραρχου οι Υπομοίραρχοι Ν.Δ. 649/70:

ΑΝΑΠΛΩΤΗΣ Νικόλαος, ΚΑΤΣΙΚΟΝΟΥΡΗΣ Θεόδωρος, ΚΑΛΤΑΚΗΣ Αλκιβιάδης, ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Εμμανουήλ, ΚΑΡΑΠΕΤΣΑΣ Λάμπρος, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Αργύριος, ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Χρήστος, ΡΟΥΓΑΣ Δημήτριος, ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Γεώργιος, ΤΕΖΑΣ Νικόλαος και ΒΛΑΧΟΣ Θεόδωρος.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ

Από παραδρομή στο τεύχος Ιουλίου της «Ε.Χ.» κατά την καταχώρηση της προαγωγής ταγματάρχων στο βαθμό του αντισυνταγματάρχη δεν ακολουθήθηκε απόλυτα η σειρά της επετηρίδας.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

– Αποστρατεύθηκαν, ένα μήνα μετά την προαγωγή στο βαθμό τους, οι συνταγματάρχες: ΤΖΟΥΒΕΛΗΣ Παναγιώτης και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Νικόλαος.

– Αποστρατεύθηκε με αίτησή του ο ταγματάρχης ΓΚΙΛΛΑΣ Δημήτριος.

– Αποστρατεύθηκαν με αίτησή τους και ένα μήνα μετά την προαγωγή τους στο βαθμό τους οι ταγματάρχες Ν.Δ. 649/70 ΚΟΚΚΙΝΟΣ Ανδρέας, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γεώργιος, ΜΠΕΝΣ Δημήτριος και ΔΗΜΟΥ Χριστόδουλος.

– Αποστρατεύτηκε με αίτησή του ο ανθυπομοίραρχος Ν.Δ. 640/70 ΤΖΟΥΡΟΣ Δημήτριος.

– Αποστρατεύτηκε ένα μήνα μετά την προαγωγή του στο βαθμό του ο ανθυπομοίραρχος ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Πολυνίκης.

– Αποστρατεύθηκαν με αίτησή τους οι ανθυπασπιστές: ΤΣΟΠΟΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Αδόλφος, ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ Λάζαρος, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Θεολόγος, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Σαράντος, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΓΕΩΡΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΚΟΥΓΙΑΣ Αθανάσιος, ΤΣΙΛΙΟΥΚΑΣ Λάζαρος, ΓΕΩΡΓΑΡΙΟΥ Δημήτριος.

– Αποστρατεύτηκαν ένα μήνα μετά την προαγωγή τους στο βαθμό οι ανθυπασπιστές: ΚΩΤΣΑΚΟΣ Λεωνίδα, ΣΑΤ-

ΛΑΝΗΣ Ιωάννης, ΚΑΣΟΛΑΣ Νικόλαος.

– Αποστρατεύτηκαν με αίτησή τους, οι ενωμοτάρχες:

ΜΠΙΡΗΣ Παναγιώτης, ΛΙΟΔΗΣ Κων/νος, ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Αλέξανδρος, ΣΤΑΘΑΤΟΣ Δημήτριος, ΝΤΑΛΑΜΠΙΡΑΣ Κων/νος, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Νικόλαος, ΜΠΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ Παναγιώτης, ΜΠΕΝΕΚΟΣ Παναγιώτης, ΠΟΥΛΙΑΣΗΣ Νικόλαος, ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Ορέστης, ΜΠΑΡΖΟΣ Μιχαήλ, ΡΑΥΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Κων/νος, ΠΑΠΠΑΣ Βασίλειος, ΘΡΗΣΚΟΣ Άγγελος, ΜΠΑΡΛΑΚΑΣ Φώτιος, ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ Κων/νος, ΠΟΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης, ΜΗΣΣΟΚΑΛΗΣ Ευάγγελος, ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης, ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΣ Ιωάννης, ΓΚΑΒΑΡΔΙΝΑΣ Ευάγγελος, ΔΗΜΟΥ Βασίλειος, ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗΣ Νικόλαος, ΡΙΓΑΝΑΣ Δημήτριος, ΣΙΑΦΛΑΣ Λουκάς, ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Ευάγγελος.

ΑΔΕΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Με το Π.Δ. 192/83 κυρώθηκε ο Κανονισμός αδειών προσωπικού Χωροφυλακής, η ισχύς του οποίου άρχισε από την ημερομηνία δημοσίευσής του στο 74/14-6-83 ΦΕΚ (τ.Α.).

Η εισαγωγή νέων διατάξεν στα 23 άρθρα του αποτελεί καινοτομία. Οι σπουδαιότερες απ' αυτές είναι οι ακόλουθες:

α. Η χορήγηση 30 ημερών κανονικής άδειας στο προσωπικό, μετά τη συμπλήρωση ενός (1) έτους πραγματικής υπηρεσίας στο Σώμα από την ημερομηνία κατάταξής του, ενώ μέχρι τώρα έπρεπε να έχει τρία χρόνια.

β. Η χορήγηση κανονικής άδειας στους επανακατατασσόμενους οπλίτες μετά την παρέλευση εξαμήνου από την επανακατάταξή τους.

γ. Η χορήγηση βραχείας άδειας από τη δικαιούμενη στους μετεκπαιδευόμενους σε Σχολές ή Κέντρα Εκπαίδευσης του Σώματος, αξιωματικούς, ανθυπασπιστές, και Οπλίτες, για χρόνο περισσότερο από δυο εβδομάδες.

δ. Η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας για την αλλοδαπή μέχρι 10 ημέρες το χρόνο, στους Υγειονομικούς αξιωματικούς, για παρακολούθηση επιστημονικών συνεδρίων.

ε. Η πρόβλεψη άδειας κήσης και λοχείας γυναικείου προσωπικού.

στ. Η χορήγηση ολιγόωρης άδειας απουσίας στους μετεκπαιδευόμενους σε Σχολές και Κέντρα Εκπαίδευσης του Σώματος για τόπους εκτός της έδρας της Σχολής του Κέντρου, κατά το χρόνο μη λειτουργίας αυτών, χωρίς οι άδειες αυτές να υπολογίζονται στις δικαιούμενες κανονικές ή βραχείες.

ζ. Ο προγραμματισμός, η έγκριση και η

χορήγηση των αδειών και από τους Δ/τές αξιωματικούς.

η. Η χορήγηση στο προσωπικό της κανονικής του άδειας μέχρι τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, την οποία για οποιαδήποτε λόγο δεν πήρε στο ημερολογιακό έτος που ανάγεται.

θ. Η καθιέρωση πάγια, ημερών πορείας (μετάβαση – επάνοδος) στους αδειούχους, 4 για την ημεδαπή και 6 για την αλλοδαπή για κάθε είδος άδειας, ανεξάρτητα του αριθμού των τόπων διάνυσης.

ι. Η απαλλαγή του προσωπικού από τη θεώρηση του φύλλου άδειας, στους τόπους διάνυσης αυτής, στις αρμόδιες Υπηρεσίες Χωροφυλακής.

Ο αδειούχος δεν υποχρεούται σε θεώρηση του φύλλου άδειας στους τόπους διάνυσής της, αλλά οφείλει να κάμει θεώρηση μόνος του για την άφιξη και αναχώρηση από κάθε τόπο.

Κατά τη λήψη φύλλου άδειας, ενημερώνει με σημείωμα την υπηρεσία για τους τόπους διαμονής του κατά τη διάνυση της άδειας με ακριβείς διευθύνσεις και αριθμούς τηλεφώνου, για την αναζήτησή του αν παραστεί ανάγκη. Σε περίπτωση αλλαγής διεύθυνσης στον τόπο διάνυσης της άδειας, υποχρεούται να ενημερώσει την υπηρεσία του. Αλλαγή του τόπου τούτου, για χρόνο περισσότερο των δύο (2) ημερών, επιτρέπεται μόνο με έγκριση της υπηρεσίας του.

ια. Η χορήγηση της προγραμματισμένης κανονικής άδειας σ' αυτούς που τελούν υπό μετάθεση, εφόσον ο χρόνος αυτός καλύπτεται από την προθεσμία προς αναχώρηση.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στο 156 τεύχος της «Ε.Χ.» (Δ/ριος 1982) είχαμε απαριθμήσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση των συνάδελφων που αποστρατεύονταν από το Σώμα.

Επειδή μερικοί – άτυχοι – συνάδελφοι φεύγουν απ' την ζωή προτού συνταξιοδοτηθούν, ενώ δηλαδή υπηρετούν στο Σώμα, δημοσιεύουμε, στη συνέχεια, τα δικαιολογητικά που η δικαιούμενη τη σύνταξη χήρα πρέπει να υποβάλει στις αρμόδιες υπηρεσίες για να της απονεμηθεί η σύνταξη και να λάβει τα δικαιούμενα βοηθήματα.

α. Για τη συνταξιοδότηση:

1. Αίτηση για συνταξιοδότηση, βάσει των ετών υπηρεσίας του συζύγου, προς την υπηρεσία συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Κάνιγγος 29, Αθήνα.

2. Αίτηση, στην ίδια υπηρεσία, για τη χο-

ρήγηση αντιγράφων της πράξης συνταξιοδότησης που θα εκδοθεί.

- Δύο αιτήσεις προς την Δ/νση Στρατολογίας /Α.Χ. για την έκδοση φύλλου Μητρώου και τη χορήγηση βεβαίωσης του Ν.Δ. 142/72 (5ετία).
- Φύλλο διακοπής μισθοδοσίας, απόφαση χρονοεπιδόματος και απόφαση οικονομικών προσαγωγών, που θα εκδόσει η Διαχείριση Χρηματικού Χωροφυλακής (Ψαρρών 2, Αθήνα).
- Δήλωση υποδείγματος σελίδας (2) υπ' αριθ. 509/1/78 από 6-3-80 Εγκυκλίου διαταγής Αρχηγείου Χωροφυλακής (προστατευόμενων μελών).
- Πιστοποιητικό του οικείου Στρατολογικού γραφείου για τους προϋπηρετήσαντες στο στράτευμα.
Εφόσον ο αποβιώσας έχει προϋπηρεσία και σε άλλη Δημόσια υπηρεσία, απαιτείται και σχετική βεβαίωση της υπηρεσίας αυτής, προκειμένου να προσμετρηθεί ο χρόνος της προϋπηρεσίας στη συνταξιοδότηση.
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του αποβιώσαντος.
- Ληξιαρχική πράξη θανάτου και
- Πιστοποιητικό γάμου απ' την οικεία Ι. Μητρόπολη.

β. Για τη λήψη επιδόματος οικογενειακών βραβίων:

- Αίτηση προς τη 13η Δ/νση του Γεν. Λογιστηρίου του Κράτους.
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
- Υπεύθυνη δήλωση Ν.Δ. 105/69, στην οποία θα δηλώνεται απ' την ενδιαφερόμενη ότι δεν λαμβάνει το αιτούμενο επίδομα από άλλη πηγή.
Εάν τα προστατευόμενα τέκνα φοιτούν σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή θα πρέπει να επισυναφθεί σχετική βεβαίωση της σχολής.

γ. Για την απονομή βοηθήματος από το Μ.Τ.Σ.:

- Αίτηση.
- Αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου του μερισματούχου.
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του αποβιώσαντα και
- Βιβλιάριο μερίσματος.

δ. Για τη χορήγηση βοηθήματος από το Τ.Α.Α.Χ ή Τ.Α.Ο.Χ.:

- Αίτηση.
- Αντίγραφο Φ.Μ.
- Ληξιαρχική πράξη θανάτου.
- Φύλλο διακοπής μισθοδοσίας της Διαχείρισης Χρηματικού Χωροφυλακής.
- Αντίγραφο διαταγής απόλυσης.
- Πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας στο οποίο να αναγράφονται οι νόμιμοι κληρονόμοι.
- Πιστοποιητικό του γραμματέα Πρωτοδικών, εάν ο αποβιώσας άφησε διαθήκη.

ε. Έξοδα κηδείας:

- Αίτηση προς τη Δ/νση Οικονομικού

/Α.Χ. (Τμήμα Β', Γραφ. 2ο).

- Πρωτότυπο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης θανόντα.
- Πρωτότυπη ληξιαρχική πράξη θανάτου.
- Βεβαίωση αποδοχών.
- Βεβαίωση υπηρεσίας υγειονομικής περιθάλψεως για κατάθεση βιβλιαρίου ασθενείας.
- Υπεύθυνη δήλωση Ν.Δ. 105/69 για την πραγματοποίηση των εξόδων κηδείας με μέρη και δαπάνη του ενδιαφερόμενου.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται από τη σύζυγο ή το γονέα, τα τέκνα ή τους αδελφούς του θανόντα, που τέλεσαν την κηδεία. (Σχετική η 5/1983 καν/νή διαταγή της Δ/νσης Οικονομικού /Α.Χ.).

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΕΝΩΜΟΤΑΡΧΩΝ

Με την τροποποίηση της παραγρ. 1 εδαφ. γ του άρθρου 62 του Κανονισμού Σχολής Οπλιτών Χωροφυλακής (σχετ. 19/83 Π.Δ.), καθορίστηκε αναλυτικά η εξεταστέα ύλη του μαθήματος της ιστορίας, για την εισαγωγή αρρένων μαθητών στο Β' τμήμα Δόκιμων Υπαξιωματικών (ενωμοταρχών) της Σ.Ο.Χ.

Στους υποψήφιους δίνονται για ανάπτυξη δύο θέματα κάθε ένα των οποίων έχει δύο ερωτήσεις, ως εξής:

- Ο Μινωικός Πολιτισμός.
- Ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός.
- Η Μεταβατική εποχή 11ος – 9ος αιώνων π.Χ. (Ο μεσαίωνας της Αρχαιότητας – προέλευση και εγκατάσταση των Δωριέων).
- Ο πρώτος Ελληνικός αποικισμός (Μετανάστευση: Αιολέων, Ιώνων και Δωριέων).
- Ο δεύτερος Ελληνικός αποικισμός (Αίτια του Β' αποικισμού – μητροπόλεις και αποικίες – Σχέσεις μητροπόλεων και αποικιών – σχέσεις αποικιών και ιθαγενών).
- Η πολιτική εξέλιξη και πολιτική οργάνωση της Αθήνας (Εξέγερση του Κύλωνα και η Νομοθεσία του Δράκοντα, η Νομοθεσία του Σόλωνα, η Τυραννίδα στην Αθήνα, η μεταρρύθμιση του Κλεισθένη).
- Η κοινωνική οργάνωση στην Αθήνα και τη Σπάρτη (Η Αθηναϊκή κοινωνία, η Σπαρτιατική κοινωνία, η θέση των Ειλώτων).
- Ο Περσικός επεκτατισμός και οι παράγοντες της Ελληνικής νίκης (Ιωνική εξέγερση και Αθήνα, Μαραθώνας, Θερμοπύλες, Αρτεμίσιο, Σαλαμίνα, Πλαταιές, παράγοντες της Ελληνικής νίκης).
- Η αντιζήλια Αθηνών και Σπάρτης, σφαίρες επιρροής.
- Η εξέλιξη της συμμαχίας της Δήλου σε Αθηναϊκή ηγεμονία.
- Οι αντίπαλοι του Περικλή και η πολιτική τους.
- Η ακμή των Αθηνών υπό τον Περικλή (461 – 431 π.Χ.).

στ. Οικονομική Ενίσχυση Ε.Τ.Ε.Χ.:

Στο Επικουρικό ταμείο Ελληνικής Χωροφυλακής έχει συσταθεί ειδικός λογαριασμός για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στις οικογένειες των συν-αδελφών που πέθαναν εν ενεργεία.

Διευκρινίσεις παρέχονται με την 221/43/11γ από 24-3-80 εγκύκλιο Δ/γ ή Αρχηγείου Χωροφυλακής.

Τα ίδια δικαιολογητικά των α, β, γ, δ, και ε περιπτώσεων απαιτούνται και στην περίπτωση συνταξιοδότησης ορφανών παιδιών.

Στην περίπτωση των απόστρατων συν-αδελφών που φεύγουν απ' τη ζωή, η σύνταξή τους μεταβιβάζεται στους νόμιμους δικαιούχους. Η υπηρεσία συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Κάνιγκος 29, Αθήνα, είναι αρμόδια για τη μεταβίβαση αυτή.

- Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος 432 – 404 π.Χ. (Αρχιδάμειος πόλεμος, εκστρατεία στη Σικελία, Δεκελειακός πόλεμος, Αποτελέσματα του Πελοποννησιακού πολέμου).
- Η αναλαμπή της Θήβας (Λεύκτρα, Μαντινεία).
- Η εμφάνιση και επικράτηση των Μακεδόνων στην Ελλάδα (Η αρχαιότερη Μακεδονία, ο Φίλιππος επεκτείνει την κυριαρχία του, Χαϊρώνεια (338 π.Χ.), ο Αλέξανδρος συνεχίζει το έργο του Φιλίππου).
- Η κατάλυση του Περσικού κράτους (Μάχη Ισού, Γαυγαμήλων, εκστρατεία των Ινδίων, στρατηγική ικανότητα του Αλεξάνδρου, η πολιτική του Αλεξάνδρου, το τέλος του Αλεξάνδρου).
- Πολιτιστικές συνέπειες των κατακτησεων του Μ. Αλεξάνδρου.
- Κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες του έργου του Αλεξάνδρου.

Από τη Βυζαντινή ιστορία:

- Οι Ιλλυρικοί αυτοκράτορες. Πορεία προς την απολυταρχία (Αλλάζει μορφή το πολιτεύμα, ριζικές αλλαγές στη διοίκηση).
- Ο Μέγας Κωνσταντίνος. Ο Χριστιανισμός (θριάμβευσε στο τέλος – Ο Μέγας Κωνσταντίνος ανοίγει τον δρόμο στο Χριστιανισμό – Η πολιτική του Μ. Κωνσταντίνου απέναντι στις αιρέσεις – Οριστικός θρίαμβος του Χριστιανισμού (Ιουλιανός ο αποστάτης), ο χριστός αιώνας της Θεολογίας, καταδίωξη της ειδωλολατρίας κρήση του Χριστιανισμού από τις αιρέσεις του 5ου αιώνα).
- Οι Ούννοι. Το κράτος και οι επιδρομές του.
- Ο αιώνας του Ιουστινιανού και των διαδόχων του (Ανασύσταση της Ρωμαϊκής Οικουμένης, προοδευτική πορεία προς το Βυζάντιο, το πολεμικό έργο του Ιουστινιανού και κατακτητικοί πόλεμοι, αμυντικοί πόλεμοι, ειρηνικά έργα και εσωτερική

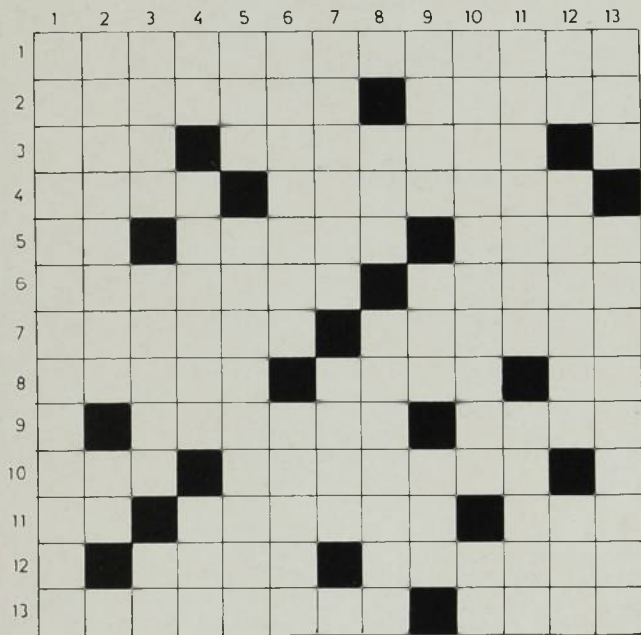
- πολιτική του Ιουστινιανού, χαρακτηρισμός του έργου του Ιουστινιανού, οι διάδοχοι του Ιουστινιανού και η προσπάθειά τους να συγκρατήσουν τα σύνορα του Δούναβη και της Ανατολής).
- 5) Ο Ηράκλειος και η δυναστεία του (Η μορφή του, η δυναστεία του και οι διάδοχοί του).
 - 6) Η πολιορκία της Κωνσταντινούπολης υπό των Αβάρων το 626.
 - 7) Οι τρεις δυναστικές φάσεις περιόδου 717 – 867 (Οι Ίσαυροι, οι διάδοχοι των Ισαύρων, η δυναστεία του Αμορίου).
 - 8) Η εικονομαχική κρίση (Η εικονομαχία, η προέλευση και το νόημά της, οι δύο φάσεις της εικονομαχικής κρίσης).
 - 9) Η περίοδος ακμής και η χρυσή εποχή του Βυζαντίου 867 – 1025 (Η αναγέννηση της «Νέας Εποχής» του Μιχαήλ Γ' συνεχίζεται να ολοκληρώνεται, η λαμπρή εποχή της «Βυζαντινής εποποιίας» και οι αυτοκράτορες).
 - 10) Τα πρώτα συμπτώματα παρακμής του Βυζαντίου (1025 – 1081).
 - 11) Η δυναστεία των Κομνηνών (1081 – 1185) (Η πρώτη φάση 1081 – 1180, η δεύτερη 1180 – 1185 και η τρίτη φάση 1185 – 1204).
 - 12) Οι σταυροφορίες, ο «Ιερός πόλεμος» των Χριστιανών της δύσης για την απελευθέρωση των Αγίων τόπων (Ο 11ος και 12ος αιώνας είναι δύο ανήσυχτοι αιώνες για τους πληθυσμούς της Δυτικής Ευρώπης, οι τρεις σταυροφορίες του 12ου αιώνα με θρησκευτικό χαρακτήρα).
 - 13) Η τετάρτη σταυροφορία 1202 – 1204 και η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους 1204.
 - 14) Η τελευταία στιγμή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας (Πριν έλθει η ώρα της άλωσης, η προετοιμασία, η άλωση).
- Από τη νεώτερη Ιστορία:**
- 1) Η οργάνωση του Ελληνισμού μέσα στην Τουρκική αυτοκρατορία (Το Πατριαρχείο, εκκλησιαστικά προνόμια, η Τουρκική πολιτική και τα προνόμια, η σημασία και συνέπειες των προνομίων, η θέση της εκκλησίας, τα πολιτικά προνόμια η τοπική αυτοδιοίκηση).
 - 2) Κλέφτες – Αρματολοί.
 - 3) Ο αγώνας για την ελευθερία – ελπίδες και επαναστάσεις πριν από τη μεγάλη εξέγερση του 1821 (Ελπίδες του Ελληνισμού για την απελευθέρωση του, επανάσταση του 1769 (Ορλωφικά), Λάμπρος Κατσώνης, το όνειρο του Ρήγα Φεραίου, η εθνική ιδέα, το όνομα Έλληνες).
 - 4) Οι Αγώνες των Σουλιωτών (1788 – 1803), Οι Σουλιώτες στα Επτάνησα.
 - 5) Οι Ελληνικές επαναστατικές εταιρίες. Η Φιλική Εταιρεία (1814).
 - 6) Η πρώτη περίοδος της Ελληνικής Επανάστασης (1821 – 1824), επανάσταση στις ηγεμονίες τα κυριότερα γεγονότα, τα τελευταία γεγονότα και η σημασία του κινήματος.
 - 7) Η Επανάσταση στην Πελοπόννησο και την υπόλοιπη Ελλάδα, Τουρκική αντίδραση, θανάτωση του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε'.
 - 8) Τα πολεμικά γεγονότα του πρώτου έτους της Ελληνικής Επανάστασης 1821 (Πολιορκία της Τριπολιτσάς, σχέδιο του Κολοκοτρώνη, μάχη της Στερεάς και Αλαμάνας, μάχη της Γραβιάς, μάχη των Βασιλικών, άλωση Τριπολιτσάς).
 - 9) Τα πολιτικά γεγονότα του πρώτου έτους της Επανάστασης 1821.
 - 10) Η φιλελληνική κίνηση.
 - 11) Τα πολεμικά γεγονότα του Β' έτους της Ελληνικής Επανάστασης 1822 (θάνατος Αλή Πασά, Τουρκικό σχέδιο εκστρατείας, τα γεγονότα στη Δυτική Ελλάδα, Πόλεμος, Τούρκων – Σουλιωτών, εκστρατεία και καταστροφή του Πέτα, πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου).
 - 12) Τα γεγονότα στην Ανατολική Ελλάδα – Δερβενάκια. Τα γεγονότα στο Αιγαίο (Επανάσταση Χίου, σφαγή Χίου).
 - 13) Επανάσταση στη Μακεδονία.
 - 14) Ο Βύρων στην Ελλάδα.
 - 15) Γεγονότα του τέταρτου έτους (1824) της επανάστασης (Εσωτερικά γεγονότα, εμφύλιοι πόλεμοι, Οδυσσεύς Ανδρούτσος, συνέπειες εμφυλίων πολέμων).
 - 16) Τα πολεμικά γεγονότα του τέταρτου έτους 1824 (Συμφωνία Τουρκίας – Αιγύπτου, καταστροφή της Κάσου και Ψαρών, ναυμαχίες στη Σάμο – Γέροντα, απόβαση Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο).
 - 17) Πολεμικά γεγονότα του 1825 (Μάχες στη Μεσσηνία με τον Ιμπραήμ, μάχη στο Μανιάκι, απελευθέρωση του Κολοκοτρώνη, μάχη Μύλων, καταστροφές στην Πελοπόννησο).
 - 18) Επιχειρήσεις στη θάλασσα το 1825 (Ναυμαχία Μεθώνης, Καφηρέα, εκστρατεία Κανάρη στην Αλεξάνδρεια).
 - 19) Πολεμικά γεγονότα του 1826 (Πολιορκία και έξοδος του Μεσολογγίου, επιχειρήσεις στην Αττική, μάχη Βέργας, πολιορκία Ακρόπολης Αθηνών, Μάχες Αττικής, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης Γενικός Αρχηγός, εκστρατεία Στερεάς).
 - 20) Πολεμικά γεγονότα του 1827 (Απόβαση στην Καστέλλα, μάχες στον Πειραιά, θάνατος Καραϊσκάκη, καταστροφή Φαλήρου, συνέπειες).
 - 21) Συνθήκη του Λονδίνου – Σημασία αυτής.
 - 22) Ναυμαχία του Ναυαρίνου (9 Οκτωβρίου 1827).
 - 23) Η εποχή του Καποδίστρια 1828 – 1831 (Γενικά χαρακτηριστικά, συνθήκες για την απελευθέρωση της Ελλάδας, το έργο του Καποδίστρια στο εσωτερικό, η αντίδραση στο έργο του Κυβερνήτη).
 - 24) Η Ελλάδα ανεξάρτητο Κράτος – Σημασία της Ελληνικής Επανάστασης.
 - 25) Η εποχή του Όθωνα 1833 – 1862 (Γενικά χαρακτηριστικά, η κάθοδος του Όθωνα στην Ελλάδα, η οργάνωση του Κράτους από την Αντιβασιλεία, επανάσταση 3ης Σεπτεμβρίου 1843, το Σύνταγμα του 1844, το εθνικό πρόβλημα και η πολιτική της μεγάλης ιδέας, το ανατολικό ζήτημα, Κριμαϊκός πόλεμος 1853 – 1956, η συνθήκη των Παρισίων και η σημασία της, οι Έλληνες και ο Κριμαϊκός πόλεμος).
 - 26) Η εποχή του Γεωργίου του Α' 1863 – 1913 (Εκλογή Γεωργίου Α', η ένωση της Επτανήσου, το Σύνταγμα του 1864, η Επανάσταση της Κρήτης 1866 – 1869).
 - 27) Η εθνική κίνηση στα Βαλκάνια – Πανσλαβισμός, η συνθήκη Αγίου Στεφάνου 1878, η συνθήκη του Βερολίνου 1878, και η σημασία της.
 - 28) Ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897.
 - 29) Το Μακεδονικό ζήτημα – Παύλος Μελάς.
 - 30) Το κίνημα του 1909.
 - 31) Οι Βαλκανικοί πόλεμοι 1912 – 1913 (Βαλκανικοί πόλεμοι, πόλεμος με Τουρκία, το Συνέδριο του Λονδίνου, οι επιχειρήσεις 1913, η δολοφονία Γεωργίου Α., η συνθήκη του Λονδίνου 1913, ο πόλεμος εναντίον της Βουλγαρίας, συνθήκη Βουκουρεστίου, ο ελληνισμός στα 1913 – 1914).
 - 32) Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος 1914 – 1918 (τα αίτια, η αφορμή, επιχειρήσεις του 1915, ο διχασμός στην Ελλάδα, Κοινωνία των Εθνών, οι συνθήκες με τα νικημένα Κράτη και η σημασία αυτών).
 - 33) Β' Παγκόσμιος Πόλεμος στην Ελλάδα 1940 – 1941.
- Συντελεστής βαθμολογίας για το μάθημα αυτό: 8.
- Η ύλη των υπολοίπων μαθημάτων παραμένει η ίδια.
- α. Ελληνικό:**
- Σύνταξη έκθεσης ιδεών. Συντελεστής βαθμολογίας 10.
- β. Μαθηματικά:**
- Όλη η ύλη της πρακτικής αριθμητικής. Συντελεστής βαθμολογίας 10. Οι Υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που περιέχουν δύο προβλήματα.
- γ. Γεωγραφία:**
- Γεωγραφία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Συντελεστής Βαθμολογίας 8. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που περιέχουν δύο ζητήματα (ερωτήσεις), από τα οποία το ένα τουλάχιστον πρέπει να αναφέρεται στη γεωγραφία της Ευρώπης.
- Τα θέματα ιστορίας και γεωγραφίας δίνονται από τα εγκεκριμένα εγχειρίδια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, που διδάσκονται στο Γυμνάσιο και Λύκειο, του χρόνου που διενεργείται ο διαγωνισμός.
- Οι υποψήφιοι πρέπει να χρησιμοποιούν τη νεοελληνική γλώσσα, χωρίς ακρότητες και να γράφουν στο μονοτονικό σύστημα.
- Σχετική είναι και η 221/19/57στ από 24-2-83 εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγείου Χωροφυλακής.

για τις ελεύθερες ώρες

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Οριζόντια :

1. «Ο...πλοίαρχος», γνωστό μυθιστόρημα του Ιουλίου Βερν.
2. Μικρή εξέδρα όπου γίνεται η εκτέλεση καταδικών. – Διαμέρισμα δύο δωματίων.
3. Έντγκαρ Άλαν... Αμερικανός ποιητής. – Κάθε εξάνθημα ή τοπική φλεγμονή του δέρματος.
4. Δυσάρεστο συναίσθημα. – Κι έτσι λέγεται ο ποταμός Σπερχειός.
5. Πρόθεση. – Γνωστό βιβλίο του Αντώνη Σαμαράκη. – Βγαίνει από... τις ελιές.
6. Δεν είναι ολοκληρωμένες αυτές. – Τις βρίσκουμε σε δημόσιες υπηρεσίες.
7. Ρωμαίος στρατηγός που νίκησε τον Αττίλα. – Ουδέτερο αόριστης αντωνυμίας.
8. Θυμίζει... κελάδημα πουλιού. – Είδος γραπτής ή προφορικής εξέτασης. – Πρόθεση (αντιστρ.)
9. Κι έτσι λέγονται οι φτασμένοι καλλιτέχνες. – Συνοδεύεται συχνά από... μια ανοιχτή παλάμη.
10. Η διάρθρωση των μερών ενός λογοτεχνικού έργου. – Τα ανοίγει στο έδαφος το άροτρο.
11. Σύμφωνο. – Αυτά δεν αγαπιούνται. – Διπλασιαζόμενο γίνεται η...Μπαρντό.
12. Θρηνώδεις κραυγές. – Αναιδείς, προκλητικοί.
13. Μακριά από... θάλασσα αυτά. – Μεταφορικά σημαίνει πράγμα διαλογής.

Κάθετα :

1. Είναι ο απόφοιτος Πανεπιστημίου ή άλλης ανώτερης σχολής.

2. Αυτές που γίνονται με τη θέληση κάποιου. – Μαζί με το πι δηλώνει θιασύνη.
3. Είδος ελαστικής σόλας. – Πυκνές και άταχτες ομάδες ανθρώπων. – Αρχαίο βεβαιωτικό μόριο.
4. Δίψηφο φωνήεν. – Οι κάτοικοι ενός Πελοποννησιακού νομού. – Μάρκα αγγλικών τσιγάρων.
5. Ρωτάει για τον τρόπο. – Μεγάλοι ποντικοί των αγρών.
6. Αυτό που υποκινείται από εχθρικό πάθος, μίσος. – Αρχαία χώρα της Μικράς Ασίας.
7. Καταβάλλεται για να ταξιδέξουμε. – Φόροι, δασμοί.
8. Τίτλος αρχηγών αφρικανικών φυλών. – Εμπορικές αναδουλιές.
9. Ο πρωτόπλαστος. – Συγκοινωνιακά αρχικά. – Μεγάλο αθηναϊκό νοσοκομείο.
10. Αειθαλή δένδρα που τα φύλλα τους έχουν φαρμακευτικές ιδιότητες. – Μόριο.
11. Το νοτιότερο άκρο της ηπειρωτικής Ελλάδας. – Γίνεται συνήθως από χειρουργό για το κλείσιμο πληγής.
12. Συμβολίζει διεθνώς τον ατμόπιπο. – Κενές, χωρίς περιεχόμενο. – Μοντέρνα μουσική.
13. Ξενόγλωσση κομψότητα. – Χημικό φαινόμενο, κατά το οποίο διαφορετικές οργανικές ενώσεις έχουν την ίδια εκατοστιαία σύνθεση και το ίδιο μοριακό βάρος.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ένας γνωστός καταζητούμενος κακοποιός, που το παρελθόν του θάραιναν καταδικές για ένοπλες ληστείες, παράνομες οπλοχρησίες και προκλήσεις σοβαρών σωματικών θλαθών, ο Μάρκος Τουλιάτος, σπρώχνεται από κάποιο άγνωστο χέρι στις γραμμές, την ώρα που το τρέινο πλησίαζε την αποβάθρα του Σιδηροδρομικού Σταθμού. Πραγματικά, πολλούς εχθρούς είχε ο Τουλιάτος, που θα έφτιαχναν ένα πολύ μεγάλο κατάλογο των πιθανών δολοφόνων του, τόσο από τα θύματά του όσο και από τους παλιούς «συνεργάτες» του, που συνήθιζε να τους «ρίχνει» και να τους «πουλάει».

Όταν ο Ταγματάρχης Λούκας, που ανέλαβε την υπόθεση, έφθασε στο Σταθμό, παραδέχτηκε πως ο Ενωμοτάρχης Παναγιώτπουλος, που ήταν υπηρεσία εκείνη την ώρα στο Σταθμό, είχε κάνει καλή δουλειά : είχε προλάβει και αποκλείσει τις εξόδους της αποβάθρας από την οποία έπεσε ο Τουλιάτος, και έτσι ο δολοφόνος πρέπει να ήταν κάποιος από τους επιβάτες που είχε κρατήσει για λήψη καταθέσεων.

Ο Ταγματάρχης Λούκας θέλησε πρώτα από όλα να δει το πτώμα. Ο νεκρός Τουλιάτος βρισκόταν ακόμα φρικτά διαμελισμένος πάνω στις ράγες. Στο χέρι του όμως, κρατούσε πάντα το εισιτήριό του. Ο Ταγματάρχης έσκυψε και το κοίταξε, είχε τον αριθμό 16.121. Τον παρατήρησε για λίγη ώρα και μετά ανασηκώθηκε και προχώρησε προς την αίθουσα, όπου ο Ενωμοτάρχης είχε μαζέψει τους μάρτυρες. Η εικόνα όμως του φρικτά παραμορφωμένου πτώματος δεν έλεγε να φύγει από το μυαλό του, και εκείνο το χέρι που κρατούσε σφιχτά το εισιτήριο σαν να ήθελε να του πει κάτι, σαν να του επιδείκνυε το τελευταίο του χαρτί. Ο Ενωμοτάρχης δεν άργησε να του δώσει την αναφορά του : πάνω στην αποβάθρα, την ώρα του φόνου, βρισκόντουσαν είκοσι νεαρές μαθήτρες, που γύρναγαν από μια σχολική εκδρομή, και έξι άνδρες. Ο Ταγματάρχης δεν υποπεύεται τις κοπέλες, αλλά τις ανακρίνει μήπως μάθει κάτι χρήσιμο. Ζητάει, λοιπόν, από όλες τους αριθμούς των εισιτηρίων τους : είναι από το 16.122 μέχρι και το 16.142. Ύστερα, ρωτάει την κοπέλα με το τελευταίο εισιτήριο :

– Πότε αντιληφθήκατε το έγκλημα;

– Μπαίνοντας, άκουσα τη φωνή : «Όχι! Βοθεια!», του απαντάει εκείνη.

- Προσέξατε αν έβγαλε κάποιος εισιτήριο μετά από σας;
- Ναι μετά από μένα ήταν ένας γέρος κύριος.

Ο Ταγματάρχης Λούκας αποκλείει τις μαθήτριες και τις αφήνει ελεύθερες, και συγκεντρώνει την ποσοχή του στους έξι άνδρες, επιμένοντας στον αριθμό των εισιτηρίων τους. Ο πρώτος, ένας εμπορικός αντιπρόσωπος, έχει το 16.118, ο δεύτερος, ένας φοιτητής που πήγαινε στο χωριό του, το 16.119, ο τρίτος, ένας γνωστός πορτοφολάς των τράιων, το 16.120, ο ηλικιωμένος κύριος που θυμήθηκε η μαθήτρια είχε πραγματικά το 16.143, και ένας φαντάρος που πήγαινε στη μονάδα του το 16.144. Υπήρχε, όμως, και ο έκτος, ο Δημήτρης Πολυχρονίδης, γνωστό υποκείμενο του υποκόσμου, «προσάτης» και μπράβος, που δηλώνει πως έχει χάσει το εισιτήριό του.

- Πότε ανέθηκες εσύ στην αποθάβρα; τον ρωτάει ο Ταγματάρχης.

Εγώ έφτασα τελευταίος από όλους, απαντάει ο Πολυχρονίδης. Ήρθα και είδα μαζεμένο τον κόσμο. Και όταν πήγα κοντά αντίκρυστα το πτώμα.

Ο Ταγματάρχης ρωτάει τον εμπορικό αντιπρόσωπο αν βρισκόταν κανείς στην αποθάβρα όταν έφτασε. Εκείνος τον διαβεβαιώνει πως έφτασε πρώτος. Πώς, λοιπόν, είχε βρεθεί στην αποθάβρα χωρίς εισιτήριο ο Πολυχρονίδης; Γιατί, βέβαια, δεν τον πιστεύει πως μπήκε τελευταίος.

- Από τους έξι άνδρες, μουρμουρίζει, τρεις αποκλείονται γιατί ήρθαν πολύ νωρίς, και δύο γιατί ήρθαν καθυστερημένοι. Ο Πολυχρονίδης είναι ο δολοφόνος και τώρα καταλαβαίνω πότε μπήκε.

Μήπως καταλάβατε και εσείς;

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μ' ένα σμπάρο δυο τριγόνια

Οκαθηγητής σε μια μαθήτρια :

- Πές μου ένα παράδειγμα που να εκφράζει πρακτικά τη φράση: «Μ' ένα σμπάρο δυο τριγόνια».

Και η μαθήτρια

- Όταν μια γυναίκα παντρεύεται από έρωτα έναν πλούσιο.

Για τα μάτια

- Ευχαριστώ, θείε, για το δώρο σου, λέει η μικρή ανηψιά.

- Μπα! Δεν αξίζει και πολλά πράγματα.

- Το ξέρω, αλλά η μαμά μου είπε για τα μάτια να σου πω ευχαριστώ.

Εναντιότητες

Επί μια ώρα ο ανθρωπάκος συμπληρώνει το έντυπο της απογραφής που του είχε παρουσιάσει ο αρμόδιος κρατικός υπάλληλος που τον είχε επισκεφθεί στο σπίτι.

- Και τώρα κύριε τα ίδια ερωτήματα, του είπε, να τα συμπληρώσει και η γυναίκα σας σ' ένα άλλο έντυπο.

- Περιττό να χάνετε τον καιρό σας, του απαντάει. Αν θέλετε να μάθετε τη γνώμη

της, στα ερωτήματα που απαντώ εγώ μ' ένα «ναι», να γράφετε ένα «όχι», και αντίθετως.

Υπερβολές

Δυο φίλοι συζητούν

- Εγώ λέει ο ένας σκότωσα μια πέρδικα από απόσταση πεντακοσίων μέτρων.

- Αυτό δεν είναι τίποτε, λέει ο άλλος. Εμένα όταν με θλέπουν οι πέρδικες... παραδίδονται.

ΑΥΤΟ ΤΟ ΞΕΡΑΤΕ;

Ένας βραχίονας του Νείλου ονομάζεται «λευκός», γιατί τα νερά του είναι διαυγέστατα επειδή προέρχονται από τις μεγάλες λίμνες του Ισημερινού, τη λίμνη Αλβέρτη και τη λίμνη της Βικτωρίας, όπου καθαρίζονται, ενώ από το υψίπεδο της Αιθιοπίας τα νερά που κατεβαίνουν από τον άλλο βραχίονα, τον Κιανό Νείλο, είναι ταραγμένα και χρωματισμένα από τις ηφαιστειακές ύλες που παρασύρουν.

Στη Ρώμη, τον 3ο και 2ο αιώνα π.χ., κάθε χρόνο σταύρωναν έναν σκύλο. Κι αυτό γιατί έτσι καθόρισε η σύγκλητος, που λαβαίνοντας υπόψη τις αρετές και τις υπηρεσίες αυτών των πιστών φίλων του ανθρώπου δεν θέλησε να ψηφίσει νόμο για πλήρη εξόντωση των σκύλων, για να τιμωρηθούν επειδή δεν γαύγισαν έγκαιρα όταν πλησίασαν στην πόλη οι γαλάτες, αλλά περιορίστηκε σε μια «συμβολική ποινή του είδους.

Όλα τα 24ωρα του χρόνου δεν έχουν την ίδια διάρκεια. Κι αυτό γιατί η γη δεν περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο με σταθερή ταχύτητα. Η περιφορά της είναι ταχύτερη όταν είναι κοντά στον Ήλιο και πιο αργή όταν είναι μακριά του, κι' αυτό

επηρεάζει την αστρονομική διάρκεια της ημέρας δηλαδή το χρόνο που μεσολαβεί ανάμεσα στις αλληλοδιαδοχές κορυφώσεως του Ήλιου.

Είναι υγιεινό να πλαγιάζουμε νωρίς γιατί οι ώρες ύπνου πριν από το ηλεκτρομαγνητικό ξύπνημα της Γης (που στο ημισφαίριο μας συμβαίνει συνήθως μετά τα μεσάνυχτα και πριν από τις τρεις το πρωί) αξίζουν πολύ περισσότερο από ίσο αριθμό ωρών ύπνου μετά το ξύπνημα αυτό, όταν γύρω η φύση δεν είναι πια θυθισμένη στη νυχτερινή της ανάπαυση.

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΩΛΕΩ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ : 1. ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕΤΗΣ, 2. ΙΚΡΙΩΜΑ - ΔΥΑΡΙ, 3. ΠΟΕ - ΣΠΥΡΑΚΙ, 4. ΛΥΠΗ - ΑΛΑΜΑΝΑ, 5. ΩΣ - ΛΑΘΟΣ - ΛΑΔΙ, 6. ΜΙΣΕΡΕΣ - ΟΥΡΕΣ, 7. ΑΕΤΟΣ - ΚΑΠΟΙΟ, 8. ΤΣΙΟΥ - ΤΕΣΤ - ΕΜ, 9. ΦΙΡΜΕΣ - ΟΡΣΕ, 10. ΥΦΗ - ΑΥΛΑΚΙΑ, 11. ΧΙ - ΜΙΣΗΤΑ - ΜΠΕ, 12. ΓΟΟΙ - ΙΤΑΜΟΙ, 13. ΣΤΕΡΙΑΝΑ - ΜΑΠΑ

ΚΑΘΕΤΑ : 1. ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ, 2. ΕΚΟΥΣΙΕΣ - ΦΙ, 3. ΚΡΕΠ - ΣΤΙΦΗ - ΓΕ, 4. ΑΙ - ΗΛΕΙΟΙ - ΜΟΡ, 5. ΠΩΣ - ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ, 6. ΕΜΠΑΘΕΣ - ΜΥΣΙΑ, 7. ΝΑΥΛΟΣ - ΤΕΛΗ, 8. ΡΑΣ - ΚΕΣΑΤΙΑ, 9. ΑΔΑΜ - ΟΑΣ - ΚΑΤ, 10. ΕΥΚΑΛΥ - ΠΤΟΙ - ΑΜ, 11. ΤΑΙΝΑΡΟ - ΡΑΜΜΑ, 12. ΗΡ - ΑΔΕΙΕΣ, 13. ΣΙΚ - ΙΣΟΜΕΡΙΑ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Οι πέντε άνδρες έχουν τα εισιτήρια 16.118, 16.119, 16.120, 16.143 και 16.144. Οι κοπέλες, όμως αν και είκοσι «καλύπτουν» 21 αριθμούς (μετρείστε από 16.122 μέχρι και το 16.142). Είναι φανερό πως ο Πολυχρονίδης πέρασε ανάμεσά τους χωρίς να τον κβθουν. Ο Ταγματάρχης Λούκας αποκλείει τους πρwτους άνδρες γιατί δεν μπορεί να ήταν οι δo' και να πήγαν στο σταθμό πριν από το θύμα, που εισιτήριο 16.121 - φυσιολογικά ο δολοφόνος ακολού, το θύμα του. Αποκλείει, όμως, και τους δυο τατoύς γιατί έφτασαν ταυτόχρονα ή αργότερα από τη στιγμή του εγκλήματος, που έγινε όταν ακόμα έμπαιναν οι μαθήτριες. Άρα, ο δολοφόνος δεν μπορεί παρά να είναι ο Πολυχρονίδης, που εσαφάνισε το εισιτήριό του για να μη πρδέψει τα πράγματα.

ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΘΗΝΑ

Στη διάρκεια επίσημης τελετής που έγινε στις 12-6-83, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Σεραφείμ, θεμελίωσε τον Ιερό Ναό της προστάτιδος του Σώματος Αγίας Ειρήνης στο Γαλάτσι.

Στη σεμνή αυτή τελετή, παραβρέθηκαν ο υπουργός εργασίας κ. Γιαν-

νόπουλος, βουλευτές, ο Αρχηγός Χωροφυλακής, αντιστράτηγος κ. Μπριλλάκης, άλλοι επίσημοι και πολλοί κάτοικοι της περιοχής.

Η θεμελίωση ενός ακόμα Ιερού Ναού αφιερωμένου στην προστάτιδα του Σώματος Αγία Ειρήνη, δείχνει την προσπάθεια που γίνεται για εντονότερη ανάπτυξη του θρησκευτικού συναισθήματος του προσωπικού του Σώματος.

ΧΙΟΣ

Φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνα με την ομάδα Βροντάδων Χίου, έδωσε στις 22-6-83 στο Φαφαλίειο Στάδιο Βροντάδων Χίου, η ομάδα του Σώματος.

Μετά από συναρπαστικό αγώνα, που παρακολούθησαν αρκετοί φίλαθλοι, η ομάδα της Χωροφυλακής αναδείχθηκε νικήτρια με σκορ (3-2).

Τον αγώνα παρακολούθησαν ο Διοικητής της Διοίκησης Χωροφυλακής Χίου, μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Βροντάδων, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Φιλοπρόοδου Ομίλου Βροντάδων, άλλοι τοπικοί παράγοντες και πολλοί φίλαθλοι, οι οποίοι σχολίασαν ευνοϊκά τη μετάβαση αυτής της ποδοσφαιρικής ομάδας του Σώματος στο ακριτικό νησί της Χίου, η οποία έγινε στα πλαίσια της ευρύτερης ανάπτυξης δημοσίων σχέσεων μεταξύ κοινού και αστυνομίας.

Τα έσοδα της συνάντησης διατέθηκαν για την οικονομική ενίσχυση του Φιλοπρόοδου Ομίλου Βροντάδων Χίου.

ΔΡΑΜΑ

Το κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Δράμας επισκέφθηκαν στις 10-6-83 ο Διοικητής της Διοίκησης Χωροφυλακής Δράμας αντισυνταγματάρχης κ. Παναγιώτης Παπαδόπουλος, μαζί με αξιωματικούς και οπλίτες της Διοίκησης και πρόσφεραν στα παιδιά του κέντρου, μια βιβλιοθήκη έπιπλο μαζί με μια σειρά βιβλίων εγκυκλοπαιδείας.

Σε ομιλία του ο Διοικητής της Δ.Χ. Δράμας ανέλυσε το νόημα της γιορτής των 150 χρόνων από την ίδρυση του Σώματος, και απηύθυνε παραινέσεις στα παιδιά. Στη συνέχεια μίλησαν, ο Δήμαρχος Δράμας και ο Ειρηνοδίκης, οι οποίοι εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους για την ενέργεια αυτή των ανδρών της Χωροφυλακής και τόνισαν τη σπουδαιότητα και τη βαθύτερη σημασία της κοινωνικής αποστολής του Σώματος.

Στη σεμνή αυτή εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος της Δράμας κ. Δημητριάδης, ο προεδρεύων

ΛΑΡΙΣΑ

Στα πλαίσια του εορτασμού των 150 χρόνων από τη σύσταση του Σώματος 12 άνδρες και γυναίκες της Α.Δ.Χ. Θεσσαλίας, έδωσαν εθελοντικά αίμα στις 15 Ιουνίου 1983 στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας, για τη ζωτηρία πασχόντων συνανθρώπων τους, προβάλλοντας μ' αυτόν τον τρόπο το τεράστιο κοινωνικό και ανθρωπιστικό έργο της Χωροφυλακής.

Παρόμοια εθελοντική αιμοδοσία έγινε και στις 17-6-83 στο νοσοκομείο Κομοτηνής, με αθρόα συμμετοχή ανδρών και γυναικών της Α.Δ.Χ. Θράκης.

Αλλά και στις έδρες των υπόλοιπων Ανωτέρων Διοικήσεων, η προσφορά αίματος του προσωπικού του Σώματος στο ανθρωπιστικό αυτό κάλεσμα, υπήρξε συγκινητική και σχολιάστηκε ευμενώς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

αντιπρόεδρος του Δ. Συμβουλίου του κέντρου Παιδικής Μέριμνας, Ειρηνοδίκης Δράμας κ. Χατζηκωνσταντίνου, άλλοι προσκεκλημένοι και τα παιδιά του Ιδρύματος.

Ηαξιόπαινη αυτή πρωτοβουλία της Διοίκησης Χωροφυλακής Δράμας, σχολιάστηκε ευμενώς από το-

πικούς παράγοντας της πόλης και έδωσε τη χαρά και την ηθική ικανοποίηση στα παιδιά του ιδρύματος, αποδεικνύοντας για μια ακόμα φορά το υψηλό έργο που επιτελεί το Σώμα, στον κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα, στα πλαίσια της ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ κοινού και αστυνομίας.

ο οποίος ευχαρίστησε το Αρχηγείο Χωροφυλακής για τη λειτουργία της Σχολής, τη Διεύθυνση Αστυνομίας και την Υποδιεύθυνση Τροχαίας Θεσσαλονίκης για τις διευκολύνσεις που τους παρείχαν, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους και τους καθηγητές αξιωματικούς για τις προσπάθειες που κατέβαλαν να τους μεταδώσουν τις γνώσεις τους.

Ακολούθησε η απονομή των πτυχίων από τον Διευθυντή Αστυνομίας, ταξίαρχο κ. Ηλία Θεοδωράκη και τον Ανώτερο Διοικητή Χωροφυλακής Κεντρικής Μακεδονίας ταξίαρχο κ. Κωνσταντίνο Χαραλαμπόπουλο.

Στην τελετή παραβρέθηκαν επίσης, οι υποδιευθυντές της Διεύθυνσης Αστυνομίας Θεσσαλονίκης, οι διευθυντές των υπηρεσιών της Διεύθυνσης και οι καθηγητές-αξιωματικοί

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Σε ειδική τελετή που έγινε στις 17-6-83 στη Λέσχη Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης απονεμήθηκαν τα πτυχία σε 40 νέους Τροχονόμους - Ενωμοτάρχες, με την ευκαιρία της λήξης των μαθημάτων του Σχολείου Τροχαίας. Στην εκδήλωση μίλησαν ο Διευθυντής Αστυνομίας Θεσσαλονίκης ταξίαρχος κ. Ηλίας Θεοδωράκης και ο Διευθυντής Υποδιεύθυνσης Τροχαίας αντισυνταγματάρχεις κ. Παναγιώτης Κουρνέτας, οι

οποίοι απηύθυναν στους νέους τροχονόμους, οδηγίες και συμβουλές για τη σωστή άσκηση των νέων δύσκολων καθηκόντων τους και τόνισαν ιδιαίτερα στους ειδικευθέντες ότι κατά την διαχείριση των υποθέσεων των πολιτών και κατά τη βεβαίωση των τροχονομικών παραβάσεων θα πρέπει να είναι αντικειμενικοί, δίκαιοι, αμερόληπτοι και ευγενικοί στη συμπεριφορά τους.

Στη συνέχεια μίλησε ο αρχηγός της σειράς των ειδικευθέντων, ενωμοτάρχης κ. Ευθύμιος Ευθυμιάδης,

ΑΘΗΝΑ

Στα πλαίσια της σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ κοινού και Αστυνομίας και για την οικονομική ενίσχυση των κοινωφελών σκοπών του, ο Όμιλος Φίλων Χωροφυλακής Βορείων Προαστίων, διοργάνωσε με ξεχωριστή επιτυχία χορευτική συνεισφορά, σε κεντρικό ξενοδοχείο της Κηφισιάς την 1-7-1983.

Στην αρχή της εκδήλωσης, μίλησε η πρόεδρος του Ο.Φ.Χ. Βορ. Προαστίων κ. Άννα Δήμα, η οποία αναφέρθηκε στην έντονη προσπάθεια του ομίλου για την σύσφιξη των σχέσεων πολιτών και αστυνομίας, με την διοργάνωση διαφόρων κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και εξήρε την ανθρωπιστική και κοινωνική προσφορά της Χωροφυλακής στη διάρκεια των 150 χρόνων από τη σύστασή της.

Παραβρέθηκαν, ο Διευθυντής Αστυνομίας Ασφαλείας του Αρχηγείου Χωροφυλακής ταξίαρχος κ. Συμεών Δασκαλάκης, σαν εκπρόσωπος τουαπουσιάζονταλόγω κωλύματος Αρχηγού Χωροφυλακής αντιστράτηγου κ. Μπριλλάκη, διευθυντές υπηρεσιών Χωροφυλακής των Βορ. Προαστίων, πολλοί αξιωματικοί και οπλίτες με τις οικογένειές τους, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Φ.Χ. Βορ. Προαστίων με επικεφαλής την ακούραστη πρόεδρό του κ. Άννα Δήμα, πρόεδροι άλλων Ομίλων Φίλων Χωροφυλακής και πολλοί φίλοι του Σώματος, που τίμησαν με την αυθόρμητη παρουσία τους την επιτυχημένη αυτή εκδήλωση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Είκοσι δύο δέματα με δώρα, προσέφερε ο Διοικητής της Διοίκησης Χωροφυλακής Έβρου, συνταγματάρ-

χης κ. Χρύσανθος Φούντας, σε ισάριθμους άνδρες του Φυλακίου Στρατού Διλόφου Έβρου, εκ μέρους του Αρχηγού Χωροφυλακής αντιστράτηγου κ. Εμμανουήλ Μπριλλάκη.

Η συγκινητική αυτή επίσκεψη και πρόσφορά των συμβολικών δώρων στο ακριτικό φυλάκιο, κοντά στους ηρωικούς φαντάρους που υπηρετούν στην ευαίσθητη περιοχή του Έβρου, δείχνει την σπουδαιότητα και τη βαθύτερη σημασία του κοινωνικού έργου του Σώματος.

ΡΟΔΟΣ

Στα πλαίσια των υπηρεσιακών του επισκέψεων ο Γ' επιθεωρητής Χωροφυλακής υποστράτηγος κ. Εμμανουήλ Βασιλάκης πήγε πρόσφατα στη Ρόδο και μίλησε σε συγκέντρωση 482 δοκίμων χωροφυλάκων, που εκπαιδεύονται στο εκεί Παράρτημα της Σχολής Οπλιτών Χωροφυλακής.

Στην ομιλία του ο κ. επιθεωρητής, τόνισε την ανάγκη της πληρέστερης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού του Σώματος, για να μπορέσει να ανταποκριθεί καλύτερα στις απαιτήσεις της σύγχρονης αστυνόμευσης και στις προσδοκίες του ελληνικού λαού και έδωσε οδηγίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους με πνεύμα δικαιοσύνης και αντικειμενικότητας.

BONNH

Με την ευκαιρία της άφιξης τους στη Βόννη για παρακολούθηση θεμάτων ασφαλείας και προστασίας υψηλών προσώπων, ομάδα αξιωματικών της Δ.Α.Υ.Π. με επικεφαλής τον μοίραρχο κ. Ιωάννη Μουσούλη, επέδωσε στις 27-5-83 στον Διευθυντή Εκπαίδευσης της Κρατικής Εγκληματολογικής Υπηρεσίας κ. GERHARD BEODEN αναμνηστική πλακέττα με το έμβλημα του Σώματος, εκ μέρους του Αρχηγείου Χωροφυλακής.

Η ευγενική αυτή χειρονομία των Ελλήνων αστυνομικών που εντάσσεται στα πλαίσια της διεύρυνσης των φιλικών επαφών και ανάπτυξης ευρύτερων δημοσίων σχέσεων με αστυνομικούς ξένων κρατών, προκάλεσε τα ευμενή σχόλια των Γερμανών συναδέλφων.

AΘΗΝΑ

Τα πτυχία σε 39 άνδρες και 2 γυναίκες χωροφυλάκες που αποφοίτησαν από το Σχολείο Ειδικεύσεως Τροχαίας, επέδωσε στις 17-6-83 ο Διοικητής της Σχολής οπλιτών Χωροφυλακής συνταγματάρχης κ. Νι-

κόλαος Πισκοντάκης σε ειδική τελετή που έγινε στη Σ.Ο.Χ. Αθηνών.

Ο κ. Διοικητής, σε ομιλία του προς τους εκπαιδευθέντες απεύθυνε παραινέσεις και οδηγίες για την καλύτερη εκτέλεση της αποστολής τους και εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς τους διδάξαντες καθηγητές για την πολύτιμη βοήθεια τους στην πληρέστερη ενημέρωση των ανδρών του Σώματος, γύρω από τα θέματα τροχαίας.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Στη διάρκεια ειδικής τελετής στις 29-4-1983 στη Λέσχη Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης, έγινε η απονομή των πτυχίων σε 23 αξιωματικούς και οπλίτες της Χωροφυλακής που αποφοίτησαν από τη Σχολή Ξένων Γλωσσών, μετά από παρακολούθηση μαθημάτων διάρκειας έξι (6) μηνών.

Στην αρχή της εκδήλωσης μίλησε ο Διευθυντής της Δ.Α.Θ. ταξίαρχος κ. Ηλίας Θεοδωράκης, ο οποίος ευχαρίστησε τους καθηγητές και τις καθηγήτριες για τις προσπάθειες που κατέβαλαν να μεταδώσουν τις γνώσεις τους στους εκπαιδευθέντες αξιωματικούς και οπλίτες και απηύθυνε συστάσεις και παραινέσεις στους αποφοίτους της Σχολής. Στη συνέχεια μίλησε ο αρχηγός της τάξης της Σχολής Υπομοίραρχος κ. Λαζαρίδης, ο οποίος ευχαρίστησε τους καθηγητές και καθηγήτριες, το Αρχηγείο Χωροφυλακής και τη Διεύθυνση Αστυνομίας Θεσσαλονίκης για τις διευκολύνσεις που τους παρέιχαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Η εκδήλωση τέλειωσε με μικρή δεξίωση που δόθηκε προς τιμή των καθηγητών και μαθητών της Σχολής.

Στην τελετή παραβρέθηκαν οι Υποδιευθυντές της Διεύθυνσης, Διευθυντές Υπηρεσιών της Δ.Α.Θ., οι διδάξαντες καθηγητές και καθηγήτριες της Γαλλικής Γλώσσας και αντιπροσωπεία αξιωματικών και οπλιτών της Διεύθυνσης Αστυνομίας Θεσσαλονίκης.

